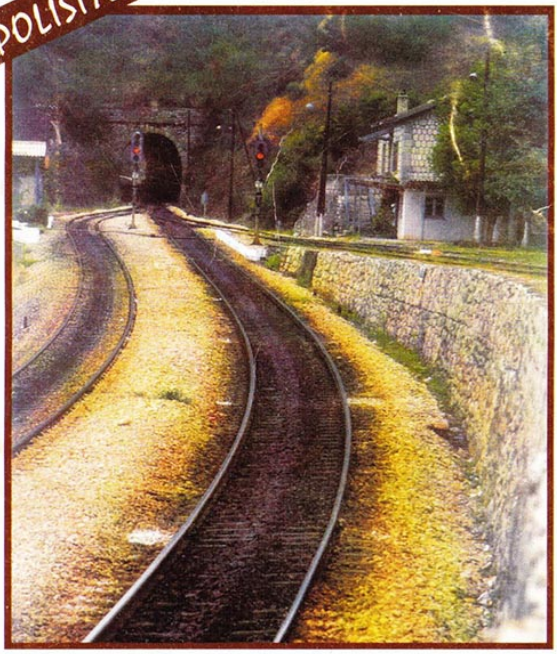
Patricia Highsmith

TRENDEKİ YABANCILAR

roman

CAN

POLİSİYE



İngilizce aslından çeviren
TOMRİS UYAR

Patricia Highsmith

TRENDEKİ YABANCILAR





POLİSİYE

Yayın Yönetmeni	: İlknur Özdemir
Dizgi	: Gülay Yıldız
Düzelti	: Fulya Tükel
Montaj	: Mine Sarıkaya
Kapak Düzeni	: Semih Özcan
Baskı	: Özal Basımevi
Cilt	: ZE Ciltevi

1. basım : 2001

ISBN 975-8440-61-6

© 1993 by Diogenes Verlag AG Zürich /
Akcalı Telif Hakları Ajansı / Can Yayınları Ltd. Şti. (1999)

İlk basımı 1950

Patricia Highsmith

TRENDEKİ YABANCILAR

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
TOMRİS UYAR

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
web sayfamız: http://www.canyayinlari.com
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Özgün adı
Strangers on a Train

PATRICIA HIGHSMITH'İN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
KİTAPLARI

BİR KADIN DÜŞMANINDAN ÖYKÜCÜKLER / *öykü*
EDITH'İN GÜNCESİ / *roman*
FİDYECİNİN PEŞİNDE / *roman*
KÜÇÜK g: BİR YAZ MASALI / *roman*
SU ALTINDA / *roman*
TRENDEKİ YABANCILAR / *roman*

1921 yılında Teksas'ta doğan *Patricia Highsmith* altı yaşında ailesiyle birlikte New York'a geldi, orada eğitim gördü. Yazar olmaya 16 yaşındayken karar verdi. İlk romanı olan *Strangers on a Train* (Trendeki Yabancılar) 1950 yılında Alfred Hitchcock tarafından filme alındı; üçüncü romanı olan *Yetenekli Bay Ripley* (1955) ile de Edgar Allan Poe Ödülü'nü aldı. 1963 yılından sonra Avrupa'da yaşadı, yaşamının son 12 yılını geçirdiği İsviçre'de, 1995'te öldü. Çok sayıda roman ve öykü kitabı olan *Patricia Highsmith*'in ölmeden önce yazdığı son romanı *Küçük g: Bir Yaz Masalı*'dır.

1

Tren, öfkeli bir zangırtı tutturmuş gidiyordu. Sık aralarla dizilmiş ufak istasyonlarda durması gerektiğinde, bir an sabırsızca bekliyor, sonra yine çayıra dalıyordu. Ama ne kadar yol aldığı belirsizdi. Çayır, ara sıra gelişigüzel silkelenen güneş çalığı bir battaniye gibi şöyle bir dalgalanıyordu, o kadar. Tren hızlandıkça zangırtı da artıyor, göz korkutuyordu.

Guy, gözlerini pencereden ayırdı, kolluğuna yaslandı.

En iyi olasılıkla Miriam, boşanmayı erteleyecekti. Belki boşanmak istemiyordur, tek istediği para koparmaktır. Bir gün ondan boşanma umudu var mı gerçekten?

Ona duyduğu yoğun nefret, düşüncelerinin akışını sekteye uğratıyordu galiba, New York'ta mantığının gösterdiği çıkış yollarından şimdi çıkmaz sokaklara sapıyordu. Yolun ucunda Miriam dikiliyordu, az ötede, çilli pembe teninden sağlıksız bir ısı saçarak, pencerenin dışındaki şu çayır gibi. Katı ve hain.

Eli sigara paketine gitti, pulman vagonda sigara içilemeyeceğini onuncu kere anımsadı, yine de bir tane aldı. Kol saatine vurup yuvarladı sigarayı –saat 5.12'ydi, sanki bugün saatin herhangi bir anlamı vardı da–, dudaklarının kıyısına iliştirdi, sonra avucunu kibrite siper ederek yaktı. Parmaklarının arasında kibritin yerini alan sigaranın dumanını ağır ağır içine çekti. Kahverengi gözleri, sık sık pencerenin dışında uzanan inatçı, büyüleyici toprak parçasına takılıyordu. Gömleğinin kolasız yakası kırışmış, yukarı kaymıştı. Tanın ilk ışıklarının cama çizdiği profilde, çenesine yükselen beyaz gömlek yakasıyla, tepede gür ve kabarık duran, ensesine sıkı sıkı yapıştırılmış siyah saçlarıy-

la geçen yüzyılın modasını simgeler gibiydi. Saçlarının kabarıklığı, uzun burnunun kemeri, yüzüne şaşmaz bir kararlılık, bir ataklık yüklüyordu, oysa cepheden bakıldığında, kalın, dümdüz kaşlarıyla sert ağız çizgisinden bir durağanlık, bir içekapanıklık okunuyordu. Üstünde ütüsüz, pamuklu bir pantolon, ince bedenine bol gelen, güneş vurdukça yer yer uçuk morlaşan, koyu renk bir ceket vardı, kıpkırmızı yün boyunbağı gevşekçe bağlanmıştı.

Miriam'ın istemeden çocuk doğuracağını hiç sanmıyordu. Demek ki yeni sevgilisi evlenmek kararındaydı. Peki, kendisini neden çağırmıştı Miriam? O gitmeden de boşanabilirdi pekâlâ. Peki mektubun dört gün önce gelişinden bu yana neden aynı sorularla cebelleşiyordu? Miriam'ın yuvarlak el yazısıyla çiziktirdiği dört-beş satırda yalnızca gebe olduğu, kendisini görmek istediği belirtilmişti. Gebelik, boşanmayı güvenceye aldığına göre, diye düşündü, neden sinirlerim bozuk böylesine? Asıl acı veren, benliğinin ta derinlerinde bir yerde, Miriam'ın başka bir erkekten çocuk doğuracağı, oysa bir zamanlar kendisinden doğacak çocuğu aldırttığı gibi bir kıskançlık tohumunun yattığı kuşkusuydu, ya o yüzden sinirliyse? Yoo, belini büken, utançtı kesinlikle, bir zamanlar Miriam gibi bir kadına âşık olmanın utancı. Sigarasını hırsla radyatörün kafesine bastırdı. Ayaklarının dibine yuvarlanan izmariti radyatörün altına doğru tekmeledi.

Artık aydınlık bir gelecek uzanıyordu önünde. Boşanma davası, Florida'da bulduğu iş –çizimlerinin kuruldan geçmemesi söz konusu değildi, bu hafta öğrenecekti kararı– ve tabii Anne. Anne ile baş başa, geleceğe ilişkin tasarılar yapmaya başlayabilirlerdi artık. En az bir yıldır *böyle* bir şey olsun da özgürlüğüne kavuşsun diye içi gitmemiş miydi? Yüreğinden bir mutluluk fışkırdı birden; kadife koltuğun köşesine yayıldı. Aslında son üç yıldır bekliyordu bugünü. Davayı kendisi de açabilirdi tabii ama gerekli parayı biriktirememişti bir türlü. Bir mimarlık bürosuna girmeden mimarlığa atılmak hiç kolay olmamıştı, hâlâ da değildi ya. Miriam, nafaka istememişti gerçi ama başka yöntemlerle canını sıkmaktan geri kalmamıştı, Metcalf'taki ortak tanışlara aralarından su sızmadığı izlenimini vererek, Guy'ın

New York'a işleri ayarlamak için gittiğini, kendisini sonra yanına aldırtacağını söyleyerek falan. Ara sıra mektupla para istemişti, üç-beş kuruş belki, yine de sinir bozucu; çaresiz göndermişti çünkü Miriam için kocasını hedef alan bir dedikodu kampanyasına girişmek öylesine kolay, öylesine olağandı ki; Guy'ın annesi Metcalf'taydı üstelik.

Pas kahverengisi bir takım giymiş, uzun boylu, sarışın bir genç, Guy'ın karşısındaki boş koltuğa çöktü, dostça gülümseyerek köşeye kaydı. Guy, onun solgun, cılız yüzüne baktı: Alnının tam ortasında kocaman bir sivilce vardı. Yine pencereye döndü.

Genç adam, bir konuşma başlatmakla uyku çekmek arasında bocalıyor gibiydi. Dirseği, pencerenin kenarından habire kayıyordu, kısa kirpikleri her aralandığında kan çanağı gri gözleri Guy'a dikiliyor, yine yumuşacık gülümsüyordu. Çakırkeyifti galiba.

Guy kitabını açtı, yarım sayfa okuduktan sonra dikkati dağıldı. Tavandaki floresan lambalar yanınca, başını kaldırıp baktı; bakışları, bir koltuğun arkasından sarkan kemikli bir elin tuttuğu yakılmamış puroya, puronun söylenen sözleri pekiştirircesine havaya çizdiği halkalara kaydı, sonra da karşısındaki gencin boyunbağındaki ince, altın zincirde sallanıp duran künyeye. Künyede C.A.B. harfleri vardı, boyunbağı yeşil ipektendi, el boyaması iğrenç, turuncu palmiyelerle donatılmıştı. Kahverengilere bürünmüş gövde sere serpe uzanmıştı şimdi; savunmasız başı öylesine geriye kaykılmıştı ki alnındaki sivilce ya da çıban –her neyse– bir püskürtüyü andırıyordu. Nedenini kestiremese de Guy'a ilginç geliyordu bu yüz; ne genç görünüyordu ne yaşlı, ne zeki ne de sırılsıklam budala; daracık, fırlak alından ince çene kemiğine inerken bir çukurlaşmaya uğruyordu: Dümdüz ağız çizgisinde ama asıl, küçük, şişkin gözkapaklarının altındaki mor torbalarda belirginleşiyordu çöküntü. Teni, genç kız teni gibi pürüzsüz, neredeyse balmumu gibiydi, sanki tepedeki çıbanın püskürtüsünü beslemek uğruna bütün yabancı maddelerden arınmıştı.

Guy, birkaç dakikalığına kitabına döndü. Sözcükler artık anlamlı geliyor, iç sıkıntısını hafifletiyordu. Ama söz konusu Miriam'ken, Platon'un ne yararı dokunabilir sana,

diye sordu bir iç ses. Aynı sesi New York'ta da duymuş, yine de kitabı yanına almıştı, lisedeki felsefe dersinden bir metin, belki de Miriam'ın zorunlu kıldığı bu yolculuğun yükünü hafifletecek bir kaçamak keyfi. Pencereden bakıp da camda yansısını görünce kıvrık yakasını düzeltti. Yakasını hep Anne düzeltirdi. Ansızın onun yokluğunun getirdiği çaresizliği duydu. Yan döndü, dönerken de uyuklayan gencin bacağına değdi; onun kirpiklerinin kırpıştığını, aralandığını izledi şaşkınlıkla. Kan çanağı gözler, şişkin gözkapaklarının altından nicedir kendisini gözetlemiş olabilirdi.

"Özür dilerim," diye mırıldandı Guy.

"Boş ver," dedi öbürü. Doğruldu, başını iki yana sertçe salladı. "Neredeyiz?"

"Teksas'a gelmek üzereyiz."

Sarışın genç, iç cebinden altın kaplama bir matara çıkardı, kapağını açtı, dostça Guy'a uzattı.

"Sağ olun, istemem," dedi Guy. Yan sıradaki koltukta oturan, St. Louis'den beri başını örgüsünden kaldırmayan kadın, döndü, mataranın metalsi bir sesle boşalışını izledi.

"Yolculuk nereye?" Gülümseme, ıslak bir yarımaydı şimdi.

"Metcalf'a," dedi Guy.

"Yaa. Güzel kasabadır Metcalf. İş için mi?" Kızarık gözlerini kırpıştırdı.

"Evet."

"İşiniz?"

Guy, kitabından isteksizce ayırdı bakışlarını. "Mimarlık."

"Hmm," diye yarım yamalak bir ilgi belirtisi. "Ev-mev yapıyorsunuz anlaşılan?"

"Evet."

"Galiba tanışmadık." Ayağa kalkmaya davrandı. "Bruno. Charles Anthony Bruno."

Guy, uzatılan eli şöyle bir sıktı. "Guy Haines."

"Tanıştığımıza sevindim. New York'ta mı oturuyorsunuz?" Kalın, çatlak seste bir yapaylık vardı, aslında soru sormuyor yalnızca ayılmaya çalışıyordu.

"Evet."

"Ben Long Island'dayım. Santa Fe'ye kısa bir tatile gidiyorum. Santa Fe'de bulundunuz mu hiç?"

Guy, hayır anlamında salladı başını.

"Dinlenmek için birebirdir." Gülümserken çürük dişleri açığa çıktı. "Orada Kızılderili mimarisi başı çekiyor galiba."

Kondüktör, ara geçitte durdu, biletleri istedi. "Yeriniz burası mı?" dedi Bruno'ya.

Bruno, köşesine iyice yerleşti, kaykıldı. "Öbür vagonda, özel kompartıman."

"Üç numara mı?"

"Galiba. Hıı."

Kondüktör ilerledi.

"Amma herifler bunlar!" dedi Bruno. Eğildi, alaycı bir gülümsemeyle pencereden baktı.

Guy, kitabına döndü ama karşısındakinin kendi can sıkıntısını gidermek için edeceği yerli yersiz laflar, biraz sonra yine bir şey yumurtlayacak duygusu yüzünden dikkatini toparlayamadı. Vagon restorana gitmeyi düşündü ama her nedense yerine çakılı kaldı. Tren yavaşladı. Bruno yine bir şey söyleyeceğe benziyordu; Guy kalktı, sahanlığa doğru yürüyüp tren tam durmadan ıslak toprağa attı kendini.

Gecenin ağırlığını hâlâ taşıyan taze sabah havası, soluğunu kesen bir yastık gibi vurdu yüzüne. Tozlu bir koku, güneşte, kızışmış çakıl, yağ ve kızgın metal kokusu tutmuştu ortalığı. Acıkmıştı, restoranın kapısında dolanıyor, elleri ceplerinde volta atıyor, puslu havayı isteksizce içine çekiyordu. Kırmızı, yeşil, beyaz ışıklı bir yıldız kümesi, usulca güneye kayıyordu gökte. Dün, Anne de geçmiştir buralardan, diye düşündü, Meksika'ya giderken. Onunla gidebilirdi pekâlâ. Metcalf'a kadar kendisine eşlik etmek istemişti Anne. Ona Metcalf'ta bir gece kalmasını, annesiyle tanışmasını önerebilirdi, tabii Miriam olmasa. Ya da Miriam'dan çok, ince eleyip sık dokuyan kendi kişiliği olmasa. Anne'e Miriam'dan söz etmişti, söyleyeceklerinin çoğunu söylemişti ama ikisinin karşı karşıya gelmesine katlanamazdı doğrusu. Tek başına yolculuk etmesinin nedeni, doğru dürüst düşünebilmekti. Peki neler düşünmüştü ki? Dü-

şünmenin ya da mantık yürütmenin ne yararı olabilirdi, Miriam varsa işin içinde?

Kondüktörün sesi yolcuları uyarıyordu, yine de Guy son âna kadar dolaşıp durdu, sonra vagon restoranın arkasındaki vagona atladı.

Sarışın genç, hafifçe yalpalayarak, yarıya kadar içilmiş sigarası ve bıçkın tavrıyla kapıda belirdiğinde, garsona siparişini yeni vermişti. Onun var olduğunu unutmuştu bile; kahverengilere bürünmüş gövdesi, tatsız bir anıyı çağrıştırıyordu sanki. Göz göze geldiklerinde, genç adam gülümsedi.

"Treni kaçırdın sandım," dedi Bruno neşeli bir sesle, koltuğu altına çekerek.

"Kırılmanızı istemem Bay Bruno ama bir süre kafamı dinlemek istiyorum. Bazı şeyleri gözden geçirmem gerekiyor."

Bruno, parmaklarının ucuna değdi değecek sigarayı söndürdü, boş boş baktı. Dut gibiydi. Yüzü kirli, dağınık görünüyordu. "Benim orada baş başa kafa dinleyebiliriz. Yemek de yiyebiliriz. Ne dersin?"

"Sağ olun ama burada kalsam daha iyi."

"Ben yine de diretiyorum. Garson!" Bruno, el çırptı. "Beyefendinin siparişini üç numaralı özel kompartımana gönderir misiniz, bana da az pişmiş biftekle kızarmış patates ve elma turtası yollar mısınız lütfen? Ayrıca iki viski soda ama çarçabuk." Guy'a bakıp gülümsedi, o bildik, yumuşak, dalgın gülümseme. "Tamam mı?"

Guy durumu tarttı, sonra kalkıp onun peşine takıldı. Ne fark ederdi ki? Kendiyle boğuşmaktan zaten gına gelmemiş miydi?

Aslında viskiler, bardak ve buz hatırına söylenmişti. Yoksa timsah derisi bir valize dizilmiş dört şişe sarı etiketli viski, küçük kompartımanın tek düzenli birimiydi. Ortada kalan labirentsi alanın dışında her yan, geçit vermeyen bavullarla, çantalarla kaplıydı; üstlerine, spor giysileriyle gereçleri, tenis raketleri, kılıflı bir golf takımı, birkaç fotoğraf makinesi, lüks ambalaj kâğıdına sarılı bir meyve ve şarap sepeti gelişigüzel atılmıştı. Pencere yanındaki koltukta ayın dergileri, çizgi romanlar, kitaplar üst üste yığılı duru-

yordu. Kırmızı kurdeleyle bağlanmış bir kutu da şekerleme.

"Gören de beni atlet sanacak," dedi Bruno özür dilercesine.

"Yok canım." Guy gülümsedi. Oda hoşuna gitmişti, güvenli bir sığınak duygusu veriyordu. Gülerken, gür kaşları gevşemiş, yüzüne bambaşka bir anlam yerleşmişti. Gözleri dış dünyaya bakıyordu artık. Meraklı bir kedi gibi bavulların arasında dolaşıyor, odayı inceliyordu.

"Daha yepyeni. Hiç top görmedi," dedi Bruno tenis raketini uzatarak. "Bu ıvır zıvırı yanımda taşımamı annem istiyor, beni barlardan uzak tutar diye. Meteliksiz kalırsam rehin bırakabilirim hiç değilse, bak, orası iyi. Ben yolculukta içmeyi severim. Olayları kızıştırır, değil mi?" Viskiler geldi; Bruno, kendi şişelerinden birinden kadehlere viski katıp sertleştirdi içkileri. "Otursana. Ceketini çıkar."

Ama ikisi de ne ceket çıkardı ne oturdu. Birbirlerine ne söyleyeceklerini kestiremedikleri birkaç sessizlik ânı acemice geçiştirildi. Guy, hiç soda katılmamış kadar sert, tepeleme doldurulmuş içkisinden bir yudum aldı, ortalıktaki dağınıklığa göz attı. Ya Bruno'nun ayakları bir tuhaftı ya da pabuçları öyle gösteriyordu. Ufak, açık renk, ham deriden pabuçlar; Bruno'nun ince uzun çene kemiğini andırıyordu burunları. Her nedense eski moda izlenimi uyandıran ayaklar. Bruno da sandığı kadar çelimsiz değilmiş. Uzun bacakları etli, gövdesi toparlakmış.

"Vagon restorana gelmem seni sıkmamıştır umarım," dedi Bruno sözcükleri tartarak.

"Yok canım."

"Bir başıma kalmıştım. Anlarsın ya."

Guy, özel bir kompartımanda tek başına yolculuk etmenin kişiye yalnızlık duygusu verdiği gibi bir şeyler geveledi, o sırada ayağı bir şeye takıldı, az kalsın düşüyordu. Rolleiflex bir fotoğraf makinesinin kayışıydı bu. Meşin kılıfın bir yanı, derin beyaz bir çizikle boydan boya yarılmıştı. Bruno'nun utangaç bakışını duydu üstünde. Kesindi, sıkılacaktı burada. Neden gelmişti ki? İçinden bir ses, vagon restorana dönmesini söylüyordu. O sırada garson, bir tepsiyle içeri girip sofrayı hazırladı. Kömürde pişmiş etin ko-

kusu Guy'ın keyfini yerine getirdi. Bruno, hesabı ödemekte o kadar diretti ki Guy fazla üstelemedi. Bruno, kocaman bir mantarlı biftek söylemişti. Guy, hamburger yedi.

"Metcalf'ta ne gibi işler yapıyorsun?"

"Hiç," dedi Guy. "Annem orada oturuyor."

"Yaa," dedi Bruno ilgiyle. "Ona mı gidiyorsun? Oralı mısın yoksa?"

"Evet. Orada doğmuşum."

"Teksaslıya benzemiyorsun pek." Bruno, bifteğiyle patates kızartmasının üstüne bolca ketçap döktü, bir maydanozu sapından tuttu zarifçe, duraladı. "Evine en son ne zaman gitmiştin?"

"İki yıl kadar önce."

"Baban da orada mı?"

"Babam öldü."

"Yaa. Annenle anlaşıyor musun bari?"

Guy, anlaştıklarını söyledi. Her ne kadar viski sevmese de tadı hoş geliyordu şimdi, Anne'i anımsattığı için. Ara sıra içtiğinde, viski içerdi Anne. Ona benziyordu bu içki, altından, ışıl ışıl, titizlikle hazırlanmış seçkin bir ürün. "Long Island'da nerede oturuyorsun?"

"Great Neck'te."

Anne, Long Island'ın öte ucundaydı.

"Köpek kulübesi dediğim bir evde," dedi Bruno. "Çevrede bir kızılcık ormanı var, evdeki herkes kızılcık sopası yemiş ite dönüyor o yüzden, şoföre varıncaya kadar." İçtenlik dolu bir kahkaha koyverdi, sonra yine tabağına eğildi.

Şu anda Guy ona bakarken, yalnızca dar, seyrek saçlı başının tepesini, alnındaki iri sivilceyi görüyordu. Daha önce Bruno uyuklarken de sivilceyi görmüş, sonra unutmuştu ama şimdi yeniden dikkatini çekmişti işte; tüyler ürpertici bir şeydi, gözünü ondan alamıyordu.

"Neden?" diye sordu.

"Babam yüzünden. Rezil herif. Ben de annemle iyi geçinirim. Birkaç gün sonra Santa Fe'ye gelecek."

"Ne güzel."

"Tabii güzel," dedi Bruno ona karşı çıkarcasına. "Birlikteyken çok eğleniriz biz, çene çalarız, golf oynarız. Birlikte partilere bile gideriz." Utançla karışık bir böbürlen-

meyle güldü, birdenbire acemi bir yeniyetmeye dönmüştü. "Sence bir gariplik var mı bunda?"

"Yoo," dedi Guy.

"Kendi paramı harcayacak duruma bir gelebilsem. Bu yıl düzenli bir gelirim olacaktı sözümona, ama babam bırakmıyor. El koyuyor. İnanmazsın belki de, okuldayken elime kalan paradan –hem bütün harcamalarım çıktıktan sonra– daha az tutuyor şimdiki harçlığım. Arada sırada annemden yüz dolar istiyorum." Boş verircesine gülümsedi.

"Hesabı benim ödememe izin verseydin keşke."

"Yok o kadar da değil!" diye karşı çıktı Bruno. "Benim demek istediğim, insanı öz babasının soyması, yenilir yutulur gibi değil. Para onun olsa neyse, annemin ailesinin." Guy'dan bir yorum bekledi.

"Annen bir şey demiyor mu?"

"Babam ben bebekken el koymuş hisseme!" diye bağırdı Bruno çatlak bir sesle.

"Yaa." Guy, Bruno'nun kaç kişiye yemek ısmarlayıp aynı baba hikâyesini anlattığını düşündü. "Neden öyle yapmış sence?"

Bruno, hiçbir şey anlamadığını belirtircesine iki yana açtı ellerini, sonra hemen cebine soktu. "Rezil herif demiştim, di mi? Önüne geleni soyar, becerebilirse. Çalışmayacağımı düşündüğü için vermeyecekmiş paramı ama o da yalan. Annemle benim yine de çok eğlendiğimizin farkında. Keyfimizi bozmak için aramıza girmenin yollarını araştırıyor."

Guy, onu annesiyle birlikte gözlerinin önüne getirebiliyordu, Long Island sosyetesinden, kat kat rimel süren, oğlu gibi avam muhabbetinden hoşlanan genççe bir kadın. "Hangi okuldansın?" "Harvard. İkinci sınıftan terk. İçki-kumar." Daracık omuzlarını silkti. "Sana benzemiyorum, di mi? Peki canım, serseriysek serseriyiz, n'olacak yani?" Bardaklara viski doldurdu yine.

"Kim demiş serserisin diye?"

"Babam diyor. Senin gibi derli toplu, sessiz sakin bir oğlu olsaydı, herkes mutlu yaşayıp giderdi."

"Derli toplu olduğumu nerden çıkarıyorsun?"

"Ciddi adamsın, bir meslek seçmişsin. Mimarlık gibi. Benim canım çalışmak istemez pek. Çalışmak zorunda değilim, anladın mı? Ne yazarım ne ressam ne müzisyen. Kişi çalışmak zorunda değilse, neden çalışsın ki? Ülser olmanın daha kolay yolları var. Babam da ülser. Hay Allah! Hâlâ, kendisinin kurduğu madeni eşya şirketine gireceğimi umuyor. Ona iş çevirmenin, yasallaşmış soygun olduğunu söylüyorum, tıpkı evliliğin yasallaşmış zina olması gibi. Haksız mıyım?"

Guy, buruk bir bakışla süzdü onu, çatalındaki kızarmış patatese tuz serpti. Yavaş yavaş yiyor, yemeğin tadını çıkarıyordu, hatta Bruno'dan da hoşlanıyordu gitgide, uzak bir sahnede oynanan bir oyundan hoşlanır gibi. Aslında aklı fikri Anne'deydi. Bazı zamanlar, Anne ile ilgili silik, ama sürekli düşü, iç dünyasına ancak sivri parçacıklar, rastlantısal imgelerle –sözgelimi Rolleiflex'in kılıfındaki çizik, Bruno'nun önündeki tereyağ yuvarına bastırdığı uzun sigara, onun şu anda anlattığı olayda hole fırlatılmış baba fotoğrafının kırık camı gibi imgelerle– sızabilen dış dünyadan daha gerçek görünüyordu.

Şimdi düşünüyordu da, Miriam'la görüşüp Florida'ya gitmeden önce –o arada– Anne'i Meksika'da görecek vakit bulabilirdi pekâlâ. Miriam'ı başından çabuk atabilirse, Meksika'ya uçardı, sonra da Palm Beach'e. Daha önce aklına gelmemişti, parası yoktu da ondan. Ama Palm Beach sözleşmesi gerçekleşirse, para sorunu ortadan kalkıyordu.

"Daha aşağılık bir aşağılama düşünebiliyor musun? Araba içerdeyken garajın kapısını kilitlemek ne demek?" Bruno'nun sesi çatlak ve tizdi.

"Neden o?" diye sordu Guy.

"O gece arabanın bana çok gerekli olduğunu biliyordu da ondan! Sonunda arkadaşlarım gelip kapıdan aldılar beni, yani sonuçta ne kazandı ki?"

Guy, ne diyeceğini şaşırmıştı. "Anahtarlar onda mı durur?"

"*Benim* anahtarlarımı yürütmüş! Odamdan çalmış! Benden korkması o yüzden. O kadar korkuyordu ki, evi terk etti o gece." Bruno, koltuğunda yan dönmüştü, soluk soluğaydı, tırnağını kemiriyordu. Terden ıslanıp koyulaşa-

rak alnına yapışmış birkaç tel saç, duyargaları andırıyordu. "Annem o gece evde değildi, yoksa olay çıkmazdı tabii."

"Tabii," diye yineledi Guy ister istemez. Baştan beri bütün konuşmalar, şu anda ancak yarısını dinlediği bu hikâyenin önsözüydü anlaşılan. Pulman vagonda yüzüne dikilen kan çanağı gözlerin, o dalgın gülümsemenin ardında yatan bir kin ve haksızlık hikâyesi. "Sen de onun fotoğrafını kaldırıp odadan dışarı fırlattın demek?" diye saçma sapan bir soru sordu Guy.

"Annemin odasından attım," dedi Bruno, ilk iki sözcüğü vurgulayarak. "Fotoğrafı o koymuştu annemin odasına. Annem de Reis'i benden fazla seviyor sayılmaz. Reismiş! Bence bi bok değil o ahbap!"

"Peki sana neden bu kadar karşı?"

"Bana da anneme de! Ne bize ne de başka *insanlara* benzer yanı var! Kimseyi sevmez. Paradan başka şey görmez gözü. O serveti biriktirene kadar az kişinin kanına girmedi. Tabii sağlamcı! Tamam! Ama şimdilerde vicdan azabı çekiyor! Benim işin başına geçmemi istiyor ki ben de insanların kanına gireyim, onun düştüğü rezilliğe düşeyim!" Önce yumruğu gevşedi Bruno'nun, sonra ağzı, daha sonra gözleri kapandı.

Ağladı ağlayacak gibiydi; derken şiş gözkapakları aralandı, dudaklarına yine o yarım yamalak gülümseme yerleşti.

"Sıkıyorum seni, di mi? Evden neden telaşla annemi beklemeden ayrıldığımı anlatmak istiyordum. Yoksa aslında ne kadar neşeliyimdir, aklın almaz. Yeminle!"

"İstesen ayrı bir eve çıkamaz mısın?"

Bruno bir an soruyu anlamamış göründü, sonra serinkanlılıkla yanıtladı: "Çıkarım tabii ama annemin yanında olmak başka."

Annen de paradan vazgeçemiyor anlaşılan, diye düşündü Guy. "Sigara?"

Bruno, gülümseyerek bir sigara aldı. "Biliyor musun, babamın evi terk ettiği gece var ya, on yıldır sokağa ilk adım atışıydı. Hangi cehenneme gittiğini bilmiyorum. Onu öldürecek kadar kinlenmiştim; kendisi de farkındaydı. Sahi, senin canın birini öldürmeyi çekti mi hiç?"

"Yoo."

"Benim çekti. Zaman zaman, babamı öldürebilirim gibime geliyor." Dalgın dalgın önündeki tabağa baktı. "Babam boş zamanlarını nasıl değerlendiriyor dersin? Hadi uydur bir şey."

Guy, uydurmak falan istemiyordu. Birdenbire bir can sıkıntısı bastırmıştı; yalnız kalmak istiyordu.

"Bisküvi kalıbı biriktiriyor!" Alaycı bir kahkaha attı Bruno. "Bildiğimiz bisküvi kalıpları. *Yeminle*! Dünyada ne kadar çeşit varsa –Pennsylvania, Danimarka, Bavyera modeli olanlardan İngilizine, Fransızına, Macarına kadar hepsi odasının dört köşesine dağılmıştır. Çalışma masasının üstüne hayvan şeklindekiler özenle dizilmiştir – hani şu çocukların sevdiği tuzlu bisküvilerin kalıpları. Şirketin sahibine mektup yazmış, tam takım göndermişler. Makine çağı, ne demezsin?" Bir kahkaha daha attı, başını önüne eğdi.

Guy, onun yüzünü inceledi. Aslında bu adamın kendisi, anlattıklarından daha garipti. "Peki o kalıpları kullanıyor mu?"

"Nasıl yani?"

"Çörek falan yapıyor mu bari?"

Bruno, gülmekten kırılacaktı. Ceketini bir silkişte çıkardı, bavulun üstüne fırlattı. Bir an, heyecandan konuşamadı, sonra ansızın duruldu. "Annem, sen en iyisi yine kalıplarınla oyna, der ona." Ter, ince bir yağ tabakası gibi yayılmıştı pürüzsüz tenine. Masanın ortasına sevimli bir gülücük yolladı. "Yemek iyi miydi?"

"Çok iyiydi," dedi Guy içtenlikle.

"Long Island'daki Bruno Transformatörleri'ni duydun mu hiç? Hani Doğru-Alternatif Akım Makineleri üretiyor?"

"Sanmam."

"Neden bileceksin ki? İyi para getiriyor ama. Sen bol para kazanmak peşinde misin?"

"Pek sayılmaz."

"Affedersin de kaç yaşındasın?"

"Yirmi dokuz."

"Daha yaşlı gösteriyorsun. Ben kaç yaşındayım sence?"

Guy, kibarca inceledi onu. Övmek amacıyla göründüğünden biraz daha büyük bir yaş biçti: "Yirmi dört-yirmi beş gibi."

"Haklısın. Yirmi beş. Yani alnımın tam ortasındaki şu *nesneyle* de yirmi beşimde mi görünüyorum diyorsun?" Bruno, alt dudağını ısırdı. Gözlerine bıkkın bir bakış yerleşti, sonra birdenbire elini yoğun, acı bir utançla alnına götürüp sivilceyi örttü. Ayağa fırladı, aynaya koştu. "Nicedir bunu neyle kapatabilirim diye düşünüyorum."

Guy avutucu bir şeyler söylemeye kalkıştı ama Bruno, kendine işkence edercesine, aynadaki yüzü çeşitli açılardan incelemeyi sürdürdü. "Sivilce *olamaz*," dedi genizden gelen bir sesle. "Çıban bu düpedüz. İçimde kaynayan, nefret ettiğim ne varsa onun çıbanbaşı. Lanet gibi bir şey!"

"Yapma!" diye güldü Guy.

"Pazartesi gecesi, o kavgadan sonra uç vermeye başladı. Gittikçe beterleşiyor. İzi kalmazsa ben neyim!"

"Kalmaz canım."

"Kalır kalır. Santa Fe'de bununla amma hava basılır, di mi?" Yumrukları sıkılı, bacağını uzatmış, bir trajedi kahramanı gibi oturuyordu koltuğunda.

Guy kalktı, pencerenin yanındaki koltukta duran kitaplardan birini açtı. Polisiye bir romandı. Hepsi polisiye romandı zaten. Birkaç satır okuduktan sonra harfler bulanıklaştı, kapattı kitabı. Çok içtim herhalde, diye düşündü. Bu gece hiç umurunda değildi ya.

"Santa Fe'de keyfim gıcır. İçki, kadın. Ne istesem var!"

"Aslında ne istiyorsun?"

"Ne olursa." Bruno, kayıtsızlığını belirtircesine, arsızca dudak büktü: "Ne varsa. Bence, kişi ölmeden önce elinden geleni yapmalı, hatta belki elinden gelmeyeni gerçekleştirmeye kalkışırken ölmeli."

Guy'ın içinde bir şey hop etti, sonra durulup geri çekildi. "Nasıl bir şey?" dedi usulca.

"Ay'a yolculuk gibi. Arabayla hız rekoru kırmak gibi – gözleri bağlı olarak. Bir kere denemiştim. Rekor kıramadım gerçi ama yüz altmışa kadar çıktım."

"Gözlerin bağlı olarak mı?"

"Bir keresinde soygun da yapmıştım." Bruno, sert bakışlarla Guy'ı süzdü. "Başarılıydı. Bir ev soymuştum."

Bruno'ya temelde inansa da, anlattığına inanmadığını belirten bir gülüş belirdi Guy'ın dudaklarında. Bruno şiddete pekâlâ başvurabilirdi. Çılgının teki olabilirdi. Umutsuzluk, diye düşündü Guy, çılgınlık değil. Anne'e sık sık sözünü ettiği umarsız zengin bunalımı. Yaratmaya değil yıkmaya yönelik. Suça da düşkünlüğe de aynı kolaylıkla itebilir kişiyi.

"Bir şey kapmak için değil," diye sürdürdü Bruno. "Çaldığım şeyi istemiyordum. Zaten özellikle istemediğim bir şey çaldım."

"Neydi o?"

Bruno omuz silkti. "Çakmak. Masa çakmağı. Bir de büfede duran bir heykelcik. Renkli camdan. Bir şey daha." Yine omuz silkti. "Bunu yalnız sen biliyorsun. Pek konuşkan değilimdir. Sen çok konuşkanım diye düşünüyorsun garanti." Gülümsedi.

Guy, sigarasının dumanını içine çekti. "Nasıl yaptın?"

"Astoria'da bir katı gözüme kestirmiştim, elverişli ânı kolladım, sonra pencereden daldım içeri. Yangın merdiveninden inip. Kolay oldu. Sonraları, Tanrı'ya şükür diyerek sildim bu olayı."

"Neden Tanrı'ya şükür?"

Bruno kızararak gülümsedi. "Neden öyle dedim bilmem." İçkisini tazeledi, sonra Guy'ın bardağını doldurdu.

Guy, bir zaman hırsızlık etmiş bu küt ve titrek ellere, diplerine kadar kemirilmiş tırnaklara baktı. Kibrit kutusuyla beceriksizce oynayan bebeksi eller kutuyu külle kaplanmış bifteğin üstüne düşürdü. Suç işlemek ne sıkıcı bir şey, diye düşündü Guy, çoğu zaman bir nedeni de olmuyor. Bakıyorsun biri ansızın suça itiliyor. Şimdi Bruno'nun ellerine, odasına, şu çirkin, somurtuk suratına bakan, suç işlediğini nereden anlasın? Guy, yine koltuğuna yaslandı.

"Biraz kendinden söz etsene," diye önerdi Bruno tatlılıkla.

"Anlatacak bir şey yok ki." Ceketinin cebinden bir pipo çıkardı, topuğuna vurup silkeledi, halıdaki küllere baktı, ayağıyla süpürecekken boş verdi. İçkinin verdiği karınca-

lanma duygusu, bedeninin derinliklerine siniyordu. Şu Palm Beach sözleşmesi bir imzalansa, işe başlamadan önceki iki hafta çarçabuk geçerdi. Boşanma davası uzun sürmezdi zaten. Yeşil çayırlarda yükselen tek katlı, beyaz yapıların çizimleri en ince ayrıntılarına kadar geçiyordu gözlerinin önünden, gerçi biraz bulanık ama herhangi bir 'anımsama' çabası gerektirmeyecek kadar canlı, bildik. İçin için övündü kendisiyle, eksiksiz bir güven duygusu bastırdı, şansın da bu kadarı...

"Ne tür evler yapıyorsun?" diye sordu Bruno.

"Şey çağdaş dediklerinden. Birkaç mağazayla, ufak bir işhanı da yaptım." Mesleği konusunda sorular sorulduğunda daha önceleri duyduğu o belli belirsiz kızgınlığa, konuşma isteksizliğine kapılmadan gülümsedi.

"Evli misin?"

"Hayır. Yoo, evet de ayrı yaşıyoruz."

"Yaa. Neden?"

"Uyuşamıyoruz," dedi Guy.

"Ne zamandır ayrısınız?"

"Üç yıldır."

"Boşanmak istemiyor musun?"

Guy duraladı, kaşları çatıldı.

"O da Teksas'ta mı?"

"Evet."

"Onu mu görmeye gidiyorsun?"

"Göreceğim. Boşanma işini ayarlayacağız artık." Birden sustu. Neden söylemişti ki bunu?

Bruno, alayla gülümsedi. "Sizin orada hangi tür kızlarla evleniliyor?"

"Bizim kızlar çok güzeldir," dedi Guy. "Bazıları tabii."

"Çoğu budala ama, di mi?"

"Aralarından budala da çıkıyor." İçinden gülümsedi. Miriam, Bruno'nun kastettiği Güneyli dilberlerdendi, doğru.

"Senin karın hangi türe giriyor?"

"Oldukça güzel bir kız," dedi Guy duygularını belli etmeden. "Kızıl saçlı. Tombulca."

"Adı ne?"

"Miriam. Miriam Joyce."

"Hmm. Zeki mi, budala mı?"

"Aydın bir kadın sayılmaz. Aydın bir kadınla evlenmek istemiyordum zaten."

"Ona deli gibi âşıktın, di mi?"

Nedendi bu soru? Yüzünden mi anlaşılıyordu acaba? Bruno'nun gözleri, yüzüne dikilmişti, hiçbir şeyi kaçırmıyor, kirpiklerini bile oynatmıyordu, sanki uyumanın kaçınılmazlaştığı anda, olanca bitkinliği uçup gitmişti. Guy, bu gri gözlerin saatlerdir kendisini kolaçan ettiği duygusuna kapıldı. "Nerden çıkardın bunu?"

"İyi yürekli bir herifsin sen. Her şeyi ciddiye alıyorsun. Kadınlarla da başın dertte, di mi?"

"Nasıl yani?" dedi Guy sertçe. Yine de Bruno'ya büyük bir sevgi duydu ansızın, çünkü Bruno hakkında ne düşündüğünü açıkça söylemişti. Çoğu kimse –emindi Guy– düşündüğünü açığa vurmaktan kaçınıyordu.

Bruno, ellerini iki yana açtı çaresizlikle, içini çekti.

"Nasıl yani?" diye yineledi Guy.

"Bir sürü umutla başlıyorsun işe. Sonra da kazığı yiyorsun, öyle di mi?"

"Tam değil." Kendine acıma duygusuyla içi sızladı, yine de, elinde bardağıyla ayağa kalktı. Odada adım atacak yer yoktu. Trenin sarsıntısı, ayakta durmayı bile engelliyordu.

Bruno gözlerini ondan ayırmıyordu; bacak bacak üstüne atmış, eski moda pabucunu sallıyor, sigaranın külünü yemek tabağına silkeliyordu. Bitirmediği yarı pişmiş pembe biftek, kül yağmurunun altında kalıyordu gitgide. Evli olduğunu söyleyeli beri, Bruno, biraz daha soğuk davranıyordu Guy'a bakılırsa, biraz daha ikircikliydi.

"Karına ne oldu peki? Önüne gelenle yatmaya mı başladı?"

Bruno'nun sezgisinin şaşmazlığına bozuldu. "Yok canım. Zaten bunlar geçmişte kaldı."

"Yine de onunla hâlâ evlisin. Daha önce, boşanmanın bir yolunu bulamadın yani!"

Guy, müthiş bir utançla sarsıldı. "Boşanma üstüne kafa yormadım pek."

"Peki şimdi neden yoruyorsun?"

"Kendisi istiyormuş. Galiba çocuğu olacak."

"Yaa. Karar vermek için elverişli bir an, di mi? Üç yıldır ortalarda dolaşıyor, birdenbire avlayacak birini bulmuş."

Olay, tam tamına böyleydi tabii, belki de bebek özrü kullanılmıştı. Peki Bruno nereden biliyordu? Guy, onun Miriam'a yakından tanıdığı birinden edindiği deneyim ve hınçla yaklaştığını seziyordu. Pencereye döndü. Camda, kendi yansısından başka bir şey göremedi. Yüreğindeki çarpıntı bütün bedenine yayılmıştı, bu çarpıntının yanında trenin sarsıntısı solda sıfırdı. Belki de, daha önce hiç kimseye Miriam'dan bu kadar uzun boylu söz etmediği için tutmuştu çarpıntı. Bruno'nun şu anda bildiklerini Anne'e bile anlatmamıştı. Yalnızca Miriam'ın bir zamanlar bambaşka –tatlı, dürüst, yalnızlık çeken, Guy'sız edemeyen, ailesinden kurtulmaya can atan– bir kız olduğunu söylemişti, o kadar. Yarın Miriam'ı görecekti, elini uzatsa ona dokunabilecekti. Bir zamanlar tutulduğu bu peltemsi ete dokunmak düşüncesi bile içini bulandırıyordu. Korkunç bir çaresizlik duydu.

Arkasında oturan Bruno'nun usul sesi, "Evliliğiniz nereye tosladı? Gerçekten merak ediyorum, dostun olarak. Kaç yaşındaydı evlendiğinizde?" diyordu.

"On sekiz."

"İlk günlerde mi başladı başkalarıyla yatıp kalkmaya?"

Guy, Miriam'a toz kondurmamaya kararlıyken, elinde olmaksızın hırsla döndü. "Kadınların tek yaptığı, yatıp kalkmak değildir, bilirsin."

"Ama o yatıp kalktı, di mi?"

Guy gözlerini kaçırdı; hem canı sıkılmıştı hem şaşkına dönmüştü. "Evet." Şu küçücük sözcük ne çirkin geliyordu kulağa, boyuna yankılanıp duruyordu.

"Kızıl saçlı Güneyli dilberleri bilirim," dedi Bruno önündeki elma turtasına çatalını batırarak.

Guy, yine boşunalığını sezdiği bir utançla kavruldu. Boşunaydı, çünkü Miriam'ın bir zamanlar yapmış ya da demiş olduğu herhangi bir şey Bruno'yu bocalatmayacak, şa-

şırtmayacaktı. Bruno'da şaşırma yetisi yoktu sanki, gıcıklayıcı bir merak vardı yalnızca.

Bruno, çekingen bir gülüşle tabağına baktı. Altları mor halkalı, kan çanağı gözler, zorlama bir parıltıyla iri iri açıldı. "Evlilik işte," diye iç çekti.

'Evlilik' sözcüğü, Guy'ın kulaklarında yankılandı uzun uzun. Ciddi bir sözcüktü onun gözünde. *Kutsallık, aşk, günah* gibi kavramların temel ciddiyetini taşıyordu. Miriam'ın dolgun, turuncu dudaklarından çıkan, "Neden kendimi senin keyfine harcayayım ki?" sorusuydu evlilik. Evinin önündeki çimenlikte, ektiği çiğdemlerin arasında Anne'in saçını şöyle bir geriye atıp yüzünü dönüşüydü. Miriam'ın, Chicago'daki odalarında, ne zaman yalan söylese yaptığı gibi, çilli, ablak yüzünü dar, uzun pencereden çevirip gözlerinin içine bakışı, Steve'in kara saçları, küstah gülümseyişiydi. Anılar dört bir yandan yüklenmeye başlamıştı, ellerini uzatıp bu akını durdurmak geldi içinden. Her şey o odada olup bitmişti... Odanın ve Miriam'ın kokusunu, boyanmış radyatörlerden yükselen ısıyı duyabiliyordu. Yıllardır, böyle kılı kıpırdamadan, Miriam'ın yüzünü soluk, pembe bir lekeye indirgemeye kalkışmadan uslu uslu durduğu olmamıştı. Hepsinin, her şeyin şu anda yeniden beynine üşüşmesine izin vermesi nasıl bir sonuç doğurabilirdi? Miriam'a karşı silahlanır mıydı; onun karşısında hepten silahsız mı kalırdı yoksa?

"Ben ciddiyim," dedi Bruno'nun uzak sesi. "Sorununuz neydi? Bana anlatmaktan kaçınmayacaksın, di mi? Anlamak istiyorum."

Sorun, Steve'di. Guy, kadehine uzandı. Chicago'daki ikindi, oda kapısının çerçevelediği gri-siyah fotoğraf şimdi önündeydi. Onları o odada yakaladığı ikindi, rengi, tadı, sesiyle, özgün dünyasıyla benzersiz bir ikindi, yedinci sınıf bir sanatçının ürünü feci bir ikindi. Süresi dolmuş tarihsel bir an gibi. Yoksa tam tersi mi? Baştan beri peşini bırakmayan bir süreklilik mi'? Şimdi olanca açıklığıyla karşısında durduğuna göre? Daha da kötüsü, Bruno'ya açılmak, her şeyi anlatmak geliyordu galiba içinden; derdini dinleyecek, paylaşacak, sonra unutup gidecek bir yabancıya, trendeki yabancıya, Bruno'ya açılma düşüncesi, bir avuntu getiri-

yordu yedeğinde. Bruno, herhangi bir trendeki sıradan bir yabancı asla değildi. Kendi ilk aşkının öyküsünü bile aynı bakışla değerlendirecek kadar acımasız, yoz biriydi. Steve, öykünün yerli yerine oturmasını sağlayan şaşırtıcı sondu yalnızca. İlk ihanet değildi. Yirmi altı yaşının gururuydu o ikindi kendisini bozguna uğratan. Yoksa aynı hikâyenin belki bininci yinelenişiydi, olanca saçmalığına karşın yine de acı gelen bildik bir hikâye. Kendi aptallığı bir mizah katıyordu olaya, o kadar.

"Karımdan çok şey bekledim," dedi rasgele, "hakkım yoktu. Dikkat çekmeye bayılıyordu nedense. Yaşamının sonuna kadar gözü dışarıda olacak sanırım, kiminle birlikte olursa olsun."

"Anladım, asla büyümeyen kolejli kızlardan." Bruno elini salladı. "Bir erkeğe bağlanmış kadın numarasını bile beceremez onlar." Guy, ona baktı. Miriam, hiç değilse bir kerecik becermişti bu numarayı.

Ansızın, Bruno'ya açılmaktan vazgeçti, lafı açtığına bile pişman oldu. Bruno kayıtsızdı artık; ona açılsa da açılmasa da birdi. Koltuğunda kaykılmış, tabağındaki salçaya kibrit çöpüyle bir şeyler çiziktiriyordu. Yandan bakıldığında, sarkık alt dudağı, ihtiyar bir adamın göçmüş yüzünü çağrıştırıyordu. Bu hikâye ne olursa olsun, diyordu ağız, dinlememe değmeyecek besbelli.

"Bu tür kadınlar erkekleri çeker," diye homurdandı Bruno, "sineklerin üşüştüğü çöp yığınları gibi."

2

Bruno'nun bu sözleri üstüne Guy, iç dünyasından sıyrıldı. "Senin de başından tatsız şeyler geçmiş olmalı," dedi. Ama kadınlarla başı derde girmiş bir Bruno düşünülemezdi.

"Babam da tutulmuştu böyle bir kadına. O da kızıl saçlıydı. Carlotta." Başını kaldırıp baktı ve babasına duyduğu nefret, bir mızrak gibi saplandı vurdumduymazlığına. "Ne iyi, değil mi? Benim babam gibi herifler sayesinde iş tutuyor bunlar."

Carlotta. Guy, Bruno'nun Miriam'dan neden nefret ettiğini şimdi anlıyordu. Bruno'nun kişiliğinin temel taşıydı bu: babasına, onun gecikmiş hercailiğine duyduğu tiksintinin anahtarı.

"İki çeşit adam vardır!" diye bağırdı Bruno, sonra sustu.

Guy, duvardaki dar aynada kendine bir göz attı. Bakışları ürkekti galiba, dudakları kenetlenmişti, gevşemeyi başardı. Sırtına bir golf sopası değiyordu. Sopanın serin, cilalı yüzeyinde gezdirdi parmaklarını. Siyah tahtanın altındaki metal, Anne'in yelkenlisindeki pusula dolabını çağrıştırıyordu.

"Temelde bir çeşit kadın vardır!" diye sürdürdü Bruno. "İki ucu boklu bir değnek: Ya ikili oynarlar ya da düpedüz orospudurlar! Seç seçebilirsen!"

"Senin annen gibi kadınlara ne diyeceksin?"

"Anneme benzeyen bir kadın görmedim hiç," dedi Bruno ciddi bir sesle. "Nelere göğüs gerebilen bir kadın! Üstelik güzel, bir sürü erkek arkadaşı da var ama onlarla oynaşmaz."

Sessizlik.

Guy, bir sigara daha çıkardı, saatine vurup yuvarladı, 10.30'du. Birazdan kalkması gerekiyordu, trenden inmesi.

"Karının içyüzünü nasıl keşfettin?" Bruno, merakla bakıyordu. Guy, sigarasıyla oyalandı bir süre.

"Kaç sevgilisi vardı?"

"Bir-iki tane. Ben yakalamadan önce." Bu gizi açıklamanın hiçbir şeyi değiştirmeyeceğine inandığı anda, içinde dönmeye başlayan ufak bir burgaç kafasını karıştırmaya başladı. Ufak bir burgaç ama her nasılsa anılardan daha gerçek, tabii dile getirildiği için. Gurur mu? Nefret mi? Yoksa şu anki duygularının yersizliğine içerlemesi mi? Konuyu kendi alanından kaydırmak istedi. "Söylesene, ölmeden önce ne yapmak isterdin?"

"Ölmek mi? Ölmeyi de nereden çıkardın? Her külyutmaz geçinenin yutacağı üç-beş dümen dolanıyor kafamda. Bir gün Chicago'da ya da New York'ta bir dümen çeviririm bakarsın ya da buluşlarımı birilerine satarım belki. Bu arada bir sürü kusursuz cinayet planı geliştirdim." Bruno, meydan okurcasına Guy'ın gözlerinin içine baktı.

"Beni odana çağırman da planlarının bir parçası değildir herhalde." Guy, yerine oturdu.

"Hay Allah! Senden *hoşlandım* Guy, gerçekten!"

Tutkulu bakışları, Guy'dan, 'Ben de senden' yanıtını bekliyordu. Şu çipil, acı çekmiş gözlerde okunan yalnızlık! Guy ne yapacağını bilemedi, ellerine baktı. "Bütün buluşların eninde sonunda cinayetle mi noktalanıyor?"

"Tabii ki hayır! Yalnızca yapmak istediğim şeyler var, sözgelimi bir gün herifin birine bin dolar armağan etmek gibi. Bir dilenciye. Kendi parama kavuştuğumda yapacağım ilk işlerden biri bu. Peki sen bir şey çalmak istemedin mi hiç? Ya da birini öldürmek? İçinden geçmiştir mutlaka. Herkesin geçer. Sence, savaş sırasında adam öldürmekten keyif duyanlar yok mudur?"

"Yoktur," dedi Guy.

Bruno duraladı. "Canım, açıkça söylemezler tabii, korkarlar! Ama senin ortadan kaldırmaya can attığın birileri olmuştur di mi?"

"Olmadı." Steve, diye düşündü ansızın. Bir zamanlar, onu gebertmeyi bile düşünmüştü.

Bruno, başını geriye attı. "Mutlaka olmuştur. Benim gözümden kaçmaz. Neden açıkça söylemiyorsun?"

"Belki aklımdan geçmiştir ama üstünde durmadım hiç. Benim yapım değil."

"İşte burda yanılıyorsun! Her insan cinayet işleyebilir. Durumlara bağlı, yapıyla hiç ilgisi yok! Kişi sınıra kadar gelir bazen – bardağı taşıran damlada, tamam. Kim olursa olsun. Ninen bile işler. Bilmez miyim?"

"Sana katılmıyorum yazık ki," diye terslendi Guy.

"Bak, belki bin kere, babamı öldürmeme ramak kalmıştır diyorum sana! Senin içinden kimi öldürmek geçti? Karının sevgililerini mi?"

"Bir tanesini," diye mırıldandı Guy.

"Amacına ne kadar yaklaştın?"

"Adım bile atmadım. Yalnızca aklımdan geçti." Geçirdiği uykusuz geceleri, yüzlerce geceyi, öcünü almazsa bir daha rahat yüzü göremeyeceğini nasıl koyu koyu düşündüğünü anımsadı. O sırada, son adımı atmasına yol açacak herhangi bir şey olabilir miydi? Bruno homurdanıyordu: "Sandığının bin katı yaklaşmışsın bana sorarsan." Guy, şaşkın şaşkın süzdü onu: Gömleğinin kollarını sıvamış, ellerini masaya dayamış, çılız başı sarkmış, bir krupiyenin hastalıklı gece yorgunluğu akıyor üstünden. "Gereğinden çok polisiye roman okuyorsun sen," dedi Guy ve kendi sesini duyar duymaz sözcüklerin nereden çıktığını kavrayamadı.

"Polisiye romanlar iyidir. Her çeşit insanın cinayet işleyebileceğini kanıtlarlar."

"Ben de bu yüzden hep kötü bulmuşumdur onları."

"Yine yanılıyorsun!" diye sesini yükseltti Bruno. "İşlenen cinayetlerin kaçta kaçı gazetelere geçiyor sanıyorsun?"

"Bilmiyorum, umurumda da değil."

"On ikide biri. On ikide biri! Düşünsene! Peki on ikide on bir cinayeti işleyenler kimler? Sıradan, önemsiz sayılan bir sürü insan. Polisin asla yakalayamayacağı kişiler." Bardağına viski dolduracak ama şişe boşalmıştı, güçlükle ayağa kalktı. Pantolon cebinden, incecik bir altın zincirin

ucunda sallanan, gözalıcı, altın bir çakı çıkardı. Guy'a güzel bir mücevher kadar zarif geldi bu çakı; Bruno, viski şişesinin kapağını keserken, Guy, onun bir gün bu çakıyla bir cinayet işleyebileceğini ama yakalanıp yakalanmayacağına aldırmayacağı için büyük olasılıkla paçayı kurtaracağını düşündü.

Bruno ona döndü, gülümsedi, elindeki yeni viski şişesiyle. "Benimle Santa Fe'ye gelsene, ha? Birkaç gün dinlenir, gevşersin."

"Sağ ol, gelemem."

"Param bol. Benim konuğum olursun, ha?" Viski masaya döküldü. "Sağ ol," dedi Guy. Anlaşılan Bruno, kılığından çıkartmıştı zengin olmadığını. Bu gri pamuklu pantolon, en sevdiği pantolondu. Metcalf'ta da bunu giyecekti, Palm Beach'te de, hava çok sıcak değilse. Arkasına yaslandı, ellerini ceplerine soktu, sağ cebinin astarında bir delik olduğunu fark etti.

"Neden ama?" Bruno, kadehi uzattı. "Senden çok hoşlanıyorum Guy."

"Neden?"

"İyi bir herifsin de ondan. Dürüst yani. Bir sürü herif çıkıyor karşıma –herif lafına takılma– ama senin gibisi pek çıkmıyor. Sana hayranlık duyuyorum," diye kaçırdı ağzından, sonra içkisinden bir yudum aldı.

"Ben de senden hoşlanıyorum," dedi Guy.

"Benimle geleceksin, di mi? Annem gelene kadar iki-üç gün boşum. İyi keyif çatardık."

"Başka birini bul."

"Saçmalamasana Guy, gözümün her kestiğine birlikte yolculuk etmeyi önerir miyim sanıyorsun? Senden hoşlandığım için gel dedim. Peki bir günlüğüne olsun. Metcalf'tan doğru oraya giderim, El Paso'ya da uğramam. Programda Grand Canyon'u görmem vardı."

"Teşekkür ederim, Metcalf konusu kapanır kapanmaz işe başlamam gerek."

"Yaa." Yine o dalgın, hayran gülümseyiş. "Bir proje mi var?"

"Evet. Yazlık bir kulüp." Ne tuhaf geliyordu bunu söylemek. İki ay önce Palm Beach'te Yeni Palmyra Kulübü'nü yapacağı aklının ucundan geçmezdi.

"Yaa?"

Bruno, Palmyra Kulüp'ü duymuştu tabii. Palm Beach'in en büyük kulübüydü. Dahası, yenisinin yapılacağından da haberi vardı. Eskisine birkaç kere gitmişti.

"Çizimi senin mi?" Kahramanlara tapan küçük bir oğlan gibi baktı Guy'a. "Bana resmini çizer misin?"

Guy, Bruno'nun adres defterinin arka kapağına yapıların genel görünümünü çizdi çabucak, Bruno'nun isteğine uyup alta imzasını attı. Zemin katı, taraçaya açılan kocaman bir balo salonu haline getiren yan duvarın işlevini anlattı, panjurlu pencere iznini kopartabilirse havalandırmaya gerek kalmayacaktı. Konuştukça neşeleniyor, heyecandan gözleri doluyordu, yine de sesini yükseltmemeye özen gösteriyordu. Nasıl böyle açılabiliyordu Bruno'ya, kendi de şaşıyordu, yüreğini nasıl böylesine açabiliyordu? Dediklerini Bruno'dan daha az anlayacak biri daha var mıydı acaba?

"Müthiş bir şey," dedi Bruno. "Yani sen şimdi onlara yapının genel görünümü hakkında bilgi mi vereceksin?"

"O kadarla kalsa... Bir sürü insanın gönlünü almam gerek." Guy, başını geriye attı, güldü.

"Ünün yayılacak anlaşılan. Belki şimdiden ünlüsündür?"

Gazete haberlerinde fotoğrafları yer alacaktı, haber filmlerinde de adından söz edilirdi belki. Çizimleri kuruldan geçmemişti daha ama geçeceklerinden emindi. New York'taki bürosunu paylaştığı mimar arkadaşı Myers emindi en azından. Anne'in kuşkusu yoktu. Bay Brillhart'ın da. Şimdiye kadar aldığı en büyük iş. "Bundan sonra ünlenebilirim. Bu tür işlerin reklamı boldur."

Bruno uzun bir hikâyeye başlamıştı, okul yaşamını, babasıyla arasının bozulmasına yol açan olay çıkmasa, çoktan fotoğrafçılığı seçeceğini anlatıyordu uzun uzun. Guy, onu dinlemiyordu. İçkisini dalgın dalgın yudumluyor, Palm Beach'ten sonra gelecek iş önerilerini düşünüyordu. Bakarsın hemen New York'ta bir işhanı. New York'taki işhanını nicedir tasarlayıp duruyordu, bir gerçekleşebilseydi tasarısı! Guy Daniel Haines. Bir *ad* artık. Anne kadar parası olmamasının üstünden bir türlü atamadığı ezikliği kalmayacak.

"Pekâlâ olmaz mıydı yani?" diye yineledi Bruno.

"Ne olmaz mıydı?"

Bruno, derin bir soluk aldı. "Karın şu anda boşanma konusunda bir kalleşlik yapsa. Diyelim, sen Palm Beach'teyken, işten atılman için elinden geleni ardına koymasa, yeterli bir cinayet nedeni olmaz mıydı?"

"Miriam'ı öldürmek için mi?"

"Elbette."

"Yok canım," dedi Guy. Yine de sorudan tedirgin olmuştu. Palmyra haberini annesinden duymuşsa, Miriam'ın sırf kendisine acı vermek adına bir şeyler çevirmesinden korkuyordu.

"Seni aldattığı günlerde onu öldürmeyi düşünmedin mi hiç?"

"Hayır. Konuyu değiştiremez misin?" Bir anlığına, yaşamının iki yarısı, evliliği ile mesleği, daha önce hiç görmediği bir biçimde iç içe göründü gözüne. Kafası iyice bulanmıştı, evliliğinde bu kadar salak ve çaresizken mesleğinde nasıl bu kadar yetkin olabiliyordu acaba? Gözlerini yüzünden ayırmayan Bruno'ya baktı, duygularının içinden çıkamadan kadehini masaya bıraktı, azıcık öteye itti.

"Bence düşünmüşsündür," dedi Bruno sevecen sarhoş tutturmasıyla.

"Düşünmedim." Guy, açık havada biraz yürümek istedi ama tren, düz bir çizgide ilerleyip duruyordu, hiç durmayacakmışçasına. Diyelim ki Miriam yüzünden işinden oldu. Orada aylarca kalmak, yöneticilerle başa baş bir toplumsal yaşamı sürdürmek zorundaydı. Bruno, bu duyguları çok iyi biliyordu. Guy alnındaki teri sildi. İşin güç yanı, Miriam'ı görünceye kadar onun aklından geçenleri asla kestiremememesiydi. Yorulmuştu; yorgunsa, Miriam teslim alabilirdi onu. Miriam'a duyduğu aşktan kurtulana kadar, yani iki yıl süreyle, öyle sık başına gelmişti ki. Şu anda da olabilirdi. Bruno'dan usanmıştı. Bruno gülümsüyordu.

"Sana babamı öldürme planlarımdan birini anlatayım mı?"

"Anlatma," dedi Guy. Bruno'nun doldurmaya davrandığı kadehinin ağzını eliyle örttü.

"Hangisini seçersin, banyodaki bozuk lamba duyunu mu, karbonmonoksitli garajı mı?"

"Ne yapacaksan yap ama konuşma artık!"

"Yapacağım tabii, sakın yapmayacağım sanma! Ayrıca, günü geldiğinde bir de ne yapacağım, biliyor musun? Canım intihar etmek isterse intihar edeceğim ama öyle ayarlayacağım ki ölümümü can düşmanımdan bilecekler."

Guy, tiksinerek süzdü onu. Bruno'nun dış çizgileri, bir suçluluk süreci izleyerek gittikçe siliniyordu sanki. Artık bir ses, bir soluktu yalnızca, kötü bir ruhtu. Benim nefretle ittiğim her şeyi o simgeliyor, diye düşündü Guy. Benim olmak istemediğim şeylerin bir toplamı Bruno ya da eninde sonunda olacak.

"Senin adına karın için kusursuz bir cinayet tasarlamama ne dersin? Bir gün işine yarayabilir." Guy'ın dik bakışları altında suçluluktan eziliyordu.

Guy ayağa kalktı. "Bir dolaşıp geliyorum."

Bruno coşkuyla ellerini çırptı. "Hay Allah! Buluşa bak! Birbirimizin cinayetini işleyeceğiz, anladın mı? Ben senin karını öldüreceğim, sen de benim babamı! Biz trende karşılaştık, tamam mı? Birbirimizi tanıdığımızı kimse bilmiyor! Cinayet ânında başka yerlerdeyiz! Anladın mı?"

Guy'ın gözlerinin önüne örülmüş duvar, çatlayacak gibi zonkluyordu. *Cinayet.* İçini bulandırıyordu bu sözcük; dudaklarını uçuklatıyordu. Bruno'dan kurtulmak, odadan bir an önce çıkmak; ne var ki bir karabasan ağırlığı çökmüştü üstüne. Bruno'nun dediklerini kavrayarak önündeki duvarı yerli yerine oturtmaya çalıştı, çünkü tıpkı çözülmesi gereken bir problem ya da bulmaca gibi anlattıklarında bir mantık seziliyordu ne de olsa.

Bruno, sigaradan sararmış titrek ellerini dizlerine vuruyordu. "Su götürmez kanıtlar!" diye haykırdı. "Hayatımın en parlak buluşu bu! Anlamıyor musun? Ben cinayeti sen kentte yokken işlerim, sen de ben kentte yokken."

Guy anlamıştı. Hiç kimse çözemezdi bu cinayeti, hiç.

"Miriam gibi birinin meslek hayatının sönmesini, seninkininse ilerlemesini sağlamak çok hoşuma gidecek," diye fıkırdadı Bruno. "Onun bir sürü insanın hayatını karartmasını engellemek gerekmiyor mu sence? Otursana Guy!"

Miriam, benim hayatımı karartmadı, diyecekti Guy ama Bruno fırsat vermedi.

"Yani, diyelim ki böyle bir tasarımız var. Sen kendi payına düşeni yapabilir miydin? Karının nerede oturduğunu falan söyleyebilirdin bana; ben de sana babamın oturduğu evi öyle ayrıntılı anlatırdım ki orada kendin oturuyormuş gibi olurdun. Her yere parmak izleri bırakırdık, polisler çılgına dönerlerdi!" Pis pis sırıttı. "Aylarca görüşülmeyecek tabii, bağlantı yasak. Sağlam iş diye buna derim!" Ayağa kalktı, içki koyarken az kalsın yuvarlanıyordu. Guy'ın gözlerinin içine bakarak, onu güveninde boğarak, "Becerebilirdin, di mi Guy?" dedi. "Hiçbir aksaklık olmayacak, yeminle. Her şeyi ayarlayacağım, yeminle Guy."

Guy, umduğundan daha sert bir hareketle itti onu. Bruno, hemen fırladı koltuğundan. Guy bakındı, havanın girebileceği bir delik aradı, gelgelelim duvarlar, kesintisiz bir yüzey oluşturuyordu. Oda, küçük bir cehenneme dönmüştü. Burada ne işi vardı? Neden bu kadar çok içmişti, ne zaman?

"Ben *becerebileceğine* inanıyorum!" diyerek kaşlarını çattı Bruno.

Şu boktan teorilerini bırak artık, diye bağırmak geldi Guy'ın içinden ama sesi bir fısıltı gibi çıktı nedense: "Bu konudan gına geldi."

Bruno'nun cılız suratının garip bir biçimde buruştuğunu gördü o anda – yapmacık bir şaşkınlık, tüyler ürperten, uğursuz bir bakış. Bruno, boş ver dercesine omuz silkti.

"Peki canım. Ben yine de buluşun parlak olduğunda diretiyorum, uygulanışı da kusursuz. Bir gün işime yarayacak. Başka birini bulursam tabii. Nereye gidiyorsun?"

Sonunda, Guy'ın aklına kapıyı açmak gelmişti. Dışarı çıktı, sahanlığın kapısını da açtı; serin hava, bir şamar gibi çarptı yüzüne, trenin gürültüsü, azarlayan bir sese dönüştü. Kendine ettiği lanetleri rüzgâra ve trene yükledi, keşke şu anda hastalanıp zıbarsaydı.

"Guy?"

Arkasına dönünce, ağır kapıların arasından güçlükle geçmeye çalışan Bruno'yla karşılaştı.

"Özür dilerim, Guy."

"Önemi yok," sözcükleri çıktı ağzından, Bruno'yu görünce ürpermişti. Kendini aşağılayan, yaltaklanan suratını.

"Sağ ol Guy." Bruno, boynunu büktü ve o anda tekerleklerin zangırtısı azalmaya başladı, Guy dengesini tutturmaya çalıştı.

Trenin durması, bir iç hafifliği getirmişti. Bruno'nun omzuna bir şaplak attı. "Hadi çıkıp biraz hava alalım."

Sessiz, kapkaranlık bir dünyaya indiler.

"Cehenneme mi özenmişler acaba?" diye bağırdı Bruno. "Hiç ışık yok!"

Guy, göğe baktı. Ay da yoktu. Gece ayazında gövdesi diriliyor, kendine geliyordu. Bir yerlerde, ahşap bir kapının bildik çarpışını duydu. Önlerindeki fener ışıldadı birden; adamın biri, feneri kaptığı gibi gerideki yük vagonunun salıverdiği dikdörtgen ışık dilimine doğru koştu. Guy, usulca ışığı izledi, Bruno da onu.

Ta uzaklarda, kapkara çayırda, bir lokomotifin yaslı sesi duyuluyordu, bir daha, bir daha, derken daha da uzaktan. Guy'ın çocukluğundan anımsadığı bir sesti bu, güzel, duru, ıssız. Bir beyazı sırtından atmaya çalışan yabanıl bir at gibi. Ansızın bastıran bir dostluk duygusuyla Bruno'nun koluna girdi.

"Ben *yürümiycem* işte!" diye haykırdı Bruno, kolunu kolundan çekti, durdu. Temiz havada, sudan çıkmış balığa benziyordu.

Tren kalkmak üzereydi. Guy, onun iri, hantal bedenini basamaklardan yukarı doğru itti.

Vagonun kapısında, "Bir tek parlatır mısın?" dedi Bruno pek umut beslemeden, yıkılacak gibiydi.

"Sağ ol, gitmeyecek artık."

Fısıltıları, yeşil perdelerin hışırtısında boğuldu.

"Sabah, bana uğramayı unutma sakın. Kapıyı kilitlemeyeceğim. Ses etmezsem, gir içeri, tamam mı?"

Guy, yatağına giderken, önündeki yeşil perdelere toslad ı.

Yatağına yatınca, alışkanlıkla kitabına uzandı. Bruno'nun kompartımanında bırakmıştı kitabı. *Platon*'unu. Kitabının gece boyunca Bruno'nun kompartımanında kalması, Bruno'nun ona elini sürüp sayfalarını çevirmesi hiç hoşuna gitmiyordu.

3

Miriam'ı hemen aramıştı; o da evlerine eşit uzaklıktaki lisede buluşmalarını önermişti.

Guy şu anda, asfalt oyun alanının bir köşesinde durmuş, bekliyordu. Miriam geç gelecekti, tabii ki. Neden liseyi seçmişti acaba? Kendi alanına giriyor diye mi? Guy, âşık olduğu günlerde onun yolunu burada beklerdi.

Tepede gök masmaviydi. Güneş, erimiş metal gibi kızgındı, kendi ısısından akkora dönmüşçesine. Ağaçların arkasındaki dar, kırmızı bir yapıya ilişti gözü. İki yıl önce Metcalf"tayken yoktu bu yapı, demek o arada yapılmıştı. Döndü. Hiç kimse görünmüyordu ortalıkta, sanki sıcak yüzünden herkes okulu, hatta mahalledeki bütün evleri terk etmişti. Okul kapısının loş kemerinde kalan geniş, boz basamaklara baktı. O anda Miriam'ın cebir kitabının tırtıllı kenarlarını elleyip kitaptan yükselen mürekkep-ter karışımı kokuyu duyabiliyordu. Sayfa kıyılarına kurşunkalemle çiziktirilmiş MIRIAM'la ilk sayfadaki ondüleli kız resmi hâlâ gözlerinin önündeydi, Miriam'ın problemlerini çözmek için kitabı her açışında görürdü. Neden Miriam'ı öteki kızlardan farklı sanmıştı?

Çaprazlama çekilmiş telörgünün arasından geçip ana kapıdan girdi, Kolej Caddesi'ni bir kere daha gözden geçirdi. O sırada Miriam'ı gördü, kaldırım kenarındaki sarı-yeşil ağaçların altındaydı. Yüreğinin atışı hızlanmıştı, hiçbir şey olmamış gibi gözlerini kırpıştırdı. Miriam her zamanki ağır adımlarıyla yürüyor, acele etmiyordu. Derken, geniş kenarlı, açık renk şapkasının ışık halkasıyla çevrili başı göründü. Gölge ve güneş benekleri rasgele oynaşıyordu gövdesinde. Elini salladı, Guy da elini cebinden çıkarıp

ona karşılık verdi; oyun alanına döndüğünde yeniyetme bir oğlan kadar gergin, utangaçtı. Palm Beach konusunu biliyor, diye düşündü, ağaçların altındaki şu yabancı kız, haberli. Yarım saat kadar önce annesi, Miriam son telefon ettiğinde konuyu ona açtığını söylemişti ya.

"Merhaba Guy," diyerek gülümsedi Miriam, turuncumsu pembe dudaklarını hemen büzdü. Ön dişleri aralıktır da ondan, diye anımsadı Guy.

"Nasılsın Miriam?" Elinde olmadan, tepeden tırnağa süzdü onu, tombul ama gebeye benzemiyor; beyninde bir şimşek çaktı: Yalan söylemiş olamaz mıydı? Miriam, rengârenk çiçekli bir etek, kısa kollu beyaz bir bluz giymişti. Torbamsı el çantası beyaz rugandı.

Miriam, gölgede kalan taş sıraya zarifçe ilişti, yolculuğu üstüne budala sorular sordu Guy'a. Zaten ablak olan yüzü, iyice ablaklaşmıştı, çenesi daha bir sivrilmişti. Gözlerinin altı kırışmıştı azıcık. Ne de olsa az yaşamamıştı, yirmi ikisindeydi.

"Ocakta," diye yanıtladı Guy'ın sorusunu inişsiz-çıkışsız bir sesle. "Çocuk, ocakta doğacak."

İki aylıktı demek ki. "Anlaşılan, o adamla evlenmek istiyorsun."

Miriam, başını hafifçe çevirip yere baktı. Güneş, yanağındaki en iri çilleri teker teker seçip açığa çıkarıyordu; Guy, çok iyi bildiği ama evlilik günlerinden bu yana belleğinden sildiği bu yüzün dokusunu anımsadı. Bir zamanlar bu kadına, bu kadının en uçarı düşüncelerine bile el koyduğuna nasıl yüzde yüz inanmıştı! Birdenbire, aşk denilen duygu, bilmenin kandırıcı, acımasız ikinci seçeneği gibi göründü. Miriam'ın kafasında şu anda yatan yeni yaşam biçiminin bir kırıntısını bile bilmiyordu. Aynı durum, günün birinde Anne ile de başına gelebilir miydi?

"İstiyorsun, değil mi Miriam?" diye sıkıştırdı.

"*Şu anda* değil. Birtakım pürüzler var."

"Ne gibi?"

"Kısacası, istediğimiz kadar kısa bir sürede evlenemeyebiliriz."

"Yaa." *Biz.* Adamın dış görünüşünü kestirebiliyordu, uzun boylu, esmer, ince yüzlü, Steve gibi. Miriam'ı baştan

beri çeken erkek. Çocuğunun babalığına seçeceği tek erkek tipi. Bu çocuğu doğurmak istediği kesindi. Bir şey olmuştu, belki o adamla doğrudan bağlantısı olmayan bir şey ki çocuk doğurmak istemişti Miriam: Onun taş sırada zarif ama dimdik oturuşundan, gebe kadınların yüzünde gördüğü ya da görmeyi umduğu dalgın içsel hazdan sezinliyordu. "Ama boşanmamızı erteleyecek bir durum yok, anladığım kadarıyla."

"Ben de öyle sanıyordum birkaç gün önceye kadar. Owen, bu ay serbest kalabilir, benimle evlenebilir, diye düşünüyordum."

"Şu anda evli mi yani?"

"Evli evet," diye içini çekti Miriam, neredeyse gülümseyerek. Guy, belli belirsiz bir tedirginlikle gözlerini yere indirdi, asfalt yolda, kararsız birkaç adım attı. Adamın evli olduğunu kestirmişti. Zorlanmasa, Miriam'la evlenmeyi düşünmeyeceğini de sezmişti önceden. "Nerede bu adam? Buralarda mı?"

"Houston'da," dedi Miriam. "Oturmayacak mısın?"

"Yoo hayır."

"Oldum bittim oturmayı sevmezsin zaten."

Guy, sesini çıkarmadı.

"Yüzüğün parmağında demek?"

"Hıı." Kocasının kolej mezunu bir erkek olduğunu kanıtladığı için Miriam'ın pek bayıldığı sınıf yüzüğü. Hınzır bir bakışla yüzüğü inceliyordu Miriam. Guy, ellerini ceplerine soktu. "Burada olduğum süre içinde bu işi bitirmek istiyorum. Bu hafta bitirebilir miyiz?"

"Ben burdan uzaklaşmak istiyorum, Guy."

"Boşanma işi için mi?"

Miriam, küt ellerini çaresizlikle iki yana açtığında Guy, Bruno'nun ellerini anımsadı. Bruno hepten aklından çıkmıştı, bu sabah trenden ineli beri. Kitap da.

"Burada yaşamaktan bıktım galiba," dedi Miriam.

"İstersen, Dallas'ta boşanırız." Buradaki arkadaşları olayı biliyorlar demek, diye düşündü Guy.

"Biraz geciktirmek istiyorum Guy. Senin için çok önemli değilse. Birazcık gecikmesi!"

"Bence senin için önemli asıl. Bu adam seninle evlenmek istiyor mu, istemiyor mu?"

"Eylülde evlenebiliriz. O zamana kadar boşanmış olur, ama..."

"Ama ne?" Onun susuşundan, üst dudağını sık sık kemirişinden, nasıl bir açmaza düştüğünü anladı Guy. Miriam, bu çocuğu öylesine istiyordu ki doğumdan dört ay önceye kadar Metcalf'ta kalıp dile düşmeyi, çocuğunun babasıyla daha sonra evlenmeyi göze alıyordu. Elinde olmadan, ona acıdı.

"Buradan gitmek istiyorum Guy. Seninle birlikte çekip gitmek."

Yüzünden okunan içtenlik çabası, Guy'a neyi neden sorduğunu unutturacak kadar gerçekti. "Ne istiyorsun Miriam? Bir yerlere gitmeni sağlayacak parayı mı?"

Miriam'ın gri-yeşil gözlerindeki sis dağılıyordu. "Annen, senin Palm Beach'e gideceğini söyledi."

"Belki giderim. Ama iş için." Palmyra'yı düşününce içine bir korku düştü. Elden gidiyordu galiba.

"Beni de götürür müsün oraya Guy? Senden son isteğim bu. Seninle aralığa kadar kalsam, boşanma işini o zaman bitirsek."

"Demek öyle," dedi Guy boğuk bir sesle, göğsü gitgide sıkışıyordu, yüreği çatlayacak gibiydi. Miriam'dan büyük bir tiksinti duydu ansızın, hem ondan hem de onun tanıdığı, ilgilerini çektiği kişilerden. Başka bir erkeğin çocuğu ha! Ona kocalık et, gitsin başkasının çocuğunu doğursun!

"Sen istemesen de takılacağım peşine."

"Bak Miriam, senden hemen boşanabilirim. Çocuğun doğumunu beklememe gerek yok. Yasa da öyle diyor." Sesi titriyordu.

"Bana bunu yapamazsın," dedi Miriam, sesinde gözdağıyla yalvarışı birleştirerek; bir zamanlar, ona âşıkken, Guy'ın hem öfkesini hem sevgisini bu sesle çekmiş, kafasını iyice karıştırmıştı.

Şimdi de karışmıştı kafası, biliyordu. Miriam haklıydı. Şu anda onu boşamayacaktı. Hâlâ sevdiğinden değil, hâlâ karısı saydığından, kanatları altına almak istediğinden değil yalnızca acıdığından, onu bir zamanlar sevdiğini anımsadığından. New York günlerinde de, ara sıra para istedi-

ğinde de ona acımıştı. "Sen benimle gelirsen işi almam. Yararı olmaz zaten," dedi sesini yükseltmeden. Ama iş konusu zaten kapandığına göre tartışmak, boşunaydı.

"Bence, sen böyle önemli bir işi yüzüstü bırakmazsın," diye iğneledi Miriam.

Guy, onun yüzündeki zafer gülümseyişinin iğrençliğini görmemek için sırtını döndü. Hep bu noktada yanıldı, diye düşündü, ama sesini çıkarmadı. Birkaç adım yürüdü, döndüğünde başı dikti. Sakin ol, dedi kendine. Öfkenin ne yararı var ki? Sakin olduğu zaman, Miriam nefret ederdi ondan, çünkü bağırıp çağırmaktan yanaydı. Bu sabah bile keyifle, kıyasıya kavga edebilirdi. Bu tepkisizliğin uzun sürede Guy'a daha çok zarar verdiğini kavrayana kadar onun suskunluğundan nefret etmişti. Guy'sa Miriam'ın eline koz verdiğinin bilincindeydi ama başka türlü davranamayacağını da biliyordu.

"İşi henüz almadım, biliyorsun. Telgraf çekip almayacağımı bildiririm." Miriam gelmeden önce ağaçların arasında gördüğü yeni, kırmızı yapıya baktı.

"O zaman ne olur?"

"Ne olmaz ki! Ama senin ruhun bile duymaz."

"Kaçıyorsun anlaşılan?" diyerek kışkırtmayı denedi Miriam. "En ucuz yoldan."

Birkaç adım daha attıktan sonra yine döndü Guy. Tabii bir de Anne vardı. Anne ile birlikte bu durumu göğüsleyebilirdi, her şeyi göğüsleyebilirdi. Aslında, tuhaf bir vazgeçiş yaşıyordu. Şu anda güme gitmiş gençliğini simgeleyen Miriam'ın yanında olduğu için mi? Dilini ısırdı. Dıştan bakınca görülmeyen ama içinden asla atamadığı bir korku, bir başarısızlık kaygısı altında eziliyordu, değerli bir mücevherin yüzeyden bakıldığında göze çarpmayan çiziği gibi. Zaman zaman başarısızlık çekici bir çözüm gibi görünmüştü; lisede, yüksekokulda pekâlâ geçebileceği sınavlarda çakmaktan tat almıştı; sözgelimi Miriam'la evlenerek, iki ailenin, ortak dostların da öğütlerini dinlememişti. Bu evliliğin yürümeyeceğini bilmiyor muydu sanki? Şimdi de önüne çıkan en büyük fırsatı, gık demeden tepmiyor muydu? Meksika'ya gidip Anne ile birkaç gün geçirecekti. Parası suyunu

çekecekti belki ama neden çekmesin? Yoksa Anne'e gitmeden önce New York'ta birtakım işler ayarlasa mıydı?

"Başka diyeceğin var mı?" diye sordu.

"Ben diyeceğimi dedim," diye tısladı Miriam dişlerinin arasından.

4

Evinin bulunduğu Ambrose Sokağı'na doğru yürüdü ağır adımlarla; gölgelik, sessiz Travis Sokağı'ndan geçti. Travis ve Delancey sokaklarının kesiştiği köşede küçük bir manav açılmıştı, bir evin ön bahçesinde bitmişti ansızın, oyuncakçı dükkânını andırıyordu. Ambrose Sokağı'nın batı kesiminde bir ucube gibi yükselen çamaşır fabrikasından beyaz önlüklü kızlarla kadınlar boşalıyor, öğle paydosuna çıkarken gevezelik ediyorlardı. Yolda konuşmak zorunda kalacağı birine rastlamadığına sevindi doğrusu. İçini bir dinginlik, bir erinç, neredeyse bir mutluluk kaplamıştı. Beş dakika konuştuktan sonra Miriam'ın kendisine bu kadar uzak –daha doğrusu bu kadar yabancı– görünmesi, her şeyin bu kadar önemsizleşmesi tuhaftı. Trendeki kaygılarından utanıyordu şimdi.

"Fena geçmedi anneciğim," dedi kapıdan gülümseyerek girerken.

Annesi, çatık kaşlarla karşılamıştı onu. "Buna sevindim işte," dedi. Sallanan iskemleyi çekip oturdu. Ufak tefek, kumral bir kadındı. Biçimli burnuyla profili, eski güzelliğini koruyordu; kabına sığmaz kişiliği, aklaşmış saçlarının saçtığı ışıltıdan okunuyordu. Her zaman neşeliydi. Guy'ı, Miriam'la başı derde gireli beri annesinden uzaklaştıran, birbirlerine benzemediklerini düşündürten bu özelliğiydi zaten. Guy, üzüntülerini büyütür, kaynaklarına inmeye çalışırdı, annesiyse hepsini unutmayı salık verirdi. "Ne diyor peki? Beklediğinden de çabuk döndün. Öğle yemeğini birlikte yersiniz, diye düşünmüştüm."

"Yok canım." Guy içini çekti, çiçekli sedire oturdu. "Her şey yolunda, yalnız Palmyra işini almayacağım galiba."

"Yapma Guy! Nedenmiş o? Şey doğru muymuş? Bebek beklediği doğru mu?"

Annesi hayal kırıklığına uğramıştı ama Palmyra'nın önemine oranla sudan bir hayal kırıklığıydı bu. Bu işin oğlunun gözünde taşıdığı önemi kavramamasına sevindi Guy. "Doğruymuş," dedi, sedirin serin tahtası ensesine değene kadar geriye kaykıldı. Annesiyle arasındaki uçurumu düşündü. Miriam'la geçirdiği günlerden çok az söz etmişti ona. Bir zamanlar Mississippi'de mutlu bir çocukluk geçiren, şimdi geniş, güzel eviyle, bahçesiyle, Metcalf'taki sevecen, yakın dostlarıyla günlerini dolduran annesi Miriam'ın su katılmamış kötülüğünden ne anlardı ki? Hele oğlunun, mesleğine ilişkin tasarıları uğruna New York'ta güvencesiz bir yaşam sürdürmeye katlanmasından ne anlardı?

"Peki, Palm Beach'in Miriam'la ne ilgisi var?" diye sordu annesi sonunda.

"O da benimle gelmek istiyor. Bir süre onu kanatlarımın altına almamı istiyor. Asla yapamam." Guy, yumruklarını sıktı. Miriam'ı Palm Beach'te getirdi gözlerinin önüne. Palmyra Kulüp'ün yöneticisi Clarence Brillhart'ın karşısında. Gerçi Brillhart, serinkanlı, kibarlığı asla elden bırakmayan tavrıyla şaşkınlığını gizleyebilirdi ama o kadarcık değildi ki, kendi duyduğu tiksinti yeterdi. Böyle bir projeyi gerçekleştirirken, Miriam'ın yanında yöresinde dolaşmasına katlanamazdı, o kadar. "Asla yapamam," diye yineledi.

Annesi, "Yaa!" dedi yalnızca ama şimdiki sessizliği, anlayıştan kaynaklanıyordu. Ağzını açsa, bir zamanlar bu evliliğe kesinlikle karşı çıktığını anımsatmak zorundaydı. Şu anda gelmiyordu içinden. "Yapamazsın tabii," dedi, "ne kadar süreceği belli olmadığına göre."

"Yapamam." Guy kalktı, annesinin yumuşacık yanaklarını okşadı.

"Umurumda değil anne," dedi onun alnını öperek. "Vız gelir tırıs gider."

"Aldırdığını ben de sanmıyorum. Ama neden?"

Guy, kapağı açık duran piyanoya doğru yürüdü. "Meksika'ya Anne'i görmeye gidiyorum nasılsa."

"Öyle mi?" diye gülümsedi annesi, oğluyla geçirdiği ilk sabahın neşesi her şeye baskın çıktı. "Avarelikte üstüne yok!"

"Meksika'ya gelmek ister misin?" Başını çevirip ona gülümsedi Guy. Çocukken öğrendiği bir parçayı çalmaya başladı.

"Meksika ha!" dedi annesi çok ürkmüş gibi haykırarak. "Taş çatlasa Meksika'ya gitmem. Ama belki sen dönüşte Anne'i bana getirirsin; tanışırız."

"Belki."

Oğlunun yanına gitti, çekinerek onun omuzlarını tuttu. "Ara sıra yeniden mutlu olduğunu düşünüyorum Guy. En olmadık anlarda."

5

Neler olup bitti? Derhal *yaz. Daha iyisi, telefon et. Burada, Ritz'de iki hafta daha kalıyoruz. Seni çok özledim bu yolculukta, aynı uçağa binmememize yanıyorum ama durumu anlamıyorum sanma. Her an aklımdasın sevgilim. Bu sıkıntılar çabuk geçecek, atlatacağız. Ne olup bitiyorsa anlat, birlikte göğüsleyelim olayları. Sık sık senin kaytardığını sanıyorum, göğüslemekten yani.*

O kadar yakındasın ki birkaç günlüğüne buraya uğramaman saçma. Belki de havaya girersin diyorum. Umarım zamanın olur. Seni burada görmeyi çok istiyorum, bizimkiler de istiyorlar, biliyorsun. Sevgilim, çizimlerin bir harika, seninle öylesine gurur duyuyorum ki o yapılar yüzünden önümüzdeki aylarda birbirimizden uzak kalmamız düşüncesi bile katlanılır hale geliyor. Babam da çok etkilendi. Hep senden söz ediyoruz.

Sevgimle, her şeyimle seninim. Mutlu ol canım.

A.

Guy, Palmyra Kulübü yöneticisi Clarence Brillhart'a şöyle bir telgraf çekti: "Elimde olmayan nedenlerden ötürü işi kabul edemeyeceğim. Üzülerek belirtir, yüreklendirici çabanız ve desteğiniz için teşekkür ederim. Mektup postada."

Birdenbire, kendi çizimleri yerine kullanacakları çizimler geldi aklına: William Harkness ve Ortakları'nın Frank Lloyd Wright'tan aparttığı buluşlar. Daha da kötüsü, diye düşündü fonotelin başında, kurul, büyük bir olasılıkla Harkness'tan kendisinin bazı buluşlarını kullanmasını isteyecekti. Harkness da kullanırdı kuşkusuz.

Anne'e çektiği telgrafta pazartesi geleceğini, birkaç gün kalacağını belirtti. Amaç şu anda Anne olduğuna göre, Palmyra kadar önemli bir projenin bir daha kaç ay, belki de kaç yıl sonra önüne çıkabileceği üstüne fazla kafa yormadı.

6

O akşam, Charles Anthony Bruno, El Paso'daki odasında sırtüstü yatmış, altın dolmakalemini sivri burnunun üstünde dengelemeye çalışıyordu. Yatağa yatamayacak kadar tedirgin, çevredeki barlardan birine gidip sorunlarını gözden geçiremeyecek kadar bitkindi. Bütün ikindi, sorunları gözden geçirmiş ama fazla ciddiye almamıştı. Grand Canyon'u da fazla ciddiye almıyordu. Daha çok, geçen gece trende aklına gelen plan üstüne kafa yoruyordu. Yazık ki Guy, sabah trenden inerken uyandırmamıştı. Guy, birlikte cinayet tasarlanacak kişilerden değildi, orası öyle, yine de ondan hoşlanıyordu. Tanımaya değer kişilerdendi. Ayrıca kitabını unutmuştu, onu geri verebilirdi.

Tavandaki bir kanadı bozuk yelpaze, *vızvızvız* ediyordu. Dördüncü kanat çalışsaydı, serinlik birazcık artardı hiç değilse. Tuvaletteki musluklardan biri sızıyordu, başucu lambasının vidası gevşemişti, aşağı sarkıyordu, dolap kapağı parmak izleriyle kaplıydı. Bir de, yörenin en iyi oteli budur, demişlerdi! Neden şimdiye kadar kaldığı otellerde hep bir şey, bir tek şey aksıyordu? Günü gelince, kusursuz bir otel odası bulacak, Güney Afrika'da da olsa o odayı satın alacaktı.

Yatağının başucuna oturdu, telefona uzandı. "Şehirlerarası lütfen." Pabucunun beyaz örtüde bıraktığı kırmızı çamur lekesine baktı boş boş. "Great Neck 166 J... Evet, Great Neck." Bekledi. "Long Island... Bari *New York*'u duymuşluğun var mı?"

Bir dakika geçmeden, annesiyle konuşuyordu. "Buradayım evet. Pazar günü yola çıkmakta kararlı mısın? Bence... Her neyse, katır sırtındaki yolculuğu yaptım. Canım

çıktı... Evet, koyağı gördüm görmesine... Tamam da renkler pek basmakalıp. Sen nasılsın bakalım?"

Gülmeye başladı. Pabuçlarını tekmeleyerek çıkarttı; kahkahalar atarak, almaçla birlikte yatağa uzandı. Annesi, eve döndüğünde, Reis'i bir gece önce tanıştığı iki erkeği ağırlarken bulduğunu anlatıyordu. Reis'i babası sanmışlar annesinin arkadaşları, durmadan pot kırmışlar.

7

Guy yatakta, dirseğinin üstünde doğrulmuş, kurşunkalemle yazılmış mektubu inceliyordu.

"Seni ancak bir sabah daha uyandırabileceğim galiba, sonra yine uzun bir süre görmeyeceğim," dedi annesi.

Guy, Palm Beach'ten gelen mektubu eline aldı. "Belki de o kadar uzun sürmez, anne."

"Uçağın yarın kaçta kalkıyor?"

"Bir yirmide."

Annesi eğildi, laf olsun diye çarşafın ucunu şiltenin altına sıkıştırdı. "Anlaşılan, bir koşu gidip Ethel'i göremeyeceksin?"

"Tabii göreceğim." Ethel Peterson, annesinin en eski dostlarından biriydi. Guy'a ilk piyano derslerini o vermişti.

Mektup, Bay Brillhart'tan geliyordu. İş, Guy'ındı. Ayrıca Bay Brillhart, panjurlu pencereleri de kuruldan geçirtmeyi başarmıştı.

"Bu sabah kopkoyu, nefis bir kahve yaptım," diye eşikten seslendi annesi. "Kahvaltını yatağa ister misin?"

Guy, gülümsedi. "İstemez miyim!"

Bay Brillhart'ın mektubunu bir daha, dikkatle okudu, zarfa koydu, zarfı yavaş yavaş yırttı. Sonra öbür mektubu açtı. Bir sayfalık bir mektup, kurşunkalemle çiziktirilmiş. Tumturaklı imzayı görünce güldü: Charles A. Bruno.

Sevgili Guy,

Tren arkadaşını unutmadan ya? Kitabını benim kompartımanda unutmuşsun o gece, içinde bir Teksas adresi gördüm; umarım değişmemiştir. Kitabını postalıyorum. Bi-

raz göz gezdirdim, Platon'da bu kadar çok kanuşma olduğunu bilmiyordum.

O gece seninle birlikte yemekten büyük keyif duydum, seni dostlarımdan sayabilirim herhalde. Santa Fe'ye gelebilseydin çok sevinirdim, kararından cayarsan, adresim: Hotel La Fonda, Santa Fe, New Mex.; en azından iki hafta buradayım.

Birlikte geliştirdiğimiz ikili cinayet tasarısını düşünüyorum habire. Bence bal gibi olabilir: Ne kadar eminim anlatamam! Konunun seni ilgilendirmediğini bilsem de.

Karından ne gibi ilginç haberler var? Yaz da beni merakta bırakma. El Paso'da cüzdanımı çaldırmam dışında (bar tezgâhından gözümün önünde yürüttüler) önemli bir haberim yok. Kusura bakma, El Paso beni hiç açmadı.

Yakında senden haber almak dileğiyle,

Dostun,
Charles A. Bruno

Not: O sabah erken kalkıp seni uğurlayamadığım için özür dilerim.

C.A.B.

Mektup, nedense neşesini yerine getirmişti. Bruno'nun özgürlüğü hoşuna gidiyordu.

"Mısır gevreği ha!" dedi annesine, mutluluğunu açığa vurarak. "Kuzey'de gel de sahanda yumurtanın yanında mısır gevreği bul!"

Havaya göre oldukça kalın sevgili sabahlığını üstüne geçirdi, *Metcalf Star* gazetesini, ayakları sallanan kahvaltı tepsisini alıp yatağına kuruldu yine.

Sonra duşa girip giyindi, o gün yapacağı önemli bir iş varmışçasına, oysa yoktu. Cartwrightlara dün gitmişti. Çocukluk arkadaşı Peter Wriggs'e uğrayabilirdi tabii, ama Peter, New Orleans'ta bir iş bulmuştu bu aralar. Miriam ne yapıyordur acaba, diye düşündü. Belki arka verandada tırnaklarını boyuyordur ya da büyüyünce tıpatıp ona benzemeyi düşleyen küçük bir komşu kız hayranıyla domino oynuyordur. İşler sarpa sarınca uzun boylu düşünenlerden değildi Miriam. Guy bir sigara yaktı.

Alt kattan, belli aralarla bir şangırtı duyuluyordu; ya annesi ya da aşçı Ursuline, gümüşleri parlatıp üst üste yığıyor olmalıydı.

Neden Meksika'ya bugün gitmemişti? Önündeki yirmi dört saati bomboş geçirmek zor gelecekti, biliyordu. Bu gece yine dayısı, belki annesinin arkadaşları. Hepsi onu görmek istiyordu. Buraya son gelişinden sonra *Metcalf Star*, özel bir sütunda onun kişisel yaşamından, yaptığı işlerden söz etmiş, kazandığı burslara, savaş yüzünden yararlanamadığı Prix de Rome'a, Pittsburg'daki mağaza ve Chicago'daki ek revir tasarımlarına geniş yer vermişti. Gazetede görünmek bir başkaydı. Anımsıyordu da, New York'ta yapayalnız geçen bir gününde, annesinin mektubundan çıkan gazete kesiğini görünce, iyiden iyiye önemsemişti kendini.

Birdenbire Bruno'ya yazmak geldi içinden, çalışma masasına oturdu ama kalemi eline alınca söyleyecek bir şey bulamadı. Bruno'yu, sırtında kahverengi takımı, omzunda fotoğraf makinesiyle Santa Fe'deki çorak bir tepeye yorgun argın tırmanırken, çürük dişleriyle sırıtırken, titrek elleriyle deklanşöre basarken gözlerinin önüne getirebiliyordu. Bruno, cebinde bin dolarla barda oturmuş, annesini bekliyor. Ne anlatabilirdi ki Bruno'ya? Dolmakalemini kapatıp masaya bıraktı.

"Annecim?" diye seslendi. Alt kata koştu. "Bu ikindi sinemaya gitmeye ne dersin?"

Annesi, o hafta en az iki kere sinemaya gittiğini söyledi. "Sinemadan hiç hoşlanmadığını pekâlâ biliyorum," diye azarladı.

"Ama gerçekten gitmek istiyorum, anne!" dedi Guy, gülümseyerek üsteledi.

8

Gece on bir sıralarında telefon çaldı. Annesi açtı, içeri seslendiğinde Guy, dayısı, yengesi, kuzenleri Ritchie ve Ty'la oturma odasındaydı.

"Şehirlerarası," dedi annesi.

Guy, başını salladı. Brillhart'tı mutlaka, ayrıntılı bir açıklama bekliyordu. Guy, o gün yanıtlamıştı mektubunu.

"Merhaba Guy," dedi ses. "Ben Charley."

"Hangi Charley?"

"Charley Bruno."

"Hay Allah! Nasılsın? Kitap için teşekkürler."

"Daha göndermedim ama göndericem," dedi Bruno, Guy'ın trenden anımsadığı çakırkeyif sesle. "Santa Fe'ye niyetin var mı?"

"Ne yazık ki yok."

"Peki Palm Beach'ten n'aber? Bir-iki hafta sonra oraya gelip seni görebilir miyim? Nasıl gittiğini merak ediyorum da."

"Üzgünüm ama o iş yattı."

"Yattı mı, nasıl yani?"

"Pürüzler çıktı. Caydım."

"Karından ötürü mü yoksa?"

"Yoo," diye kem küm etti Guy.

"Yanında kalmanı mı istiyor?"

"Eh. Bir bakıma öyle."

"Miriam, Palm Beach'e seninle gelmek istiyor yani?"

Guy, onun Miriam'ın adını unutmamasına şaştı.

"Daha boşanamadın, di mi?"

"Fazla uzamayacak," dedi Guy sert bir sesle.

"*Evet, bu görüşmenin parasını ben ödüyorum!*" diye haykırdı Bruno yanındaki birine. "Öff yahu!" dedi. "Bana baksana Guy, yoksa onun yüzünden mi bıraktın işi?"

"Tam sayılmaz. Önemi yok. Nasılsa bitti."

"Boşanmak için bebeğin doğumunu beklemek zorundasın, di mi?"

Guy, soruyu yanıtlamadı.

"Öbür herif evlenmeyi düşünmüyor, di mi?"

"Yok canım, istiyor da..."

"Sahi mi?" diyerek sözünü kesti Bruno alayla.

"Daha fazla konuşamayacağım. Konuklarımız var bu gece. Sana iyi yolculuklar dilerim Charley."

"Ne zaman konuşabiliriz? Yarın mı?"

"Yarın burada olmayacağım."

"Yaa." Bruno çaresizdi, Guy da bu çaresizlik ânını kolluyordu zaten. Sonra yine, dostluğunu saldırgan bir biçimde belirtti ses: "Dinle Guy, bir şey yapmamı istiyorsan söyle yeter, biliyorsun."

Guy'ın kaşları çatıldı. Kafasında bir soru belirdi, yanıtını da buldu hemen. Bruno'nun cinayet planını anımsadı.

"İsteğin ne Guy?"

"Hiç. Durumumdan hoşnutum. Anlıyor musun?" Bruno düpedüz atıyordu, sarhoştu. Ona neden düzgün bir yanıt versindi ki?

"Ciddiyim Guy," diyen sesi, eskisinden de peltekti şimdi.

"Hoşça kal Charley," dedi Guy. Onun kapatmasını bekledi.

"Her şey yolunda gitmiyor galiba," diye atağa geçti Bruno.

"Seninle ne ilgisi var?"

"Ama Guy!" Ağlamaklı bir ses.

Guy konuşmaya hazırlanırken hat kesildi. Santraldan demin arayan numarayı tam soracaktı ki sarhoş kabadayılığı bu, diye geçirdi içinden. Can sıkıntısı. Bruno'nun bu adresi öğrenmesi nedense hoşuna gitmiyordu. Saçlarını sıkı sıkı geriye bastırıp oturma odasına döndü.

9

Anne ile çakıl taşı döşeli patikada yürüyorlardı ya, demin Miriam'a ilişkin anlattıklarının pek önemi yoktu. Ara sıra Anne'in elini tutuyor, her şeyiyle yabancı gelen çevreye bakıyordu – iki kaldırımı dev ağaçlarla kaplı Champs-Elysées bozuntusu geniş bir cadde, asker heykelleri, ötede daha önce görmediği yapılar. El Paso de la Reforma. Anne, yanında başı hâlâ öne eğik yürüyor, ağır aksak adımlarına ayak uydurmaya çalışıyordu. Arada, omuzları birbirine değiyordu. Guy, bir şey deyip demeyeceğini anlamak için Anne'in yüzüne bakıyor, kararının doğru olduğunu söylemesini bekliyordu ama Anne'in dudakları kararsızdı. Gümüş bir tokayla ensesinde tutturduğu uçuk sarı saçları, usulca dalgalanıyordu. Güneşte yeni yanmış yüzüyle ikinci yazdır görüşüydü onu, teniyle saçı hemen hemen aynı açıklıktaydı. Birkaç gün sonra teni, saçına göre koyulaşacaktı ama Guy en çok bu kıvamı seviyordu, ak altını andırışını.

İncelenmekten duyduğu tedirginliği biraz açığa vuran bir gülümsemeyle döndü Anne: "Bu işi sonuna kadar götüremez miydin Guy?"

"Götüremezdim. Nedenini sorma. Elimden gelmezdi." Anne'in gülüşü biraz tedirgin, belki biraz da sıkkındı ama hâlâ yüzünden silinmemişti.

"Tepilmeyecek bir fırsat bu."

Guy bozulmuştu. Yeter artık. "Miriam'dan nefret ediyorum, o kadar!" dedi usulca.

"Hiçbir şeyden nefret etmen gerekmez ki."

Guy, sinirli bir biçimde salladı elini. "Şurada seninle yan yana yürürken zamanımı bunları anlatmakla harcadığım için nefret ediyorum ondan."

"Ömürsün Guy!"

"Her çeşit nefretin bir toplamıdır o!" diye sürdürdü Guy, bakışlarını yerden ayırmadan. "Bazen, dünyadaki her şeyden nefret ettiğim oluyor. Ne onur var, ne kişilik bilinci. Birtakım insanlar, Amerika çocukluktan kurtulamıyor ya da Amerika ancak yozlaşmışları ödüllendirir dediklerinde sanki Miriam'ı kastediyorlar gibime geliyor. Kötü filmlere bayılan, kötü roller benimseyen, fotoroman okuyan, bir bungalovda yaşamaya razı olup bir sonraki yılın taksitli satışlarına katılabilmek için kocasını ite kaka daha fazla para kazanmaya zorlayan, komşunun kocasını ayartıp yuva bozan biri o."

"Sus artık Guy! Çocukça laflar ediyorsun!" Yanından birkaç adım uzaklaştı.

"Hele bir zamanlar ona âşık olmam," diye ekledi Guy, "bunlara göz yummam, iyice hasta ediyor beni."

Durdular, göz göze geldiler. Şu anda en ağır sözcükleri bulmak zorundaydı Guy. Anne'in kendisini onaylamamasının acısını, o yürüyüşünü yarıda keserse, tek başına eve dönmenin acısını da çekmek istiyordu. Daha önce birkaç kere yine böyle mantıksız davrandığında Anne çekip gitmişti.

Guy'ın yüreğini, ya gidip bir daha gelmezse korkusuyla dolduran o uzak, duyarsız sesle konuştu Anne: "Ara sıra, ona hâlâ aşık olduğuna neredeyse inanıyorum."

Guy gülümseyince de yumuşadı. "Özür dilerim," dedi Guy.

"Off Guy!" Anne, yalvarırcasına uzattı elini, Guy da tuttu. "Bir büyüyebilsen!"

"Bir yerde okumuştum, insanlar duygusal bakımdan büyümezlermiş."

"Ne okuduğun umurumda değil. İnsanlar büyür. Bunu sana kanıtlamak için elimden geleni yapacağım!"

Guy'ın içi güvenle dolmuştu birdenbire. "Peki şu anda başka ne düşünebilirim?" diye sordu hırçın, kısık bir sesle.

"Ondan kurtulma fırsatına hiç bu kadar yaklaşmadığını. Başka ne düşünebilirdin ki?"

Guy, başını havaya kaldırdı. Yüksek bir yapının tepesinde kocaman, pembe bir tabela asılıydı: TOME XX, ne demekti acaba, Anne'e sorup öğrenmek istedi. Onun yanın-

dayken her şeyin neden daha kolay, daha basit geldiğini de sormak istedi ama gururuna yediremedi; nasılsa yanıt, sorunun içindeydi, Anne sözcüklere dökemezdi, yanıt Anne'di çünkü. Anne'le New York Sanat Enstitüsü'nün boğucu bodrumunda ilk karşılaştığı günden bu yana böyleydi; o gün yağmurdan kaçıp yapıya dalmış, karşısına çıkan kırmızı yağmurluklu, kırmızı başlıklı tek canlıya aradığı katı sormuştu. Kırmızılı kız dönüp, "9 A'ya ilk kattan çıkabilirdiniz. Zemine kadar inmeniz gerekmezdi," demişti. Sonra nasılsa bütün öfkesini birdenbire yok eden, hafif alaycı bir gülümseme geçmişti yüzünden. Ondan korkusundan, yarım ağız gülmeyi öğrenmişti; yeni aldığı koyu yeşil, spor arabaya da bıyık altından gülmüştü. "Araba, en iyi çözüm," demişti Anne, "Long Island'da oturuyorsan." Guy'ın her şeye küçümseyerek baktığı günler, şurada-buradaki kurslar, ya öğretmenin anlattıklarının kaçta kaçını önceden bildiğini ya da ne kadar çabuk öğrenip yakasını kurtaracağını sınamakla geçmişti. "Buraya torpilsiz girilir mi sanıyorsun? Yine de beğenmezlerse, kendini kapının önünde bulabilirsin." Sonunda Anne'in dediğine gelmiş, doğru yolu seçmiş, Brooklyn'deki Deems Mimarlık Akademisi'ne bir yıl süreyle devam etmişti, Anne'in babası, yönetim kurulu üyelerinden birini tanıyordu.

"Senin içinde var, eminim," dedi Anne, suskunluk ânının bitiminde, "müthiş bir mutluluk tohumu var içinde."

Guy, evet anlamında başını salladı ama Anne görmedi, o yana bakmıyordu. Guy, utanç duyuyordu nedense. O tohum Anne'de vardı aslında. Şimdi de mutluydu, tanışmalarının öncesinde de; yalnızca Guy ve Guy'ın sorunları bir ara sarsmıştı bu mutluluğu, o kadar. Anne'le birlikte yaşarsa, kendisi de mutlu olacaktı. Ona açılmıştı bir zaman ama bir daha açılmayı göze alamıyordu.

"Bu da ne?" diye sordu.

Chapultepec Parkı'nın ağaçları arasından kocaman, yuvarlak bir yapı görünmüştü.

"Botanik bahçesi," dedi Anne.

İçeride kimse yoktu, bekçi bile. Havayı ılık, taze toprak kokusu sarmıştı. Dolaştılar, başka bir gezegenden geldiği izlenimi veren bitkilerin adlarını sökmeye çalıştılar. Anne,

kendine bir bitki seçmişti. Üç yıldır nasıl serpildiğini gözlüyordu, üç yazdır babasıyla gelip yoklamıştı.

"Ne var ki bu adları aklımda tutamıyorum," dedi.

"Neden tutacaksın ki?"

Sunborn'da öğle yemeğini Anne'in annesiyle yediler, sonra Bayan Faulkner'ın ikindi uykusu saati gelip çatana kadar vitrinlere göz attılar. Bayan Faulkner, zayıf, kabına sığmaz bir kadındı, Anne'in boyundaydı ve yaşı hesaba katılırsa, onun kadar çekiciydi. Guy'a hayran olduğu için Guy da giderek hayran olmuştu ona. Başlangıçta, Anne'in zengin ailesinin yaratacağı büyük sakıncaları ölçüp biçmişti ama yavaş yavaş hepsini bir kenara atmıştı. O akşam, dördü, Güzel Sanatlar'ın binasındaki bir konsere, çıkışta Ritz'in karşı kaldırımındaki Lady Baltimore Restoran'a gittiler.

Faulkner çifti, Guy'ın yazı kendileriyle birlikte Acapulco'da geçiremeyeceğine üzülüyorlardı. Anne'in ithalatla uğraşan babası, rıhtımda bir toptan satış mağazası açmak niyetindeydi.

"Ama çocukcağız koskoca bir yazlık kulübe göz dikmişse, toptan satış merkezinin onu ilgilendirmesini bekleyemeyiz," dedi Bayan Faulkner.

Guy, ses çıkarmadı. Anne'in yüzüne bakamıyordu. Palm Beach konusunu kendisi ayrılmadan önce ana-baba Faulknerlara açmamasını rica etmişti Anne'den. Gelecek hafta nereye giderdi? Belki Chicago'ya, orada bir-iki ay çalışırdı. Eşyalarını New York'taki kata yığmıştı; ev sahibesi, katı tutup tutmayacağını bildirmesini bekliyordu. Chicago'ya giderse, Evanston'daki ünlü Saarinen'i, çok beğendiği ünsüz genç mimar Tim O'Flaherty'yi görebilirdi. Chicago'da birkaç proje de alırdı. Oysa New York'a Anne'siz gitmek iç karartıcıydı.

Bayan Faulkner Guy'ın kolunu tuttu, gülümsedi. "New York'u yeni baştan gönlünce kur deseler senin yüzün yine gülmez, değil mi Guy?"

Guy, sofrada konuşulanları duymamıştı. Anne'in baş başa bir yürüyüşe çıkmalarını önermesini bekliyordu ama Anne, onun Ritz'e uğraması, kuzeni Teddy'ye yollayacağı

ipek sabahlığı görmesinde diretiyordu. Yürüyüş için artık geçti zaten.

Guy, Hotel Ritz'in on blok kadar ötesinde, Hotel Montecarlo'da kalıyordu; eskiden bir generalin kaldığı hantal bir karargâhı andırıyordu otel. Siyah-beyaz çinileriyle hamamı çağrıştıran geniş bir araba yolundan giriliyordu otele. Buradan, yine aynı çiniyle döşenmiş karanlık bir lobiye varılıyordu. Bodrum katında bir barı, sinek avlayan bir lokanta bölmesi vardı. Avluyu çevreleyen renkli mermerden basamaklar, kat garsonunun arkasından üst kata tırmanıyordu; daha dün, açık duran kapılarla pencerelerden, iskambil oynayan bir Japon çift, dua eden bir kadın, masa başında mektup yazan ya da yüzlerinden garip bir tutsaklık duygusu akan insanlar görmüştü. Her yanı erkekçe bir kasvetle doğaüstü bir gücün kaypak göstergeleri kaplamıştı. Guy çok hoşlanmıştı da Anne dahil Faulkner ailesi, otel seçimini hiç tutmamışlardı.

Koridorun dibindeki ucuz, küçücük oda, pembeli kahverengili mobilyalarla tıka basa doluydu, somya iyiden iyiye bel vermişti, banyo, koridorun öbür ucundaydı. Alt kattaki musluklardan biri sızıyor, sifon çekildiğinde ortalığı sanki seller götürüyordu.

Ritz'den döndüğünde, Anne'in armağanı kol saatini başucundaki pembe sehpaya, cüzdanıyla anahtarlarını, boyası çizilmiş kahverengi yazı masasına koydu, evindeyken yaptığı gibi. Bir Meksika gazetesi ve Alameda'daki bir kitapçıda o ikindi bulduğu İngiliz mimarisi üstüne bir kitapla yatağına uzandığında çok mutluydu. İspanyolca'yı bir kere daha sökmeye çalıştıktan sonra başını yastığa dayayıp iç sıkıcı odaya bir göz attı, yapının her yanından yükselen faremsi insan tıkırtılarına kulak verdi. Bu muydu sevdiği? Kendini çirkin, rahatsız, onursuz bir yaşam biçimine hapsedip böylelikle mesleğinde gereken savaşma gücünü elde etmek? Yoksa bu, Miriam'dan kaçış anlamına mı geliyordu? Ritz'den daha zor yakalanabilirdi burada.

Ertesi sabah Anne aradı, bir telgraftan söz etti. "Senden vazgeçemeyecekleri çalındı kulağıma," dedi. "Oysa önceleri vazgeçmeye hazırmışlar."

"Telgrafı okur musun Anne?"

"Miriam dün çocuğunu düşürdü," diye okudu Anne. "Bir çöküntü yaşıyor, seni görmek istiyor. Gelebilir misin? Annen. Demedim mi Guy!"

Hepsinden gına gelmişti, her şeyden. "İsteyerek düşürmüştür!" diye mırıldandı.

"Bilmiyorsun ki Guy."

"Biliyorum."

"Onu bir an önce görmen daha iyi olmaz mı?"

Guy'ın parmakları almaçta kenetlendi. "Palmyra projesi yine bana kalacak nasılsa," dedi. "Telgrafın tarihi ne?"

"Ayın dokuzunda gönderilmiş. Salı günü, 16.00'da."

Guy, Bay Brillhart'a bir telgraf çekti, bu işi kendisine verirler miydi yine? Tabii verirlerdi ama ne kadar eşekçe davranıyordu Miriam yüzünden. Miriam'a bir mektup yazdı:

Bu olay, ikimizin planlarını da değiştiriyor. Senin ne düşündüğünü hesaba katmadan boşanmak istiyorum. Birkaç gün sonra Teksas'ta olacağım. Umarım, o güne kadar iyileşirsin ama sen iyileşmesen de ben başımın çaresine bakacağım.

Bir an önce iyileşmen yolundaki dileğimi yineliyorum.

Guy

Pazara kadar bu adresteyim.

Mektubunu özel ulakla gönderdi.

Sonra Anne'i aradı. Bu gece onu kentin en iyi lokantasında ağırlamak istiyordu. Ritz Bar'ın egzotik kokteylleriyle başlarlardı akşama, hepsinden tadarlardı.

"Mutlu musun?" diye sordu Anne, kahkahalar atarak, kulaklarına inanmamışçasına.

"Hem mutlu hem de bir tuhaf. *Mu extranjero.*"

"Nedenmiş?"

"Nasılsa yazgı gibi görmüyordum da ondan. Alınyazım gibi görmüyordum. Palmyra konusunu yani."

"Bana göre öyleydi."

"Sahi mi?"

"Sahi değilse dün sana neden köpürdüm dersin?"

Miriam'dan haber beklemiyordu aslında, ama cuma sabahı, Anne ile Xochimilco'dalarken, birdenbire içinden oteli arayıp haber var mı diye sormak geldi. Bir telgraf gelmişti. Telgrafı hemen alacağını belirttikten sonra kabına sığmamaya başladı; Mexico City'ye varır varmaz, Socalo'daki bir kulübeden yine oteli aradı. Montecarlo'daki otel kâtibi telgrafın metnini okudu: "Önce seninle görüşmem gerekiyor. Lütfen acele et. Sevgiler, Miriam."

Telgrafın içeriğini Anne'e aktardıktan sonra, "Bir yaygara koparacak gibime geliyor," dedi Guy. "Öbür adamın evlenmek istemediğini adım gibi biliyorum. Zaten evli."

"Yaa."

Yolda Anne'e baktı, kendisine ve Miriam'a gösterdiği sabırdan ötürü bir şeyler söylemek istedi. "Boş ver bütün bunları," diyerek gülümsedi, adımlarını hızlandırdı.

"Hemen dönmek istiyor musun?"

"Tabii ki hayır! Belki pazartesiye ya da salıya. Şu iki-üç günü seninle geçirmek istiyorum. Bir hafta daha Florida'da bulunmam ille gerekmiyor. Yani ilk sözleşmemize bağlı kalırlarsa."

"Miriam artık peşine düşemez, değil mi?"

"Haftaya bugün," dedi Guy, "Miriam'ın benden koparabileceği hiçbir şey kalmayacak."

10

Santa Fe'de, Hotel La Fonda'daki odasında, tuvalet masasının başında oturan Elsie Bruno, gece kremini silmek üzereydi. Ara sıra, dalgın mavi gözleriyle, aynaya eğilip dikkatle gözkapaklarındaki kırışıkları, burnunun iki yanındaki kahkaha çizgilerini inceliyordu. Çenesi her ne kadar belirgin değilse de, yüzünün alt kısmını sivri gösteriyor, Bruno'nun dudaklarına benzemeyen dolgun dudaklarını öne çıkarıyordu. Santa Fe, yüzündeki kahkaha kıvrımlarını tuvalet aynasında uzaktan inceleyebileceği tek yerdi.

"Şu da röntgen ışınına benzemiyor değil!" dedi oğluna. Bruno, pijamasını giymiş, koltuğuna gömülmüştü. Pencereden vuran çiğ ışığa baktı, kalkıp panjuru çekecek hali yoktu. "Güzel görünüyorsun anacığım," dedi hırıltılı bir sesle. Büzüşmüş dudaklarını kılsız göğsüne dayadığı su bardağına uzattı, kaşlarını çattı.

Zavallı bir sincapçığın eline düşmüş iri bir cevizi andıran buluşu, günlerdir kafasını kurcalıyordu. Annesi gider gitmez cevizi kırıp ciddi ciddi düşünecekti. Miriam'ı kıstıracaktı. Zamanı gelmişti, gecikmek olmazdı. Bir yararı dokunacaksa, şu anda dokunabilirdi Guy'a. Birkaç gün sonra, bir haftaya kalmaz iş işten geçmiş olurdu, Palm Beach projesi yatardı.

Santa Fe'deki birkaç günden sonra yanaklarım daha da dolmuş, diye düşündü Elsie. Burnunun dar açısına oranla gerçekten tombullaşmıştı yanakları. Kendine gülerek kahkaha çizgilerini gizledi, kıvırcık sarı saçlarını salladı, gözlerini kırpıştırdı.

"Charley, o gümüş kemeri bu sabah alsam mı dersin?" dedi, soruyu aslında kendisine sorarmışçasına. Kemer, iki

yüz elli dolar gibi bir şey tutuyordu. Sam, nasılsa bir bin daha yollayacaktı Kaliforniya'ya. Ne güzel bir kemerdi ama! New York'ta bir eşini bulamazsın. Zaten gümüşü olmasa neyi vardı ki Santa Fe'nin?

"Zaten Sam'in başka nesi var?" diye mırıldandı Bruno.

Elsie duş başlığını taktı, hiç değişmeyen gülümsemesiyle oğluna baktı. "Canım," diyerek onun gönlünü almak istedi.

"Hmmm?"

"Ben burada yokken yaramazlık etmezsin, değil mi?"

"Etmem, anacım!"

Elsie, duş başlığını alnından yukarı sıyırdı, kırmızıya boyalı uzun, daracık tırnağına göz attı, törpüye uzandı. Fred Wiley, gümüş kemeri ona seve seve alırdı kuşkusuz –istasyona karşılamaya gelirken, çok daha çarpıcı, bu kemerin iki katı değerinde bir armağan da getirecekti garanti– ne var ki, Kaliforniya yolculuğunda Fred'i burnunun dibinde görmek istemiyordu. İstersen gel diyecek olsa, Fred koşa koşa gelirdi Kaliforniya'ya peşine takılıp. Oysa istasyonda aşkının ölmeyeceğine yemin edip azıcık gözyaşı dökmesi, sonra da dosdoğru evine, karısının yanına dönmesi çok daha iyiydi.

"Dün akşam çok eğlendik doğrusu," diye sözünü sürdürdü Elsie. "İlk gören, Fred oldu." Bir kahkaha attı, törpü uçtu elinden.

Bruno'nun sesi, serinkanlıydı: "Benimle ilgisi yok."

"Tamam canım, seninle ilgisi yok!"

Bruno'nun yüzü ekşidi. Annesi, onu sabahın dördünde uyandırıp bir coşku nöbeti içinde Plaza'da gördüğü ölü boğayı anlatmıştı. Giyimli kuşamlı, şapkalı bir boğa, oturmuş, gazete okuyormuş. Wilson'a özgü öğrenci sululuklarından biri. Wilson, bütün gün bunu anlatırdı artık. Olayı süsler dururdu, daha sulusunu akıl edene kadar. Oysa dün gece, La Placita'nın barında Bruno bir cinayet tasarlamıştı Wilson, ölü boğayı giydirip hazırlarken. Wilson, abartılı savaş anıları anlatırken bile, bir Japon öldürdüğünü ileri sürmemişti. Gözlerini yumdu, dün geceyi düşünüp keyiflendi. Saat on sularında, Fred Wiley ile bir sürü ona benzer kel-fodul arkadaşı, bir müzikal komedide oynarcasına içeri

dalmışlardı, annesini bir partiye götürmeye. Onu da çağırmışlardı ama Bruno, annesine Wilson'la buluşacağını, bir şeyler düşünecek boş zamana gereksinim duyduğunu söylemişti. Dün gece aklı kesinlikle yatmıştı. Guy'la geçen cumartesi konuşalı beri düşünüp duruyordu bu konuyu, bir hafta dolmuştu, yarın annesi Kaliforniya'ya gittiğine göre ya yarın olurdu ya hiç. Becerebilir miyim, sorusundan da bıkıp usanmıştı. Ne zamandır bu soru kurcalıyordu kafasını? Anımsadığından da daha uzun bir süredir. Becerebileceğini *seziyordu*. İçinden bir ses, daha uygun bir zaman, durum ya da neden bulamayacağını söylüyordu. Su katılmamış bir cinayet, kişisel hınç söz konusu değil! Babasını Guy'ın öldürmesi olasılığını hınç nedeni saymıyordu, Guy'a bel bağlayamazdı ki. Guy'ı belki kandırabilirdi, belki kandıramazdı. Şu anda harekete geçmekti önemli olan, bütün koşullar elverişliydi. Dün gece Guy'ı bir daha aramış, onun Meksika'dan dönmediğini sağlama almıştı. Guy'ın annesi, oğlunun pazar gününden beri orada olduğunu söylemişti.

Boğazını biri sıkıyormuş duygusuna kapıldı, yakasını açmaya davrandı, ama pijama gömleğinin düğmeleri zaten boydan boya açıktı. Bruno, dalgın dalgın ilikledi düğmeleri.

"Yani kararından vazgeçip benimle gelmiyorsun, ha?" dedi annesi ayağa kalkarak. "Gelseydin, Reno'ya uzanırdık. Helen orada, George Kennedy'de."

"Seni Reno'da bir tek nedenden ötürü görmek isterdim anne."

"Charley, bak..." Boynunu eğdi bir an. "Hiç sabrın kalmadı mı? Sam olmasaydı, biz de burada olamazdık, değil mi?"

"Tabii ki olurduk."

İçini çekti Elsie. "Kararından dönmüyorsun yani?"

"Burada çok eğleniyorum," dedi Bruno, dişlerinin arasından. Elsie, yine tırnaklarına baktı. "Kulağıma gelenlere göre çok bunalıyormuşsun."

"Wilson'dan sıkılıyorum, o kadar. Bir daha onun yüzünü görmeyeceğim."

"Demek New York'a hemen dönmüyorsun?"

"New York'ta ne işim var ki?"

"Bu yılı da çukurda geçirirsen büyükanne çok üzülür."

"Ne zaman çukura düştüm ki?" dedi Bruno şakayla karışık, şu anda ölecek kadar içi bulanıyordu, kusamayacak kadar. Bu duyguyu nicedir tanıyordu, bir an sürüyordu gerçi. Tanrım, diye düşündü, n'olur trenden önce kahvaltı edecek vakit kalmasın, annem kahvaltı sözcüğünü söyleyemesin. Tek kasını oynatmadan doğruldu, dudaklarını aralayıp soluk almaya çalıştı. Tek gözünü kapatarak annesinin mavi şalıyla, bir eli kalçasında hınzır bakışlarla yanına yaklaşışını gözledi, ama hınzırlık bu boncuk gibi gözlere hiç uymuyordu, şu gülümseyişe.

"Wilson'la ne peşindesiniz bakalım?"

"O serseriyle mi?"

Annesi, koltuğun koluna ilişti. "Tafranı bozuyor diye ilişme ona," dedi kolundan tutup hafifçe sarsalayarak. "Sakın hır çıkarayım deme canım, şu anda senin pisliğini temizleyecek param yok."

"Biraz daha bastır. Bana da bin dolar kopar."

"Canım." Parmaklarının tersiyle serin serin okşadı oğlunun alnını. "Seni özleyeceğim."

"Öbür gün orada olurum belki."

"Kaliforniya'nın tadını çıkaralım."

"Çıkarırız tabii."

"Neden sıkkınsın bu sabah?"

"Sıkkın değilim, anacım."

Elsie, oğlunun alnına düşen seyrek tellerle oynadı, banyoya doğru yürüdü.

Bruno fırladı, banyoya dolan suyun şarıltısını bağırarak bastırmaya çalıştı: "Anacım, buradaki hesabı ödeyecek paran var mı?"

"Ne dedin bir tanem?"

Onun biraz daha yakınına gidip yineledi sorusunu, sonra çabasından bitkin düşmüşçesine koltuğuna yığıldı. Metcalf'a ettiği şehirlerarası telefonları annesinin bilmesini istemiyordu. Bilmezse, işler yolundaydı. Burada kalma süresini uzatması, annesini pek ırgalamamıştı, yeterince ırgalamamıştı. Yoksa Fred denilen budalayla trende falan mı buluşacaktı? Bruno, Fred Wiley'e karşı gittikçe büyüyen bir kin duyduğunu fark ederek güçlükle doğruldu. Annesine, Santa Fe'de yaşamının en önemli deneyimini gerçekleş-

tirmek üzere kaldığını söylemek geldi içinden. Annesi, söyleyeceklerinin binde birini bilse, muslukları böyle şarıl şarıl açmaz, böylesine kayıtsız davranmazdı. Anne bak, yaşamımız bundan böyle çok daha güzel olacak. Reis'ten kurtulmamızın ilk adımı bu, demek geldi içinden. Guy, kendine düşeni yapsa da yapmasa da, kendisi Miriam'ı temizlerse bir şeyi kanıtlayacaktı. Kusursuz bir cinayet. Kimbilir, belki bir gün, henüz tanımadığı bir insanla karşılaşırdı, karşılıklı bir anlaşmaya girerlerdi bakarsın. Bruno, birdenbire büyük bir acıyla çenesini göğsüne bastırdı. Nasıl söylerdi annesine? Annesiyle cinayet yan yana düşünülemezdi. "Ne feci!" derdi annesi. Banyonun kapısına kırgın, uzak bir bakış attı. Hiç kimseye açılamayacağının, asla açılamayacağının bilincine vardı. Guy dışında. Yerine oturdu.

"Uykucu seni!"

Annesinin el çırpışıyla ayılıp gözlerini kırpıştırdı. Gülümsedi. Daha kimbilir nice zaman onu görmeyeceğini düşünerek, annesinin çoraplarını düzeltirken gerginleşen bacaklarına kaydı gözleri dalgın dalgın. Onun ince, biçimli bacakları, oldum bittim göğsünü kabartmıştı. Hangi yaşta olursa olsun, hiç kimsede böyle güzel bacak görmemişti. Bay Ziegfeld, revüsüne almıştı onu, işini bilmese alır mıydı? Ama Elsie, bir zaman kaçtığı evliliğe yine sığınmıştı. Bruno onu kurtaracaktı yakında, o bilmesin varsın.

"*Şunu* postalamayı unutma," dedi annesi.

Bruno, başlarını kendisine doğru uzatan iki çıngıraklıyılanı görünce irkildi. Bu boyunbağı askısını Reis'e almışlardı, birbirine geçen boynuzlardan yapılmıştı, üstteki iki doldurulmuş çıngıraklıyılan yavrusu, aralarındaki aynanın üstünden birbirlerine dil çıkarıyorlardı. Reis, boyunbağı askılarından nefret ederdi, yılanlardan, köpeklerden, kedilerden, kuşlardan da. Nefret etmediği bir şey var mıydı? Bu muzır askıdan da nefret edecekti; Bruno, annesine bu askıyı seçmeleri için o yüzden dil dökmüştü. Askıya bakıp gülümsedi. Annesini kandırmak güç olmamıştı.

11

Lanet olası kaldırım taşına basınca tökezledi, sonra toparlanıp gömleğini pantolonunun içine sokuşturdu, kendine çekidüzen verdi. İyi ki bu ara sokakta sızmıştı, caddede sızsa, polisler yapışırdı yakasına, treni kaçırırdı. Cüzdanını aradı, yerinde olup olmadığını daha önce de kolaçan etmişti ama şimdiki gibi ceplerini delice karıştırarak değil. Elleri öylesine titriyordu ki tren biletinin üstündeki 10.20'yi zar zor okudu. Bir sürü saate baktı, hepsinde şu anda 8'i 10 geçiyordu. Tabii günlerden pazarsa. Pazardı besbelli; bütün Kızılderililer, temiz giyinmişlerdi. Gözü Wilson'daydı, gerçi dün görmemişti onu, bu saatlerde ortalıkta görünmeyeceğini de biliyordu. Wilson, kentten ayrıldığını bilmemeliydi.

Meydan, piliçleri, çocukları, kahvaltıda çam fıstığı yiyen bildik ihtiyarlarıyla ansızın açıldı önünde. Yerinde çakılı kaldı, vilayetin sütunlarını on yediye kadar doğru dürüst sayıp sayamadığını sınadı, sayabiliyordu. Artık sütunları saymak yetmiyordu. Sarhoşluğun üstüne bir de lanet olası kaldırımda sızmanın sancısı bindirmişti. Neden bu kadar çok içmişti acaba? Gözleri dolacaktı neredeyse. Tek başına kalmıştı ya, tek başınayken her zaman daha çok içerdi. Doğru muydu bu? Kimin umurundaydı ayrıca? Dün akşam, televizyondaki bir bulmaca programını izlerken parlak bir buluşla sarsılmıştı: *Dünyayı görmenin yolu, sarhoş görmekten geçiyordu.* Her şey sarhoş gözüne göre yaratılmıştı. Gelgelelim, gözlerini her oynatışında başı çatlayacak gibi ağrıyorsa, dünyayı bu gözle de göremezdi. Dün gece, Santa Fe'deki son gecesini kutlamak istemişti. Bugün Metcalf'ta olacaktı, aklını kullanması gerekecekti. Ama birkaç kadeh yuvarladıktan sonra da geçmeyen bu akşamdan kal-

malık daha önce hiç gelmiş miydi başına? Yararı bile dokunabilirdi bu sarhoşluğun; sarhoşken, daha yavaş, daha dikkatli davranmak gibi bir huyu vardı. Henüz, derli toplu bir plan kurmamıştı. Trende artık.

"Mektup falan var mı?" diye sordu kâtibe gelişigüzel; yoktu.

Ağırdan alarak yıkandı, oda servisine, ayıltıcı hazırlamak üzere kaynar çay ve çiğ yumurta ısmarladı, dolabın önünde durup uzun bir süre ne giyeceğini düşündü, Guy'ın onuruna kızıl kahverengi takımda karar kıldı. Pek ilgi çekmiyordu üstünde. Farkında olmaksızın bu öğeyi hesaba katması, hoşuna gitti. Alelacele içtiği ayıltıcı, midesine oturdu, kol kasları dirildi; yine de ansızın, saçmasapan teneke lambalarla, duvardan sarkan şeritlerle Kızılderili usulü döşenmiş oda, dayanılmaz bir boğuntu saldı içine, eşyalarını bir an önce toplamaya çalışırken bedenini bir titreme aldı. Neler götürmeli? Aslında hiçbir şey götürmek gerekmiyordu. Miriam hakkında bütün bildiklerini not ettiği kâğıt parçası yeterdi. Kâğıdı bavulunun arka gözünden çıkarıp ceketinin iç cebine soktu. Bunu yaparken bir işadamı havasına bürünmüştü. Cebine beyaz bir mendil yerleştirdi, odadan çıkıp kapıyı kilitledi. En geç ertesi gece dönerdi, işi bu akşam bitirip yataklıya atlayabilirse, daha da erken.

Bu gece!

Lamy garına giden servis otobüsüne yetişmek için durağa doğru yürürken işi bitireceğine kendi de inanmıyordu pek. Ya çok mutlu ve heyecanlı olacağını düşünmüştü ya da ola ki serinkanlı ve ciddi; ikisi de yanlış çıkmıştı. Kaşları çatılınca solgun, çökük yüzü gençleşti birden. İşin tadını kaçıracak bir pürüz çıkacak mıydı acaba? Ne çıkabilirdi? Ama ne zaman bir şeye bel bağlasa, keyfini kaçıracak bir pürüz hep çıkmıştı. Bu sefer, izin vermeyecekti. Belki de tam atlatamadığı sarhoşluk yüzünden. Zorla gülümsedi. Bir bara girdi, tanıdığı bir barmenden koca bir viski aldı, matarasını doldurdu, geriye kalanı koymak için boş bir şişe istedi. Barmen bakındı, yoktu.

Lamy'de gara doğru ilerlerken, Bruno'nun elinde kesekâğıdına sarılmış yarı boş bir şişeden başka hiçbir şey yoktu, kesici bir alet bile. Ne yapacağını tam tamına tasarla-

mamıştı daha ama her şeyi ince ince tasarlamak, diye anımsatıyordu kendine, cinayetin ille de başarılı olması demek değildir. Sözgelimi şey olayında...

"Her Charley! Nereye?"

Wilson'du seslenen, kalabalık bir gruptular. Bruno kendini zorlayarak onlara doğru yürüdü, başını sıkıntıyla salladı. Trenden yeni inmiş olmalılar, diye düşündü. Hepsi yorgunluktan dökülüyordu.

"İki gündür nerelerdeydin?" diye sordu Bruno.

"Las Vegas'ta. Gözümü orada açana kadar nereye gittiğimin farkında değildim yoksa seni de çağırırdım. Bu, Joe, tanıştırayım. Sana sözünü etmiştim."

"Merhaba Joe!"

"Ne bu surat?" diye sordu Wilson kolunu dostça dürterek.

"Charley, yine akşamdan kalma," diye çığlık attı kızlardan biri; sesi, Bruno'nun kulağının dibinde bisiklet kornası gibi öttü.

"Zurna Charley, bendeniz de Kurna Joe!" dedi Joe, kahkahadan iki büklüm.

"Keh keh!" Bruno, boynuna çiçekler dolamış züppe kızdan kolunu usulca kurtardı. "Hay Allah, bu trene yetişmem şart." Tren gelmişti.

"Sen nereye gidiyorsun?" diye sordu Wilson, kara kaşlarını çattı, kaşları kalın bir çizgide birleşti alnında.

"Tulsa'da birini görmem gerekmişti," diye homurdandı Bruno, zaman kiplerini karıştırdığını fark etti, *hemen* gitmeliydi buradan. Gerginlikten neredeyse ağlayacaktı, Wilson'un şu kirli, kırmızı gömleğini parçalamak geliyordu içinden.

Wilson, Bruno'yu karatahtada kalmış bir tebeşir izi gibi silmeye kararlıymışçasına salladı elini. "Tulsa, ha!"

Zorla gülümseyerek Bruno da elini salladı, uzaklaştı, Arkasından geleceklerini umuyordu ama gelmediler. Trene bindiğinde dönüp baktı, grup, gün ışığından istasyonun karanlığına doğru yuvarlanan garip bir nesneyi andırıyordu. Gösterdikleri yakınlıktan bir ihanet kokusu alıyordu, kaşlarını çattı. Bir şeyden kuşkulanmışlar mıydı? Arkasından

fısıldaşıyorlar mıydı? Trene rasgele atlamıştı, yerini bulmasına kalmadan tren kalktı.

Azıcık kestirdikten sonra, dünya bir başka göründü gözüne. Tren, serin mavi dağlık arazide ipek gibi kayıyordu. Koyu yeşil vadiler, gölgelerle doluydu. Gök, griydi. Havalandırmalı vagon, dışarıdaki nesnelerin serin görüntüsü, bir buz torbası kadar dirilticiydi. Üstelik, acıkmıştı. Vagon restoranda nefis bir öğle yemeği ile –kuzu şiş, kızarmış patates, taze şeftalili turta– iki duble viski-sodayı mideye indirdikten sonra koltuğuna döndüğünde krallar gibiydi.

Daha önce tatmadığı garip ama hoş bir kararlılık duygusuna kapılmıştı. Pencereden bakmak bile yeni bir zihin-göz işbirlikteliğine varmasına yetiyordu. Ne yapmak istediğini kavramaya başladı. İşleyeceği cinayet, yalnızca yılların özlemini dindirmekle kalmayacak, bir dostuna da yarar sağlayacaktı. Bruno, arkadaşlarına iyilik etmekten büyük mutluluk duyardı. Ayrıca kurban bu sonu hak ediyordu: Kimbilir kaç iyi yürekli erkeği onunla karşılaşmaktan alıkoyacaktı böylelikle! Düşündükçe kendi önemi gözünde gitgide büyüyordu; uzun süren bir an boyunca kesin, dört-dörtlük bir sarhoş mutluluğu yaşadı. O güne kadar boşa harcanmış, pencerenin dışında uzanan Llano Estacado denen asık suratlı şu toprak parçasına boşalan bir ırmak gibi boşa harcanmış yaşam enerjisi, Metcalf'a doğru doludizgin atılan trenin hızıyla o burgaçta odaklaşmıştı sanki. Koltuğun kenarına ilişti, keşke Guy, karşısında oturuyor olsaydı yine. Ne var ki onu engellemeye çalışırdı Guy, biliyordu, nasıl can attığını, ne kadar kolay olacağını anlayamazdı. Ama en azından ne kadar büyük bir yarar sağlayacağını anlaması gerekirdi! Bruno, kauçuk sertliğindeki pürüzsüz yumruğunu öbür avucuna sürtüp trenin hızlanmasını diledi. Bütün kasları seğiriyordu.

Miriam hakkında tuttuğu notları cebinden çıkardı, karşısındaki boş koltuğa yaydı, inceledi. *Miriam Joyce Haines, yirmi iki yaşlarında.* Üçüncüdür dolmakalemle temize çektiğinden el yazısı okunaklıydı. *Güzelce. Kızıl saçlı. Tombul, uzun boylu sayılmaz. Gebe olduğu bir aydır belli olsa gerek. Geveze, dışa dönük. Büyük bir olasılıkla rüküş. Kısa kıvırcık saçlı ya da saçlarını kıvırtmış.* Gerçi bunlar önemli

bilgiler değildi ama bu kadarını toparlayabilmişti. Kızıl saçlı olması önemliydi. Bu gece bitirebilir miyim bu işi gerçekten, diye düşündü. Kızı hemen bulabilmesine bağlıydı. Telefon rehberindeki bütün Joycelarla bütün Hainesleri taramak zorunda kalabilirdi. Kız herhalde ana-babasıyla oturuyordu. Bir bakışta tanırdı onu! Kaltak! Ona büyük bir nefret duyuyordu. Karşı karşıya gelecekleri anı gözlerinin önüne getirince ayaklarını öfkeyle yere vurdu. Ara geçitte, birileri dolaşıyordu ama Bruno gözlerini kâğıttan ayırmadı.

Çocuğu olacak, dedi Guy'ın sesi. Vah zavallı orospucuk! Önüne gelenle yatan kadınlardan tiksinirdi Bruno, midesi bulanırdı; babasının metresleri gibi, okul günlerini cehenneme çeviren kadınlardan; annesinin her şeyi fark edip yine de mutluluk numarası mı yaptığını yoksa hiçbir şeyin farkında olmadığını mı da anlayamamıştı. Guy'la trende konuştuklarının her sözcüğünü anımsamaya çalıştı. Böylelikle Guy'ın yanında olduğunu duyuyordu. O, şimdiye kadar tanıdığı en değerli insandı. Palm Beach projesini bileğinin hakkıyla almıştı, bileğinin hakkıyla sürdürecekti. Guy'a işi kaçırmadığı müjdesini ilk veren kendisi olsun isterdi.

Uzun uzun inceledikten sonra kâğıdı yine cebine koydu, bacak bacak üstüne atıp ellerini dizlerinde kavuşturduğunda, dışarıdan bakan biri, onu sorumlu, kişilikli, parlak gelecek vaat eden bir genç sanırdı. Gerçi yanaklarından kan damlamıyordu ama çok az kişinin yüzünde görülen –hele Bruno'nun yüzünde daha önce hiç görülmemiş– bir dinginlik, barışıklık ışıltısı saçıyordu. Bugüne kadar yaşamında kendine bir yol çizememişti, arasa bulamamış, bulduğunda aradığına değmemişti. Bunaldığı anlar olmuştu olmasına –bunalımlara düşkündü, ara sıra dostları arasında ya da annesiyle babası arasında bunalım yaratmaya da– ama hepsinden paçasını tam zamanında kurtarmayı başarmıştı. Bu özelliği yüzünden annesi, babasının kabalıklarını bile göz ardı edip oğlunun sevecenlik yoksunluğunu, içindeki zalimlik tohumuna bağlamıştı; babasının ve tanıdıklarının gözündeyse düpedüz haindi. Oysa alacakaranlıkta bir dostunu arasa, akşamı birlikte geçirmelerini önerse, o dostun sesindeki soğukluk, işim var ya da canım çekmiyor ge-

rekçeleriyle önerisini reddetmesi, Bruno'yu dipsiz bir kuyuya itebilirdi. Bunu tek bilen annesiydi. Böyle bunalımlardan kolaylıkla sıyrılıyordu, çünkü kendine keyif esirgemekten de aynı ölçüde tat alırdı. Şimdiye kadar yaşamına bir anlam vermenin susuzluğunu o kadar çekmiş, bu anlamı kavramasını sağlayacak bir eylemi o kadar büyük bir tutkuyla istemişti ki, karşılıksız aşka boyun eğen küskün âşıklara dönmeyi yeğlemişti. Herhangi bir dileğinin yerine gelmesi gibi bir mutluluğu asla tatmayacaktı galiba. Belli bir amaca ya da umuda yönelik bir arayışı baştan beri göze alamamıştı. Neyse ki ertesi günü geçirecek yaşama gücü hep yerindeydi. Ölümden korkusu yoktu. Ölüm, daha önce yaşamadığı serüvenlerden biriydi yalnızca. Şimdi, tam böyle tehlikeli bir serüvene kalkışmışken gelip çatarsa, hoş gelsindi. Ölüme en çok, yarış arabasını gözleri bağlı olarak düz bir yolda delice sürdüğü an yaklaşmıştı. Bir arkadaşının havaya ateş ederek dur uyarısı verdiğini duymamıştı bile, çünkü bir hendekte yarı baygın yatıyordu, kalçası kırılmıştı. Zaman zaman öylesine bunalıyordu ki intiharımsı dramatik bir son düşüyordu aklına. Ölümle yüz yüze gelmenin de yiğitlik olabileceği, kendisinin dünyadan el-etek çekmiş bir Hint bilgesi kayıtsızlığıyla yaşadığı, oysa intiharın girişimci bir karamsarlık damarı gerektirdiği üstüne düşünmüyordu. O damar Bruno'da baştan beri vardı. Aslında intiharı düşünmekten bile utanıyordu, o kadar altı çizili, o kadar tatsız bir eylemdi ki.

Şimdi, Metcalf treninde kendine bir yol çizmişti işte. Çocukluğunda, annesi ve babasıyla Kanada'ya gidişinden bu yana hiç bu kadar canlı, sahici, herkes gibi düpedüz biri olduğunu hissetmemişti – o yolculuk da tren yolculuğuydu anımsıyordu da. Quebec'in şatolarla dolup taştığını, şatoları gezmesine izin verileceğini ummuştu ama görünürde bir tek şato bile yoktu, arayacak zaman da; ölmek üzere olan babaannesini yoklamaya gitmişlerdi, yolculuğun tek amacı buydu zaten; o günden sonra hiçbir yolculuğun amacına ulaşacağına bel bağlamamıştı. Şimdiki dışında.

Metcalf'a varır varmaz bir telefon rehberi bulup bütün Hainesleri taradı. Rehberi incelerken, Guy'ın adresi üstünde durmadı bile. Miriam Haines adı geçmiyordu, geçmesini

beklemiyordu zaten. Yedi tane Joyce vardı. Hepsini bir kâğıda not etti. Üçünün adresi aynıydı, 1235 Manolya Sokağı, bunlardan biri Bayan M.J. Joyce'unkiydi; Bruno, dilini üst dudağında gezdirerek durumu tarttı. Denemeye değerdi doğrusu. Belki Miriam'ın annesinin adı da Miriam'dı. O mahalleden bir sürü ipucu çıkabilirdi. Miriam'ın gösterişli bir mahallede oturduğunu sanmıyordu. Kaldırıma yanaşmış bekleyen bir sarı taksiye atladı.

12

Saat dokuza geliyordu. Uzun süren alacakaranlık, hızla geceye karışmak üzereydi; derme çatma ahşap yapıların odaları çoğunluk karanlıktı, hamaklarda ya da basamaklarda oturanların verandalarındaki ışıklar tek tüktü.

Bruno, "Burada ineyim, tamam," dedi şoföre. Kolej Caddesi, Manolya Sokağı, birinci blok. Yürümeye başladı.

Küçük bir kız, kaldırımda durmuş, bakıyordu.

"Selam," dedi Bruno sinirli sesle, kızın yolundan çekilmesini buyurur gibi.

"Mer'ba!" dedi kız.

Bruno, lambaları yanan bir verandada oturanlara göz attı, yelpazelenen şişman bir adam, hamağa kurulmuş bir-iki kadın. Ya kendisi sandığından çok daha zekiydi ya da işleri rast gidiyordu, şu 1235 numarayla tutturmuştu ya. Miriam'a bu kadar yakışan bir mahalleyi düşünde bile göremezdi. Ayrıca, yanılıyorsa, öbür adresleri deneyebilirdi. Liste cebindeydi. Verandadaki serinleticiyi görünce, havanın sıcak olduğunu kavradı, akşamüstü bir ara ateşinin yükseldiğini sanmıştı, demek hava da çok sıcaktı. Durdu, bir sigara yaktı, ellerinin titrememesine sevindi. Öğle yemeğinden sonra devirdiği yarım şişe, sarhoşluğu atlatmasını, dinginleşip gevşemesini sağlamıştı. Her yandan cırcırböceği sesleri geliyordu. Ortalıkta çıt çıkmıyordu, o kadar ki iki blok ötede bir arabanın vites değiştirişini bile duyabiliyordu. Köşe başında birkaç delikanlı göründü, Bruno'nun yüreği ağzına geldi, ya içlerinden biri Guy'sa, neyse ki değildi.

"Seni ihtiyar keçi!" dedi delikanlılardan biri.

"Kıza söyledim abi, arkadaşını kollamayanı ben de kollamam..."

Bruno, küçümseyerek süzdü onları. Apayrı bir dil konuşuyorlardı. Guy'ın konuşmasına hiç benzemiyordu.

Bazı evlerin numaralarını çıkaramadı. Ya 1235'i bulamazsa? Gelgelelim evin önüne geldiğinde, metal plakaya kazılı 1235 açık seçik okunuyordu. Evi bulunca usul bir coşkuyla sarsıldı. Kimbilir kaç kere bu basamakları koşarak çıkmıştı Guy, bu evi ötekilerden ayıran yalnızca bu özelliğiydi, yoksa öbür evlere tıpatıp benzeyen küçük bir evdi, bir de sarıya çalan ahşap kaplaması onlarınkinden daha bakımsızdı, uzun süredir boya görmemişti. Garaja, yandaki araba yolundan giriliyordu, çimenler de sulanmamıştı nicedir, kaldırımın kıyısında eski model bir Chevrolet duruyordu. Alt kattaki pencerelerden biri aydınlıktı, bir de üst katın arka köşe penceresinden ışık sızıyordu, belki Miriam'ın odasıydı. Neden *belki?* Guy, yeterli bilgi vermemişti anlaşılan!

Bruno bozulmuştu, karşı kaldırıma geçti, gerisin geri birkaç adım attı. Durdu, döndü, dudaklarını ısırarak inceledi evi. Görünürde kimse yoktu, köşedeki evin verandasındakinin dışında bütün ışıklar sönüktü. Kısılmış radyodan yükselen sesin Miriam'ın evinden mi yoksa bitişiğindeki evden mi geldiğini kestiremedi. Bitişik evin alt katındaki iki oda da aydınlıktı. Garaj yolundan dönüp 1235 numaranın arka cephesini inceleyebilirdi.

Işık yanınca, Bruno bitişikteki evin verandasına dikti gözlerini. Bir erkekle bir kadın göründüler; kadın, hamağa oturdu, erkek garaja yürüdü. Bruno, bir garaj kapısının girintisine saklandı hemen.

"Şeftalileri yoksa şamfıstığı koysunlar Don," dedi kadının sesi.

"Ben vanilya isterim," diye mırıldandı Bruno, matarasından birkaç yudum aldı.

Sarı kaplamalı evin gizemini çözmeye çalışırken geriye attığı bacağına yaslandı, dengelendi, birdenbire sert bir şey değdi baldırına: Big Springs istasyonundan aldığı av bıçağı, sivri ucu on beş santim uzunluğundaydı, kınında duruyordu. Zorunda kalmazsa bıçağı kullanmak istemiyordu. Bıçak

gördü mü nedense tüyleri ürperirdi. Tabanca da gürültülüydü. Peki işin üstesinden nasıl gelecekti? Miriam'ı görünce aklına bir çözüm gelebilirdi. Gelir miydi? Evi görmenin de aklına bir şey getireceğini düşünmüştü, bu ev olduğuna hâlâ kalıbını basardı ama aklına hiçbir çözüm gelmemişti. Yoksa bu ev olmadığı için mi? Belki de daha gerçeği keşfedemeden dikizcilik ediyor diye kovulurdu mahalleden. Guy, yeterince bilgi vermemişti, gerçekten! Çabucak, şişeden bir yudum daha aldı. Kafasının bozulmaması gerekiyordu, her şey berbat olurdu yoksa! Dizleri bel veriyordu. Terli ellerini bacaklarına sildi, sapır sapır titreyerek dudaklarını diliyle ıslattı. Bütün Joyceların adreslerini yazdığı kâğıdı çıkardı cebinden, sokak lambasının ışığına tuttu. Kâğıdı göremiyordu ki okuyabilsin. Başka bir adresi mi deneseydi, sonra yine gelebilirdi buraya.

En iyisi bir çeyrek, hatta yarım saat daha beklemekti.

Trendeyken, Miriam'ın önünü sokakta kesmek düşüncesinden yola çıktığından, ona fiziksel olarak yaklaşmaktan başka bir çare göremiyordu artık. Bu sokak sözgelimi, yeterince karanlıktı, hele ağaçların altı. Ya çıplak elle girişmeyi isterdi ya da kızın kafasına bir şey indirmeyi. Gövdesi düşüncelerinden hız alıp Miriam sanki karşısındaymış gibi sağa sola sıçramaya başlayana kadar, heyecanının büyüklüğünü fark etmedi. Bazen, bu iş bittiğinde, Guy'ın ne büyük bir mutluluk duyacağı takılıyordu aklına. Miriam, küçük ama dirençli bir nesne olup çıkmıştı.

Bir erkek sesi duydu, ardından bir kahkaha, 1235 numaranın ışık yanan üst katından geldiğinden kuşkusu yoktu, daha sonra da gülen bir kız sesi: "Yapmasana – N'olur? N'oooolur!" Belki de Miriam'ın sesi. Korunmasız bir bebek sesi ama tuttuğunu koparır cinsinden!

Işık söndü birden, Bruno'nun gözü hâlâ karanlık penceredeydi. Derken verandanın ışığı yandı; iki adamla bir kız *–Miriam–* çıktılar dışarı. Bruno, soluğunu tuttu, ayaklarını yere daha bir sağlam bastı. Kızın saçının kızılını görebiliyordu. Daha iri olan oğlan da kızıl saçlıydı, kardeşiydi belki. Bruno'nun gözleri, bir anda yüzlerce ayrıntı yakaladı, Miriam'ın tıknaz bedenini, topuksuz pabuçlarını, iki yanındaki erkeklere dönüp bakışındaki rahatlığı.

"Onu da çağırsa mıydık, Dick?" diye sordu tiz sesiyle. "Geç oldu ya."

Ön penceredeki panjurun bir köşesi aralandı. "Şekerim? Çok gecikme, e mi?"

"Gecikmem, anne."

Kaldırımın kıyısında duran arabaya biniyorlardı.

Bruno, köşeye doğru süzüldü, taksi aradı. İçine tükürdüğümün kasabası! Koşmaya başladı. Aylardır koşmamıştı, ama bir koşucu kadar formundaydı.

"Taksi!" Daha taksi falan görmemişti; sonra gördü, arabaya daldı.

Şoföre bir yay çizdirtip Manolya Sokağı'na öbür uçtan girmesini söyledi, arabanın burnu o yöne dönüktü. Ortalık iyice kararmıştı artık. Ta uzakta, ağaçların altında kırmızı bir arka far seçiliyordu.

"Devam et!"

Öndeki araba kırmızı ışıkta durup da taksi arayı kapattığında, Bruno arabanın aynı Chevrolet olduğunu gördü, içi rahatlayarak koltuğuna gömüldü.

"Nereye?" diye sordu şoför.

"Devam et sen!" Chevrolet ana caddeye sapınca, "Sağa dön," dedi. Koltuğun kenarına kaydı. Kaldırımlara bakarken, 'Crockett Boulevard' levhasını okudu, gülümsedi. Metcalf'ın Crockett Bulvarı'nı duymuştu, oranın en geniş, en uzun caddesiymiş.

"Kimlere gidiyorsunuz?" diye sordu şoför. "Belki tanıyorumdur."

"Bi dakka, bi dakka!" dedi Bruno iç cebinden çıkardığı kâğıtları, bu arada Miriam hakkındaki notu telaşla evirip çevirerek, böylece bilinçsizce başka bir kişiliğe bürünerek. Kendini tutamayıp güldü, keyfi yerine gelmişti, güvenliydi. Gideceği evin adresini bile bulamayan salak taşralıyı oynuyordu. Güldüğünü şoför görmesin diye başını eğdi, eli matarasına gitti.

"Kibrit mi aramıştınız?"

"Yoo, sağ ol." Mataradan koca bir yudum aldı. O sırada Chevrolet yine ana caddeye çıktı; Bruno, devam etmesini söyledi şoföre.

"Nereye gidiyoruz ama?"

"Sen yoluna devam et, çeneni kapa!" diye bağırdı sinirden tir tir titreyerek.

Şoför başını salladı, dilini cıklattı. Bruno, burnundan soluyordu ama Chevrolet hâlâ önlerindeydi. Taksinin hiç durmayacağına, Crockett Bulvarı'nın Teksas'ın bir ucundan ta öbür ucuna uzandığına inanacaktı neredeyse. Arabayı iki kere gözden kaybetti, her ikisinde de yeniden buldu. Sürüyle kavşak, araba parklı açık hava sineması geçtiler, sonra karanlık, yolun iki kıyısına bir duvar çekti. Bruno, telaşa kapılmıştı. Kent dışına çıkarlar ya da kuytu bir köy yoluna saparlarsa, onların izini süremezdi. Tam o sırada ışıklı bir kemer göründü: METCALF GÖLÜ EĞLENCE BELDESİNE HOŞ GELDİNİZ. Chevrolet, kemerin altından geçip otoparka girdi. Ötedeki ağaçlık bölgede, renkli ışıklarla atlıkarınca müziği iç içeydi. Lunapark ha! Bruno neşelenmişti.

"Dört dolar," dedi şoför ters bir sesle; Bruno, ön camdan beş dolar uzattı.

Miriam'la iki erkek arkadaşı ve yoldan aldıkları kızın turnikeden geçmelerini bekledi, arkalarından yürüdü. Miriam'ı ışıkta iyice görebilmek için gözlerini dört açtı. Tombulca, kolejli kız tipi, şirin ama kesinlikle ikinci sınıf. Kırmızı soket çoraplarıyla aynı renkteki sandaletleri yeterdi Bruno'yu çileden çıkarmaya. Böyle bir kadınla nasıl evlenirdi Guy? Birdenbire şaşkınlıktan kalakaldı: Kız, gebe değildi kesinlikle! Şaşkın şaşkın gözlerini kısıp bir daha baktı. Neden daha ilk bakışta anlamamıştı? Belki belli olmuyordu henüz. Alt dudağını ısırdı. Tombulluğu hesaba katıldığında, kızın beli, bedenine oranla çok inceydi. Belki Miriam'ın kız kardeşiydi. Ya da Miriam, çocuğunu aldırtmıştı. Belki düşürmüştü. Düşük karı! Keyifler ne âlemde bakalım? Salın da boyunu görelim! Dar, gri eteğinin altından, küçük, yuvarlak kalçaları seçiliyordu. Bruno, bir çekime uyarcasına arkalarından yürüdü, adımlarını onlara uydurdu. Guy, gebe derken yalan mı söylemişti? Hayır hayır, Guy yalan söylemez. Kafası, karmakarışıktı. Başını geriye atıp Miriam'ı bir daha gözden geçirdi. O anda bağlantı kendiliğinden kuruldu: Çocuğa bir şey olmuşsa, Miriam'ı ortadan kaldırmaya büsbütün hak kazanıyordu, çünkü bu du-

rumda Miriam, Guy'dan boşanmayacaktı. Hem, çocuğu aldırtmışsa, gönlünce gezip tozabilirdi bundan böyle.

Miriam, bir Çingene kadının koca bir çanağa bir şeyler atarak gösteri yaptığı çadırda duraladı. Öbür kız, kıkır kıkır gülmeye başladı, kızıl saçlı delikanlıya iyice abandı.

"Miriam!"

Bruno'nun yüreği ağzına geldi.

"Tamam, tamam!" Miriam, karşıdaki dondurma tezgâhına doğru yürüdü.

Hepsi kaymaklı dondurma aldılar. Bruno, bezgin bir gülümsemeyle bekledi; dönmedolabın ışıkları, kapkara gökte koltuklarla savrulan küçücük insanlara baktı. Ta uzakta, ağaçların arasındaki göle ışıklar yansıyordu. Hiç de kötü bir lunapark sayılmazdı doğrusu. İçinden dönmedolaba binmek geldi. Neşesi yerindeydi. Ağırdan alıyor, telaşlanmıyordu. Atlı karıncaya 'Casey'nin gözü, çilek dudaklıda' ezgisi eşlik ediyordu... Bruno dönüp baktı, Miriam'ın kızıl saçlarına ilişti gözü, göz göze geldiler, ama Miriam ötelere baktı, kendisini görmemişti besbelli, yine de bir daha böyle bir tehlikeye atılmamalıydı asla. Ensesinden ter boşandı, sinsice gülümsedi. Hiç zeki görünmüyordu Miriam, hiç; bunu düşünüp eğlendi bir süre. Guy'ın bu kadından neden tiksindiğini anlıyordu. Kendisi de tiksiniyordu da ondan, hem de nasıl! Belki çocuk hikâyesi de yalandı. Guy o kadar dürüsttü ki, inanmıştır ona. Orospu n'olacak!

Onlar kaymaklı dondurmalarıyla önünde ilerlerken, baloncunun tezgâhından aldığı çatal kuyruklu kuşu havaya salıverdi, sonra dönüp açık sarı renkte olanını satın aldı. Çıtayı sağa sola sallarken kuyruktan çıkan 'ciiik ciiik!'le çocukluğuna geri dönmüştü sanki.

Anası-babasıyla yanından geçen küçük bir oğlan, elini kuşa doğru uzattı, Bruno, az kalsın oyuncağı ona verecekti ama vermedi.

Miriam ile arkadaşları, dönmedolabın altına denk gelen, birtakım dümenlerin döndüğü aydınlık bir bölmeye girdiler. Bugivuginin *dat-dat-dat-dat*'ı makineli tüfek gibi geçiyordu üstlerinden. Biri, balyozu bir vuruşta kırmızı oku ta tepeye dayandırtınca bir şangırtı yükseldi, ardından da kalabalıktan bir uğultu. Bruno, Miriam'ı bir balyozla öl-

dürmekten gocunmazdı. Miriam'ı ve öbür üç kişiyi gözaltında tutuyordu, içlerinden biri kendisinin orada olduğunu fark etmiş miydi acaba, hayır, kesinlikle etmemişlerdi. İşi bu gece bitirmeyecekse, hiç kimseye görünmemeliydi. Ama nedense bu gece bitireceği içine doğmuştu. Bitirmesini sağlayacak bir şey mutlaka olacaktı. Onun gecesiydi bu gece. Serin gece havası, tatlı bir sıvı gibi sarmalıyordu bedenini. Oyuncak kuşa gökte geniş halkalar çizdiriyordu. Teksas'a bayılıyordu, Guy'ın eyaleti! Herkes mutlu, dipdiri görünüyordu. Miriamların kalabalığa karışmasını bekledi, matarasından bir yudum aldı. Sonra seğirtti peşleri sıra.

Dönmedolaba bakıyorlardı, keşke binmeye karar verselerdi. Teksaslılar büyük şeyleri seviyorlar, diye düşündü, dönmedolabı hayranlıkla süzerken. Hiç bu kadar büyüğünü görmemişti. Göbeğinde, mavi ışıklar saçan beş köşeli bir yıldızı vardı.

"Ne dersin Ralph?" diye tiz bir çığlık attı Miriam, dondurmasının külahını ağzına tıkıştırıp dudaklarını elleriyle örterken.

"Boş ver, bizi açmaz bu. Atlıkarıncaya ne dersiniz?"

Onun ardından gittiler. Atlıkarınca, karanlık ormanda, aydınlık bir kent gibiydi: Zebralar, atlar, zürafalar, boğalar, develer, çelik kaplama bir sütunlar ormanında yukarı-aşağı koşuşturup duruyorlardı, kiminin boynu kenardan sarkmıştı, sıçrarken ya da koşularının yarısında donup kalmışlardı sanki, küskün küskün binicilerini bekliyorlardı. Bruno, yerine çakılmıştı, Miriam'ı kaçırma pahasına, kamaşmış gözlerini bu oyuncaktan ayıramıyor, dönüşün her an başlayabileceğini müjdeleyen müziği dinlerken içi gidiyordu. Buharlı orgun kof sesi, kulak tırmalayan laterna ve davulla zil şangırtısı aracılığıyla eski, tatlı bir çocukluk anısını birazdan yeniden yaşayacakmış gibiydi, elini uzatsa tamam.

Herkes sıra bekliyordu. Miriam ile arkadaşları yine bir şeyler atıştırıyorlardı, Miriam, Dick'in elindeki, patlamış mısır torbasına dalıyordu habire. Domuzlar! Bruno da açtı. Bir sosisli sandviç aldı; bir daha o yana baktığında, atlıkarıncaya binmek üzereydiler. Bozuk para bulma telaşıyla eli ayağına dolaşarak koştu. Gönlündeki ata kuruldu: Başı

dimdik, soylu-mavi bir attı bu, işe bak, Miriam ile arkadaşları, direklerin arasında zikzaklar çizerek kendisine doğru geliyorlardı, Miriam'la Dick, tam önündeki zürafayla at çiftini seçtiler. Bu gece şans yüzüne gülüyordu doğrusu! Bu gece kumar oynamalıydı aslında!

O ezgiyi duyan kız -ta-ta-tam-
Hiç yerinde duramaz -ta-ta-tam-
Bir kaptırır koşuya -BAAM! BAAM!

Bruno çok severdi bu şarkıyı, annesi de severdi; müziği duydukça kanı kaynıyor, at üstünde zıpkın gibi ileri atılıyordu. Üzengide neşeyle savuruyordu ayaklarını. Ensesini bir şey dürttü, öfkeyle döndü ama arkada bir grup genç, kaba el şakaları yapıyorlarmış yalnızca.

Ağır, askeri bir tempoyla Washington Post Marşı'na geçildi. Bruno, yukarılara, daha da yukarılara tırmanırken, Miriam, aşağılara, daha da aşağılara iniyordu zürafasının üstünde. Atlıkarıncanın dışındaki dünya, belirsiz bir karaltıya gömüldü. Bruno, polo dersinde öğrendiği yöntemle, dizginleri tek eliyle kavrıyor, öteki eliyle sandviçini yiyordu.

"Deeeeh!" diye bağırdı kızıl saçlı.

"Deeeeh!" diye bağırdı Bruno yanıt olarak. "Teksaslıyım bea!"

"Katie?" Miriam, zürafasının boynuna abandı, gri eteği kalçalarında toplandı. "Şu damalı gömlekliyi görüyor musun?"

Bruno baktı. Damalı gömlekliyi gördü. Biraz Guy'ı andırıyordu. Bunu düşünürken Miriam'ın söylediklerini kaçırdı, parlak ışıkların altında Miriam'ın tepeden tırnağa çillerle kaplı olduğunu gördü. Gözüne gitgide o kadar iğrenç geliyordu ki, onun yumuşak, yapışkan, ılık tenine elini sürmek istemiyordu artık. Neyse ki bıçak yanındaydı. Temiz bir aletti.

"Temiz bir alet!" diye haykırdı neşeyle, nasılsa kimse sesini duyamazdı. En uçtaki attaydı, yanı başındaki çifte kuğulu bölme boştu. Oraya doğru tükürdü. Sandviçinin ka-

lan kısmını fırlattı, parmağına bulaşan hardalı atının yelesine sildi.

'Casey'nin gözü çilek dudaklı sarışında –hele orkestra vals çalıyorsa– aaaah!' Miriam'ın yanındaki genç, ateşli bir sesle haykırıyordu. Hepsi ona katıldılar, Bruno da. Atlıkarıncadakiler, bir ağızdan şarkı söylüyorlardı artık. Bir de ellerinde içkileri olsaydı! Herkesin bir içkisi olmalıydı şu anda!

"Beyni patlıyordu, az kalsın çatlıyordu," diye bağırdı Bruno avaz avaz, "vah zavallı kıza, vah ki vah!"

"Merhaba Caseyciğim!" diye fısıldadı Miriam, Dick'in kulağına, onun şavulladığı mısır tanesini kapmak için ağzını açtı.

"Abur cubur!" diye bağırdı Bruno.

Ağzı açıkken çirkin ve aptal görünüyordu Miriam, boğazı sıkılıp öldürülmüş de morarmış, şişmiş gibiydi. Ona bakmayı içi götürmüyordu, gülerek gözlerini kaçırdı. Atlıkarınca yavaşlıyordu. Bruno, belki bir tur daha atarlar diye umdu ama indiler, kol kola, suya titrekçe vuran ışıklara doğru yürüdüler.

Bruno, ağaçların altında durup boşalmaya yüz tutmuş matarasından birkaç yudum aldı.

Kayık kiralıyorlardı. Serinlikte kürek çekmek düşüncesi, Bruno'ya çok hoş geldi. O da bir kayık tuttu. Göl, titrek tek-tük ışık dışında kocaman, simsiyah görünüyordu, sevgililerin suda süzülen kayıklarıyla doluydu. Bruno, küreği kızıl saçlının çektiğini, Miriam ile Dick'in arkada öpüşüp koklaşıp oynaşmalarını görecek kadar yaklaştı yanlarına. Küreklere üç asılışta o kayığı geçti, sonra kürekleri suya saldı.

"Adaya mı gideceğiz, gezinecek miyiz?" diye sordu kızıl saçlı.

Bruno, yan yatarak, öfkesini dizginleyerek, verecekleri kararı bekledi. Kıyının kuytu köşelerinden, küçük, karanlık odalara özgü mırıltılar, kısık radyo sesleri, kahkahalar duyuluyordu. Matarasını başına dikti. "Guy!" diye bağırsa, ne olurdu acaba? Guy şu anda onu görse, ne düşünürdü? Belki de Guy ile Miriam bu gölde sık sık buluşmuşlardı, hatta belki kendisinin tuttuğu şu kayıkta. İçkinin etkisiy-

le, elleri ve baldırları karıncalanıyordu. Şu anda Miriam bu kayıkta olsa, onun kafasını keyifle suya bastırırdı. Karanlıkta. Kapkaranlık, ay da yok. Su, kayığı hızla şapır şupur yalıyordu. Bruno'nun sabrı taştı birden. Miriam'ın kayığından, öpüşme şapırtıları duyuluyordu. Bruno, haz dolu bir iniltiyle katıldı onlara. *Maç muç!* Duymuş olmalıydılar ki bir kahkaha koyverdiler.

Kayığın yanından geçmesini bekledi, sonra peşlerinden usulca kürek çekti. Ara ara birkaç kibritin ateşiyle yarılan kara bir kütle, gittikçe yaklaşıyordu. Demek ada burasıydı. Bir âşıklar cennetine benziyordu. Belki de Miriam burada iş üstünde geçirirdi geceyi; Bruno içinden güldü.

Miriamların kayığı kıyıya yanaştığında, kendi kayığını biraz öteye çekti, kıyıya yürüyerek çıktı, kayığın burnunu küçük bir kütüğe çevirmişti, yeri aklında kalsın diye. Kararlılık duygusu, trendekinden daha baskın, daha belirgindi şimdi. Metcalf'ta iki saat bile geçirmemişken, kızı bir adada ele geçirmişti! Pantolonunu yoklayıp bıçağını bacaklarına bastırdı. Miriam'ı bir yakalasa, ağzını tıkasa acaba ısırır mıydı kız? Onun ıslak ağzının eline değdiğini düşününce midesi kalktı.

Yavaş yavaş arkalarından yürüdü, ağaçların sıklaştığı sarp yamaçtan yukarı.

"Burada oturamayız ki, yerler ıslak," diye mızıldandı Katie denen kız Güneyli şivesiyle.

"Benim ceketi al istersen," dedi erkeklerden biri aynı şiveyle.

Tanrım, şu boktan Güneyli ağzı yok mu, diye düşündü Bruno.

İlerde, çalıların arasında biri, 'Sevgilimle âşıklar yolunda giderken...'i söylüyordu.

Gece mırıltıları. Cırcırböcekleri. Kulağının dibinde bir sivrisinek. Bruno kulağına bir şaplak indirdi, kulağı deli gibi çınlamaya başlayınca hiçbir şey duyamaz oldu.

"... git başımdan."

"Neden yer bulamıyoruz doğru dürüst?" diye huysuzlandı Miriam.

"Tekin değil burası, ondan!"

"Ayağınızı denk alın kızlar!" diye güldü kızıl saçlı.

Akıllarından *ne yapmak* geçiyordu? Bruno sıkılmıştı. Atlıkarınca müziğinin eski canlılığı kalmamıştı, çok uzaktan erişiyordu, yalnızca tıntını duyuluyordu. Aniden geri döndüklerinde Bruno ile burun buruna geldiler, Bruno bir yere gidiyormuş gibi yana kayıp onlara yol vermek zorunda kaldı. Telaştan, dikenli çalılara takıldı, onlar yanından geçip giderken, çalılarla boğuştu. Sonra doğru arkalarından; yokuş aşağı. Galiba Miriam'ın parfümüydü duyduğu, tabii öteki kızınki değilse, buğuyla kaplı bir banyonun yapışkan kokusunu andırıyordu, mide bulandırıcıydı.

"... şu anda," diyordu bir radyodan yükselen ses, "geliyor, sayın dinleyiciler... Leon... *Leon* sıkı bir sağ indiriyor Babe'in yüzüne, ortalık inliyor!" Haykırışlar.

Bruno, çimenlerde alt alta üst üste bir çift gördü, onlar da kıran kırana dövüşüyorlardı sanki.

Miriam, iki metre ötesindeki yamaçta duruyordu şimdi, ötekiler göl kıyısına inmişlerdi. Bruno, adım adım ona yaklaştı: Suya yansıyan ışıklarda başı, omuzları seçiliyordu. Hiç bu kadar yaklaşmamıştı ona!

"Hey!" diye fısıldadı Bruno; kız döndü. "Adın Miriam mı senin?"

Yüz yüzeydiler ama Bruno onun kendisini seçemediğini anladı.

"Evet. Sen kimsin?"

Bruno, ona bir adım daha yaklaştı: "Daha önce karşılaşmamış mıydık?" dedi alayla, parfüm kokusu burnundaydı yine. Kara, püskürtülü bir çıbandı Miriam. Onun üstüne öyle bir atıldı ki iki yana açtığı kolları bir çırpıda kapandı, bilekleri o hızla birbirine değdi.

"Ne diyor..."

Son sözcüğü duyar duymaz onun boğazına yapıştı, şaşkınlıkla attığı çığlığı boğdu. Taş kesilmişti, dişleri gıcırdıyordu. Kızın boğazından bir hırıltı yükseldi ama haykıramadı. Bruno, bacağını onun beline dayayarak gövdesini geriye doğru büktü, birlikte yere yuvarlandılar ama yaprakların hışırtısından başka ses duyulmadı. Bruno daha da derine gömdü parmaklarını, altındaki gövdenin debelenişlerine, tenine yaptığı iğrenç basınca da razıydı, yeter ki silkinmesin, ikisi birden ayağa fırlamasınlar. Miriam'ın boğazı

gitgide kızarıyor, şişiyordu. Tamam, tamam, tamam! Bu iş bitmeliydi artık. Baş, kıpırtısızdı. İşte tamamdı, biliyordu ama parmaklarını gevşetmedi. Arkaya bir göz attı – gelen giden yoktu. Bıraktığında, kızın boğazında, yoğrulmuş hamurda görülebilecek derin parmak izleri gördü. Bir ara, öksürüğe benzer bir hırıltı duyar gibi oldu, Miriam canlanıyor diye ödü koptu, yine çöktü üstüne, dizlerini göğsüne bastırdı, onu yere çakılı tutmak için harcadığı güçten başparmakları kırılacaktı neredeyse. Bütün gücünü kollarına vermişti. Ama ya tamam değilse? Kendi iniltisini duydu. Kız kıpırtısızdı, sesi soluğu çıkmıyordu.

"Miriam?" diye seslendi öbür kız.

Bruno fırladı, düşe kalka adanın ortalarına yürüdü, sola dönerek kayığını demirlediği yere geldi. Mendiliyle elinden bir şey silerken yakaladı kendini. Miriam'ın salyası. Mendili attı, sonra hemen aldı yerden, üstünde adının başharfleri vardı. Demek aklı yerindeydi! Müthiş bir adamdı! İşin üstesinden gelmişti!

"Miriammış, ha ha!"

Ama ya işi bitiremediyse, ya Miriam şu anda yerinde doğrulup olanları anlatıyorsa? Bu düşünce öylesine ürkütücüydü ki az kalsın setten aşağı yuvarlanıyordu. Kıyıda sert bir esinti çarptı yüzüne. Kayığını göremedi. Başka bir kayığa atlayacakken vazgeçti, birkaç metre sola doğru yürüdükten sonra kayığını buldu, küçük bir kütüğe toslamış.

"Koşun çocuklar, Miriam bayılmış!"

Bruno, telaşlanmadan uzaklaştı.

Kız, soluk soluğa bir çığlık attı: "İmdat! Ayy! Koşun! *İmdat*!"

Sesteki korku, Bruno'yu da korkuttu. Şaşkın şaşkın küreklere asıldı, bir süre sonra durdu, kayığı karanlık suyun akıntısına bıraktı. Neden korkuyordu allahaşkına? Ardına birinin düştüğüne ilişkin en ufak bir belirti yokken.

"Koşun! "

"N'olur gelin, kızcağız *ölmüş!* Birilerini çağırın!"

Kızın çığlığı sessizliği boydan boya kuşatan bir yaydı ama koyverilince, rap diye kesti sessizliği. Nefis bir çığlık, diye düşündü Bruno garip, serinkanlı bir hayranlıkla. İskeleye kolayca yanaştı, başka bir kayığın ardından. Yavaş ya-

vaş kayığın parasını ödedi; daha önce bu kadar ağırdan aldığı hiç olmamıştı.

Kayıkların birinden ürkmüş, heyecanlı bir ses, "Adada olmuş!" diye haykırdı. "Dediklerine göre kız ölmüş!"

"Ölmüş mü?"

"Biri polise haber versin!"

Arkadaki tahta iskelede koşuşmalar duyuldu. Bruno, ağır ağır parkın giriş kapısına yürüdü. Ya çok gergin ya çok sarhoş ya da her neyse ondandı –şükürler olsun– bu kadar ağırdan alabilmesi. Allahtan! Gelgelelim turnikeden geçerken, yüreğini baş edilmez bir korku daralttı. İyi ki çabucak yatıştı korkusu. Kimse yüzüne bakmıyordu. Bir içki içse düzelirdi; yalnızca bunu düşünmeye çalıştı. Yol üstünde kırmızı ışıklı, bara benzeyen bir yer vardı, doğru oraya yürüdü.

"Cutty," dedi barmene.

"Nerelisin sen oğlum?"

Bruno, adama baktı. Sağındaki iki adam kendisine bakıyorlardı. "Scotch istiyorum."

"Buralarda sert içki bulunmaz, oğlum."

"Burası lunaparka mı dahil?" Sesi deminki çığlık gibi çatlak çıktı.

"Teksas eyaletinde sert içki bulunmaz diyorum."

"Öyleyse şundan ver bana!" Parmağını tezgâhtaki içki şişesine doğru salladı.

"Buyur. Bu kadar berbat bir içkiye razıysan." Müşterilerden biri, ortadaki şişeden bir bardağa sert bira boşalttı, bardağı ona doğru itti.

Boğazından geçerken Teksas kadar sert bir içkiydi ama midesine indiğinde yumuşacıktı. Bruno, para vermeye kalkıştı; adam bırakmadı.

Polis sirenleri duyuldu, gittikçe yaklaştı.

Kapıdan bir adam girdi.

"Ne olmuş? Kaza falan mı?" diye sordu biri.

"Ben bir şey görmedim," dedi adam kayıtsızca.

Eyvah, dedi Bruno içinden, adamı tepeden tırnağa süzdü ama yanına gidip konuşması yakışık almazdı.

Kendine gelmişti. Yanındaki adam, bir içki daha içmesi için üsteliyordu, Bruno peş peşe üç tane yuvarladı. Bar-

dağını kaldırırken elinde bir çizik gördü, mendilini çıkardı, iki parmağının arasını usulca sildi. Miriam'ın turuncumsu dudak boyası bulaşmıştı. Barın loş ışığında doğru dürüst göremiyordu. İçki sunan adama teşekkür ettikten sonra karanlığa çıktı, yolun sağından yürüdü, taksi aradı. Dönüp ışıl ışıl parka bakmak içinden gelmedi. Bu konu kapandı, dedi kendi kendine. Bir tramvay geçiyordu, koşup atladı. Tramvayın iç aydınlığı hoşuna gitti, ilanları teker teker okudu. Karşısında, kıpır kıpır bir oğlan çocuğu oturuyordu; Bruno onunla gevezeliğe girişti. Aklından sık sık Guy'ı aramak, onunla görüşmek geçiyordu ama Guy orada değildi tabii. Canı, bir kutlama töreni çekiyordu. Her şeyi göze alıp Guy'ın annesini arayabilirdi, sonradan bu isteğini pek akla yakın bulmadı. Bu akşamın aksayan tek yanı, uzun bir süre Guy'ı görememesinin, hatta onunla konuşmaktan, yazışmaktan kaçınmasının şart olmasıydı. Guy'ı biraz terleteceklerdi kuşkusuz. Ama eninde sonunda özgürdü artık! Ne de olsa iş başarılmıştı! Mutluluktan göğsü kabararak küçük oğlanın saçlarını karıştırdı.

Oğlan bir an şaşırdı, sonra Bruno'un dostça gülümseyişine karşılık verdi.

Topeka-Santa Fe hattı terminali Atchison'da, 1.30'da kalkan yataklıya bir üst kuşet bileti aldı, böylelikle bir buçuk saat boş vakti kalıyordu. Her şey yolunda gidiyordu, çok mutluydu. İstasyonun yakınındaki bir büfeden viski alıp matarasını doldurdu. Guy'ın evinin önünden geçip nasıl bir ev olduğunu görebilirdi; kafasında ölçüp biçtikten sonra bunu yapmanın bir sakıncası olmadığına karar verdi. Gar kapısındaki bir adama yolu soracakken –oraya taksiyle gitmemesi gerekiyordu– bir kadın özlediğini fark etti. Yaşamı süresince hiç böylesine yoğun bir istek duymamıştı kadınlara karşı, kendine hayran kaldı. Santa Fe'ye gideli beri canı kadın filan çekmemişti, belki iki kere, o da Wilson'un zoruyla. Danışmadaki adama sırtını döndü, dışarıda bekleyen taksilerden birinin şoförüne danışmak daha uygundu. Eli-ayağı titriyordu, bir kadınla sevişebilse! İçkinin getirdiği titremelere hiç benzemiyordu bu titreme.

"Ben bilmem," dedi boş bakışlı, çilli şoför, çamurluğa yaslanarak.

"Ne demek bilmem?"

"Bilmiyorum demek, o kadar."

Bruno tiksintiyle yüz çevirdi ondan, yoluna gitti.

Az ilerdeki şoför, daha anlayışlıydı. Bir kartın arkasına bir adresle birkaç ad yazdı; ayrıca o kadar yakındaydı ki bu yer; yaya da gidebilirdi.

13

Guy, Montecarlo'daki odasında, yatağının yanı başındaki duvara yaslanmış Anne'in, Metcalf'tan getirdiği aile albümünün sayfalarını çevirmesini gözlüyordu. Harika geçmişti son günler, Anne'le son iki günü. Ertesi gün Metcalf'a gidecekti. Sonra Florida'ya. Bay Brillhart, üç gün önce yolladığı telgrafta, projenin hâlâ onun sorumluluğunda olduğunu belirtmişti. Önünde altı aylık upuzun bir süre uzanıyordu, aralıkta kendi evlerinin yapımı başlayacaktı. Artık parası vardı. Boşanmak için de.

"Biliyorsun," dedi yumuşak bir sesle, "Palm Beach projesini alamasaydım, yarın New York'a dönüp çalışmak zorunda kalsaydım bile artık bana mısın demezdi." Ama bu sözcükler ağzından çıkar çıkmaz, kendisini yüreklendiren, harekete geçiren ya da adı her neyse onu sağlayan itkinin Palm Beach projesi olduğunu, yoksa Anne ile geçirdiği şu günlerin yalnızca bir suçluluk duygusu getireceğini kavradı.

"Ama artık zorunda değilsin ki," dedi Anne bir süre sonra. Albümün üstüne iyice eğildi.

Guy gülümsedi. Onun kendisini yarım yamalak dinlediğinin farkındaydı. Doğrusu ya, dediklerinin pek önemi yoktu, Anne haklıydı. Onunla birlikte albüme eğildi; fotoğraftakilerin kimler olduklarını sayıp döktü; bebekliğinden yirmi yaşına kadar çekilmiş bütün fotoğraflarını, annesinin özenle biriktirip albüme karşılıklı yapıştırdığı fotoğrafları Anne'in gözden geçirişini keyifle izledi. Her fotoğrafında gülümsüyordu, kara ve gür saçlarıyla şimdikinden daha serkeş, daha umursamaz görünüyordu.

"Bunda iyiden iyiye mutlu görünüyor muyum?" diye sordu.

Anne göz kırptı. "Ayrıca çok da yakışıklı görünüyorsun. Sahi, Miriam'dan ne haber?" Son yaprakları parmağının arasından kaydırdı.

"Haber filan yok," dedi Guy.

"Bu albümü getirmene nasıl sevindim, bir bilsen."

"Annem bunun Meksika'ya geldiğini bilse, canıma okurdu." Unuturum korkusuyla yine bavuluna koydu albümü. "Aileyle tanışmanın en sıcak yolu bu bence."

"Sana çok yüklendim mi Guy?"

Guy, sesin kırık döküklüğü karşısında gülümsedi. "Yok canım. Hiç yük diye almadım." Yatağa oturdu, Anne'i de yanına çekti. Anne'in bütün akrabalarıyla tanışmıştı, bazen ikişer-üçer, Faulknerların pazar yemeklerinde ya da partilerindeyse düzinelerle akrabayla. New York'un göbeğinde ya da Long Island'da kimbilir kaç Faulkner'ın, Weddell'ın ya da Morrison'un oturduğu aile içinde şaka konusuydu. Anne'deki akraba bolluğu, Guy'ın çok hoşuna gidiyordu. Geçen yıl Faulknerlarda geçirdiği Noel kadar güzel bir Noel geçirmemişti daha önce. Anne'i yanaklarından öptü, sonra dudaklarından. O sırada, yatak örtüsünün üstünde duran Montecarlo defteri karalamaları ilişti gözüne, dalgın dalgın onları üst üste dizmeye başladı. O ikindi, Museo Nacionale'ye gidişlerinden sonra, Anne ilerde yapacağı desenler için birtakım taslaklar hazırlamıştı. Çizgileri siyah ve kesindi, Guy'ın taslaklarındaki gibi. "Hep evimizi düşünüyorum, Anne."

"Büyük mü olsun ille de?"

Gülümsedi. "Evet."

"Peki, büyük olsun." Anne, kollarının arasına sokulup gevşedi.

Aynı anda, tek bir beden gibi iç geçirdiler. Guy sıkı sıkı sarılınca, Anne güldü.

Evin büyük olması düşüncesine hep karşı çıkmışken şimdi çıkmıyordu. Y şeklinde olmasına peki, ama ön kanattan vazgeçip vazgeçmeyeceklerini uzun uzun tartışmışlardı. Guy'a göre, çift kanatlı olmazsa olmazdı. Gerçi çok pahalıya patlayacak, yirmi bini falan aşacaktı ama Palm Beach

projesi, yedeğinde kısa süreli, dolgun ücretli bir sürü özel proje getirecekti. Anne, ön kanadı düğün armağanı olarak babasının seve seve yaptıracağını söylemişti, gelgelelim Guy için, evin tek kanatlı olması kadar benimsenmeyecek bir öneriydi bu. Kahverengi çalışma masasından bakınca, öbür kanattaki salonun gözalıcı beyazlığını gözünde canlandırabiliyordu. Aşağı Connecticut'ta Alton diye bir yerde gördüğü beyaz bir kayanın çıkıntısında yükseliyordu ev, basık, alçak tavanlıydı, simya aracılığıyla kayanın cevherinden yaratılmıştı sanki, bir billur parçası gibi.

"Adını 'Billur' koymak isterdim," dedi Guy.

Anne, gözlerini tavana dikmişti. "Ben evlere ad konmasından, yani adlı evlerden pek hoşlanmam. 'Billur'u tutmuyorum belki."

Guy, derinden kırıldı. "Yine de bana sorarsan 'Alton'dan çok daha iyi. Ne yavan bir ad, düşünsene! Tam New England'lık. Oysa Teksas..."

"Peki Teksas'ı sen al, New England bana kalsın," diye gülümsedi Anne, Guy'ın oyununu bozdu, çünkü aslında Teksas'ı seven kendisiydi, Guy, New England'ı yeğlerdi.

Guy, tuhaf bir önseziyle telefona baktı, çalmasını bekledi. Başı, hafif bir uyarıcı içmiş gibi dönüyordu. Mexico City'de herkesin başına gelir, dedi Anne, yükselti yüzünden.

"Sanki bu gece Miriam'ı arayıp konuşsam her şey yoluna girecekmiş, doğru sözcükleri bulabilecekmişim gibime geliyor."

"Telefon önünde," dedi Anne ciddileşerek.

Birkaç saniye geçti, Anne içini çekti.

Yatakta doğruldu: "Saat kaç? Anneme on ikide döneceğimi söylemiştim."

"On biri yedi geçiyor."

"İçin kazınmıyor mu?"

Aşağıdaki lokantadan bir şeyler ısmarladılar. Jambonlu yumurta, rengi kıpkırmızı, ne idüğü belirsiz bir şeye benziyordu ama tadının iyi olduğunda birleştiler.

"Meksika'ya gelmene çok sevindim," dedi Anne. "Benim çok iyi bildiğim bir duyguydu, senin de tatmanı istiyordum. Mexico City, öbür kentlere benzemez," diye sürdürdü

sözü, yemeğinden ufak lokmalar alarak, "Paris ya da Viyana gibi bir nostaljisi vardır, burada ne yaşamışsan yaşa, bir gün geri dönmek istersin."

Guy'ın kaşları çatıldı. Robert Treacher adındaki Kanadalı bir mühendisle bir yaz Paris'e, sonra Viyana'ya gitmişlerdi, ceplerinde metelik yoktu. Anne'in sözünü ettiği Paris' le Viyana'ya hiç benzemiyordu. Onun uzattığı tereyağlı çöreğe baktı. Bazen Anne'in yaşadığı her deneyimin çeşnisini, çocukluğunun her saatini öğrenmeye can atıyordu. "Ne yaşamışsan yaşa derken neyi kastediyorsun?"

"Yani burada hastalansan da, soyulsan da." Guy'a bakıp gülümsedi. Yine de duman mavisi gözlerine bir parıltı veren, gözbebeklerinin çevresinde iyice koyulaşan maviyi azıcık açan loş lamba ışığı, yüzüne gizemli bir hüzün katıyordu. "Galiba, çelişkiler çekici kılıyor bu kenti. Tıpkı inanılmaz çelişkilerle dolu insanlar gibi."

Guy, parmağı kahve fincanının kulpunda, inceledi onu. Belki Anne'in şu anda girdiği hava ya da şu anda dedikleri yüzünden kendini ondan aşağıda gördü. "Benim inanılmaz çelişkilerim yok yazık ki."

"Yap-maaa!" Bir kahkaha patlattı Anne. Onun bu bildik, neşeli kahkahasına bayılırdı Guy. Bazen dalga geçse de, gülme nedenini açıklamasa da.

Ayağa fırladı. "Keke ne dersin? El çabukluğu gösterip bir kek çıkaracağım ortaya. Nefis bir kek!" Bavulundan teneke bisküvi kutusunu aldı. O âna kadar, evdeki kahvaltılarda onca övdüğü böğürtlen reçelli keki annesinin özel olarak yapıp bu kutuya koyduğu gelmemişti aklına.

Anne, aşağıdaki bara telefon edip özel bir içki ısmarladı. Böğürtlen moru bir içkiydi, yüksük kadehlerde getiriliyordu. Garson yeni gitmişti, tam kadeh kaldıracaklarken telefon ara vermeksizin çalmaya başladı.

"Annemdir herhalde," dedi Anne.

Guy almacı kaptı. Santralla konuşan bir ses duydu uzaktan. Sonra ses yükseldi, sinirli, tiz oldu; annesinin sesiydi:

"Alo?"

"Alo anneciğim."

"Kötü bir haberim var, Guy."

"Ne oldu?"

"Miriam."

"Miriam'a ne oldu?" Guy, almacı kulağına iyice bastırdı. Dönüp Anne'e baktı, onun yüzünün değiştiğini gördü.

"Öldürülmüş Guy. Dün gece..." Arkasını getiremedi.

"*Ne diyorsun* anneciğim?"

"Dün gece olmuş." Annesinin böyle çığlığını zapt edercesine konuştuğunu daha önce ancak bir-iki kere duymuştu. "Öldürülmüş, Guy."

"Öldürülmüş mü!"

"*Ne diyorsun* Guy?" dedi Anne ayağa fırlayarak.

"Dün gece, göl kıyısında. Bir şey bilmiyorlar."

"Sen, şey..."

"Buraya gelebilir misin Guy?"

"Tabii anneciğim. Nasıl olmuş?" gibi aptalca bir soru sordu, eski model telefonun iki parçasını, daha fazla bilgi koparmak istercesine sıktı avucunda. "Nasıl?"

"Boğmuşlar." Bir tek sözcük, sonra sessizlik.

"Peki sen?" diye girdi söze. "Nasıl?"

"Ne olmuş Guy?" Anne, koluna yapışmıştı.

"Hemen gelmeye çalışacağım, anneciğim. Bu gece. Kaygılanma lütfen. Yakında görüşürüz." Telefonu yavaşça kapatıp Anne'e döndü. "Miriam. Miriam'ı öldürmüşler."

"Öldürmüşler mi dedin?" dedi Anne fısıltıyla.

Guy başını salladı, o anda belki de ortada bir yanlışlık olduğu duygusuna kapıldı. Belki bir söylentidir.

"Ne zaman olmuş?"

Ama dün gece olmuş. "Dün gece, dedi annem."

"Katil kimmiş, biliyorlar mı?"

"Bilmiyorlar. Bu gece gitmeliyim."

"Aman Allahım!"

Karşısında donup kalan Anne'e baktı. "Bu gece gitmeliyim," dedi yine, uyurgezer gibi. Telefona yürüdü, uçak bileti ayırtacaktı ki Anne akıcı İspanyolcasıyla bileti onun yerine ayırttı.

Guy, bavulunu toplamaya başladı. Birkaç parça eşyayı yerleştirmesi sanki saatlerce sürdü. Kahverengi masasının bütün çekmecelerine teker teker baktı, daha önce acaba gözden geçirmemiş, bir şey unutmuş olabilir miydi? Düşle-

rindeki beyaz evi yerleştirdiği köşede önce sırıtan bir surat belirdi, bıçak sırtı gibi bir ağız, sonra da Bruno. Dili, arsız arsız üst dudağında geziniyordu, sonra alnına dökülen telleri titreten kısık bir kahkaha patlattı. Guy'ın yüzü asıldı.

"Neyin var Guy?"

"Hiiç," dedi. Kendi yüzü nasıl görünüyordu acaba?

14

Ya Bruno'nun marifetiyse? Olamaz ama diyelim ki o işledi cinayeti. Onu yakalamış mıdırlar? Bruno, cinayeti birlikte planladıklarını söylemiş midir? Guy, Bruno'nun korkudan çılgına dönünce aklına eseni söyleyebileceğine inanıyordu. Onun gibi nevrotik, çocuk kalmış birinin ne diyeceği belli olmazdı. Guy, dumanlı belleğini zorlayarak, trende aralarında geçen konuşmayı anımsamaya çalıştı, yarı-şaka yarı-ciddi, hatta öfkeyle ya da sarhoşlukla onun çılgınca planına katıldığı izlenimi verecek bir şeyler söyleyip söylemediğini. Hayır, söylememişti. Bu kesin yanıtla Bruno'nun her sözcüğünü ezbere bildiği mektubunu karşılaştırdı: *Birlikte geliştirdiğimiz ikili cinayet planı. Ne kadar eminim, anlatamam*!

Uçağın penceresinden dışarıdaki zifiri karanlığa baktı. Neden olması gerektiği kadar kaygılı değildi? Uçağın loş, silindirimsi gövdesinin baş tarafında oturan biri kibrit çakıp sigarasını yaktı. Meksika tütününün kokusu ekşi, iç bulandırıcıydı. Saatine baktı: 4.25

Sabaha doğru, uçağı parçalayacakmış gibi sarsan motor uğultusuna teslim olarak uykuya daldı; uğultu, sanki beynini de parçalıyor, parçacıklarını göğe saçıyordu. Puslu bir sabaha açtı gözlerini, yepyeni bir sezgiyle: Miriam'ı sevgilisi öldürmüştü. Besbelli, yüzde yüz. Bir kavga sırasında. Böyle olayları sık sık gazetelerde okurduk, kurbanlar da çoğu kere Miriam türünden kadınlar olurdu. Havaalanından aldığı *El Grafico*'da –Amerikan gazetesi bulamamıştı, ararken neredeyse uçağı kaçırıyordu– baş sayfayı bir kızın öldürülme haberi kaplıyordu, kızın Meksikalı sevgilisi, cinayeti işlediği bıçakla görünüyordu fotoğrafta, sırıtıyordu;

Guy, haberi okumaya koyuldu, ikinci paragrafa kadar dayanabildi, sıkıldı.

Metcalf Havaalanı'nda karşısına sivil bir dedektif çıktı: Soracağı birkaç soruyu yanıtlayabilir miydi lütfen? Birlikte bir taksiye atladılar.

"Katili buldular mı?" diye sordu Guy.

"Hayır."

Dedektif bitkindi, bütün gece gözünü kırpmamış gibiydi, Kuzey Yakası adliyesindeki gazeteciler, memurlar, polisler de öyleydiler ya. Guy, kocaman ahşap salona baktı; gözlerinin Bruno'yu aradığını neden sonra fark etti. Bir sigara yaktı, yanındaki adam, sigaranın markasını sordu, Guy paketi uzatınca bir tane aldı. Bavulunu hazırlarken Anne'in Belmontlarını cebine atmıştı.

"Guy Daniel Haines, 717 Ambrose Sokağı, Metcalf... Metcalf'tan ne zaman ayrıldınız?.. Mexico City'ye ne zaman vardınız?"

İskemleler gıcırdıyordu. Sessiz duran bir yazı makinesi, o anda takırdamaya başladı.

Göbeği, iliklenmemiş ceketinden taşan, cebi rozetli bir dedektif yanına yaklaştı. "Meksika'ya gidiş nedeniniz?"

"Bazı arkadaşları görmeye gitmiştim.

"Arkadaşlarınız kimler?"

"Faulknerlar. New York'tan Alex Faulkner."

"Peki annenize nereye gideceğinizi neden söylemediniz?

"Söyledim."

"Mexico City'de nerede kaldığınızı bilmiyordu." Sivil dedektif konuyu kabaca kesip notlarına döndü. "Pazar günü karınıza bir mektup gönderip boşanmak istediğinizi söylemişsiniz. Onun yanıtı neydi?"

"Benimle görüşmek istediğini belirtiyordu."

"Sizse onun yüzünü bir daha görmek istemiyordunuz, değil mi?" diye sordu tiz bir ses.

Guy, genç dedektife baktı, soruyu yanıtlamadı.

"Doğacak çocuk sizden miydi?"

Tam yanıtlayacakken sözü yarıda kesildi.

"Geçen hafta neden Teksas'a karınızı görmeye geldiniz?"

"Bir an önce boşanmak istemiyor muydunuz Bay Haines?"

"Anne Faulkner'a âşık mısınız?"

Gülüşler.

"Karınızın bir sevgilisi olduğunu biliyorsunuz, Bay Haines. Kıskançlık duyuyor muydunuz?"

"Boşanma davasında çocuğun işinize yarayacağından emindiniz, değil mi?"

"Bu kadar yeter!" dedi biri.

Guy, önüne fırlatılan fotoğraftaki yüzü öfkesinden ötürü bulanık görüyordu, sonra imge netleşti: uzun, esmer bir yüz, aptal aptal bakan güzel kahverengi gözler, sert, erkeksi bir çene; bir sinema oyuncusunun yüzü olabilir pekâlâ ama kimsenin bu adamın Miriam'ın sevgilisi olduğunu söylemesine gerek yoktu, üç yıl önce de aynı tip erkekten hoşlanmıştı Miriam.

"Tanımıyorum," dedi Guy.

"Bu adamla hiç konuşmuşluğunuz var mı?"

"Bu kadar yeter!"

Guy'ın dudaklarının kıyısına acı bir gülümseme yerleşti, aslında kendini bıraksa, çocuklar gibi ağlayabilirdi. Adliyenin önünden, bir taksiye el etti. Eve dönerken, *Metcalf Star*'ın baş sayfasındaki iki sütunluk haberi okudu:

GENÇ KADININ KATİLİNİN ARANMASI SÜRÜYOR

12 Haziran- Kimliği henüz belirlenemeyen biri tarafından geçtiğimiz pazar gecesi Metcalf Adası'nda boğularak öldürülen kentimiz sakinlerinden Bayan Miriam Joyce'un katilinin aranması sürdürülüyor.

Bugün kente gelen parmak izi uzmanları, Metcalf Gölü iskelelerindeki küreklerden ve kayıklardan alınan parmak izlerini sınıflandırmaya çalışacaklar.

Ne var ki polislerle dedektifler, toplanan parmak izlerinin belirsizliği konusunda kaygılarını açıkça dile getiriyorlar. Dün öğleden sonra, yetkililerin tümü, cinayetin bir sapıkça işlenmiş olabileceği yolundaki ortak görüşlerini açıkladılar. Söz konusu parmak işleriyle cinayet mahallinde görülen ayak izlerinden daha önemli bir ipucunun henüz ele geçirilemediğini bildirdiler.

Sorgu sırasında en aydınlatıcı ifadenin, öldürülen kadının yakın arkadaşı Houstonlu liman işçisi Owen Markman'dan (30) geleceğinde görüş birliği var.

Bayan Haines, bugün Remington Mezarlığı'nda toprağa verilecek. Tören, bu ikindi 14.00'te Kolej Caddesi'ndeki Howell Cenaze İşleri'nin önünde başlayacak.

Guy, zincirleme sigara içiyordu. Elleri hâlâ titriyordu ama biraz daha sakindi. Sapık bir katili hiç hesaba katmamıştı. Bu tür bir katilin varlığı, olayı kötü bir kaza boyutuna indirgiyordu.

Annesi, sallanan iskemlesinde, mendilini şakağına bastırarak oturmuş, Guy'ı bekliyordu ama onu görünce ayağa kalkmadı. Guy, annesine sarıldı, yanağından öptü, ağlamamasına sevindi.

"Dün, bütün günü Bayan Joyce'la geçirdim," dedi annesi, "ama cenazeye gitmeyi içim kaldırmayacak."

"Şart değil ki, anneciğim." Guy, saatine baktı, zaten 2'yi geçiyordu. Bir an, Miriam'ın diri diri gömülmüş olabileceği, mezarında doğrulup şirret bir çığlık atabileceği geçti aklından. Sırtını annesine döndü, alnını sıvazladı.

"Bayan Joyce, senin bu konuda herhangi bir şey bilip bilmediğini sordu bana," dedi annesi yumuşak bir sesle.

Guy, yine ona doğru döndü. Bayan Joyce'un kendisinden nefret ettiğini biliyordu. Şimdi de annesine neler söylemiş olabileceğini düşündükçe kendisi nefret ediyordu ondan.

"Onlarla bir daha görüşme, anne. Zorunlu musun yani?"

"Yoo."

"Ayrıca evlerine gittiğin için sağ ol."

Üst katta, çalışma masasında, üç mektup buldu, Santa Fe etiketli küçük bir de armağan kutusu. Kutudan elde örülmüş, lezar derisi bir kemer çıktı, gümüş tokası H harfi şeklindeydi. İçindeki notta şöyle yazıyordu:

Postaneye giderken yolda senin Platon kitabını yitirdim. Umarım bu armağan, kusurumun birazını bağışlatır.

Charley

Guy, Santa Fe Oteli'nin amblemini taşıyan, kurşunkalemle yazılmış zarfı aldı eline. İçinde küçük bir kart vardı yalnızca. Kartın arkasında matbaa harfleriyle şöyle yazılmıştı:

ŞİRİN METCALF

Kartı çevirip okudu:

24 SAAT
DONOVAN TAKSİ EMRİNİZDE
YAZ-KIŞ DEMEDEN
TEL: 2-3333
GÜVENLİ HIZLI DOSTUNUZ

Kartın arkasındaki notta bir silinti vardı. Guy kartı ışığa tuttu, tek sözcüğü sökebildi: Ginnie. Metcalf'taki bir taksi durağının kartıydı, Santa Fe'den postalanmıştı. Hiçbir anlamı yok, hiçbir şey kanıtlamıyor, diye düşündü. Yine de kartla zarfı buruşturdu, armağanın ambalajıyla birlikte çöp kutusuna attı. Bruno'dan nefret ettiğini fark etti. Çöp kutusundaki ambalajı açıp kemeri içine tıktı. Güzel bir kemerdi gerçi ama lezardan da yılan derisinden de nefret ederdi nedense.

O gece Anne, Mexico City'den aradı. Olup bitenleri, ayrıntılarına kadar öğrenmek istiyordu; Guy, bütün bildiğini anlattı ona.

"Kuşkulandıkları biri yok mu?" diye sordu Anne.

"Yok galiba."

"Sesin iyi çıkmıyor Guy. Dinlenebildin mi bari?"

"Henüz değil." Şu anda ona Bruno'dan söz edemezdi. Annesi, bir adamın iki kere arayıp kendisiyle görüşmek istediğini söylemişti, Guy'ın arayanın kimliğinden kuşkusu yoktu. Yine de emin oluncaya kadar Bruno'dan söz etmeyecekti. Anne söze nereden başlayacağını kestiremiyordu.

"Yeminli beyanlarımızı yeni gönderdik, sevgilim. Hani burada bizimle olduğun konusunda..."

Guy, resmi dedektiflerden biriyle konuştuktan sonra beyanlar konusunda Anne'e telgraf çekmişti. "Sorgudan sonra her şey yoluna girecek," demişti.

Yine de Anne'e Bruno'dan hiç söz etmemiş olması gece unca kafasını kurcaladı. Amacı, Anne'i müthiş bir sar- sıntıdan korumak değildi. Kendisinin bile güçlükle kaldır- dığı bir tür kişisel suçluluk duygusu yüzünden susmayı seç- mişti galiba.

Owen Markman'ın, bebeğin ölümünden sonra Miri- am'la evlenmek istemediği, Miriam'ın da bu durum karşı- sında bir intikam girişimine kalkıştığı söylentisi gitgide yayılıyordu. Miriam, kaza sonucu düşürmüştü çocuğunu, gerçekten öyle, dedi Guy'ın annesi. Bayan Joyce, Miriam'ın çok sevdiği –Owen'ın armağanı– siyah ipek geceliğine takı- lıp evindeki merdivenlerden yuvarlandığını söylemişti. Guy kesinlikle inanmıştı. Miriam'a karşı şimdiye kadar duymadığı bir acıma ve pişmanlık kemiriyordu içini. Artık kara yazgılı, zavallı, suçsuz biriydi gözünde.

15

Kürsüdeki ciddi, güvenli genç adam, "Olsa olsa yedi metre ama kesinlikle beşten az değil," diye yanıtladı soruyu. "Hayır, hiç kimseyi görmedim."

"Bence, beş buçuk metre," dedi Katherine Smith, gözlerini iri iri açarak, olayı daha yeni atlatmış gibi şaşkındı. "Belki biraz daha fazlaydı," diye ekledi yumuşak bir sesle:

"Bence, on metre. Kayığa ilk giden bendim," dedi Ralph Joyce, Miriam'ın kardeşi. Saçı, Miriam'ınki kadar kızıldı, onun da gözleri gri-yeşildi ama köşeli çenesi, aradaki bütün benzerlikleri silip süpürüyordu. "Kardeşimin düşmanı olduğunu sanmıyorum. En azından ona bu kadar düşmanlık besleyecek biri olduğunu."

"Ben, hiç ses duymadım," dedi Katherine Smith başını sertçe iki yana sallayarak.

Ralph Joyce da bir şey duymamıştı, Richard Schuyler'in ifadesi onları doğruladı:

"Ses filan yoktu."

Art arda yinelenen bu tür sudan bilgilerden sonra olayın ne korkunçluğu kalmıştı Guy'ın gözünde ne de ciddiyeti. Yalnızca olanları belleğine çivileyen kof çekiç sesleri duyuyordu. Öteki üç kişinin yakınlarda olması akla yakın değildi. Guy'a göre ancak bir sapık kurbanına bu kadar yaklaşmayı göze alabilirdi.

"Bayan Haines'in düşürdüğü çocuğun babası siz miydiniz?"

"Bendim." Owen Markman, kenetli parmaklarına abanıp yaylandı. Suratsızlığı, sinsiliği, Guy'ın gördüğü fotoğraftaki çekiciliğini sıfıra indiriyordu. Houston'daki işinden demin çıkıp gelmiş gibiydi gri güderi işçi botlarıyla. Bu ha-

lini görseydi, Miriam hiç de övünmezdi onunla, diye düşündü Guy.

"Bayan Haines'in ölmesini isteyecek biri var mı sizce?"

"Var." Markman, parmağını Guy'a doğru uzattı. "O."

Herkes dönüp baktı. Guy, kasılmış oturuyor, Markman'ı sert bakışlarla süzüyordu, ilk olarak ciddi ciddi kuşkulanıyordu ondan.

"Peki neden?"

Owen Markman uzun süre bocaladı, mırın kırın etti, sonra tek sözcükte karar kıldı: "Kıskançlıktan."

Gerçi kıskançlığı inandırıcı kılacak bir neden ileri sürememişti ama o andan sonra dört bir yandan kıskançlık suçlamaları yağmaya başladı. Katherine Smith bile, "Bence de öyle," dedi.

Guy'ın avukatı kısık kahkahalar atıyordu. Elinde Faulknerların verdiği yeminli ifade vardı. Guy, onun gülmesine bozuldu iyice. Mahkemeden baştan beri nefret ederdi. Amacı gerçeği göz önüne sermekten çok iki avukatı birbiriyle kapıştırmaya, birinden birini teknik bir yöntemle alt etmeye yönelik kötü bir oyuna benzerdi duruşmalar.

"Size verilen önemli bir görevi geri çevirmişsiniz," diye söze girdi sorgu yargıcı.

"Geri çevirmedim," dedi Guy. "Proje kuruldan geçmeden önce onlara yazdım, işi almayacağımı belirttim."

"Telgraf çekmiştiniz. Karınızın sizin peşinizden oraya gelmesini istemiyordunuz. Ama Meksika'dayken, çocuğunu düşürdüğünü öğrenince Palm Beach'e bir telgraf daha çekip projeyi üstlenmeye hazır olduğunuzu belirttiniz. Neden?"

"O sırada karımın peşimden gelmeyeceğine inandığımdan. Boşanmayı belirsiz bir tarihe erteleyeceğini düşündüğümden. Yine de onu bu hafta görmek istiyordum, boşanmayı konuşacaktık." Guy, alnında biriken teri sildi; avukatının dudakları büzülmüştü, hayal kırıklığına uğramış gibi. Guy'dan proje konusundaki fikir değişikliğinden söz ederken boşanma konusuna değinmemesini istemişti. Oysa Guy'ın umurunda değildi. Gerçeği söyleyecekti, ne yana çekeceklerse çeksinlerdi.

"Sizce kızınızın kocası böyle bir cinayeti işleyebilecek biri mi Bayan Joyce?"

Bayan Joyce, "Evet," dedi iç çekerek; başı dimdikti. Koyu kızıl, sinsi kirpikleri, Guy'ın önceden de sık sık gördüğü gibi yarı aralıktı, nereye baktığı anlaşılmıyordu. "Kızımdan boşanmak istiyordu."

Bayan Jones'un, daha birkaç dakika önce boşanmayı kızının istediği, Guy Haines'inse karısını sevdiği için boşanmaya yanaşmadığı yolunda ifade verdiği anımsatıldı, itiraz edildi. "İkisi de boşanmak istediğine güre, özellikle Bay Haines bu isteğini kanıtladığına göre, neden boşanmaya gidilmemişti?"

Mahkeme heyeti de ipin ucunu kaçırmıştı. Parmak izi uzmanları, aralarında anlaşmaya varamamışlardı. Miriam'ın ölümünden bir gün önce gittiği ev gereçleri mağazasının sahibi, maktulün yanındaki kişinin erkek mi kadın mı olduğu sorusuna kesin karşılık veremedi. Kahkahalar arasında, 'erkekti' demeye karşı tarafça zorlanması da gürültüye gitti.

Guy'ın avukatı, somut gerçeklerden, yani Joyce ailesinin tutarsızlığından, kendi elindeki yeminli ifadelerden yola çıktı savunmasında, Guy ise yalnızca açık sözlülüğü yüzünden kimsenin kendisinden kuşkulanmayacağından emindi.

Sorgu yargıcı, cinayeti öldürülen kadının ve tarafların tanımadığı bir sapığın işlediği izlenimini edindiğini belirtti. Katilin ya da katillerin kimliklerinin saptanması için soruşturmanın polise devredilmesini istedi.

Ertesi gün, Guy tam annesinin evinden çıkacakken bir telgraf geldi:

ALTIN BATI 'DAN EN İYİ DİLEKLERLE
İMZASIZ

"Faulknerlardan," dedi annesine telaşla.

Annesi gülümsedi. "Anne'e söyle de oğluma iyi baksın." Guy'ın kulağını hafifçe çekti, yanağını öptü.

Guy, havaalanına gittiğinde, Bruno'nun telgrafı elindeydi. Telgrafı yırttı, küçük parçalara böldü, kenardaki çöp sepetine attı. Parçaların her biri sepetin demir tellerinden geçip asfalta doğru süzüldü, rüzgârlı gün ışığında savrulan konfetiler gibi.

16

Guy, Bruno hakkında kesin bir yargıya varmak peşindeydi –katil o muydu, değil mi– bir süre sonra vazgeçti. Cinayeti onun işletmesi pek inandırıcı gelmiyordu. Metcalf'taki taksi durağı kartının ne önemi vardı ki? Böyle bir kartı Santa Fe'ye yollasa yollasa Bruno yollardı zaten.

Sorgu yargıcıyla mahkeme salonundaki herkesin inandığının aksine cinayeti gerçekten bir sapık işlemediyse, katilin Owen Markman olması akla daha yakın değil miydi?

Guy, Metcalf'ı. Miriam'ı ve Bruno'yu kovdu kafasından; baştan beri, zekâsının bütün inceliğini, teknik bilgisini, ayrıca fiziksel gücünü adaması gerektiğini bildiği Palm Beach projesinde yoğunlaştı. Anne'in dışındaki geçmişine sünger çekti, bir zamanki idealleri, onlar uğrunda savaşması, bu savaşım karşılığında elde ettiği önemsiz başarılar, hepsi, bu kulübün görkemli ana binası karşısında solda sıfır kalıyordu. Bu yeni amaca ulaşma çabası, bedenini de ruhunu da bambaşka, kupkusursuz kılıyordu.

Gazeteciler, haber dergileri, ana binanın, yüzme havuzunun, banyoların, yapımına yeni başlanmış taraçanın fotoğraflarını çekiyorlardı. Kulüp üyelerinin de tesisi gezerken fotoğrafları çekiliyordu, bu fotoğrafların altına hangi üyelerin bu görkemli tatil yöresine ne kadar bağışta bulundukları da yazılacaktı elbet. Ara sıra, bu işe böyle canla başla sarılmasının altında elindeki mekânın genişliğinin, malzemenin bolluğunun, kendisini sık sık evlerine çağıran zenginlerden gelecek övgülerin ne kadar payı olduğunu düşünüyordu. O tür çağrılara asla gitmiyordu. Gelecek kış önerilebilecek birkaç önemli işi sırf bu yüzden kaçırabileceğinin de farkındaydı, yine de çoğu mimarın mesleğin cilvesi

olarak kabul ettikleri bu tür sosyal bağlantıların sorumluluğunu taşıyamayacağının bilincindeydi. Yalnız kalmak istemediği akşamlar, bir otobüse atlayıp Clarence Brillhart'ın yakınlardaki evine gidiyordu; birlikte yemek yiyor, plak dinliyor, söyleşiyorlardı. Palmyra Kulüp'ün yöneticisi Clarence Brillhart, bir zamanlar borsa simsarıymış; bu uzun boylu, beyaz saçlı ihtiyarın öz babası olmasını sık sık isterdi Guy. Onun en çok beğendiği yanı, telaşsızlığı, gevşekliğiydi, inşaat kargaşasında bile evindeki kadar rahattı. Guy, yaşlandığında onun gibi olabilseydi keşke. Ne var ki çok telaşlıydı, baştan beri aceleciydi. Acelecilik de güvensizliğini ele veriyordu.

Çoğu akşamını okumakla geçiriyordu Guy, Anne'e uzun mektuplar yazmakla ya da dosdoğru yatağa giriyordu, sabah beşte ayaktaydı çünkü, bütün gün ya kaynak lambasıyla ya da harçla malayla haşır neşirdi. Hemen hemen bütün işçilerin adlarını biliyordu. Her birinin ruh durumunu saptamaya, bu durumun yükselen yapılarının ruhuna nasıl bir katkıda bulunduğunu ya da bulunmadığını kestirmeye bayılıyordu. "Senfoni yönetmek gibi bir şey," diye yazmıştı Anne'e. Tan ağarırken golf alanındaki çimlerde oturmuş piposunu içerken, beyaz, yepyeni dört yapıyı gözden geçirirken, Palmyra projesinin kusursuz olacağını düşünüyordu. Bunu, ana yapının geniş aralıklı mermer direklerine ilk yatay kirişler yerleştirildiğinde anlamıştı. Pittsburg'daki iş, müşterinin son anda pencereye ayrılan alan konusunda fikir değiştirmesi üstüne bozulmuştu. Chicago'daki ek revir, geniş silme taşının düşündüğünden daha koyu çıkması yüzünden güme gitmişti. Ama Brillhart dışarıdan karışılmasına kesinlikle izin vermiyordu, Palmyra, Guy'ın tasarımındaki kadar kusursuz olacaktı; daha önce bu kadar kusursuz bir yapı gerçekleştireceği duygusunu hiç tatmamıştı.

Ağustosta, Kuzey'e Anne'i görmeye gitti. Manhattan'daki bir dokumacılık şirketinin desen bölümünde çalışıyordu Anne. Sonbaharda, tanıştığı bir başka kadın desinatörle ortak bir mağaza açmayı düşünüyordu. Guy'ın dört günlük ziyaretinin son gününe kadar ikisi de Miriam'dan söz etmedi.

Ayrılık öncesinde, son dakikalarını Anne'in evinin arkasındaki çayın kıyısında geçiriyorlardı, birazdan Anne arabasıyla havaalanına bırakacaktı Guy'ı.

"Sence Markman mıydı Guy?" diye sordu Anne ansızın. Guy başını evet anlamında sallayınca da, "Korkunç bir şey ama bence de kesinlikle o," dedi.

Sonra birdenbire bir gece, Brillhart'ın evinden pansiyondaki odasına döndüğünde Anne'in mektubunun yanında Bruno'dan da bir mektup buldu. Mektup Los Angeles'tandı; annesi Metcalf'tan postalamıştı. Palm Beach'i kutluyordu Bruno, başarılar diliyor, birkaç satır yazmasını rica ediyordu. Sonunda şöyle bir de not vardı:

Umarım bu mektuba bozulmamışsındır. Bir sürü mektup yazdım ama postalamadım. Anneni arayıp adresini sordum, bana vermekten kaçındı. Guy, kaygılanılacak bir şey olsa, yazar mıydım sanıyorsun? Önce benim gözümü açmam gerekmez mi sence? Hemen yaz. Yakında Haiti'ye gidebilirim. Hayranın ve dostun. C.A.B.

Guy'ın böğrüne saplanan sızı, ayaklarına doğru indi. O odada tek başına kalmaya katlanamazdı. Çıkıp bir bara gitti, daha ne yaptığını kavrayamadan iki kadeh yuvarlamış, üçüncüyü içiyordu. Barın arkasındaki aynada, güneş yanığı yüzüne bakan kendini gördü, gözlerinde hilekâr, kaypak bir anlam yakaladı. *Bruno'ydu evet.* Bu aydınlanma, artık kuşkuya yer vermeyen bir gümbürtüyle koydu ağırlığını, boşalması ancak bir delinin mantıksız mantığıyla uzun süre önlenebilmiş bir sel gibi. Küçük barı taradı gözleriyle, bakalım duvarlar üstüne yıkılacak mıydı. *Bruno'ydu evet.* Bruno'nun Guy'ın şu anki özgürlüğünden kişisel bir övünç duyduğu kesindi. O not, Haiti yolculuğu falan. Ama *ne demek istiyordu* Bruno? Guy, aynadaki yüze kaşlarını çattı, gözlerini indirdi, ellerine, tüvit ceketinin önüne, pamuklu pantolonuna baktı ve birdenbire, sabah bu giysileri belli biri kimliğiyle giydiği, bu akşamsa başka biri, bundan böyle olacağı kişi kimliğiyle çıkaracağı bilinciyle sarsıldı. Artık *biliyordu.* Bir andı bu. Neydi, tam tamına söyleyemezdi ama bundan böyle yaşamının başka, bambaşka olacağını seziyordu.

Peki katil Bruno'ysa onu neden polise ihbar etmemişti? Nefret ve tiksinti dışında neler duyuyordu Bruno'ya? Korkuyor muydu yoksa? Tam bilemiyordu.

Anne'i saat çok geç olsa da arama isteğine güçlükle karşı koydu, sonunda, gece üçte dayanamadı. Karanlıkta yatağında yatarken telefonda lafladı sakin sakin, hatta bir ara güldü. Anne bile bir terslik sezmedi, diye düşündü telefonu kaparken. Nedense küskündü, belli belirsiz korkuyordu da.

Annesi mektubunda, Meksika'dayken onu birinin aradığını, adının Phil olduğunu söylediğini, bir daha aradığında adresini istediğini yazıyordu. Miriam'la ilgilidir diye düşünmüş, kaygılanmıştı, acaba polise haber verse miydi?

Guy'ın yanıtı şöyleydi: "Telefonda başını ağrıtanın kim olduğunu öğrendim. Phil Johnson'muş, Chicago'dan tanıdığım biri."

17

"Bu gazete kesikleri de ne demek oluyor Charley?"

"Bir arkadaşla ilgili anacım!" diye bağırdı Bruno banyo kapısının aralığından. Musluğu sonuna kadar açtı, küvete yaslandı, tıkacın parlak nikel kaplamasına gitti gözü. Biraz sonra, çamaşır sepetindeki havluların altına sakladığı viski şişesine uzandı. Sulandırılmış viski bardağını tutunca, ellerinin titremesi azalmıştı, birkaç saniye, yeni smokin ceketinin kollarındaki gümüş işlemelere baktı. Bu ceketi o kadar seviyordu ki bornoz niyetine de kullanıyordu. Aynada, ceketinin oval klapaları, aylak, gizemli serüvenlere gözü kapalı atılan, şakacı, derinlikli, güçlü ve kibar bir beyzadenin (başparmağıyla işaretparmağı arasındaki kadehi tutuşundaki soyluluğa bakın yeter!) çifte yaşamlı bir gencin portresini çerçeveliyordu. Kadehi kendine kaldırdı.

"Charley?"

"Bi dakka, anacım!"

Telaşla çevresine bakındı. Pencere yoktu. Son zamanlarda haftada en az iki kere başına geliyordu. Yataktan kalktıktan yarım saat kadar sonra, birisinin dizlerini göğsüne bastırıp kendisini boğmaya çalıştığı duygusuna kapılıyordu. Gözlerini yumdu, havayı derin derin içine çekerek art arda soluk alıp verdi. İçki etkisini gösterdi. Gövdesini boydan boya okşayan bir el gibi sinirlerini yatıştırdı. Doğruldu, kapıyı açtı.

"Tıraş oluyordum," dedi.

Annesi tenis şortunun üstüne oyuk yakalı bir bluz geçirmiş, gazete kesiklerinin saçıldığı darmadağınık yatağın üstüne eğilmişti. "Kim bu kadın?"

"New York'tan gelirken trende tanıştığım birinin, Guy Haines'in karısı." Bruno gülümsedi. Guy'ın adını anmaktan hoşlanıyordu. "İlginç, değil mi? Katili daha yakalayamamışlar."

"Manyağın biri olsa gerek," diye içini çekti annesi.

Bruno'nun yüzü ciddileşti. "Pek sanmam. Her şey ince ince planlanmış."

Elsie doğruldu, başparmağını kemerinin içine soktu. Kemerin hemen altındaki kırışığı düzeltti; bir an için, Bruno'nun kendini bildi bileli gördüğü Elsie oldu, yirmi yaşında çıta gibi bir genç kız, ayak bilekleri incecik. "Arkadaşın Guy, hoş bir delikanlıymış."

"Görüp görebileceğin en hoş insandır. Adının bu olaya karışması yazık. Trende, karısını birkaç yıldır görmediğini söylemişti bana. Yani o katilse ben haydi haydi katilim!" Bruno, ağzından kaçırdığı yersiz şakaya güldü, sonra lafı çevirdi: "Zaten karısı, fingirdeğin tekiymiş."

"Canım." Elsie, oğlunun işlemeli klapalarını tuttu. "Hiç değilse bir süre konuşmana dikkat edemez misin? Ninenin dudağı uçukluyor."

"Büyükanne fingirdeğin ne demek olduğunu bilmez," dedi Bruno sertleşerek.

Elsie, başını geri atıp tiz bir kahkaha koyverdi.

"Anacım, güneşte çok kalıyorsun. Yüzünün bu kadar yanık olmasından hoşlanmıyorum."

"Ben de senin yüzünün solgunluğundan."

Bruno, kaşlarını çattı. Annesinin meşinimsi alnına baktıkça içi yanıyordu. Ansızın uzanıp onu yanağından öptü.

"En azından bu sabah yarım saat güneşte kalacağına söz ver bana. İnsanlar Kaliforniya'ya gelmek için binlerce kilometre aşmayı göze alıyorlar, sense burada evden çıkmıyorsun!"

Bruno'nun yüzü iyice asılmıştı. "Anacım, anlaşılan arkadaşım ilgini çekmedi."

"Çekti tabii. Onun hakkında fazla bir şey anlatmadın ki."

Bruno kızararak gülümsedi. Hayır, tam gerektiği gibi davranmıştı. Kesikleri yalnızca bugünlük ortada bırakmış-

tı, kendisinin de Guy'ın da artık güvencede olduklarını bildiğinden. Şu anda, on beş dakika Guy'dan söz etse de annesi büyük bir olasılıkla unuturdu dediklerini. Unutması gerekmese bile unuturdu. "Hepsini okudun mu?" Başıyla yatağı gösterdi.

"Yok canım, hepsini okumadım. Bu sabah kaç kadeh içtin sen?"

"Bir kadehçik."

"Ben iki kadeh kokusu alıyorum."

"Peki anacım, iki."

"Canım, şu sabah içkilerine dikkat etsen biraz? Sabah içmek yolun sonudur. Ne alkolikler gördüm, hepsi..."

"Alkolik, tatsız bir sözcük." Bruno, odada ağır ağır dolaşmayı sürdürdü. "İçkiyi biraz artıralı daha iyiyim, anacım. Neşemin yerine geldiğini, iştahımın açıldığını sen söyledin. Viski, katışıksız bir içkidir. Bazı kişilere dokunmaz."

"Dün gece çok içtin, büyükannen de biliyor. Gözünden kaçıyor sanma."

"Dün geceyi hiç açma," diye gülümsedi Bruno, elini salladı.

"Bu sabah Sammie gelecek buraya. Hadi giyinip aşağı insene, bize hakemlik yaparsın."

"Sammie'yi görünce mide ağrılarım tutuyor."

Elsie, dediğini duymamışçasına neşeyle kapıya yürüdü.

"Her neyse, bu sabah biraz güneşleneceksin, söz veriyorsun bana, değil mi?"

Bruno başını salladı, kupkuru dudaklarını yaladı. Annesinin kapıyı kapatırken gülümseyişine karşılık vermedi, sanki kara bir kapak kapatılmıştı üstüne, sanki daha fazla zaman yitirmeden bir şeyden kaçması gerekiyordu, daha fazla gecikmeden. Çok geç olmadan *Guy*'ı görmeliydi! Çok geç olmadan babasından kurtulmalıydı! Yapması gereken işler vardı! Büyükannesinin kendi evleri gibi XV. Louis tarzı mobilyalarla döşenmiş evinde bir an daha durmak istemiyordu, sonu gelmeyen XV. Louis! Ama nerede olmak istediğini de bilemiyordu. Annesinden uzakken mutsuz olmuyor muydu? Alt dudağını ısırdı, kaşlarını çattı, oysa küçük, gri gözleri bomboştu. Neden sabahları içmeden de yapabilirsin demişti annesi? Sabah içkisi, başka saatlerdeki

içkilere göre can kurtaranıydı. Omuzlarını yavaşça döndürerek gevşemeyi denedi. Neden sıkkındı ki? Yatağın üstündeki kesikler ondan söz ediyordu. Haftalar geçmiş, budala polisler hiçbir ipucu bulamamışlardı hakkında, ökçe izleri dışında, pabuçlarını çoktan atmıştı! Geçen hafta Wilson'la San Francisco'da gittikleri parti, şu anda Guy yanında olsa vereceği kutlama partisinin yanında hiç kalırdı. Kusursuz bir cinayet! Kaç kişi, çevrede yüzlerce kişi varken, üstelik bir adada, kusursuz bir cinayet işleyebilirdi?

Gazetelere 'neler hissedeceğimi anlamak için öldürdüm' türünden açıklamalar yapacak, uyduruk özürlere sığınacak salaklardan değildi. 'Sandığın kadar müthiş değilmiş'miş! Kendisine sorsalar, "Harikaydı!" derdi. "Başka hiçbir duyguyla kıyaslanmaz!" ("Aynı cinayeti bir daha işler miydiniz Bay Bruno?") 'Bilmem, belki de', ertesi yıl yine kuzeye çıkıp çıkmayacağını soran bir gazetecinin sorusunu özenle yanıtlayan bir kutup araştırmacısı gibi. ("Peki neler duyduğunuzu biraz anlatır mısınız bize?") İşte o zaman mikrofonu önüne çeker, bütün dünya ağzından çıkacak ilk sözü beklerken, tavana bakıp düşüncelere dalardı. Neler mi duymuştu? Yalnızca yapacağım iş vardı, anlıyor musun, hiçbir şeyle karşılaştırılamazdı. Zaten bi boka yaramaz bir kadındı, anlıyor musun? Kızışmış bir sıçanı öldürmekten bir farkı yoktu, ama o kadın olduğu için cinayet sayıldı. Bedeninin ısısı yeterince tiksindiriciydi, parmaklarını onun boğazından çekmeden önce, o ısının artık yayılmayacağını, kendisi gittikten sonra bedenin aslına döneceğini, aslı gibi soğuk ve iğrenç olacağını düşündüğünü anımsadı. ("'İğrenç' mi dediniz Bay Bruno?") Evet, iğrenç. ("Sizce ceset iğrenç midir?") Bruno kaşlarını çattı. Yoo, her cesedin iğrenç olacağını sanmıyordu. Ama öldürülen, Miriam gibi kötü yürekli biriyse, insanlar cesedini görmekten keyif duyarlardı, değil mi? ("Bir güç gösterisi diyebilir miyiz, Bay Bruno?") Evet evet, müthiş güçlü hissetmişti kendini! Tamam, bu. Birinin yaşamına son vermişti. Hiç kimse yaşamın ne olduğunu bilmiyor ama savunuyordu, paha biçilmez bir armağandı, kendisi birinden bu armağanı çalmıştı işte. O gece nelere göğüs germemişti, ellerinin sızlaması, ya Miriam bağırırsa korkusu, ama kızın canının çekildiğini kavradığı

anda her şey silinmişti, yalnızca yaptığı şeyin gerçekliği kalmıştı geriye, yaşama son vermenin gizemi, mucizesi. İnsanlar, hep doğumdan, yaşamın başlangıcının gizeminden söz ediyorlardı, oysa anlaşılmayacak bir şey yoktu ki! Topu topu iki canlı hücreciğin birleşmesi! Ya yaşama son vermenin gizemi? Bir kızın boğazını sıktı diye neden dursundu yaşam? Zaten neydi yaşam? Parmaklarını boğazından çektikten sonra neler duymuştu Miriam? Neredeydi şimdi? Yok canım, ölümden sonraki yaşama inanmıyordu. Miriam'ın işi bitirilmişti, mucize buradaydı işte. Gazetecilere anlatacağı bir sürü şey vardı! ("Kurbanınızın kadın olması sizin için ne gibi bir önem taşıyordu?") Hoppala, bu soru da nerden çıkmıştı şimdi? Bruno, bir an bocaladı, sonra toparlandı. Evet, kadın olmasından daha büyük bir keyif duymuştu. Hayır, duyduğu zevkin cinsellikle ilintili olduğu sonucunu çıkarmıyordu bundan. Hayır, kadınlardan nefret ettiği de yoktu. Eder miydi hiç! Nefret, aşka çok yakındır biliyorsunuz. Kim etmişti bu lafı? Bir an bile inanmamıştı bu görüşe. Hayır, yalnızca bir erkeği öldürse aynı keyfi duymayacağını söyleyecekti, o kadar. Tabii babası dışında.

Telefon çalıyordu...

Bir süredir telefona bakıyordu Bruno. Telefonun her çalışında Guy'dır diye umuyordu. Elindeki iki adresi denese Guy'a şu anda ulaşması işten değildi, gelgelelim Guy aranmaktan tedirginlik duyabilirdi. Belki sinirleri hâlâ bozuktu. En iyisi onun yazmasını beklemekti. Her an bir mektup gelebilirdi. Kendi mektubu geçen hafta sonunda Guy'ın eline geçmiş olmalıydı. Mutluluğunun tamama ermesi için Bruno'nun tek istediği, Guy'ın sesini, mutlu olduğunu birkaç sözcükle belirtmesini duymaktı. Guy ile aralarında kardeşlikten öte bir bağ vardı artık. Kaç kişi kardeşini onun Guy'ı sevdiği kadar seviyordu ki?

Bruno pencereden atlayıp demir parmaklıklı balkona çıktı. Sabah güneşi bayağı iyi geliyordu. Öndeki çimenlik bakımlı bir golf alanı gibi ta okyanusun kıyısına kadar göz alabildiğine uzanıyordu. O sırada Sammie Franklin'i gördü, beyaz tenis giysileriyle, kolunun altında raketlerle annesine doğru yürüyordu sırıtarak. Sammie, iriyarı, hantal gövdesiyle bir boksör eskisi gibiydi. Bruno'ya üç yıl önce yi-

ne buradalarken annesinin peşinden ayrılmayan bir başka Hollywood şaklabanını çağrıştırıyordu. Alexander Phipps'i. Bu uyduruk heriflerin adlarını neden aklında tutuyordu ki? Sammie'nin elini annesine uzatırken kıkır kıkır güldüğünü duydu, yıllardır biriktirdiği kin depreşti, sonra yatıştı. *Merde*. Müthiş bir küçümsemeyle gözlerini Sammie'nin pamuklu pantolona bürünmüş iri kıçından ayırdı, önündeki manzarayı soldan sağa inceledi. Üç-beş pelikan, bir hendeği güç bela geçtikten sonra çimenlere pat diye düştüler. Uçuk renkli suyun ta ötelerinde bir yelkenli vardı. Üç yıl önce büyükannesinden bir yelkenli istemişti, yalvarmıştı, yelkenli alınmıştı da binmek gelmiyordu içinden.

Evin kumlu harçla sıvanmış duvarının köşesinden tenis toplarının *pat patları* duyuluyordu. Aşağıdaki saat çalıyordu. Brono odasına döndü, saatin kaç olduğunu bilmek istemiyordu. Gözü günün ne kadar geç saatinde saate ilişirse o kadar iyiydi, hele saat umduğundan da geçse. Öğle postasında Guy'dan mektup gelmemişse, San Francisco trenine yetişebilirdi. Öte yandan, San Francisco'ya ilişkin son anısı hiç de hoş değildi. Wilson, otele birkaç İtalyan getirmişti, yemeklerin ve içkilerin parasını Bruno ödemişti. Oda telefonundan Chicago'yu aramışlardı adamlar. Otel faturasında Metcalf'la iki telefon görüşmesi vardı ama ikincisini hiç anımsamıyordu. Üstelik son gün hesabı öderken yirmi doları çıkışmamıştı da kentin en lüks oteli, annesi parayı yollayana kadar valizini rehin tutmuştu. Hayır, hayır, San Francisco'ya dönmeyecekti.

"Charley?" diye seslendi büyükannesinin incecik, tatlı sesi.

Yuvarlak kapı tokmağının çevrildiğini gördü, yatağın üstündeki kesiklere atıldı önce, sonra dönüp banyoya girdi. Ağzını bolca diş tozu serpti. Büyükannesinin burnu alkol kokusunu hemen alırdı.

"Benimle kahvaltı etmeye hazır değil misin yoksa?" diye sordu büyükannesi.

Saçını tarayarak çıktı banyodan. "İki dirhem bir çekirdek olmuşsun!" Büyükannesi ufak tefek, titrek gövdesiyle bir moda gösterisi yaparcasına döndü karşısında, Bruno gülümsedi. Alttan, pembe saten astarı görünen siyah dantel

giysisi çok hoşuna gitti. "Tıpkı şu balkonlara benziyor giysin."

"Sağ ol Charley. Öğleye doğru kente ineceğim. Belki benimle gelmek istersin diye düşündüm."

"Tabii. Seve seve büyükanne," dedi tatlı bir sesle.

"Demek *Times*'ımı kuşa çeviren senmişsin! Hizmetçilerden biri dadandı sanmıştım. Bu aralar, sabahları çok erken kalkıyorsun anlaşılan."

"Hıı," dedi Bruno gülümseyerek.

"Gençliğimde, gazetelerden şiirleri keser, defterlerimize yapıştırırdık. Aklına gelen her konuda bir defterimiz olurdu. Sen ne yapacaksın bunları?"

"Hiiç, saklayacağım."

"Sen kesik biriktirmiyor musun?"

"Yoo." Büyükannesi ona bakıyordu, Bruno'ysa onun kesiklere bakmasını istiyordu.

"*Küçücük* bir çocuksun sen!" Bruno'nun yanağını sıktı. "Sakalın bile tam çıkmamış daha! Annen neden senin için kaygılanıyor, anlamıyorum."

"Kaygılandığı yok."

"Büyümen için birkaç yıl var topu topu. Hadi benimle aşağı gel, kahvaltı edelim. Pijamanı çıkarmadan, bu kılıkta."

Bruno, merdivende onun koluna girdi:

"Birkaç parça alışveriş yapacağım," dedi büyükannesi kahveyi koyarken, "sonra güzel bir program yaparız diye düşündüm. Belki iyi bir film seyrederiz –şöyle cinayetli falan– ya da lunaparka gideriz. Lunaparka gitmeyeli *asırlar* oluyor!"

Bruno'nun gözleri faltaşı gibi açıldı.

"Sen hangisini istersin. Gittiğimizde sinemalara bir bakarız."

"Ben lunaparktan yanayım, büyükanne."

Bruno, onun arabaya inip binmesine, lunaparkta dolaşmasına yardım ederek hoş bir gün geçirdi, büyükannesinin lunaparkta yapacağı ya da yiyeceği fazla bir şey yoktu oysa. Yine de dönmedolaba birlikte bindiler. Bruno, ona Metcalf'taki dev dönmedolaptan söz etti ama büyükannesi oraya ne zaman gittiğini bile sormadı.

Döndüklerinde, Sammie Franklin evdeydi hâlâ, akşam yemeğine kalıyordu. Onu görür görmez Bruno'nun kaşları çatıldı. Büyükannesinin de Sammie'den kendisi kadar hoşlanmadığını biliyordu, birdenbire büyük bir sevecenlik duydu ona, ne de olsa annesinin eve getirdiği Sammie gibi serserilere ses çıkarmadan katlanıyordu. Onlar günlerini nasıl geçirmişlerdi peki? Dediklerine göre, Sammie'nin bir filmini görmeye gitmişlerdi. Bruno'ya bir mektup gelmişti, yukarıda, odasındaydı.

Bruno koşarak çıktı odasına. Mektup, Florida'dandı. Elleri tir tir titreyerek yırttı zarfı. O güne kadar hiçbir mektubu böyle deli gibi beklememişti, kamptayken annesinin yazdığı mektupları bile.

6 Eylül

Sevgili Charles,

Ne bana yazdıklarından bir anlam çıkarabiliyorum ne de bana gösterdiğin olağanüstü ilgiden. Seni çok az tanıyorum ama bildiğim kadarıyla yakın bir dostluk kurmamız için hiçbir ortak özelliğimiz yok. Bir daha lütfen annemi aramamanı, bana da yazmamanı rica etsem?

Kitabımı gönderme zahmetine katlandığın için teşekkür ederim. Kaybolması hiç önemli değil.

Guy Haines

Bruno mektubu gözüne iyice yaklaştırdı, takıldığı bazı sözcükleri yeniden hayretle okudu. Dilinin ucunu üst dudağında gezdirdi bir an, durdu. Yer, ayağının altından kayıyordu sanki. Yas gibi bir duygu, hatta ölüm gibi. Daha da beter! Odasına baktı, mobilyadan, özel eşyalarından nefret etti. Sonra acı, göğsünde odaklaştı, kendini tutamayıp ağlamaya başladı.

Yemekten sonra Sammie Franklin ile vermut tartışmasına giriştiler. Sammie, vermut ne kadar sertse, martiniye o oranda katılmalı diyordu, ama doğrusu bir martinici sayılmazdı. Bruno da martinici olmadığını söyledi, yalnız bu konuda bilgisi daha genişti. Büyükanne iyi geceler dileyip

gittikten sonra da sürdü tartışma. Üst kattaki taraçadaydılar, karanlıktı, annesi iç bölmedeydi, Bruno ile Sammie, korkuluğun önünde ayakta duruyorlardı. Bruno alt kata, bardan martini malzemesi almaya koştu, haklı olduğunu kanıtlayacaktı. İkisi de bildiklerince martini hazırladılar, tattılar; Bruno'nun yüzde yüz haklı olduğu ortadaydı ama Sammie kabul etmeye yanaşmıyor, tam öyle demek istemediği özrüyle kaytarıyor, kıkır kıkır gülüyordu; katlanılır gibi değildi.

"New York'a git de dünyayı öğren biraz!" diye bağırdı Bruno. Annesi demin içeri girmişti.

"Senin ağzından çıkanı kulağın duyuyor mu zaten?" diye terslendi Sammie. Ay ışığında, ablak sırıtkan suratı, mavimsi yeşille sarı arası bir renk almıştı, İtalyan peyniri gibi. "Bütün gün zurna gibi dolaşıyorsun. Sen ne..."

Bruno, Sammie'nin yakasına yapıştı, onun sırtını korkuluğa bastırdı, üstüne abandı. Sammie ter ter tepiniyordu. Gömleği yırtılmıştı. Çırpınarak yan dönüp canını kurtardığında yüzünde mavilik kalmamıştı, sapsarıydı.

"Ne... neyin var senin?" diye haykırdı. "Az kalsın aşağı itecektin beni, değil mi?"

"İtmeyecektim!" diye bağırdı Bruno, Sammie'nin sesini bastırarak. Birdenbire soluğu tıkanmıştı, sabahları olduğu gibi. Kaskatı, terli elleriyle yüzünü sildi. Bir cinayet işlememiş miydi? Neden bir tane daha işlesindi ki? Yine de Sammie'yi alttaki demir parmaklığın sivri oklarında kıvranırken gözlerinin önüne getirmişti, istediği buydu zaten. Sammie'nin telaşla içki hazırladığını duydu. Geniş pencerenin eşiğinde tökezleyip içeri girdi.

"*Uzak* dur benden!" diye haykırdı Sammie arkasından.

Sammie'nin titreyen sesindeki hınç, yüreğine bir korku saldı. Holde annesiyle karşılaşınca ağzını açmadı. Merdivenden inerken tırabzana yapıştı sıkı sıkı, çınlayan kulaklarına, çatlayacak gibi ağrıyan başının baş edemediği uğultusuna küfürler yağdırdı, Sammie ile içtiği martinilere küfürler yağdırdı. Oturma odasına yalpalayarak yürüdü.

"Charley, ne yaptın Sammie'ye?" Annesi, arkasından gelmişti.

"Sammie'ye neler yapmazdım!" Bruno, annesinin bulanık görüntüsüne doğru yumruğunu salladı, sedire yığıldı.

"Charley, gel de özür dile." Annesinin giydiği beyaz gece elbisesinin bulanık beyazı yanına yaklaştı, güneş yanığı bir kol uzandı.

"Bu herifle yatıyor musun sen? *Bu herifle mi yatıyorsun*?" Sedire uzanırsa ânında sızardı, biliyordu, sesi soluğu çıkmazdı. Hemen uzandı, annesinin kolunun değişini duymadı bile.

18

Guy, New York'a dönüşünden sonraki ayda çektiği sıkıntıları, kendisinden, işinden, Anne ile ilişkisinden duyduğu hoşnutsuzluğu giderek Bruno'da odaklaştırmaya başlamıştı. Palmyra'nın resimlerine bakmaktan artık nefret etmesi, Bruno yüzündendi, Palm Beach'ten döneli beri topu topu birkaç iş almasının verdiği gerginliğin asıl nedeni Bruno'ydu. Geçen gece Anne'le daha iyi bir büro tutmayacağı, yeni mobilya almayacağı, bu büroya da yeni bir halı kaplatmayacağı konusunda saçma sapan bir tartışmaya girişmesinin nedeni de Bruno'ydu. Anne'e kendisini başarılı saymadığını, Palmyra'nın gözünde beş paralık önem taşımadığını söyleten de Bruno'ydu. O akşam Anne'in usulca çekip gitmesine, asansör kapısının kapandığını duyana kadar bekleyip sonra sekiz kat aşağı koşup ondan özür dilemesine yol açan da Bruno'ydu.

Kim bilebilirdi ki? Belki de yeni işlerin çıkmasını Bruno engelliyordu. Bir yapının yükselmesi, kutsal bir şeydi. Bruno'nun suçunu içine gömdükçe kirleniyordu bir bakıma. Bu kirlenme dışarıdan da görülebilirdi. Önceleri, Bruno'yu polise ihbar etmek yolunda bilinçli bir karar almıştı. Haftalar geçip de onu hâlâ yakalayamadıklarını görünce, kendisinin harekete geçmesi gerektiğini düşünerek içi içini yemişti. Düşüncesini uygulayamamasının bir nedeni bir insanı cinayetle suçlamaktan kaçınmasıysa, bir nedeni de belki katilin Bruno olmayabileceği konusundaki anlamsız ama nedense yakasını bir türlü bırakmayan kuşkuydu. Bazen cinayeti Bruno'nun işlemesi o kadar inanılmaz geliyordu ki kesin inancı bir anlığına uçup gidiyordu. Bazen da Bruno kendisine yazılı bir itiraf gönderse bile kuşkusu hep-

ten silinmeyecek gibi geliyordu. Yine de cinayeti Bruno'nun işlediğinden için için *emindi* doğruyu söylemek gerekirse. Polisin haftalardır sağlam bir kanıt bulamaması inancını destekliyordu. Bruno'nun dediği gibi işlenme nedeni olmayan bir cinayeti nasıl aydınlatabilirlerdi? Eylülde yolladığı mektup, güz boyunca Bruno'dan ses çıkmamasını sağlamıştı ama tam Florida'dan ayrılacağı sırada ondan, aralıkta New York'ta olacağını, kendisiyle yüz yüze konuşmak istediğini belirten ciddi bir mektup almıştı. Bruno'ya bulaşmamakta kararlıydı.

Yine de huzursuzluğu alt edememişti, belli bir konuda değil, her şeyden huzursuzluk duyuyordu, özellikle de işinden. Anne, telaş etmemesini söylüyordu. Florida'da kendini kanıtlamıştı ya. Her zamankinden daha büyük bir cömertlikle ona özlediği sevecenliği ve güveni sunuyordu Anne; öyleyken Guy, en koyu, en kapanık anılarında bu sunuyu her zaman kabullenemeyeceğini kavrıyordu.

Aralık ortalarında bir sabah, Guy tembel tembel oturmuş Connecticut'taki evin çizimlerini incelerken telefon çaldı.

"Merhaba Guy. Ben, Charley."

Guy sesi tanıdı, kaslarının gerilip bir dövüşe hazırlandığını duydu. Ne var ki Myers, konuşmaya kulak misafiri olabilecek uzaklıktaydı.

"Nasılsın bakalım?" diye sordu Bruno keyifli bir sesle. "İyi Noeller."

Guy, almacı usulca, yerine bıraktı.

Tek odalık geniş büroyu paylaştığı Myers'a baktı. Myers, çizim masasının üstüne eğilmiş duruyordu öylece. Yeşil panjurun aralığından, güvercinlerin, birkaç dakika önce Myers'la birlikte serptikleri kuş yemini gagaladıklarını gördü.

Telefon yine çaldı.

"Seninle görüşmek istiyorum Guy," dedi Bruno.

Guy, ayağa kalktı. "Özür dilerim. Öyle bir niyetim yok."

"Neyin var senin?" Bruno, zorlama bir kahkaha attı. "Sinirlerin mi bozuk yoksa?"

"Yok canım, yalnızca seninle görüşmeye niyetim yok."

"Ha, peki öyleyse," dedi Bruno kırgınlıktan kısılmış bir sesle.

Guy, geri çekilmemekte kararlıydı, bekledi, sonunda telefonu kapatan Bruno oldu.

Guy'ın boğazı kupkuruydu, köşedeki içme suyu çanağına yürüdü. Güneş ışığı, neredeyse bitti bitecek dört Palmyra yapısının duvardaki kocaman fotoğraflarına kusursuz bir köşegen çizerek vuruyordu. Guy, fotoğraflara sırtını döndü. Chicago'daki okulundan bir konuşma yapmasını istemişlerdi, Anne unutturmazdı nasılsa. Önemli bir mimari dergisinden de yazı istemişlerdi. Ama gördüğü kadarıyla, Palmyra Kulüp projesi, piyasada istenmeyen adam ilan edilmesine yol açabilirdi pekâlâ. Neden olmasın? Palmyra'yı Bruno'ya borçlu değil miydi? Bir bakıma bir katile?

Birkaç gün sonra, karlı bir akşamda Batı Yakası, 53. Sokak'taki dairesinin taş basamaklarından Anne ile birlikte inerken kaldırımda durup gözlerini onlara dikmiş uzun boylu, açık başlı bir karaltı gördü. Omuzları ürperdi, Anne'in koluna ister istemez daha sıkı yapıştı.

"Merhaba!" dedi Bruno, sesi hüzünlü ve yumuşaktı. Alacakaranlıkta yüzü iyice seçilmiyordu.

"Merhaba," dedi Guy bir yabancıyla konuşurcasına, sonra yürüdü gitti.

"Guy!"

Guy ile Anne aynı anda sese döndüler. Bruno, yanlarına yaklaştı, elleri paltosunun ceplerindeydi.

"Ne var?" diye sordu Guy.

"Merhaba demek istemiştim, o kadar. Nasılsın diye." Bruno şaşkın, gizli bir sitemle Anne'i süzüyordu.

"İyiyim," dedi Guy sesini yükseltmeden. Sonra döndü, Anne'i kolundan tutup çekiştirdi.

"Kim bu?" diye fısıldadı Anne.

Guy, arkasına bakmaya can atıyordu. Bruno'nun bıraktıkları yerde durduğunu, kımıldamadan arkalarından baktığını, belki de ağladığını adı gibi biliyordu. "Geçen hafta iş istemeye gelen bir tanıdık."

"Onun için bir şey yapamıyor musun?"

"Yapamıyorum. Alkoliğin teki."

Guy, özellikle evlerine çevirdi konuyu, çünkü şu anda sesinin olağan çıkacağı bir başka konu olmadığının bilincindeydi. Arsayı almıştı, tesislerin temelleri atılıyordu. Yılbaşından sonra Alton'a gidecek, bir süre orada kalacaktı. Filmi seyrederken Bruno'yu sırtından nasıl atabileceği üstüne düşündü, öylesine korkutmalıydı ki onu bir daha yanına yaklaşamasın.

Bruno'nun kendisiyle ne alıp veremediği vardı? Guy, yumruklarını ekrana doğru sıkmış, oturuyordu. *Bir dahaki sefere* Bruno'yu polis sorgusuyla korkutacaktı. Sonuna kadar götürecekti gözdağını. Sorguya çekileceğini çıtlatmanın ne gibi önemli bir zararı olabilirdi?

Ama asıl, Bruno'nun onunla ne alıp veremediği vardı?

19

Gerçi Bruno, baştan Haiti'ye gitmek istememişti ama böylelikle bir kaçış olanağı doğuyordu. New York, Florida ya da Amerika kıtasındaki herhangi bir yer, Guy orada olduğu ve onunla konuşmadığı sürece işkenceden beterdi. Çektiği acıyla bunalımı unutmak adına Great Neck'teki evinde kendini iyice içkiye vermiş, başka şeylerle uğraşmak özrüyle evi, evin çevresini arşınlamış, babasının odasını mezurayla ölçerken, sarhoş da olsa dengesiz olmadığını gösterircesine, sıkça tökezleyen yorulmak bilmez bir robot gibi eğilip kalkıp ölçü almaktan usanmamıştı. Guy'ı gördükten sonraki on günü böyle geçmişti, annesiyle annesinin arkadaşı Alice Leffingwell'in Haiti yolculuğuna hazırlanmalarını beklerken.

Ara sıra, benliğinin ne idüğü belirsiz bir başkalaşımdan geçtiğini derinden duyduğu anlar gelip çalıyordu. Evde, odasında tek başına kaldığı saatlerde, başarısı bir taç gibi duruyordu başında, ne ki hiç kimse bu tacı göremiyordu. Sık sık yaşarıyordu gözleri. Öğle yemeğinde havyarlı bir kanepe istemişti, ona ancak siyah havyar yaraşırdı, evde yalnızca kırmızı havyar kaldığını öğrenince, Herbert'e gidip siyah havyar almasını buyurmuştu. Isıtılmış kanepenin dörtte birini sulandırılmış viski eşliğinde bitirdikten sonra, bir köşesi kıvrılıp kalmış üçgen dilime bakarken uyuyacaktı neredeyse. Önündeki ekmek, ekmek olmaktan, kadeh kadeh olmaktan çıkana kadar gözlerini onlardan ayırmamış, yalnızca kadehteki altın sarısı içkide biraz kendini bulunca, onu sonuna kadar diplemişti. Boş kadehle ucu kıvrık dilim, kendisiyle alay eden, onu üstlerindeki hakkını kullanmaya çağıran canlı nesnelerdi. Demin bir et kam-

yonu çıkmıştı garaj yolundan, Bruno onun arkasından kaşlarını çatarak bakmıştı, çünkü her şey canlanmıştı birdenbire, kendisinden kaçmaya çalışıyordu: kamyon, sandviç, kadeh... yerlerinden kıpırdayamayan ağaçlarsa tıpkı çevresine duvar ören şu ev gibi dudak büküyorlardı ona. İki eliyle aynı anda duvarı yumruklamış, kanepenin küstah üçgen ağzını koparıp parçaladıktan sonra şömineye atmıştı, havyar tanecikleri, çaresiz insancıklar gibi can çekişiyorlardı çatır çatır, her biri canlıydı.

Alice Leffingwell, Bruno ve annesi, ikisi Porto Rikolu dört denizci, Alice'in geçen güzle geçen kışı eski kocasından koparmakla geçirdiği *Periler Prensi* yatıyla Haiti'ye doğru açıldılar. Alice, bu geziyle üçüncü boşanmasını kutluyordu, Bruno ile annesini aylar önce davet etmişti. Bruno, yolculuktan duyduğu keyfi, ilk, günlerde kayıtsız ve sıkkın görünerek gizlemeyi seçti. Hiç kimse umursamadı. Alice ile annesi, ikindiden başlayarak gece boyu kamaralarında gevezelik ediyor, sabahları uyuyorlardı. Alice gibi bir kocakarıyla bir ay boyunca aynı teknede mahpus kalmanın boğuculuğuna karşın duyduğu mutluluğu kendine haklı göstermek adına, uzun süredir polisçe izlenip izlenmediğini kollamak derdinden gergin günler geçirdiğine, burada babasının öldürülme planları için gerekli boş vakti bulacağına inandırdı kendini. Ayrıca, aradan ne kadar çok zaman geçerse, Guy'ın tutumunu değiştirme olasılığı o kadar artardı.

Teknede, babasının öldürülmesi konusunda ayrıntılı, iki-üç anahtar plan geliştirdi, eve dönünce, bunlarda yapacağı ufak tefek değişikliklerle olgunlaştıracaktı planını. Buluşlarıyla övünüyordu; bir buluşuna göre, babası yatak odasında tabancayla vuruluyordu, bir başkasına göre iki kaçış hakkı tanınarak bıçakla öldürülüyordu, bir üçüncüye göreyse ya tabancayla ya boğazı sıkılarak ama her akşam saat tam 6.30'da arabasını çektiği garajda. Son planın aksayan tek yanı, garajın yeterince karanlık olmamasıydı da planın kolaylığı bu sakıncayı kat kat gideriyordu. Planlarının tıkır tıkır işlediğini duyabiliyordu. Ne var ki titizlikle yaptığı her çizimi, güvenlik açısından yırtıp atması gerekiyordu. Habire çizip yırtıyordu. Limandan Virgin Adaları'nın güney ucuna uzanan denizin üstü, *Periler Prensi* Ma-

isi Burnu'nu dönüp Port-au-Prince'e doğru yol alırken, Bruno'nun yırtılıp atılmış tasarılarıyla kaplıydı.

"Benim prensime yakışan bir liman işte!" diye haykırdı Alice, Elsie ile daldıkları gevezeliği kesip.

Az ötelerinde, gölgede Bruno, bir şeyler çizdiği kâğıdı buruşturdu, başını kaldırdı. Ufkun soluna düşen yerde, bozbulanık bir çizgi halinde kara görünmüştü. Haiti. Gözüyle görmediği zamandakinden daha uzak, daha yabancı geldi. Guy'dan gittikçe uzaklaşıyordu. Şezlongundan güçlükle kalkıp iskeleye yürüdü. Haiti'de günlerce kalacak, sonra daha da güneye ineceklerdi. Bruno kıpırdamadan durdu, şu anda bacaklarının güneş görmemiş yerleri tropik güneşinden nasıl kavruluyorsa içi de huzursuzluktan öyle kavruluyordu. Hemen elindeki kâğıdı parçalayıp savurdu. Rüzgâr, önüne kattı parçaları.

Planlar kadar önemli olan, planı gerçekleştirecek birini bulmaktı elbet. Kendisi de olabilirdi ama ne kadar özen gösterirse göstersin babasının özel dedektifi Gerard, onu ânında mıhlardı. Ayrıca cinayetin belli bir neden olmaksızın işlendiği teorisini yeniden gözden geçirmek istiyordu. Matt Levine da olabilir Carlos da, ne var ki ikisi de tanıdıktı. Ayrıca, evet yanıtı alacağı kesin değilse biriyle konuşmaya kalkışmak sakıncalıydı. Bruno, Matt'i kaç kere görmüş, konuyu bir türlü açamamıştı.

Port-au-Prince'te Bruno'nun asla unutamayacağı bir olay geldi başına. İkinci günün ikindisi yata dönerken iskeleden aşağı yuvarlandı.

Nemli sıcaktan serseme dönmüştü, rom da sersemliğini büsbütün artırmıştı, kan ter içindeydi. Hotel La Citadelle'den çıkıp tekneye annesinin iskarpinlerini almaya giderken, rıhtım yakınlarındaki bir barda buzlu bir viski içmek için mola vermişti. Baştan beri gözünün tutmadığı Porto Rikolu tayfa da bardaydı, dut gibi sarhoştu, o yörenin, *Periler Prensi*'nin ve tümüyle Latin Amerika'nın sahibiymiş gibi yüksek perdeden atıp tutuyordu. Bruno'ya 'beyaz kelek' gibi birtakım laflar etti, Bruno ne dediğini anlayamadı ama herkes gülmekten kırılıyordu. Onuruna leke sürdürtmeden bardan çıktı Bruno, kavgaya girişemeyecek kadar yorgundu, iğreniyordu, içinden durumu Alice'e iletmek,

Porto Rikoluyu defetmesini ve limanlarda kara listeye aldırmasını sağlamak geçiyordu. Tekneye on metre kala Porto Rikolu ardından yetişti, bağırıp çağırıyordu. Bruno, o sırada tahta iskeledeydi, halata tutunmaya çalıştı, pis suya yuvarlandı. Kendisini Porto Rikolunun ittiğini söyleyemezdi çünkü itmemişti. Porto Rikoluyla öbür denizciler kahkahalar atarak onu sudan çıkardılar, yatağına taşıdılar. Bruno sürünerek çıktı yatağından, rom şişesine uzandı, şişeden içti biraz, sonra yatağına yığıldı, ıslak çamaşırlarıyla uykuya daldı.

Bir süre sonra annesiyle Alice geldiler, onu sarsarak uyandırdılar.

"Yahu n'oldu?" diyorlardı boyuna kıkır kıkır gülerek, gülmekten ne dedikleri anlaşılmıyordu. "N'oldu Charley?"

Gövdeleri bulanıktı, yine de sesleri Bruno'nun kulağını tırmalıyordu. Silkindi, Alice'in omzunu kavrayan parmaklarından kurtuldu. Konuşamıyordu ama konuşsa ne diyeceğini biliyordu. Guy'dan haber getirmemişlerse odasında ne işleri vardı?

"Ne? Ne Guy'ı?" diye sordu annesi.

"Defolun!" diye bağırdı; başından gitsinlerdi.

"Kendinde değil zavallı," dedi annesi acıklı bir sesle, hastaneye yetiştirilmesi gereken umutsuz bir hastadan söz edercesine. "Zavallıcık. Zavallı yavrum."

Bruno, alnındaki ıslak bezden kurtulmak için başını sağa sola sallıyordu. Onlardan da nefret ediyordu, Guy'dan da! Onun uğruna cinayet işlemiş, polisten kaçmış, beni arama demesine ses etmemiş, leş gibi suya onun yüzünden düşmüştü ama Guy, yüzünü bile görmek istemiyordu! Guy, bir kızla geçiriyordu zamanını! Ne korkuyordu ne de mutsuzdu, yalnızca ona ayıracak zamanı yoktu! O kızı üç kere Guy'ın New York'taki evinin oralarda görmüştü! Buraya getirseydi, Bruno o kızı da Miriam'ı hakladığı gibi ânında haklardı!

"Charley, Charley, şşşt!"

Guy, yeniden evlenecek ve yine Bruno'ya zaman ayıramayacaktı. Karısı onu aldatınca Bruno'ya koşsundu bakalım! Meksika'ya kızla buluşmaya gitmişti, dost ziyaretiymiş! Miriam'ı başından atmak istemesi boşuna değildi! Ay-

rıca, trende Anne Faulkner'ın adını bile anmamıştı! Evet evet, Guy, düpedüz kullanmıştı onu. Artık babasını istemese de öldürmek zorunda kalabilirdi. Herkes cinayet işleyebilir. Guy, bu dediğine inanmamıştı anımsadığı kadarıyla.

20

"Benimle bir kadeh atsana," dedi Bruno. Kaldırımın ortasında bitmişti ansızın.

"Seninle görüşmeye niyetim yok. Soru da sormuyorum. Yalnızca niyetim yok diyorum."

"Soru sorup sormaman vız gelir," dedi Bruno hafifçe gülümseyerek. Gözlerinde hınzır bir ışıltı vardı. "Karşı kaldırımda bir yerde. On dakikalığına."

Guy, çevresine bakındı. İşte Bruno karşında, diye düşündü. Polis çağırsana. Atla üstüne, kaldırıma devir. Ama nedense kımıldamadan, dimdik durdu. Bruno, ceplerini sık sık yokluyordu, Guy'ın gözünden kaçmadı, ola ki tabancası vardı.

"On dakikacık," dedi Bruno tavlayıcı bir gülümsemeyle.

Bruno'nun haftalardır sesi soluğu çıkmamıştı. Guy, o son karlı akşamdaki öfkesini, Bruno'yu polise vermekteki kararlılığını yeniden yaşamak istedi bütün yüreğiyle. Kaçırılmayacak bir andı bu. Sonra, onun ardı sıra yürüdü. Altıncı Cadde'de bir bara girdiler, arkalardaki bir bölmeye oturdular.

Bruno'nun gülümsemesi, bütün yüzüne yayılmıştı şimdi. "Neden korkuyorsun Guy?"

"Hiçbir şeyden."

"Mutlu musun bari?"

Guy, koltuğunun ucunda iğreti oturuyordu. Ne de olsa karşısındaki bir katildi. Miriam'ın boğazını sıkan, şu ellerdi.

"Baksana Guy, neden bana Anne'den hiç söz etmedin?"

"Nesi varmış Anne'in?"

"Ondan söz etmeni isterdim, o kadar. Trende yani."

"Bu, son görüşmemiz olacak Bruno."

"Neden? Ben yalnızca seninle dost olmak istiyorum, Guy."

"Seni polise ihbar edeceğim, bilmiş ol."

"Metcalf'tayken neden etmedin peki?" Bruno, bu soruyu yalnızca kendisinin böyle nesnel, hüzünlü, yine de kurumlu bir havayla sorabileceğini gösterircesine gözlerindeki ışıltıyı en aza indirdi. Ne tuhaf Guy'ın içinden yükselen ses de aynı soruyu aynı tonda sormuştu.

"Emin değildim de ondan."

"Ne yapayım yani, yazılı bir itiraf mı vereyim?"

"Yine de sorgulanmanı sağlayabilirim."

"Hayır, sağlayamazsın. Senin aleyhinde daha çok kanıt var ellerinde." Bruno, omuz silkti.

"Ne demek istiyorsun?"

"Benim hakkımda ne gibi kanıtlar ileri sürebilirler sanıyorsun? Hiç."

"Ben verebilirim gerekli bilgileri!" Guy öfkeden deliye dönmüştü.

"Ya beni parayla tuttuğunu söylersem onlara?" diye diklendi Bruno kaşlarını çatarak. "Bütün parçalar yerli yerine oturur!"

"Parçalar vız gelir bana."

"Belki sana vız gelir ama yasalara gelmez."

"Ne gibi parçalar?"

"Miriam'a yazdığın mektup," dedi Bruno sözcüklerin üstüne basarak, "işi geri çevirmenin asıl nedenleri. Meksika'ya yaptığın o tatil yolculuğu."

"Delisin sen düpedüz!"

"Gerçekleri gör artık Guy! Zırvalıyorsun!" Bruno'nun avaz avaz bağıran sesi, yanı başlarında çalmaya başlayan müzik kutusununkini bastırmıştı. Avucunu Guy'ın önüne doğru kaydırdı; sonra yumruğunu sıktı. "Seni gerçekten severim Guy, yeminle. Böyle konuşmak bize yakışmıyor!"

Guy kımıldamadı. Oturduğu sıranın sivri kenarı bacaklarının arkasını acıtıyordu. "Senin beni sevmeni istemiyorum."

"Bak Guy, polise gidecek olursan, ikimizi de kodese attırırsın. Anlamıyor musun?"

Guy, önceden de düşünmüştü bunu. Bruno yalanlarına sıkı sıkı yapışırsa, dava çok uzun sürerdi, Bruno çözülünceye kadar karara bağlanamayacak bir dava olurdu belki, Bruno da kesinlikle çözülmezdi. Guy, şu anda kendisine dikilmiş bakışlardaki saplantıdan anlıyordu bunu. En iyisi, onu yok saymak, diye düşündü. Ona ilişmemek. Bırak, polis yapışsın yakasına. Bir adım atmaya kalkışırsan, seni de gözünü kırpmadan öldürecek kadar deli.

"Metcalf'ta beni ele vermeyişinin nedeni, beni sevmendi Guy. Bir biçimde seviyorsun beni."

"Günahım kadar sevmiyorum."

"Yine de beni ele vermeyeceksin, di mi?"

"Hayır," dedi Guy dişlerinin arasından. Bruno'nun serinkanlılığı karşısında şaşkına dönüyordu. Bruno'nun ondan korkusu yoktu. "Bir içki daha söyleme bana. Kalkıyorum."

"Dur bi dakka." Bruno cüzdanından para çıkarıp garsona uzattı.

Guy yerinde çakılı kaldı, ne yapacağını kestiremiyordu sanki.

"Güzel bir takım doğrusu," diye gülümsedi Bruno, Guy'ın ceketine bakıp başını salladı.

İnce beyaz çizgili gri, yeni takımıydı. Palmyra'nın parasıyla alındı diye düşündü Guy, yeni pabuçları ve yanındaki boş yere koyduğu yeni timsah derisi evrak çantası gibi.

"Nereye gideceksin şimdi?"

"Aşağı ineceğim." Beşinci Cadde'deki otelde saat 7'de bir müşteri adayının vekiliyle buluşacaktı. Bruno'nun sert, hüzünlü gözlerine baktı, onun Anne ile buluşacağını sandığından emindi. "Senin derdin ne Bruno?"

"Bal gibi biliyorsun," dedi Bruno alçak sesle. "Trende konuştuğumuz konu. Kurban değiş tokuşu. Babamı öldürmek zorundasın."

Guy'ın ağzından aşağılayıcı bir ses çıktı. Bruno söylemeden de aklına gelmişti, Miriam'ın ölümünden beri kafasını kurcalamıştı. Bruno'nun donuk, hüzünlü gözlerine

baktı, onlarda gördüğü serinkanlı çılgınlığın çekiciliğine kapıldı. Bir zamanlar çocukluğunda, tramvayda rastladığı bir geri zekâlı geldi aklına, ona da tıpkı böyle bakmıştı, sarsılmaz, utanç verici bir merakla gözlerini ondan ayıramamıştı. Merak ve korku.

"Sana her şeyi en ince ayrıntılara kadar ayarlayabileceğimi söylemiştim," dedi Bruno, dudaklarının kıyısında hınzır, alttan alan bir gülümseme belirmişti. "Çocuk oyuncağı."

Benden nefret ediyor, diye düşündü Guy ansızın. Beni de öldürmeye can atıyor.

"Sözünü tutmazsan ne yapacağımı biliyorsun." Bruno parmaklarını şaklatır gibi yaptı ama masanın üstünde duran eli yumuşak, gevşekti. "Polisi peşine salarım."

Onu yok say en iyisi, diye düşündü Guy, yok say! "Beni şuncacık korkuttuğunu sanıyorsan, aldanıyorsun. Senin aklının başında olmadığını kanıtlamak işten değil."

"Olsa olsa senin kadar çılgınım!"

Görüşmeyi bitiren Bruno oldu, bir dakika sonra. Dediğine göre saat 7'de annesiyle buluşması gerekiyordu.

Çok daha kısa süren ikinci karşılaşmalarında da Guy, kendisinin yenik düştüğünü ayırt etti, oysa o sırada üstün çıktığını sanmıştı. Bir cuma ikindisi, tam bürosundan ayrılıp Long Island'a Anne'i görmeye gidecekken Bruno yolunu kesmeye çalışmıştı. Guy, onu sıyırıp geçmiş, bir taksiye atlamıştı. Ama ondan fiziksel olarak kaçma duygusunu sonradan kendine yedirememişti, o âna kadar zedelenmemiş onuru örselenmişti. Keşke iki çift laf etseydi Bruno'yla. Bir kerecik onunla yüzleşseydi.

21

Sonraki günlerde, bürosundan çıktığında Bruno'yu karşı kaldırımda görmediği akşam pek olmadı. Orada değilse, Guy'ın evinin karşısındaydı, işten doğruca eve döndüğü akşamları bilircesine. Artık ne iki çift söz vardı ne de bir selam. Yalnızca bedenine sımsıkı yapışık, üniformayı andıran uzun paltosunun ceplerine ellerini sokmuş, kaldırımda dikilen uzun boylu bir adam karaltısı. Yalnızca gözleriyle izliyordu kendisini, biliyordu Guy, göz eriminden çıkana kadar arkasına dönmese de biliyordu. Bu izleme iki hafta sürdü. Sonra ilk mektup geldi.

İki sayfalık bir mektup: İlk sayfada Bruno'nun evinin bir krokisi vardı, evin içi, yöresi, çevresindeki yollar, Guy'ın eve nasıl gireceği mürekkeple tertemiz çizilmişti, hem de cetvelle ve nokta noktalarla; ikinci sayfadaki daktiloyla yazılmış, dostça mektupta, Bruno babasını öldürme planını açıklıyordu. Guy mektubu hemen yırttı, yırtar yırtmaz da üzüldü. Bruno'ya karşı bir kanıttı elinde, saklaması gerekirdi. Yırtık kâğıt parçalarını atmadı.

Ne var ki buna gerek olmadığı anlaşıldı. İki-üç günde bir bu tür bir mektup alıyordu nasılsa. Hepsi Great Neck'ten postalanmıştı, Bruno oradaydı galiba –mektuplar gelmeye başlayalı beri Bruno'nun yüzünü görmemişti–, en az iki-üç saatte hazırlanacak bu mektupları belki babasının daktilosunda yazıyordu. Bazıları sarhoş mektubuydu. Yazım hatalarından, özellikle de son paragraflardaki duygu patlamalarından anlaşılıyordu. Bruno ayıksa, son paragraflar sevecenleşiyor, bu cinayeti işlemenin ne kadar kolay olduğu vurgulanıyordu. Bruno sarhoşsa, son paragraf ya kardeşçe bir sevgiyle dolup taşıyor ya da yaşadığı sürece

Guy'ın peşini bırakmayacağı, meslek yaşamını da 'aşk ilişkisini' de sona erdireceği, bütün kozların elinde olduğu yolunda gözdağı yağdırıyordu. Gereken bilgiler herhangi bir mektuptan edinilebilirdi, besbelli Bruno, Guy'ın mektupların büyük bölümünü okumadan yırtacağını hesaba katmıştı. Oysa Guy, bir sonrakini yırtmaya kesin karar verdiği halde mektubu hemen açıyor, son paragrafların çeşitlemelerine bakmadan edemiyordu. Her mektupta seçimini özgürce yapması söyleniyordu; yine de Bruno'nun üç planından biri, yani evin arka kapısından girip işi tabancayla bitirmek, daha ağır basıyordu.

Mektuplar, Guy'da çarpık bir etki yaratıyordu. İlk mektubun sarsıntısını izleyen iki-üç mektubu pek umursamamıştı doğrusu. Ama sonraları, postadan onuncu, on ikinci, on beşinci mektup çıkınca, bunların bilincini ya da sinirlerini, çözümleyemediği bir nedenle yıprattığını ayırt etti. Odasına çeyrek saatlik aralarla kapanıyor, çöküntüsünü sessizlikte onarmanın çarelerini arıyordu. Bruno'nun ondan umudunu kesince boğazına sarılacağını düşünmediği sürece kaygıları boşunaydı, biliyordu. Düşünmüyordu da. Şimdiye kadar o türden bir gözdağı algılamamıştı. Yine de düşünüp taşınmakla kaygıları azalmıyordu, üstündeki ağırlık kalkmıyordu.

Yirmi birinci mektupta Anne'in sözü geçiyordu: "Anne'in, Miriam'ın öldürülüşünde senin katkını öğrenmesini istemezdin, di mi? Hangi kız kalkıp bir katille evlenir? Hele Anne. Zaman gittikçe daralıyor. Sana tanıdığım süre martın ilk haftalarında doluyor. Önce davransan, daha iyi."

O sırada tabanca geldi. Kaba kâğıda sarılmış kocaman bir paketle; Guy'a pansiyoncu kadın verdi paketi. İçinden siyah bir tabanca çıkınca Guy ister istemez güldü. Koca bir Luger, kakmalı kabzasındaki çentik olmasa, pırıl pırıl, yepyeni.

Garip bir dürtüyle kendi küçük tabancasını yazı masasının üst çekmecesinin arkalarından çıkardı, kabzası incili güzelim tabancayı, Luger'ın durduğu yatağın üstüne fırlattı. Bu davranışına kendi de güldü, Teksas malı tabancasını yakından inceledi. Onu on beş yaşlarındayken Metcalf'ta ana caddenin alt kesimindeki bir rehincinin tıklım tıkış

vitrininde görmüş, mahallede gazete satmaktan kazandığı parayla satın almıştı, tabanca olduğu için değil, güzel olduğu için. Boyutunun küçüklüğü, kısacık namlusunun pratikliği çok hoşuna gitmişti. Zamanla, mekanik tasarımlar konusunda bilgisini artırdıkça, daha da beğenmişti tabancasını. On beş yıldır üst çekmecelerde saklamıştı; mermi yatağını açıp kurşunların üçünü boşalttı, tetiği altı kere çekerek silindiri döndürürken makinenin kusursuz işleyişinden çıkan derin ve pes tıkırtılara kulak verdi. Sonra yine sürdü kurşunları, tabancayı lavanta rengi kılıfına koyarak çekmecesine yerleştirdi.

Şu Luger'ı nasıl atmalıydı başından? Setten ırmağa mı fırlatsaydı? Birinin çöp tenekesine mi atsaydı? Kendi çöpüyle dışarı mı bıraksaydı? Bulduğu her çıkış yolu da ya sudan ya da çok abartılı geliyordu. Daha iyi bir çözüm bulana kadar tabancayı alt çekmecelerden birine, çoraplarıyla çamaşırlarının altına gizleyecekti. O anda Samuel Bruno'yu düşündü, nedense onun kanlı canlı bir insan olduğunu daha önce hiç düşünmemişti. Luger, adamın varlığıyla beklenen ölümünü bitiştirmişti kafasında. Şuracıkta, karşısında, bu adamın Bruno'nun gözünden çizilmiş kişiliğinin ve yaşamının eksiksiz bir resmi duruyordu, öldürülme planı da –bu sabah posta kutusundan çıkan henüz açılmamış yeni mektup yatağının üstündeydi– bu ölümün gerçekleştirileceği tabancayla birlikte. Guy, alt çekmecede duran üç-beş mektubu karıştırıp Bruno'nun son yazdıklarından birini çıkardı.

Samuel Bruno (Bruno, binde bir 'babam' diye söz ediyordu ondan) *Amerika'nın yetiştirdiği en kötü ürünün en parlak örneğidir. Hayvan düzeyinde yaşayan beş parasız Macar köylüleri vardır ya, işte ailesi onlardandır. Sonu gelmez hırsı yüzünden eli para tutar tutmaz köklü bir ailenin kızına göz dikmiştir. Annem, yıllar boyunca, evlilik kurumunun kutsallığını göz önünde tutarak onun ihanetlerine sessizce boyun eğdi. Şimdi, ihtiyarlığının son günlerinde, babam bir sofu gibi yaşamaya çalışıyor ama artık çok geç, çok geç. Keşke onu ben öldürebilseydim, ne var ki sana önceden de sözünü ettiğim babamın özel dedektifi Gerard yüzünden*

bu olanaksız. Sen de babamla karşı karşıya gelseydin onu düşmanın bellerdin. Senin mimari, estetik, herkesin güzel evlerde yaşama hakkı konusundaki bütün düşüncelerini saçma bulacak kadar aşağılık bir heriftir o, çatısı akmadığı, makineleri bozulmadığı sürece fabrikanın yapısı umurunda değildir. İşçilerinin şu an grevde olmaları belki ilgini çeker. Geçen hafta perşembenin N.Y. Times*'ının 30. sayfasında, sol alt sütuna bak. Açlıktan ölmemek için greve gittiler. Samuel Bruno, öz oğlunu bile soymaktan kaçınmazken...*

Böyle bir öyküye kim inanırdı? Böyle engin bir düş gücünü kim yutardı? Mektup, çizimler, tabanca... hepsi, aslında gerçeğe uymayan, hiçbir zaman uymayacak bir öyküye sahnede bir inandırıcılık kazandırmak adına düzenlenmiş dekor parçacıklarıydı. Guy, mektubu yırttı. Bütün mektupları yırttı, Long Island'a bir an önce kapağı atmak için telaşla hazırlığa girişti.

Anne ile birlikte o günü arabayla gezerek, ormanda yürüyerek geçirecek, ertesi sabah Alton'a gideceklerdi. Ev, mart sonunda bitecekti, böylelikle düğünden önce evlerini rahatça döşeyecekleri iki aylık uzun bir süre kalıyordu. Guy, trenin penceresinden bakarken gülümsedi. Anne, 'haziran gelini' olmak istediğini söylememişti gerçi ama gidiş öyleydi. Çok ciddi bir tören istediğini de söylememişti; yalnızca 'pek de uyduruk olmasın'. Ama Guy'ın o istiyorsa ciddi bir törene karşı çıkmayacağını belirtmesi üzerine, "Ohhh!" diye rahatlamış, boynuna sarılmıştı. Zaten Guy da tanımadığı birinin tanıklığıyla üç dakikada kıyılacak ikinci bir nikâh istemiyordu. Bir zarfın arkasına, yirmi katlı işhanının çizimlerini karalamaya başladı, geçen hafta bu projenin büyük bir olasılıkla kendisine verileceğini duymuştu, Anne'e söz etmemişti, sürpriz yapacaktı. Geleceğin birdenbire şimdinin yerini aldığını düşünüyordu. İstediği her şeyi elde etmişti. Basamaklardan koşarak inerken istasyon girişinin yanında kümelenmiş küçük kalabalıkta Anne'in leopar kürkünü seçti. Onun burada yolunu beklerkenki halini unutmayacaktı hiç, yüzünü görür görmez elinin ayağının dolaşışını, sanki yarım dakika daha beklemeye sabrı yokmuş gibi gülümseyip hafif yan dönüşünü.

"Anne!" Kolunu Anne'in boynuna doladı, yanaklarını öptü.

"Şapka giymemişsin!"

Guy gülümsedi, bunu diyeceğini önceden kestirmişti. "Sen de."

"Ben arabadaydım. Hem kar yağıyor." Guy'ın elini tuttu, karşı kaldırıma, araba parkına doğru koştular el ele. "Sana bir sürprizim var!"

"Benim de sana. Seninki neymiş?"

"Dün tam beş desenimi sattım."

Guy, başını salladı. "Yendin beni. Ben yalnızca bir işhanı projesi aldım. O da belki."

Anne gülümsedi, kaşlarını kaldırdı. "Belki mi? Kesin!"

"Kesin evet, evet, evet!" dedi Guy, sarılıp bir daha öptü onu.

O akşam, Anne'in evinin arkasında, çayın üstündeki küçük tahta köprüde yan yana dururlarken, tam ona, "Bruno bugün bana ne yollamış, biliyor musun? Bir tabanca," diyecekti ki daha ağzını açmaya kalmadan, Bruno'yla şu anda Anne ile paylaştığı yaşamdan apayrı bir bağlantı kurduğunun bilincine vardı, tüyleri ürperdi. Anne'den hiçbir gizlisi saklısı olsun istemiyordu ama bu giz bütün gizlemediklerine bedeldi. Her an kulaklarında uğuldayan Bruno adı, Anne için hiçbir anlam taşımayacaktı.

"Nen var Guy?"

Bir şeyim olduğunu anladı, diye düşündü Guy. Hiç gözünden kaçmaz. "Hiiiç."

Anne dönüp eve doğru yürümeye başlayınca, onun ardı sıra yürüdü. Gece karanlığı çökmüş, karla kaplı toprak, ormanla gökten ayırt edilmez olmuştu. Guy o bildik duyguyla sarsıldı yine: evin doğusuna düşen sık ağaçların arasında barınan bir düşmanlık. İleride, mutfak kapısından sızan ılık sarı ışık, verandanın bir bölümünü aydınlatıyordu. Guy, yine arkasına döndü, ormanın başladığı karanlık bölgeye dikti gözlerini: Oraya her baktığında aynı anda hem bir sızı hem bir rahatlama duyuyordu, zonklayan bir dişe bastırırcasına.

"Ben bir tur daha atayım," dedi.

Anne içeri girdi, o da yoluna döndü. Anne yanında değilken duygularının yoğunluğu artacak mı azalacak mıydı acaba? Görmekten çok duymaya çalıştı. O şey, o belli belirsiz, kaypak şey, ormanın sınır çizgisindeki koyu karanlıktaydı hâlâ. Öyle bir şey yoktu tabii. Gölgelerle hışırtıların rastlantısal bileşimi miydi, kendi mi uydurmuştu, kimbilir?

Ellerini paltosunun ceplerine soktu, inatla ona yaklaşmakta direndi.

Kuru bir dalın çıtırtısıyla kendine geldi, bilinci bir tek noktada odaklaştı. O noktaya doğru atıldı. Çalılar hışırdıyordu şimdi, karanlıkta siyah bir gölge ilerliyordu. Guy, kaslarını gevşeterek yürüdü, yaklaştı, Bruno'nun hırıltılı soluğuna benzer bir soluk duydu. Bruno, güçlü, dev bir derin deniz balığı gibi atıldı üstüne, kolunu büktü, şakağına müthiş bir yumruk indirdi. Birbirlerinden kopmadan yere yuvarlandılar, kollarını kurtarmaya çalışarak, ikisi de aynı ölümle boğuşuyordu sanki. Bruno'nun tırnakları Guy'ın boynunu delice tırmalıyordu. Guy, kolunu kıpırdatmıyordu oysa. Bruno'nun yay gibi gerilmiş ağzından boğuk hırıltılar yükseliyordu. Guy, o ağza sağ yumruğunu indirdi, sağ eli bilekten kırılmış gibiydi, bir daha kımıldatamayacaktı.

"Guy!" diye haykırdı Bruno öfkeyle.

Guy, onun yakasına yapıştı. Birdenbire kavgayı kestiler.

"Ben olduğumu biliyordun!" dedi Bruno öfkeyle. "Alçak herif seni!"

"Burada ne işin var?" Guy, onun ayağa kalkmasına yardım etti.

Bruno'nun kanayan dudakları kasıldı, ağlamak üzereydi sanki. "Elini sürme bana!"

Guy onu itti, Bruno, çuval gibi yığıldı yere, sonra yalpalayarak ayağa kalktı.

"Peki, istersen öldür beni! Kendimi savunuyordum diyebilirsin!" diye inledi Bruno.

Guy, arkasına dönüp eve baktı. Dövüşürken ormanın içlerine sürüklenmişlerdi. "Seni öldürmek istemiyorum. Ama buraya bir daha adım atarsan, öldürürüm."

Bruno, yengisini bir kahkaha atarak kutladı.

Guy, nefretle yaklaştı. Bruno'ya artık elini sürmek istemiyordu. Oysa bir dakika önce, kafasındaki, "Gebert! Gebert onu!" diyen sesi alt etmek için az uğraşmamıştı. Bruno'nun gülümseyişini önleyemeyeceğini biliyordu, onu öldürse bile. "Defol burdan!"

"İki haftaya kadar işi bitirmeye hazır mısın?"

"Seni polise ihbar etmeye hazırım."

"Yani kendini!" diye bağırdı Bruno, tiz bir sesle. "Anne'e de olan biteni anlatmaya hazırsın, di mi? Yirmi yılını kodeste geçirmeye hazırsın, di mi? Ben hazırım ahbap!" Ellerini usulca birleştirdi. Gözleri kırmızı bir ışıltıyla parlıyordu. Yalpalayan gövdesiyle, arkasındaki eğri büğrü kapkara ağacın gövdesinden uğramış kötü bir ruhu andırıyordu.

"Pis işin için başka birini ayarla," diye mırıldandı Guy.

"Konuşana bak! Ben seni istiyorum, ayarladım da! Tamam!" Bir kahkaha. "Peki, ben başlıyorum. Kız arkadaşına her şeyi anlatacağım. Bu gece yazacağım ona." Birkaç adım attı, sendeledi, belirsiz bir şeye takıldı ayağı. Dönüp bağırdı: "*Senden* birkaç gün içinde haber alamazsam tabii."

Guy, ormanda karşısına çıkan bir serseriyle dövüştüğünü anlattı Anne'e. Kavgadan kalan tek iz, moraran gözüydü, gelgelelim yarın da burada kalmak, Alton'a gitmemek için sakatlanmış numarası yapması gerekiyordu. Midesine yumruk yemişti dediğine göre. Kendini iyi hissetmiyordu. Bay ve Bayan Faulknerlar, korkuya kapılmışlardı, olayı soruşturmaya gelen polis memuruna birkaç gecelik polis koruması istediklerini söylediler, üstelediler. Ama tek polisin koruması yetersizdi. Bruno geri dönecek otursa, Guy orada olmak istiyordu. Anne, pazartesiye kadar kalmasını, hastalanırsa, hiç değilse başında bir bakıcı bulunabileceğini söylemişti. Guy kaldı.

Faulknerların evinde geçirdiği iki gün kadar utanç duyduğu bir dönem yaşamamıştı daha önce. Hem o evden gidemeyeceği için utanıyordu, hem de pazartesi sabahı Anne'in odasına uğradığında hizmetçinin çalışma masasına koyduğu mektuplar arasında Bruno'nunkini aradığı için. Mektup yoktu. Anne, her sabah, posta gelmeden evden çıkıyor, New York'taki mağazasına gidiyordu. Pazartesi saba-

hı, çalışma masasının üstündeki dört-beş mektuba baktıktan sonra, odadan hırsız gibi çıkmıştı Guy, ya hizmetçi görürse diye. Ama Anne yokken de onun odasına sık sık girdiği olmuştu, anımsadığı kadarıyla. Bazen ev çok kalabalıklaşınca birkaç dakikalığına Anne'in odasına sığınırdı. Anne bayılırdı onu odasında bulmaya. Eşikte, kapıya yaslandı, odanın dağınıklığına bir göz attı – dağınık yatağa, raflara sığmayan kocaman sanat kitaplarına, Anne'in bir duvara boydan boya raptiyelediği son desenlerine, masanın ucunda dökmeyi unuttuğu mavi sıvı dolu bardağa, iskemlenin arkasına asılmış, son anda takmaktan vazgeçtiği besbelli, kahverengi-sarılı ipek eşarba. Son anda kulaklarının arkasına değdirdiği kolonyanın gardenya kokusu havadaydı hâlâ. Guy, kendi yaşamını onun yaşamıyla birleştirmeyi nasıl özlüyordu.

Guy, salı sabahına kadar bekleyip de Bruno'dan mektup gelmediğini görünce kalkıp Manhattan'a gitti. İşler yığılmıştı. Bir sürü pürüz vardı. Yeni yapılacak işhanı konusunda Shaw Şirketi'yle imzalayacağı sözleşme henüz hazırlanmamıştı. Yaşamını dağınık, amaçsız, Miriam'ın öldürüldüğü günlerdekinden bile daha karmakarışık görüyordu. O hafta, pazartesi günü gelen eski tarihli bir mektuptan başka mektup gelmemişti Bruno'dan. Kısacık bir mektuptu, annesinin iyi ki iyileştiğini, böylelikle kendisinin evden ayrılabileceğini yazıyordu. Annesinin üç haftadır zatürreeden yattığını, kendisinin onun başında beklediğini falan.

Perşembe akşamı Guy, mimarlar kulübü toplantısından eve döndüğünde, pansiyoncu Bayan McCausland, üç kişinin aradığını haber verdi. Onlar sofada dururlarken telefon çaldı. Arayan Bruno'ydu, hırçın ve sarhoştu. Guy'a soruyordu, derli toplu bir konuşmaya hazır mıydı?

"Hazır olmadığını tahmin etmiştim," dedi Bruno. "Anne'e yazdım." Telefonu kapattı.

Guy üst kata çıkıp bir içki hazırladı. Bruno'nun Anne'e yazdığına da inanmıyordu, yazacağına da. Bir saat kadar kitap okumaya çalıştı, Anne'i arayıp hatırını sordu, sonra dayanamayıp sokağa çıktı, bir gece sinemasına daldı.

Cumartesi ikindisi, Anne ile Long Island'da, Hempstead'de bir köpek fuarına gideceklerdi. Bruno gerçekten yaz-

mışsa, pazartesi sabahı Anne'in eline geçmiş olurdu mektup. Ama geçmediği belliydi. Arabada beklerken el sallayışından anlamıştı. Dün gece Teddy'nin partisinde hoşça vakit geçirip geçirmediğini sordu. Kuzeni Teddy'nin doğum günüydü dün.

"Çok güzel bir partiydi. Hiç kimse ayrılmak istemiyordu. O kadar uzun sürdü ki orada kaldım ister istemez, üstümü başımı değiştirecek vaktim olmadı." Anne gaza bastı, daracık geçitten geçip yola vurdular.

Guy, dişlerini sıktı. Demek mektup geldiğinde Anne evde değildi. Ansızın, mektubun evde Anne'i beklediği kesinlik kazandı gözünde, artık mektubun gelişini önleyememenin çaresizliğiyle sesi soluğu kesildi.

Sıra sıra dizilmiş köpeklerin arasından geçerlerken bütün çabasına karşın ona söyleyebilecek hiçbir şey gelmiyordu aklına.

"Shawlardan haber var mı?" diye sordu Anne.

"Yok." Kuyruğunu sinirli sinirli sallayan bir Alman tazısına gitti gözü, Anne'in, akrabalarından birinin de bu cins bir köpeği olduğu konusunda anlattıklarına kulak vermeye çalıştı.

Daha bilmiyor, diye düşündü Guy ama bugün bilmese de öğrenmesi uzun sürmez, belki birkaç gün daha, sonra öğrenecek. Peki neyi, diye sordu kendine, yüzlerce kere sormuştu bu soruyu, aynı yanıtı vermişti hep, özgüven kazanmak için mi, kendine acı çektirmek için mi, bilmiyordu: Geçen yaz trende, karısını öldüren adamla karşılaşmıştı, karısının öldürülmesine göz yummuştu. Bruno'nun Anne'e anlatacağı buydu, daha inandırıcı ayrıntılar serpiştirecekti araya. Ne var ki iş mahkemeye kadar giderse, Bruno, trende aralarında geçen konuşmayı azıcık saptırırsa, katillerin aralarında bir anlaşmaya vardıkları sonucu çıkmaz mıydı? Bruno'nun kompartımanında geçirdiği saatler, o küçük cehennem birdenbire dupduru canlandı gözlerinin önünde. Kendisini Bruno'ya bu kadar açılmaya kışkırtan, içinde kabaran nefretti, geçen haziranda Chapultepec Parkı'nda Miriam hakkında ileri geri konuşması, ona sövgüler yağdırması da bu aşağılık nefret yüzündendi. Anne de o gün söylediklerinden çok, duyduğu öfkeye içerlemişti. Nefret de bir

tür günahtı. İsa, zinayı ve adam öldürmeyi lanetlerken nefreti de lanetlemişti. Kötülüğün ana tohumuydu nefret. Dini bütün Hıristiyanların oluşturduğu bir mahkemede, Miriam'ın öldürülüşünden hiç değilse dolaylı olarak sorumlu tutulmaz mıydı? Anne de öyle düşünmez miydi?

"Anne," diyerek sözünü kesti. Onu hazırlaması gerekiyordu. Ayrıca kendisinin de bilmesi gerekiyordu... "Biri kalkıp benim Miriam'ın öldürülmesinde payım olduğunu ileri sürse, sen ne?.. Yani inanır mıydın?"

Anne durdu, ona baktı. Dünya durmuştu sanki, kendisi ile Anne duran dünyanın tam ortasında kıpırdamadan duruyorlardı.

"Payın mı? Ne demek istiyorsun Guy?"

Biri, çarparak geçti yanından. Yolun ortasındaydılar. "O kadar işte. Biri beni suçlasa."

Anne, doğru sözcükleri bulmaya çalışıyordu.

"Yalnızca suçlasa," diye sürdürdü Guy. "Bilmek istiyorum da. Ortada hiçbir neden yokken. Önemsemezdin değil mi?" Benimle yine de evlenir miydin diye soracaktı ama o kadar acıklı, sevgi dilenen bir soruydu ki soramadı.

"Bunu da nerden çıkardın Guy?"

"Bilmek istiyorum yalnızca!"

Yolu tıkamamaları için onu kenara çekti Anne. "Seni suçlayan biri var mı Guy?"

"Hayır!" diye karşı çıktı. Şu anda zavallıydı evet, alıngandı. "Ama biri suçlasa, benim başıma bela açmaya kalkışsa..."

Anne'in gözlerinden o bildik hayal kırıklığı geçti: Guy ne zaman öfkesi kabarıp da kendisinin onaylamadığı, kavrayamadığı bir şey söylese böyle bakardı. "Kuşkulandığın biri var mı?" diye sordu.

"Ben yalnızca bilmek istiyorum!" Hemen öğrenmek istiyordu Guy, üstelik o kadar açık bir soruydu ki!

"Böyle anlarda," dedi Anne usulca, "bana birbirimizi hiç tanımayan iki yabancıymışız izlenimi veriyorsun."

"Üzgünüm," diye mırıldandı Guy. Anne, aralarındaki görünmez bağı koparmıştı sanki.

"Bence aslında üzüldüğün falan yok senin, yoksa hep aynı şeyi yapmazdın!" Guy'ın gözlerinin içine baktı, sesini yükseltmemişti ama gözleri yaşlarla doluydu. "Meksika'da

Miriam hakkında ileri geri konuşurken yaptığın da bundan farksızdı. Benim umurumda değil, hoşlanmıyorum yalnızca, bana göre değil bu tavır. Böyle anlarda seni hiç tanımıyormuşum gibi geliyor!"

Seni sevmiyorum demek istiyor, diye düşündü Guy. O anda Anne vazgeçmişti sanki, onu anlamak, sevmek çabasından vazgeçmişti. Ne yapacağını, ne söyleyeceğini kestiremeden yerinde kalakaldı.

"Ama sorduğuna göre," dedi Anne. "Birinin seni suçlaması epey fark ederdi. En azından, neden böyle bir suçlama beklediğini sorardım sana. Neden sahi?"

"Beklemiyorum ki!"

Anne, sırtını döndü, yolun bitimine doğru başını eğip durdu.

Guy, arkasından yetişti. "Anne, beni tanırsın sen. Dünyada hiç kimse senin kadar tanımıyor beni. Senden gizlim olsun istemem. Aklıma estiği için sordum!" Ona gerçekten açılmış kadar rahatlamıştı, öyle ki iç rahatlığıyla –daha önce Bruno'nun mektubu yazdığından ne kadar eminse– artık yazmadığından, yazmayacağından da o kadar emindi.

Anne, gözündeki yaş damlasını kayıtsızca sildi. "Yalnız, bir şey var Guy. Lütfen hep başına en kötüsünün geleceğini beklemekten vazgeçer misin, her konuda?"

"Tabii," dedi Guy. "Tabii, söz."

"Hadi arabaya dönelim."

O günü Anne ile baş başa geçirdi, akşam yemeğini Annelerde yediler. Bruno'dan mektup gelmemişti. Guy, konuyu kafasında kapattı, bir bunalım atlatmıştı sanki.

Pazartesi sabahı, 8 sularında Bayan McCausland, telefona çağırdı. Arayan Anne'di.

"Sevgilim, galiba sinirlerim bozuk."

"Ne oldu canım?" Ne olduğunu biliyordu.

"Bir mektup aldım. Sabah postasından çıktı. Cumartesi günü değindiğin konuda."

"Neymiş Anne?"

"Miriam konusunda, daktiloyla yazılmış. İmzasız."

"Ne diyor? Okusana bana."

Anne'in sesi titriyordu ama her zamanki gibi tane tane konuşuyordu: "'Sayın Bayan Faulkner, Guy Haines'in karısının öldürülmesindeki payının, şu anda yasalar karşısın-

daki durumuna göre çok daha ağır olduğunu öğrenmenin size ilginç geleceğini düşündüm. Gerçek nasıl olsa ortaya çıkacak. Böyle çift kişilikli biriyle evlenmeyi tasarlıyorsanız, durumu bilmeye hakkınız var sanırım. Ayrıca, bu mektubu yazan, Guy Haines'in özgürlüğünün kısa süreceğini bilen biridir.' İmza: 'Bir dost'."

Guy gözlerini yumdu. "Tanrım!"

"Guy, kim olabilir bu, biliyor musun? Guy? Alo?"

"Evet."

"Kim peki?"

Anne'in sesinden, yalnızca korktuğunu, kendisine inandığını, kendisi adına kaygılandığını anlamıştı. "Bilmiyorum, Anne."

"Doğru mu söylüyorsun Guy?" diye sordu Anne sesi titreyerek. "Bilmen gerekir. Bir şeyler yapmamız gerek."

"Bilmiyorum," dedi Guy kaşlarını çatarak. Düşünceleri kördüğüme dönmüştü.

"Bilmen gerek. *Düşün,* Guy. Düşmanın sayabileceğin biri falan?"

"Nerden gönderilmiş?"

"Grand Central damgalı. Dümdüz bir kâğıt. Bir şey çıkmaz ordan."

"Ben okuyana kadar atma."

"Tabii Guy. Kimseye bundan söz etmeyeceğim. Aileye yani." Bir sessizlik. "Biri *olmalı* Guy. Cumartesi günü aklında biri vardı değil mi?"

"Yoktu." Boğazı düğümlenmişti. "Bazen böyle şeyler olur biliyorsun, dava kapandıktan sonra." Bruno'yu korumak isteği uyanmıştı içinde, sanki Bruno da kendisiydi, suçlu da. "Seni ne zaman görebilirim Anne? Bu gece geleyim mi size?"

"Bilmem ki... şey... annem babamla birlikte bir hayır derneği balosuna gitmemiz gerek. Mektubu postalarım sana. Özel ulak, yarın alırsın."

Ertesi gün mektup geldi, onun yanı sıra Bruno'nun çizimli mektuplarından biri daha geldi, sevgi dolu son paragrafta Bruno, Anne'e yazdıklarından söz ediyor, bu kadarla yetinmeyeceği konusunda uyanıyordu.

22

Guy, yatağının kıyısına ilişti; yüzünü avuçlarına aldı, sonra özellikle iki yana sarkıttı kollarını. Düşüncelerine el koyup onları dilediğince çarpıtan, gecenin karanlığıydı galiba, gece, karanlık ve uykusuzluk. Ama gecenin de kendince bir gerçeği vardı. Geceleyin, kişi belki biraz çarpık bir açıdan yaklaşıyordu gerçeğe de, gerçekler zaten aynı kapıya çıkıyordu. Olanları anlatsa, Anne, onu bir bakıma suçlu bulmayacak mıydı? Evlenmeyi göze alacak mıydı? Nasıl alabilirdi ki? Yazı masasının alt gözünde cinayet planları ve cinayet aleti dururken bu odada oturabildiğine göre canavar değil de neydi?

Gün sökümünün solgun ışığında, yüzünü aynada inceledi. Ağzı sola kaykılmıştı, kendi ağzına hiç benzemiyordu. Dolgun alt dudağı, sinirden kasılmış, incelmişti. Bakışlarını şaşmaz bir odağa dikmeye çabaladı. Aynadaki gözler, mor halkaların üstünden baktılar yüzüne, sanki bedeninin o bölümü suçlamalara karşı bilenmişti, sanki gözleri, işkencecilerine bakıyordu.

Giyinip bir yürüyüşe mi çıksaydı yoksa uyumayı mı deneseydi? Halının üstünde usulca yürüdü, döşeme tahtasının gıcırdadığı bölümü bilinçsizce atlayarak. *Sözünü ettiğim gıcırdayan basamakları atlaman senin için daha güvenli olur,* diyordu Bruno mektubunda. *Söylediğim gibi, babamın odası sağa düşen ilk kapıdır. Planı kaç kere uyguladım, hiçbir aksaklığı yok. Çizime bakıp uşağın (Herbert'in) odasının konumunu incele. Biriyle karşılaşma olasılığın varsa, ancak orada. Alt kattaki döşemenin gıcırdadığı noktayı X'le belirttim...* Guy, yatağa attı kendini. *Ev ile istasyon arasındaki yolda ne olursa olsun Luger'ı atmaya kalkışma sakın.*

Ezbere biliyordu artık, mutfak kapısının sesini, holdeki kilimin rengini.

Bruno, babasını öldürtmek için başka birini ayarlasa, bu mektuplarda onu mahkûm edecek kanıtlar boldu: Bruno'nun, kendisine oynadığı bu oyunun acısını mutlaka çıkartmalıydı. Gelgelelim Bruno, yalnızca yalanlar atarak Miriam'ın ölümünden sorumlu tutulmasını sağlayacaktı. Oysa onun başka birini ayarlamasını beklemek fazla zaman almazdı. Bruno'nun gözdağlarına bir süre daha göz yumabilirse, her şey bitebilir, rahat bir uyku çekebilirdi. Ama cinayeti kendi işleseydi, kocaman Luger'ı değil kendi küçük tabancasını kullanırdı kesinlikle.

Guy güçlükle kalktı yatağından, her yanı sızlıyordu, öfkeliydi, ayrıca demin düşündüklerinden ürkmüştü. 'Shaw İşhanı' dedi kendi kendine, yeni bir sahnenin açılışını böyle yüksek sesle duyurmakla, sanki gecenin karabasanından kopup güne açılabilecekti. "*Shaw İşhanı. Dört yanı çimenle kaplı; arka merdivenlere kadar, çakıl taşı döşeli yoldan dolanmak zaten gerekmiyor... Dördüncü basamağı atla, üçüncüyü de, sonuncuya gelince daha geniş bir adım. Aklında kalacak, tekerleme gibi.*"

"*Bay Haines!*"

Guy irkildi, yüzünü kesmişti. Tıraş bıçağını bırakıp kapıya doğru yürüdü.

"Merhaba Guy. Hazır mısın artık?" diye sordu telefondaki ses, sabahın köründe çakırkeyifti, zor geçmiş bir gecenin çirkin tortusunu taşıyordu. "Yetmedi mi yolladıklarım?"

"Benim umurumda değilsin."

Bruno, bir kahkaha attı.

Guy, titreyen elleriyle kapattı telefonu.

Geçirdiği sarsıntı, gün boyu süren bir titreme, bir sızı gibi kaldı bedeninde. O akşam Anne'i görmese olmazdı, önceden kararlaştırdıkları bir yerde onun yüzünü bir an görmeden edemeyecekti. Ama aynı zamanda onsuz kalmayı da istiyordu. Yorgun düşmek için Riverside Yolu'nda uzun bir yürüyüşe çıktı, yine de uykusu delik deşikti, tatsız düşler birbirini kovaladı. Shaw sözleşmesi bir imzalansa, diye ge-

çirdi içinden, bütün bunlar bitecek, bir kere işinin başına geçse.

Shaw Şirketi'nden Douglas Frear, sözünde durup ertesi gün aradı. "Bay Haines," dedi ağır, boğuk bir sesle, "sizin hakkınızda çok garip bir mektup aldık."

"Efendim? Nasıl bir mektup?"

"Karınız hakkında. Ben şeyi bilmiyordum da... Mektubu size okuyayım mı?"

"Lütfen."

"'İlgililere: Karısı geçen haziran ayında öldürülen Guy Daniel Haines'in bu cinayette mahkemenin şimdilik bilmediği ölçüde bir payı bulunduğunu öğrenmek, hiç kuşkusuz ilginizi çekecektir. Bu mektup işin içyüzünü, ayrıca yakında kendisinin cinayetteki gerçek payını kanıtlayacak bir davanın yeniden açılacağını da bilen biri tarafından yazılmıştır.' Öfkeye kapılmış birinin kaleminden çıkmış olsa gerek, Bay Haines. Yalnızca size iletmeyi uygun gördüm."

"Tabii." Odanın öbür köşesinde, Myers çizimlerinin başındaydı yine, haftanın herhangi bir sabahındaki kadar serinkanlıydı.

"Ben... şeyi... üzücü olayı sanırım geçen yıl duymuştum. Ufukta yeni bir dava görünmüyor değil mi?"

"Tabii. Yani benim hiç haberim yok." Guy, şaşkınlığına küfretti. Bay Frear, yalnızca rahat çalışıp çalışamayacağını soruyordu.

"Özür dilerim Bay Haines, o sözleşme konusunda tam bir karara varamadık daha."

Shawcular, ertesi sabah aradıklarında çizimlerini tam anlamıyla doyurucu bulmadıklarını belirttiler. Aslına bakılırsa başka bir mimarın çizimleri üstünde duruyorlardı.

Bruno, işhanı konusunu nereden öğrenmişti acaba? Bir sürü yolu vardı. Belki de gazetelerdeki bir haberden –Bruno, mimarlıkla ilgili haberleri, hiç kaçırmazdı– ya da kendisinin büroda olmayacağını bildiği bir saatte aramış, Myers'ın ağzından almıştı konuşma sırasında. Guy, bir daha Myers'a baktı, acaba telefonda Bruno ile konuşmuş muydu? Bu olasılığın iler tutar yanı yoktu.

İşhanı projesini kaçırdığına göre, Guy ondan ötürü yitirecekleri üstünde kafa yormaya başladı. Yaza kadar eline

geçeceğini umduğu fazladan para yoktu artık. Faulkner ailesinin gözündeki saygınlığı da. Bir yaratının güme gitmesinin ezikliğini yaşadığı –ki çektiği acının kökeninde en az öteki nedenler kadar önemli yer tutuyordu– bir kere bile gelmedi aklına.

Bruno, bugün yarın, bir sonraki müşteriye, sonra öteki müşterilere de iletecekti haberi. Meslek yaşamını yıkmaya yönelik gözdağlarıydı bunlar. Ya Anne ile yaşamı? Anne'i düşünürken içi yandı. Galiba onu ne kadar sevdiğini uzun sürelerle unutuyordu. Aralarında bir soğukluk vardı da, Guy adını koyamıyordu. Bruno, galiba sevme cesaretini alıyordu elinden. En ufak bir aksilik, kaygılarını artırmaya yetiyordu, en pahalı pabuçlarını hangi tamirciye verdiğini unutmasından artık Anne ile birlikte altından kalkamayacakları bir yük, dolduramayacakları kadar geniş gibi gelen yeni eve kadar.

Büroda Myers, günlük teknik resim siparişlerinin başındaydı. Guy'ın telefonu bir türlü çalmadı. Hatta bir ara bu gerilimi boyuna tırmandırmak için Bruno'nun özellikle aramadığını, böylelikle sesinin kabul göreceği ânı kolladığını düşündü. Kendinden tiksinerek öğle paydosuna çıktı. Madison Avenue'deki bir barda art arda martini içti. Öğle yemeğini Anne'le yiyeceklerdi, ama Anne arayıp gelemeyeceğini söylemişti, nedenini anımsayamıyordu şimdi. Anne'in sesi, tam tamına soğuk sayılmazdı, yine de Guy, onun öğle yemeğine çıkmama özrünü pek ciddi bulmamıştı. Eve bir şeyler almak için alışverişe çıkacağını söylememişti, yoksa anımsardı kesinlikle. Gerçekten anımsar mıydı? Yoksa Anne, geçen pazar aileyle birlikte akşam yemeğine gitme sözünü tutmadığı için ondan öç mü alıyordu? Geçen pazar, kimseyi görmeye katlanamayacak kadar bitkin, sıkkındı. Anne ile aralarında bir süredir sessiz, üstü örtülü bir atışma sürüp gidiyordu. Son zamanlarda Anne'e dertlerini açamayacak kadar çaresizdi, görüşmek istediğini söylediğinde de Anne, işleri başından aşkınmış gibi davranıyordu. Evle ve onunla uğraşmaktan yorgundu. Anlamı yoktu bunların. Bruno'dan kaçmak dışında dünyada hiçbir şeyin anlamı yoktu. Bunu da anlamlı bir biçimde başarmak olanak-

sızdı. Mahkemede konuşulacaklar da bir anlam taşımayacaktı.

Bir sigara yaktı, daha önce bir tane yakmış olduğunu fark etti. Parlak, siyah lake masaya abanıp ikisini birden tüttürdü. Kollarıyla, sigaraları tutan elleri bir aynada gibiydiler. Saat 1.15'te üçüncü martininin sarhoşluk bulutunda yüzmekle, işinin başına dönme azmini köreltmekle ne yapmak istiyordu, başına döneceği bir iş olsa diyelim? Anne'e âşık, Palmyra'yı kuran Guy Haines'in ne işi vardı burada? Martini bardağını bir köşeye fırlatacak cesareti bile yoktu. Batak. Diyelim ki dibine kadar battı. Diyelim ki Bruno'nun istediği cinayeti işledi. Ne kadar basit bir işti Bruno'nun dediği gibi, hele evde babayla uşaktan başka kimse yoksa; üstelik Guy, o evi, Metcalf'taki kendi evinden daha iyi biliyordu artık, bütün girdi çıktısıyla. Dahası, Bruno aleyhine ipuçları da bırakabilirdi ortalıkta, Luger'ı odada unutabilirdi. Bütün düşünceleri bu noktada yoğunlaştı. İçinden yumruk sıktı Bruno'ya, sonra masada kenetli duran ellerinin sarsaklığına bakıp utandı. Bu konuyu bir daha aklına getirmemeliydi. Bruno'nun beklediği, aklının buna takılmasıydı zaten.

Mendilini bardaktaki suya batırıp alnını sıvazladı. Tıraş kesiği yanmaya başladı. Yanındaki aynada yüzünü inceledi. Çizik, kanamaya başlamıştı, çenesindeki ufak çukurun azıcık berisinde küçük bir kırmızılık. Yumruğunu aynada gördüğü çeneye indirmek istedi. Kendini toparladı, kalkıp hesabı ödemeye gitti.

Yine de aklı bir kere takıldıktan sonra ister istemez yeniden o noktaya dönüyordu. Uykusuz gecelerinde cinayeti işliyor, o zaman ilaç almış gibi yatışıyordu sinirleri. Cinayet değil, Bruno'dan kurtulmak üzere giriştiği bir eylemdi bu, habis bir urun bir bıçakla kesilip atılışıydı. Geceleri, Bruno'nun babası, insan değil bir nesne oluyordu, nasıl ki kendisi de insan değil, bir güçse. İşi bitirmek, Luger'ı odada bırakıp Bruno'nun hükmün infazına ve ölüme doğru aldığı yolu izlemek, başlı başına bir haz kaynağıydı.

Bruno, timsah derisinden, köşeleri altın bir cüzdan gönderdi, adının başharfleri de altındandı: G.D.H. "Bu cüzdan seni andırıyor Guy," diyordu notta. "N'olur işleri zora

koşma. Seni çok severim. Eski dostun: Bruno." Guy, tam cüzdanı sokaktaki bir çöp sepetine fırlatacaktı ki kolu, yarı yolda durakaldı, cüzdanı cebine soktu. Böyle güzel bir şeyi atmayı kendine yediremezdi. Başka bir çözüm bulmalıydı.

Aynı sabah, radyodaki bir açıkoturumda konuşma çağrısını geri çevirdi. Çalışacak durumda değildi, biliyordu. Neden büroya gelip gidiyordu boş yere? Gün boyunca sarhoş kalsa, keyfine diyecek olmazdı, özellikle gece boyunca. Yazı masasının üstündeki pergelle oynayan elini izledi. Bir zamanlar biri, ellerin Fransisken rahiplerinin ellerini andırıyor, demişti. Tim O'Flaherty, Chicago'dalarken. Bir zamanlar Tim'in bodrumunda spagetti yerlerken Le Corbusier'den, mimarlarda gizil bir güç gibi görünen söz zenginliğinden açılmıştı konu, bu yetinin doğal bir biçimde mesleği desteklemesi ne kadar hoştu, zaten tatlı dil açıyordu meslekteki kapıları. Ama Guy o dönemde, bütün gücünü Miriam kemirip bitirse bile dürüst, bileyici, güçlüklerine karşın haklı görünen bir dava adına kendi sesini yükseltebiliyordu. Pergeli evirip çevirdi, gürültünün Myers'ı rahatsız edebileceğini düşününce bıraktı elinden.

"Çık şu havadan," dedi Myers dostça.

"Kolaylıkla sıyrılabileceğin bir hava değil. Ya fırtırırsın ya fırttırmazsın," diye yanıtladı Guy, kaskatı bir sesle, sonra da dilini tutamadı: "Öğüt istemiyorum Myers, sağ ol."

"Bak Guy..." Myers ayağa kalktı; güleç, zarif, serinkanlıydı yine. Çizim masasının köşesinden fazla ileri gitmedi.

Guy, kapının yanındaki askıdan paltosunu aldı. "Affedersin. Bunu konuşmamış olalım."

"Ben sorunun ne olduğunu biliyorum. Evlenme öncesi gerginliği. Benim de başıma gelmişti. Ne dersin, gidip bir kadeh bir şey içelim mi?"

Myers'ın gösterdiği yakınlık, Guy'da o âna kadar böyle bir durumla karşılaşmadığı için hiç yara almayan onurunu depreştirdi. Myers'ın alık, bomboş yüzüne, sıradanlığına katlanamayacaktı. "Sağ ol," dedi, "canım çekmiyor." Kapıyı ardından usulca çekti.

23

Guy karşı kaldırımın taşlarına bir daha baktı, Bruno'yu gördüğünden kuşkusu yoktu. Gözlerini iri iri açmış, alacakaranlığı yarma çabasındaydı. Onu gördüğü *kesindi,* şuracıktaki siyah demir kapının yanında, ama orada değildi artık. Guy döndü, koşarak çıktı merdivenleri. O gece bir Verdi operasına bileti vardı. Anne ile operada 8.30'da buluşacaklardı. Bu gece Anne'i görmek gelmiyordu içinden, Anne'in yüreklendirmelerini dinlemek, kendini daha iyi hissettiğini göstermek için çaba harcamak da. Anne, uykusuzluk çekmesine üzülüyordu. Fazla üstünde durmamıştı bu konunun gerçi ama o kadarı bile yetmişti. Dahası, Verdi dinlemek de gelmiyordu içinden. Hangi şeytana uyup Verdi operasına bilet almıştı? Anne'in hoşuna gidecek bir şey yapmak istemişti de Anne pek bayılmayacaktı nasılsa, ikisinin de bayılmadığı bir gösteriye bilet almak da neyin nesiydi?

Bayan McCausland, birinin bıraktığı telefon numarasını verdi. Anne'in teyzelerinden birinin telefon numarasına benziyordu. Anne'in bu gece işi çıkmıştır belki diye umdu.

"Guy, nasıl yetişirim bilemiyorum," dedi Anne. "Julie Teyze'nin bana tanıştırmak istediği konuklar, akşam yemeğinden önce gelmeyeceklermiş."

"Peki canım."

"Onları atlatamam da."

"Hiç üzülme canım."

"Üzülmez olur muyum? Cumartesiden beri senin yüzünü görmedim biliyorsun."

Guy, dilini ısırdı. Anne'in bu bağlılığına, ilgisine, hatta önceleri fiziksel bir sarılma duygusu veren sesine gösterdi-

ği şimdiki tepki, onu artık sevmediğinin apaçık bir belirtisiydi.

"Bu gece Bayan McCausland'ı götürsene operaya? Bence çok iyi olur."

"Umurumda değil Anne."

"Mektupların arkası kesildi mi Guy?"

"Evet." Üçüncü soruşuydu!

"Seni çok seviyorum. Unutma, olur mu?"

"Unutmam, Anne."

Yukarıya, odasına koştu, paltosunu astı, yüzünü yıkayıp saçlarını taradı, birden içinde bir boşluk duydu ve Anne'i özledi. Müthiş özledi. Onu görmek istemediğini de nereden çıkarmıştı? Ceplerini arayıp Bayan McCausland'ın verdiği telefon numarasını aradı, sonra aşağı kata koştu, sofaya baktı. Sanki kayıplara karışmıştı kâğıt parçası, sanki biri, Anne'i aramasını engellemek için çalmıştı. Ön kapının buzlu camından dışarı baktı. Bruno, diye düşündü, Bruno'nun işiydi bu.

Faulknerlar, Teyze'nin numarasını nasılsa bilirlerdi. Anne'i görecekti bu gece, akşamı onunla geçirecekti, Julie Teyze'nin yanında da olsa. Long Island telefonu çaldı, çaldı ama kimse açmadı. Teyzenin soyadını anımsamaya çalıştı, anımsayamadı.

Odası, elle tutulur, gergin bir sessizlikle doluydu. Duvarlara çaktığı kitap raflarına, raf köşelerine tırmanan Bayan McCausland'ın armağanı sarmaşığa, başucu lambasının yanındaki boş, tüylü kadife koltuğa, yatağının başucuna asılı karakalem 'Düşsel Hayvanat Bahçesi'ne, mutfak bölmesine çekilmiş kaba pamuklu perdelere baktı. Bıkkınlıkla kalktı yerinden, perdeleri aralayıp arkalarına baktı. Odada kendisini birinin gözlediği kesindi ama bu duygu onu hiç korkutmuyordu. Gazeteyi alıp okumaya koyuldu.

Birkaç dakika sonra bir barda ikinci martinisini yudumluyordu. Uyumak zorundayım ne de olsa, diye akıl yürüttü, tek başına içmek her ne kadar alçaltıcı gelse de. Times Alanı'na yürüdü, saçını kestirdi, dönerken yolda litrelik bir sütle birkaç resimli roman aldı. Annesine bir mektup yazdıktan sonra dergilere göz atar, yatardı. Belki Anne'in telefon numarasını da bulurdu. Ama bulamadı, yoktu.

2'ye doğru yataktan kalktı, boş boş dolandı odada, karnı açtı da canı yemek yemek istemiyordu. Gelgelelim geçen hafta yine böyle bir gecede, bir kutu sardalye açıp bıçağın ucuyla kutudan hapır hupur atıştırdığını anımsıyordu. Gece, hayvansal eğilimleri açığa çıkarır, kişiyi özüne daha bir yaklaştırırdı. Kitaplıktan bir karalama defteri seçti, hızla çevirdi sayfalarını. İlk New York karalamaları vardı bu defterde; o zaman yirmi iki yaşındaydı. Gelişigüzel çizmişti: Chrysler Yapısı, Payne-Whitney Psikiyatri Kliniği, Doğu Irmağı'ndaki mavnalar, kayaya soktukları matkaplara abanan işçiler. Radio City, başlı başına bir diziydi, karşı sayfada birtakım notlarla, yapıda kendi yapacağı değişiklikler yer alıyordu, belki de tasarladığı yepyeni bir yapının çizimleri. Çarçabuk kapattı defteri, çizimler çok iyiydi çünkü, şimdi aynı başarıyı göstereceğinden kuşkuluydu. Palmyra, gençliğinin o taşkın, mutlu üretkenliğinin son gürlüğüydü galiba. İçine atıp bastırdığı hıçkırık, bildik bir sızıyla sıkıştırdı göğsünü, Miriam'dan ayrıldıktan sonraki yıllardan bildiği bir sızı. Sızının bir daha yoklamasını önlemek için yatağına uzandı.

Karanlıkta, Bruno'nun varlığıyla uyandı, oysa ses filan duymamıştı. İlk şaşkınlığı geçince, hiç şaşırmadı. Geceler boyu düşlediği gibi, Bruno'nun geldiğine sevinmişti. *Gerçekten* Bruno muydu gelen? Evet. Yazı masasının oradaydı, sigarasının ateşini görebiliyordu.

"Bruno?"

"Merhaba!" dedi Bruno yumuşak bir sesle. "Bir anahtar uydurup girdim içeri. Artık hazırsın, di mi?" Sesi serinkanlı, bezgindi.

Guy, dirseğinin üstünde doğruldu. Tabii Bruno'ydu karşısındaki. Sigarasının turuncu filtresiyle. "Evet," dedi Guy, eski gecelerde sessizce söylediği, ağzından çıkmayan, karanlığa karışan 'evet' değildi bu. Açıkça söylenen 'evet', beynindeki yumağı öylesine çabuk çözmüştü ki, acı duydu. Söylemeye can attığı buydu, odadaki sessizliğin duymaya can attığı buydu. Duvarların ötesindeki canavarların da.

Bruno, yatağın kenarına oturdu, onun omuzlarını sıkı sıkı tuttu. "Bir daha seni görmeyeceğim Guy."

"Görme." Bruno'dan tütün, baygın briyantin, ekşi içki karışımı iğrenç bir koku yükseliyordu ama Guy ondan kaçınmadı. Kafasıyla, o yumağı çözmenin keyfini yaşıyordu hâlâ.

"Son günlerde babama iyi davranmaya çalıştım," dedi Bruno. "İyi de denilemez ya, saygılı belki. Bu gece tam birlikte çıkacağımız sırada anneme ne dedi beğenirsin?"

"Duymak istemiyorum!" dedi Guy. Bruno'yu kaç kere susturmuştu böyle, babasının ne dediğini, yüzünün gözünün nasıl olduğunu bilmek istemiyordu, onun hakkında hiçbir şey bilmek istemiyordu.

Sessizlik saniyelerce sürdü. Guy, duygularını açığa vurmak istemiyordu; Bruno'ysa sözünün kesilmesine bozulmuştu.

Sonra Bruno gürültüyle burnunu çekti. "Yarın Maine'e gidiyoruz, yola öğleyin çıkacağımız kesin. Annem, ben, şoför. Yarın gece uygun ama perşembe dışında herhangi bir gece de olabilir. Saat 11.00'den sonra..."

Hiç durmadan konuşuyor, Guy'ın bildiklerini yineliyordu, yine de Guy sözünü kesmedi, o eve gireceğini, planı uygulayacağını biliyordu artık.

"İki gün önce arka kapının kilidini kırdım, sarhoştum, hızla çarptım kapıyı. Onaracak vakitleri yok. Ya onarırlarsa diye..." Guy'ın avucuna bir anahtar sıkıştırdı. "Bir de şunları getirdim sana."

"Neymiş onlar?"

"Eldiven. Kadın eldiveni ama esnek, genişliyor." Bir kahkaha attı.

Guy, ince pamuklu eldivenleri elledi.

"Tabanca sende di mi? Nerede?"

"Alt çekmecede."

Guy onun çalışma masasına çarptıktan sonra alt çekmeceyi çektiğini duydu. Lambanın başlığı hışırdadı, ışık yandı; Bruno, beyaza yakın açık renk yeni yün paltosuyla, ince beyaz fitilli siyah pantolonuyla karşısında dev gibi dikiliyordu. Boynuna beyaz ipek bir fular dolamıştı. Guy, kahverengi pabuçlarından, briyantinli seyrek saçlarına kadar inceledi onu, bu fiziksel görünümden, kendi duygularının geçirdiği değişikliği, temeldeki duygunun ne olduğunu

anlamasını sağlayacak bir ipucu ele geçirebilecekti sanki. Bir yakınlık, daha da ötesi kardeşlik gibi bir duyguydu. Bruno, tabancanın emniyetini kapatıp ondan yana döndü. Yüzü, Guy'ın son görüşünden bu yana daha dolgun, her zamankinden daha canlı, sağlıklıydı. Nemli gözleri daha iri ve parlak görünüyordu. Doğru sözcükleri seçmek ya da bu seçimi Guy'a bırakmak için yardım istiyordu sanki. Sonra ince, aralık dudaklarını yalayarak başını salladı, lambaya uzandı. Işık söndü.

Gittiğinde de gitmiş sayılmazdı. Odada ikisi vardı yalnızca, onlar ve uyku.

Guy uyandığında, odaya parlak gri bir ışık dolmuştu. Saatine baktı: 15.25. Aklında kaldığına göre, o sabah erkenden Myers'a telefon etmek için uyanmış, Myers işe neden gelmediğini sorunca, rahatsız olduğunu söylemişti. Myers'ın canı cehenneme. Gözlerini kırpıştırıp yattığı yerde sersemliğini atmaya, daha doğrusu bu gece bu işi bitireceğini, ondan sonra bütün sıkıntıların sona ereceğini, düşünen beyninin işleyişine sindirmeye çalıştı. Sonra kalktı, tıraş, duş, giyinmek gibi günlük işleri yavaş yavaş, sırayla düzene koydu; saat 11 ile gece yarısı arasındaki zaman dilimi dışında hiçbir yaptığının hiçbir önemi yoktu, ne telaşlanmak gerekiyordu ne de fazla ağırdan almak, süre kendiliğinden dolacaktı nasılsa. Artık belli bir yol çizmişti, istese de geri dönemezdi.

Sokağın ucundaki bir kahvede, geç kahvaltısının tam ortasında, yapmayı tasarladıklarını geçen görüşmelerinde Anne'e tek tek anlattığı duygusuna kapılınca irkildi; sözümona Anne, ses çıkarmadan dinlemişti, tabii onu kırmamak için, ayrıca yapacağını yapması şarttı, biliyordu: Kararı öylesine kaçınılmazdı ki bütün dünya bilmeliydi planını: yanı başında, kendi halinde bir şeyler atıştıran adam, evden çıktığında holü süpüren, özellikle anaç bir gülümsemeyle hatırını soran Bayan McCausland. Duvardaki günlük takvime göre 12 Mart Cuma günüydü. Guy, takvime şöyle bir göz attıktan sonra yemeğini bitirdi.

Yerinde duramıyordu. Madison Avenue'dan, Beşinci Cadde'den geçip Central Park'ın öbür ucuna, Batı Central

Park'tan Pennsylvania İstasyonu'na kadar yürürse, Great Neck trenine tam zamanında yetişebilirdi hesabınca. Bu gece yapması gerekenleri planlamaya çalıştı ama bu çaba yeterince ezberlenmiş bir ödevi yinelemek kadar sıkıcıydı, vazgeçti. Madison Avenue'da bir mağaza vitrininde gördüğü pirinç barometreler ne kadar çekici geliyordu şu anda, sanki yakında bir tatile çıkacak, tatilde satın aldığı bu oyuncaklarla gönlünce oynayabilecekti. Anne'in yelkenlisinde bu kadar gösterişli barometre yok, dedi içinden, olsaydı mutlaka farkına varırdı. Balayına, güneye gitmeden önce bu barometrelerden bir tane ayarlamalıydı. Aşkı da değerli bir eşyaydı gözünde. Central Park'ın kuzey ucuna vardığında, birdenbire tabancayı yanına almadığını ayırt etti. Eldivenleri de. 8'e çeyrek kalmıştı üstelik. Ne güzel, ne saçma bir başlangıç! Bir taksiye el etti, evine dar yetişti.

Önünde öyle uzun bir süre uzanıyordu ki odasında boş boş dolandı. Lastik tabanlı pabuçlarını giymeye değer miydi? Şapka şart mıydı? Alt çekmeceden Luger'ı çıkardı, masasının üstüne köydu. Tabancanın altında Bruno'nun son planı duruyordu, açıp okudu ama her sözcük öylesine bildik geldi ki hemen çöp tenekesine attı. İçinin tezliği, yine adımlarını sakin atmasını sağlıyordu. Başucundaki sehpadan pembe pamuklu eldivenleri çıkardı. Sarı bir kâğıt fırladı aradan. Great Neck'e tren bileti.

Siyah Luger'a baktı, eskisinden daha büyük, olağanüstü büyüktü. Böyle büyük bir tabanca yapan *kişi* aptalın tekiydi kuşkusuz! Üst çekmeceden kendi küçük tabancasını aldı. İnci kakmalı kabzası, soylu bir güzellikle parlıyordu. Kısa, zarif namlusu tetikteydi, hazırdı; kendini hemen ele vermeyen, şövalyece bir gücü vardı. Yine de Luger'ı yatak odasında bırakmayı unutmamalıydı sakın, o Bruno'nun tabancasıydı çünkü. Ama şu anda bu ayrıntı önemsiz görünüyordu, yani koskoca tabancayı o yüzden taşımak. Ne tuhaf, şu anda Bruno'ya hiç düşmanlık duymuyordu.

Birden kafası iyice karıştı. Tabii ki götürmeliydi Luger'ı, Luger, planın bir parçasıydı! Onu paltosunun cebine koydu. Masasının üstündeki eldivenlere uzandı. Eldivenler pembeydi, kendi tabancasının kılıfıysa eflatun. Ufak taban-

cayı almak aradaki renk uyumundan ötürü daha uygun göründü bir an, Luger'ı alt çekmeceye attı, küçük tabancayı cebine soktu. Başka yapılacak bir şey kaldı mı diye kafa yormadı artık, Bruno'nun planlarını kimbilir kaç kere gözden geçirdiği için hiçbir şey unutmadığını biliyordu. Çıkarken, raf köşelerine tırmanan sarmaşığa bir bardak su döktü. Bir fincan kahve içse, daha da toparlardı kendini. Artık Great Neck istasyonunda.

Trende bir ara, omzuna bir adam çarptı, yüreği hopladı, sinirleri yay gibi gerildi, sanki bir şey, *mutlaka* patlak verecekti; kafasına üşüşen sözcükler ağzından çıkmak üzereydi: *Cebimdeki tabanca falan değil. Ona hiçbir zaman tabanca diye bakmadım ben. Tabanca diye satın almadım.* Sonra, birdenbire duruldu, onunla bir adam öldürecekti nasıl olsa. Evet, Bruno'ya benziyordu. Zaman zaman bu benzerliği sezmemiş miydi, alçak bir korkak gibi görmezden gelmemiş miydi? Bruno'nun da kendisine benzediğini bilmiyor muydu? Yoksa Bruno'yu neden sevsindi? Evet, düpedüz seviyordu Bruno'yu. Bruno, onun atacağı her adımı hazırlamıştı, her şey yolunda gidecekti, çünkü Bruno'nun işleri hep yolunda giderdi. Dünya, Bruno gibilerin elindeydi.

Trenden inerken ortalıkta savrulan sisin üstüne ince bir yağmur çiseliyordu. Bruno'nun tarifi üstüne, doğruca sıra sıra dizilmiş otobüslere yürüdü. Açık pencereden giren hava, New York havasından daha soğuktu, temiz kır havasıydı. Otobüs, ışıklı kent merkezinden geçip iki yanına evler sıralı, daha karanlık bir yola saptı. Guy, istasyonda kahve molası vermediğini anımsadı. Bu unutkanlığına o kadar bozuldu ki az kalsın otobüsten inip istasyona dönecekti. Bir fincan kahve, dünyayı tepeden tırnağa değiştirebilirdi. Evet, kendi yaşamını da! Ama Grant Sokağı durağında düşünmeden fırladı yerinden, önceden çizilmiş bir yolda ilerleme duygusu yine rahatlattı içini.

Adımları, toprak yolda, ıslak lastik sesleri çıkarıyordu. Ötede, yol kenarında genç bir kız, basamakları çıktı, kapattığı kapının sesi usul, dostçaydı. Tek ağaçlı boş arsa şuradaydı işte, solda da karanlık ve orman. Bruno'nun her çizimine koyduğu sokak lambası bulanık maviydi, çevresine altın bir halka yayıyordu. Yolun çukurlarına girip çıktıkça,

ön farları bir o yana bir bu yana bakan çılgın gözleri andıran bir araba yavaşça yaklaştı, geçip gitti.

Birdenbire buldu aradığını, sanki öteden beri çok iyi bildiği bir sahnenin perdesi kalkmıştı: önünde, boyu iki metreyi aşan, yer yer kiraz ağaçlarının gölgeleriyle kaplı beyaz duvar, arkada, evin üçgen beyaz çatısı. Köpek kulübesi. Karşı kaldırıma geçti. Yolun başından, çıtırtılı ayak sesleri yavaş yavaş yaklaşıyordu. Duvarın daha karanlık olan kuzey köşesine sinip karaltının iyice yaklaşmasını bekledi. Bir polis memuruydu, kollarını arkasında kavuşturmuş, copunu sallayarak yürüyordu. Guy ürpermedi bile, adam polis olmasaydı acaba daha çok mu korkacaktı? Polis geçip gidince duvarın dibinden on beş adım yürüdü, sıçrayıp tepedeki saçağı yakaladı, silmeye tırmandı. Neredeyse tam altında, Bruno'nun duvarın kenarına fırlattığını söylediği boş süt kasası duruyordu. Vişne ağacının dallarını aralayarak eğildi, eve baktı. Alt kattaki geniş beş pencereden ancak ikisini görebiliyordu, yüzme havuzunun o yana uzanan dikdörtgen çıkıntısının bir bölümünü de. Hiç ışık yoktu. Aşağı atladı.

Şimdi evin arka cephesindeki beyaz kenarlı geniş altı basamağın başladığı noktayla evi çevreleyen kızılcık ağaçlarının buğulu püsküllerini de seçiliyordu. Bruno'nun çizimlerinden de anlaşıldığı gibi çifter çifter on tepelik çok fazlaydı bu ev için, besbelli ev sahibi tepelikle bozmuştu. Duvarın iç bölmesinden yürüdü, dallar çatırdayınca ürperdi. Bruno, *Çimenliği iki büklüm geç,* demişti, demek nedeni dallardı.

Eve doğru yürürken şapkası bir dala takıldı. Çıkarıp paltosunun cebine tıktı, cebindeki anahtarı yokladı. Eldivenleri ne zaman eline geçirmişti? Derin bir soluk aldı, yürümeyle koşma arası bir hız tutturarak çimenlikten kedi gibi süzüldü. Daha önce kimbilir kaç kere böyle yürüdüğünü düşündü, bu da onlardan biriydi işte. Çimenliğin bitimine vardığında, duraladı, çakıl taşı döşeli yolun kıvrıldığı tanıdık garaja baktı, arkadaki altı basamağı çıktı. Arka kapı ağır ağır açıldı, Guy, içeri girer girmez tokmağı yakaladı. Ama iç kapının Yale kilidi direniyordu, bir an bocaladıktan sonra yüklendi, kapı açıldı. Solundan, mutfak masasının

üstündeki saatin tik takı geliyordu. Zifiri karanlıkta daha açık renkleriyle seçilen nesnelerden –kocaman beyaz bir fırın, hizmetçilerin masası, boş iskemleler, mutfak dolapları– solundaki nesnenin mutfak masası olduğunu anladı. Mutfağı çaprazlama geçerek arka merdivene doğru ilerledi, adımlarını saymayı unutmadı. *Giriş merdiveni çok daha iyi bence ama gıcırdamayan basamağı yok gibi.* Her adımını kollayarak, gözlerini kısarak yavaş yavaş yürüdü, iyice göremediği sebze küfelerine çarpmamaya çalıştı. Bir an, kendini aklını oynatmış bir uyurgezere benzetince yüreği sıkıştı.

Önce on iki tane basamak çıkacak karşına, yedinciyi atla. Dönemeçten sonra, üç-beş basamak arayla iki kat kalıyor... Dördüncü basamağı atla, üçüncüyü de, sonuncuya gelince daha geniş bir adım. Aklında kalacak, tekerleme gibi. Alt katta merdivenin dördüncü basamağını atladı. En üst kata varmadan önceki dönemeçte yuvarlak bir pencere vardı. Aklına eskiden okuduğu bir deneme geldi: *Bir evin mimarisi, ileride orada yaşayacakların etkinliklerini belirliyorsa... bir çocuk, oyun odasına çıkan on beş basamağı tırmanmadan önce pencerenin önünde durup dışarıdaki manzaraya bakacak mıdır?* Uşağın odası, üç metre ötesinde, soldaydı. Guy, kapının loş çıkıntısından geçerken Bruno'nun sesi yükseldi: *Biriyle karşılama olasılığının en yüksek olduğu yer.*

Döşemeden incecik bir gıcırtı yükseldi, Guy, hemen çekti ayağını, bekledi, gıcırdayan bölümün çevresinden dolandı. Hole açılan kapının tokmağını usulca avuçladı. Tokmağı çevirirken, giriş merdiveninin başındaki saatin tik takları daha da yükseldi, Guy, bir süredir bu sese kulak verdiğini ayırt etti. Derken bir iç çekiş duyuldu.

Merdivende biri içini çekiyor ha!

Tam o sırada saat çaldı. Kapı tokmağı tıkırdadı, Guy, tokmağı avucunda kırarcasına sıktı. *Üç. Dört.* Uşak tıkırtıyı duymadan kapat kapıyı! Bruno'nun 11 ile gece yarısı arasında bir zamanı önermesi bu yüzden miydi? Lanet olsun. Luger'ı da yanına almamıştı! Ufak bir pat'la kapattı kapıyı. Ter içindeydi, paltosunun yakasından yükselen ısı yüzünü yakıyordu, saatin çalması bitmemişti daha. Neyse, son bir vuruş.

Kulak kesildi, saatin tok sesi dışında çıt çıkmıyordu, kapıyı açıp hole girdi. *Babamın odası, sağdaki ilk kapı.* Yine toparlamıştı kendini. Buraya daha önce geldiğinden emindi, Bruno'nun babasının oda kapısına bakarken bu holde daha önce de bulunduğunu düşünüyordu, gri halı, aynalı tahtalı bej duvarlar, merdivenin başındaki mermer masa. Holün kendine özgü kokusu bile bildikti. Şakakları tatlı tatlı zonkluyordu. İhtiyarın kapının öte yanında durup tıpkı onun gibi soluğunu tuttuğunu, yolunu beklediğini düşündü ansızın. Guy, soluğunu o kadar uzun bir süre tuttu ki, ihtiyar adam da bu süre içinde soluk almamışsa çoktan ölmüş olmalıydı. Saçma! Açsana şu kapıyı!

Tokmağı sol eliyle kavradı, sağ eli, kendiliğinden cebindeki tabancaya gitti. Bir makineydi sanki, tehlikelere karşı dokunulmazlığı vardı. Daha önce kaç kereler burada bulunmuş, daha önce kaç kereler öldürmüştü ihtiyarı; şimdiki cinayeti, onlardan biriydi yalnızca. İki-üç santim aralanmış kapıya bakarken, öte yanda sınırsız bir boşluğun açıldığı duygusuna kapıldı, baş dönmesi geçene kadar durdu. Ya içeri girdiğinde onu *göremezse*? Ya önceliği ihtiyar kaparsa? *Ön verandada geceleri açık bırakılan ışık, odayı belli belirsiz aydınlatır,* ne yazık ki yatak öbür köşedeydi. Kapıyı biraz daha itti, kulak kabarttı, çabucak süzüldü içeri. Odada çıt çıkmıyordu, karanlık köşede kocaman ne idüğü belirsiz bir şeydi yatak, baş tarafına ince bir ışık dilimi vuruyordu. Kapıyı kapadı, *kapı rüzgârdan çarpabilir,* sonra o köşeye dikti gözünü.

Tabancayı eline almıştı bile, gözlerini –ne kadar kızarsa kızsın– içinde hiçbir şey göremediği boş yatağa dikmişti.

Sağ omzunun üstünden pencereye baktı. En fazla otuz santim aralıktı, oysa Bruno *ardına kadar açıktır,* demişti. Çiseleyen yağmur yüzünden. Kaşlarını çatarak süzdü yatağı, yatağın duvara yakın tarafına dönmüş kendisine pis pis sırıtıyormuş izlenimi veren başı seçince bedenini bir titreme aldı. Yastığa gömülmüş saçlara oranla daha koyuydu yüz. Guy'ın tabancası da, gözleri gibi o yüze çevrilmişti.

Göğse nişan almak gerekirdi. Tabanca, buyruğu dinleyip göğse doğru indi. Guy, yatağa doğru biraz daha kaydı, arkasındaki pencereye bir daha göz attı. Yataktakinin sesi

soluğu çıkmıyordu. İhtiyarın sağ olduğuna inanmak güçtü gerçekten. Öyle düşünmeye zorladı kendini, karşısındaki karaltı, bir hedefti, o kadar. Ayrıca, hedefi tanımadığına göre, savaş sırasında birini öldürmek gibiydi yaptığı. Peki yani?

"Ha ha ha!" diye bir kahkaha geldi pencereden.

Guy titredi, tabanca da titredi elinde.

Duyduğu, bir kız kahkahasıydı, uzaktan geliyordu, yine de kurşun sesi kadar açık seçikti. Guy, dudaklarını yaladı. Kahkahanın canlılığı, bir an sahneyi silip süpürmüştü göz önünden, şimdi o boşluk, yavaş yavaş, kendisinin bu odada birini öldürmek üzere var olmasıyla doluyordu. Bir kalp atışı süresince. Yaşam. Sokakta yürüyen genç kız. Belki de genç bir adamla birlikte. Yatakta uyuyan ihtiyar da yaşıyor. *Hayır, bunları düşünme! Bunu Anne adına yapmıyor musun, unuttun mu? Anne ile kendin adına! Savaşta adam öldürmek gibi bir şey, savaşta...*

Tetiği çekti. Ufak bir çıt duyuldu. Bir daha çekti, bir daha çıt. Tongaya düşmüştü! Bütün bunlar düzmeceydi! Aslı yoktu! Burada olmasının bile! Yine çekti tetiği.

Oda, müthiş bir gümbürtüyle sarsıldı. Guy'ın parmakları korkudan büzüştü. Bir daha yükseldi o gümbürtü, yer kabuğu çatlamıştı sanki.

"Ahh!" dedi yataktaki karaltı. Sararmış yüz doğrulunca, başıyla omuzları açığa çıktı.

Guy, bir verandanın çatısından düşüyordu. Bir karabasanın sonundaki düşüş ânı gibi; hemen uyandı. Mucize sonucu, tentenin demirlerinden birini yakaladı, dizlerinin üstüne kapaklandı. Verandanın ucundan aşağı atladı, evin çevresinde dolanıp çimenliği aştı, dosdoğru süt şişelerinin durduğu kasaya. Uyandığında, cıvık bir toprakla, çimenlikteki çılgınca koşuyu hızlandırmak için çırpınan kollarının çaresizliğine tosladı. Bana öyle geliyor, aslında da öyle, diye düşündü; *yaşam*, tıpkı yukarıdan gelen kahkaha gibi. Aslında, acımasız koşullar kişinin elini kolunu bağlamışsa, karabasandan farkı yoktu yaşamın.

"Baksana!" diye seslendi biri.

Uşak ardına düşmüştü beklediği gibi. Arkasındaydı işte. Karabasan!

"Hey, hey, baksana!"

Guy, kiraz ağaçlarının altında durdu, döndü, yumruğunu sıktı. Uşak ensesinin dibinde değildi. Çok uzaktaydı daha ama onu görmüştü. Beyaz pijamasıyla delice bir koşu tutturan karaltı, duman halkası gibi titrekti, halka Guy'a doğru kıvrıldı. Guy yerine çakıldı, bekledi.

"Hey!"

Guy, yaklaşan çeneye bir yumruk salladı, beyaz kütle yere yığıldı.

Guy, duvara doğru atıldı.

Karanlık gitgide bastırıyordu. Küçük bir ağacı sıyırtıp geçti, hendek gibi bir şeyin üstünden atlayıp koşmayı sürdürdü. Birdenbire, yere kapaklanmış buldu kendini, karnını saran sızı, bütün bedenini kavuruyor, toprağa mıhlıyordu. Sapır sapır titrerken, kendini toparlaması, titrerken harcadığı gücü koşmaya harcaması gerektiğini, ayrıca şu anda Bruno'nun planında belirttiği yerde olmadığını, ne yazık ki kolunu kıpırdatacak gücünün de kalmadığını düşündü. *Evin güneyine düşen Newhope'tan doğuya giden patikadan yürü, (orada ışık yok) Columbia Sokağı'na varıncaya kadar aradaki iki büyükçe caddeyi geç, sonra güneye sap (sağa doğru)...* Başka bir istasyona giden otobüslerin kalktığı durağa. Bruno için şu lanet olası bilgileri kâğıda dökmek işten değildi. Allah belasını versin! Guy, şu anda nerede olduğunu biliyordu, Bruno'nun planlarının hiçbirinde yer almayan, evin batısındaki bir tarlada! Arkasına baktı. Kuzey neredeydi? Sokak lambasına ne olmuştu? Belki bu karanlıkta patikayı bulamayacaktı. Ev arkasında mıydı, solunda mı? Sağ koluna saplanan garip sızı, karanlığı yarabilecek kadar keskindi.

Tabanca patladığında parçalanan kendi gövdesiydi sanki, bir daha asla yerinden kıpırdayacak gücü bulamayacaktı, doğrusu, umurunda da değildi. Lisedeyken, bir maçta böyle yüzüstü kapaklandığında acıdan sesinin soluğunun nasıl kesildiğini anımsadı. O akşam annesinin yatağına getirdiği yemek, sıcak su torbası, battaniyeyi çenesinin altına sıkıştıran ellerinin tenine dokunuşu bugün gibi aklındaydı. Titreyen eli, toprağa yarı gömülmüş bir kayaya habire sürtünmekten sıyrılmıştı. Dudağını ısırdı, bir sabah bitkin

kalkan, biraz sonra her ne pahasına olursa olsun harekete geçmezse işinin bitik olduğunu kavrayan yarı uyur yarı uyanık kişiler gibi kafasını işletmeye çalıştı. Hâlâ evin çok yakınındaydı. Birdenbire, toprağa saplanan elleriyle ayakları canlandı, uyuşukluğun biriktirdiği can havli ânında boşaldı sanki, yine tarlada koşuyordu.

Tuhaf bir ses duyunca durdu: her yandan yükselen iniltili bir ezgi.

Polis sirenleri olsa gerek. Aptal gibi, uçak sanmıştı ilk duyduğunda! Koştu koştu, nereye koştuğunu bilmeden, yalnızca artık sol omuz başında duyduğu canavar düdüklerinin ters yönünde koştuğunu ve patikayı bulmak için sola sapması gerektiğini bilerek. Beyaz duvardan çok uzaklaşmış olmalıydı. Sola doğru koşmayı sürdürdü; geçmesi gereken anayol o yönde olmalıydı ama o anda, canavar düdüklerinin oradan geldiğini fark etti. Ya durup beklemeliydi... Ama bekleyemezdi. Arabaların yanı sıra koştu. O sırada ayağına bir şey takıldı, sövgüler yağdırarak yine kapaklandı. Hendeğimsi bir yerde yatıyordu, kollarını iki yana açmıştı, sağ kolu bir tümsekteydi. Çaresizlikten, boğuk bir çığlık attı. Sol eli bir tuhaftı. Bileğine kadar suya batmıştı. Saatim ıslanacak, diye düşündü. Ne var ki saati kurtarmaya çabaladıkça eli daha da ağırlaşıyor, yerinden oynamıyordu bir türlü. İki güçle karşı karşıyaydı sanki, biri kolunu oynatacak güç, öteki kolunu yerine çakılı tutan güç, ikisi öylesine kusursuz bir dengedeydiler ki kolunda kasılma bile yoktu. Şu anda uyuyabilirdim pekâlâ, diye düşündü bu duyguya şaşıp kalarak. Ama *polisler kıstıracak* beni, diye düşündü birdenbire, biraz sonra ayağa fırlamıştı yine, koşuyordu.

Sağındaki canavar düdüğü bir zafer çığlığı attı, onun yerini keşfetmişti sanki.

Önüne dikdörtgen bir ışık dilimi çıktı, döndü, o ışıktan kaçtı. Bir pencere. Az kalsın bir eve giriyormuş. Evet, bütün dünya uyanıktı! O da bu yolu geçmek *zorundaydı*.

Polis arabası on metre önündeydi, çalıların arasında farları yanıp sönüyordu. Solunda başka bir siren uğuldadı, evin oradan anlaşılan, sonra kesildi. Guy, iki büklüm arabanın az berisinden karşıya geçti, daha koyu bir karanlığa

daldı. Patikanın nerede olduğu artık önemli değildi, bu yöne doğru koşarsa evden daha çabuk uzaklaşabilirdi. *Patikadan sapmak zorunda kalırsan, güneye uzanan hiç ışıksız bir koru var saklanabileceğin... Ev ile istasyon arasındaki yolda ne olursa olsun, Luger'ı atmaya kalkışma sakın.* Eli cebine gitti, eldivenin deliklerinden tabancanın soğukluğunu duyuyordu. Tabancasını cebine koyduğunu anımsamıyordu bile. Pekâlâ mavi halının üstünde bırakmış da olabilirdi! Ya düşürseydi? Tam da zamanıydı bunları düşünmenin!

Bir şeye takılmıştı, kurtulamıyordu. İçgüdüsüyle yumrukladı o nesneyi; çalıların, dalların, dikenlerin ağına yakalanmıştı; yumruklarını savurarak aradan geçmeye çabaladı, canavar düdükleri hâlâ peşindeydi, gidebileceği tek yön de buydu. Önünü, iki yanını, hatta arkasını kuşatan, sipsivri, küçücük binlerce elle yakasına yapışan, çatırtısıyla canavar düdüklerini bile bastıran düşmanına verdi olanca dikkatini. Onunla boğuştu; uğradığı bu dürüst, açık saldırının tadını çıkardı.

Korunun ucunda, bir yamaca yüzüstü kapaklanmıştı uyandığında. Uyanmış mıydı, yoksa yere yıkılalı topu topu birkaç dakika mı geçmişti? Ama tepesindeki gök, tan griliğindeydi, ayağa kalktığında gözlerinin bulandığını fark etti, bayılmış olduğunu kavradı. Başının bir yanından yapış yapış sarkan gür saçlarındaki ıslaklığı yokladı hemen. Müthiş bir korkuyla, belki de kafatasım çatlamıştır, diye düşündü, bir an kıpırdamadı, yoksa yığılıp ölmesi işten değildi.

Aşağılarda, küçük bir kasabanın ışıkları, günbatımı yıldızları gibi parlıyordu. Hiç düşünmeksizin, Guy, cebinden bir mendil çıkararak başparmağını sıkı sıkı sardı, çizikten akan kan, pıhtılaşmıştı. Yürüyüp bir ağaca sırtını yasladı. Aşağıda uzanan kasabayı, yolu taradı. Yaprak kıpırdamıyordu. Kendisi miydi bu adam? Bir tabancanın patlayışını, canavar düdüklerini, ormanda çalılarla cebelleşmenin anısını taşırken bir ağaca yaslanan? Susamıştı. Kasabanın kenarından geçen toprak yolda bir benzin istasyonu gördü. Bayır aşağı oraya doğru yürüdü.

Benzincinin yanı başında eski usul bir su tulumbası vardı. Başını suyun altına tuttu. Yüzüne incecik iğneler ba-

tıyordu sanki. Yavaş yavaş kendine geldi. Great Neck'in bilemedin iki kilometre uzağındaydı. Bileğine tek parmakla asılı kalmış sağ eldivenini çekip çıkarttı, cebine attı. Öbürü neredeydi peki? Parmağını sararken ormanda düşürmüş olmasındı? Bildik bir korkunun yoklayışıyla kendine geldi. Dönüp eldiveni bulması gerekiyordu. Paltosunun ceplerini aradı, paltosunun düğmelerini çözüp pantolon ceplerini aradı. Şapkası, başından ayaklarının dibine düştü. Şapkayı hepten unutmuştu, ya onu da bir yerlerde düşürmüş olsaydı? O sırada sol kolunun yeninde eldiveni buldu, bileğini saran şerit dışında lime limeydi; mutluluğa benzer bir duyguyla onu cebine attı. Pantolonunun yırtılmış paçasını kıvırdı. Güney diye düşündüğü yönde yol almaya karar verdi, daha ötede bir otobüse atlar, istasyona kadar giderdi.

Kararını kesinleştirdiği anda, bir acı çöktü içine. Bu dizlerle onca yolu nasıl teperdi? Yine de caymadı, başını dik tutarak kendini yürümeye zorladı. Geceyle gündüz arasında oynak bir dengenin kurulduğu saatlerdi, hava karanlıktı ama her yanı hafif bir alaca kaplamıştı. Karanlık, ışığı hâlâ alt edebilir gibiydi, daha baskındı çünkü. Keşke, Guy eve gidip kapısını kilitleyene kadar dayanabilseydi karanlık.

Gün ışığı, birdenbire saldırıya geçti, Guy'ın soluna düşen gök dilimini boydan boya yardı. Bir tepenin üstünden gümüşsü bir çizgi aktı, tepe, mor, yeşil çalığı bir renk aldı, uykulu gözlerini yeni açıyordu sanki. Tepedeki bir ağacın altında küçük, sarı bir ev duruyordu. Guy'ın sağında, önceleri kapkaranlık duran bir tarla, yeşil, güneş çalığı diz boyu çimenlerle doluvermişti. Guy bakadursun, çimenlerin arasından bir kuş, öterek havalandı ve sivri uçlu kanatlarıyla göğe kesik kesik coşku dolu bir bildiri yazıverdi. Guy, gözden yitene kadar izledi onu.

24

Tuvalet aynasında yüzünü belki yüzüncüdür inceliyordu, üşenmeden her çiziğe şap sürüyor, yeniden yeniden pudra serpiyordu. Yüzüyle ellerine nesnel bir biçimde söz geçiriyordu, kendi bedeninin bir parçası değildiler sanki. Aynadaki gözlerle karşılaşan gözleri, bakışlarını kaçırdılar, tam bekleneceği gibi, diye düşündü Guy, trendeki ilk ikindi, gözlerini Bruno'dan nasıl kaçırdıysa, öyle.

Dönüp yatağına uzandı. Günün geri kalan bölümü vardı önünde, sonra yarın, pazar günü. Kimseyi görmeye can atmıyordu. Birkaç haftalığına Chicago'ya gidebilir, bir iş yolculuğuna çıktığını söyleyebilirdi. Yine de kentten ertesi gün ayrılması kuşku uyandırabilirdi. *Dün. Dün gece.* Ellerindeki çizikler olmasa, yaptığını düşlerinin bir oyunu sanabilirdi. Çünkü istemeyerek yapmıştı. Öz istenciyle değil. Onu yönlendiren, Bruno'nun istenciydi aslında. Bruno'ya avaz avaz küfretmek geçti içinden ama artık eli kolu tutmuyordu. İşin tuhafı, suçluluk duymuyordu, bunun açıklaması da, istencini Bruno'nun yönlendirdiği gerçeğiydi. Ama asıl Miriam'ın ölümünden sonra duyduğu şu suçluluk, ne mene bir duyguydu? Şu anda yalnızca yorgundu, hiçbir şeye aldırdığı yoktu. Yoksa birini öldürdükten sonra herkes böyle mi hissederdi? Uyumaya çalıştı, Long Island otobüsünde geçirdiği anlara kaydı belleği, kendisine bakan iki işçiye, onların karşısında gazetesinin arkasına gizlenişine, uyur gibi yapışına. İşçilerin yanında duyduğu utanç daha büyüktü...

Merdivenlerden inerken dizleri boşaldı, az kalsın düşüyordu. Birinin kendisini izleyip izlemediğini keşfetmeye çalışmadı. Altı üstü olağan bir şeydi, aşağı inip gazete almak.

Ama aynı zamanda, birinin kendisini izleyip izlemediğini araştıracak gücünün, hatta buna aldıracak gücünün de kalmadığını, tıpkı kaçınılmaz bir ikinci ameliyattan kaçınan bir yaralı ya da hasta gibi, o gücün geri döneceği andan korkuyla kaçındığını seziyordu.

Journal-American, olaya en geniş yer veren gazeteydi; uşağın ifadesine göre katilin temsili bir resmi de vardı, boyu 1.85 civarında, 80 kilo ağırlığında, koyu renk palto giymiş şapkalı bir adam. Guy, hafifçe şaşarak okudu bu ifadeyi, kendisiyle ilgisi yoktu hiç: Boyu 1.75'ti, kilosuysa 64. Ayrıca şapka giymemişti. Samuel Bruno'nun kişiliği üstüne bilgi veren bölümü atladı, katilin nereye kaçabileceği konusunda tahmin yürütülen bölümü büyük bir ilgiyle okudu. Katilin Newhope Yolu'ndan kuzeye doğru gittiği, Great Neck'te izini kaybettirdiği, 12.18 trenine atlayıp kentten ayrıldığı varsayımı yürütülüyordu. Aslında güneydoğuya gitmişti. Birdenbire içi rahatladı, güveni geri geldi. Dikkat, diye uyardı kendini, güven aldatıcıdır. Ayağa kalktı, evin çevresinde dolanırken duyduğu o büyük ürkünün tıpkısıyla sarsıldı. Gazete basılalı saatler olmuştu. Bu arada nerede yanıldıklarını anlamış olabilirlerdi. Belki peşine düşmüşlerdi bile, kapının dışındaydılar. Durup bekledi, çıt çıkmıyordu, yine bitkin düşerek iskemleye çöktü. Uzun sütunun gerisini okuyarak kendini toparlamaya çalıştı. Cinayetin serinkanlılıkla işlendiği üstünde duruluyordu, belki de aileden biriydi katil. Ne parmak izi vardı ne bir ipucu, birkaç ayak izi –44 numara– ve duvarın sıvasında kalmış siyah bir pabuç lekesinden başka. Hemen giysilerimden kurtulmalıyım, hemen diye düşündü gelgelelim kolunu kıpırdatacak gücü yoktu ki. Ayak numarasını abartmalarına şaşmıştı, toprak o kadar ıslakken. "Merminin kalibresi olağanüstü küçük," diyordu gazete. Tabancasından da kurtulmalıydı. Birden böğrüne bir acı saplandı. İşte bunu yapmaktan nefret ediyordu, tabancasından ayrılacağı andan nasıl nefret ediyordu! Doğruldu, başına sardığı havlunun içindeki buzu tazelemeye gitti.

Anne, akşama doğru aradı, pazar gecesi Manhattan'da verilecek bir partiye çağırdı.

"Helen Heyburn'ün partisi. Biliyorsun, söz etmiştim sana."

"Tabii," dedi Guy hiç anımsamadan. Sesi tatsız tuzsuzdu. "Galiba bir partiye gidecek havada değilim, Anne."

Son bir saattir uyuşuktu. O yüzden Anne'in sözleri yadırgatıcı, anlamsız geliyordu. Söylenmesi gereken şeyleri söyleyen kendi sesini dinledi, Anne'in bir değişiklik sezeceğini hiç hesaba katmadan, belki umursamayarak. Anne belki de Chris Nelson'u ayarlarım, dedi; peki dedi Guy; Nelson için, ne kadar sevineceğini, Guy ortaya çıkmadan önce Anne'le sık sık görüşen bu gencin aslında hâlâ Anne'e âşık olduğunu düşündü. "Pazar akşamı biraz meze alıp sana uğrasam ne dersin?" dedi Anne. "Birlikte bir şeyler yeriz. Chris'le sonra buluşurum."

"Galiba pazar günü dışarı çıkacağım Anne. Bazı karalamalar yapmak için."

"Peki canım. Sana verilecek bir haberim vardı."

"Neymiş o?"

"Hoşuna gidecek bir haber. Her neyse, başka zaman."

Guy, Bayan McCausland'la karşılaşmamaya çalışarak merdivenleri çıktı. Anne bana soğuk davranıyor, diye düşündü ilgisizce, Anne soğuk. Bir dahaki buluşmalarında her şeyi öğrenmiş olacak, ondan nefret edecekti. Anne usandı, Anne usandı. Uyuyakalana kadar habire bu tümceyi mırıldandı.

Ertesi gün, öğleye kadar uyudu, günün geri kalan bölümünü uyuşukluk içinde yatakta geçirdi, havluya yeni buz koymak için kalkmak, odanın karşı köşesine yürümek bile başlı başına bir işkenceydi. Ne kadar uyursa uyusun eski gücüne kavuşamayacaktı galiba. İz peşinde koşmaktan, diye düşündü. Bedeniyle beyninin, geçtiği uzun yolun izlerini sürmesinden. Yolun ucunda ne vardı peki? Korkudan kaskatı kesilmiş, terleye titreye yattı yatağında. Bir ara tuvalete gitmesi gerekti. Bağırsakları bozulmuştu. Korkudan herhalde, diye düşündü. Savaş alanında da olur.

Yarı uyur yarı uyanık, eve giden çimenlikte yürürken gördü kendini. Ev yumuşacık, bembeyaz, bulut gibi kaygandı. Ateş etmek gelmiyordu içinden, bileğinin gücüyle girmek istiyordu içeri, boğuşarak. Tabancanın patlamasıy-

la uyandı. Gözlerini açtığında, odasına tanın ilk ışıkları vuruyordu. Kendini çalışma masasının başında ayakta dururken gördü, tıpkı düşündeki gibi tabancasını köşedeki yatağa, Samuel Bruno'nun kalkmaya davrandığı yatağa doğrultmuştu. Tabanca bir daha patladı. Guy bir çığlık attı.

Yataktan fırladı, dizleri titriyordu. Yataktaki karaltı yok olmuştu. Penceresine o sabah tan ağarırken vuran aynı cılız ışık vuruyordu yine, yaşamla ölümün kaynaşması. Yaşadığı sürece her tan sökümünde bu ışık gelip çatacak, odayı aydınlatacak, gün geçtikçe oda daha bir belirginleşecek, Guy'ın korkusu o oranda artacak, büyüyecekti. Ya bundan böyle her tan sökümünde uyanırsa?

Mutfak bölmesinde kapı çalındı.

Polisler aşağıda, diye düşündü. Onu yakalamak için en elverişli saat tan sökümüydü. Aslında, umurunda bile değildi ya, hiç değildi. Suçunu itiraf edecekti, hiçbir şey gizlemeksizin. Bir çırpıda!

Kapı düğmesine bastı, sonra kapıya gidip kulak kabarttı.

Yumuşak, tez ayak sesleri. Anne'in ayak sesleri. Polislerin gelmesi bin kat daha iyiydi! Kapıya sırtını döndü, sersem sersem panjuru çekti. Saçını sıkı sıkı geriye yatırırken, eline kafasındaki şiş geldi.

"Benim ben," diye fısıldadı Anne, içeri süzülürken. "Helen'den buraya kadar yürüyerek geldim. Ne güzel bir sabah, değil mi?" Guy'ın elindeki sargıyı görünce neşesi söndü. "Eline ne oldu?"

Yazı masasının yanına, gölgeye sığındı Guy. "Bir kavgaya karıştım da."

"Ne zaman? Dün gece mi? Haline baksana Guy!"

"Biliyorum." Anne'siz yapamazdı, ondan uzak kalamazdı. Mahvolurdu Anne'siz. Kollarını onun beline dolamaya çalıştı ama Anne elini itti, loş ışıkta yüzünü inceledi.

"Nerede oldu bu Guy? Kimle dövüştün?"

"Tanımadığım bir adam," dedi inişsiz çıkışsız bir sesle, Anne'i yanında alıkoymak duygusu o kadar ölümcüldü ki yalan söylediğinin bilincine bile tam varamadı. "Bir barda. Işığı açma," dedi soluk soluğa. "N'olur Anne, lütfen."

"Barda mı dedin?"

"Nasıl oldu bilmiyorum. Ansızın."

"Daha önce hiç görmediğin biri, öyle mi?"

"Evet."

"İnanmıyorum sana."

Anne, sözcüklerin üstüne basıyordu konuşurken, birdenbire Guy korkuya kapıldı; Anne, kendisinden ayrı, farklı bir insandı, düşünceleri, tepkileri de başkaydı.

"Nasıl inanabilirim?" diye sürdürdü Anne. "Ayrıca o mektup konusunda söylediklerine, yani kimin gönderdiğini bilmemene de neden inanayım ki?"

"Doğru da ondan."

"Ya da çimenlikte dövüştüğün adama. Dünkü adam o muydu?"

"Değildi."

"Benden bir şeyler gizliyorsun, Guy." Sonra yumuşadı, yine de ağzından çıkan her sözcük bir saldırı anlamı taşıyordu sanki: "Neyin var sevgilim? Sana yardım etmek istiyorum, biliyorsun. Ama bana açılman şart."

"Anlatılacak ne varsa anlattım," dedi Guy, sustu. Arkadan vuran ışık değişiyordu yavaştan. Anne'i şu anda elinden kaçırmasa, her tan sökümünün altından kalkabilirdi. Onun yüzünü çevreleyen düz, soluk sarı saçlarına baktı; uzanıp dokunmak istedi ama Anne geri çekildi.

"Böyle giderse nereye varırız bilmem, Guy. Bir yere varamayız."

"Böyle gitmeyecek. Bitti. Yemin ederim, Anne. Lütfen inan bana." Bir sınav ânıydı bu, ya şimdi ya hiç gibi. Anne'i kollarına almalı, direnme gücünü kırana kadar göğsüne bastırmalıydı. Ne var ki kolunu kaldıramıyordu.

"Nerden biliyorsun?"

Guy duraladı. "Bozuk bir havadaydım, o kadar."

"O mektup da bu havanın bir parçası mıydı yani?"

"Hayır ama daha da bozulmasını sağladı. Kıstırılmış gibiydim. Ne de olsa mesleğim söz konusuydu Anne!" Başını öne eğdi. Günahlarını şimdi de işine yüklüyordu.

"Bir zamanlar, seni mutlu ettiğimi söylerdin," dedi Anne yavaşça, "ya da her şeye karşın mutlu edebileceğimi. O duyguyu göremiyorum artık."

Senin bana mutluluk vermediğin kesin, demek istiyordu. Oysa sevgisinde biraz daha diretse, Guy onu mutlu etmek için elinden geleni yapmaya hazırdı! Ona tapar, her dileğini yerine getirirdi! "Ediyorsun, Anne. Senden başka neyim var ki?" Birdenbire omuzları çöktü, duygularını gizlemeksizin, hıçkırıklarla sarsılmaya başladı, Anne omzuna dokunana kadar kimbilir kaç saniye sürdü bu nöbet. Omzundaki el, çektiği öksüzlüğü gideriyordu gidermesine, bu kere de kendisi bu dokunuştan kaçınıyordu, çünkü düpedüz acıma demekti; Anne; yalnızca insancıl duygularla dokunmuştu omzuna.

"Kahvaltı hazırlayayım mı sana?"

Onun sabrının taştığını gösteren sesinde bile toptan bir bağışlama anlamına alınabilecek ipucunu sezdi Guy. Bir barda dövüştüğü için. Cuma gecesini kurcalamayacak, diye düşündü, ne de olsa o gece, ne Anne'in ne de başka bir meraklının inemeyeceği bir derinliğe gömüldü şimdiden.

25

"Senin ne düşündüğün bana vız gelir!" dedi Bruno, ayağını koltuğun bacağına bastırarak. Seyrek, sarı kaşları alnına çatılmış, uçları kedi bıyığı gibi havaya dikilmişti. Gerard'a bakarken çılgına dönmüş kısa altın tüylü bir kaplanı andırıyordu.

"Aklımdan bir şey geçtiğini söylemedim," dedi Gerard omuzlarını silkerek. "Söyledim mi?"

"Dokundurdun."

"Dokundurmadım." Yuvarlak omuzları, attığı kahkahayla iki kere sarsıldı. "Beni yanlış anlıyorsun, Charles. Geziye çıkacağını birine özellikle söyledin demiyorum sana. Rasgele söylemişsindir."

Bruno, gözlerini ona dikti. Az önce Gerard, cinayet evden biri tarafından işlendiyse, Bruno ile annesinin de olaya bir biçimde karıştıklarını dokundurmuştu, üstelik cinayeti içeriden birinin işlediğinden emindi. Gerard, Bruno ile annesinin cuma günü yolculuğa çıkmayı perşembe günü ikindide alelacele kararlaştırdıklarını biliyordu. Ağzından bunu almak için ta Wall Street'e kadar ayağına getirtmek ne demek oluyordu! Gerard'ın elinde hiçbir kanıt yoktu, varmış gibi davranarak onu avlayamazdı. Kusursuz bir cinayetti.

"Artık kalksam olur mu?" diye sordu Bruno. Gerard, masasının üstündeki kâğıtları karıştırıp duruyordu, onu burada biraz daha tutmasının bir nedeni varmış gibi.

"Dur bir dakika. Bir içki iç." Gerard, yazıhanenin barında duran viski şişesine doğru salladı başını.

"Hayır, sağ ol." Bruno'nun içki içmeye canı gidiyordu ama Gerard'ınkini değil.

"Annen nasıl?"

"Bunu daha önce de sormuştun." Annesi iyi değildi, uykusuzdu, eve bu yüzden bir an önce dönmek istiyordu ya. Gerard'ın aile dostu havasına girdiğini görünce yanakları öfkeden kıpkırmızı kesildi. Baba dostu olsa, neyse! "Haa, sırası gelmişken, bu davayla senin ilgilenmeni istemiyoruz biliyorsun."

Gerard, ablak, pembe-mor lekelerle kaplı yüzünde bir gülücükle baktı. "Bu işte gönüllü çalışırım, Charles. Bence çok ilginç bir olay." Tombul parmaklarını andıran purolarından bir tane daha yaktı; Bruno'nun gözü yine tiksintiyle, onun açık kahverengi takımının eprimiş yakasındaki yağ lekelerine, kasvetli boyunbağına takıldı. Gerard'ın her şeyi sinirine dokunuyordu. Tane tane konuşması da. Babasının yanında üç-beş kere karşılaşmalarının anısı da. Arthur Gerard, bir dedektif bozuntusuna bile benzemiyordu. Parlak siciline karşın, onun kül yutmaz bir dedektif olduğuna inanmıyordu Bruno. "Baban çok iyi bir adamdı, Charles. Ne yazık ki onu yakından tanıyamadın."

"Onu iyi tanırdım," dedi Bruno.

Gerard'ın küçük, ela gözleri, Bruno'nun gözlerine dikildi. "Bence o seni daha iyi tanıyordu. Bana senin hakkında, kişiliğin, ilerde neler yapabileceğin hakkında bir sürü mektup bıraktı."

"O beni hiç tanımazdı ki." Bruno, sigara paketine uzandı. "Bunlardan neden söz ediyoruz, anlamıyorum. Hem konumuzun dışında hem de iç kapayıcı şeyler." Serinkanlılığını koruyarak oturdu.

"Babandan nefret ediyordun, değil mi?"

"O benden nefret ediyordu."

"Hayır, etmiyordu. Tanımadığın yanı da bu işte."

Bruno'nun koltuğun kolundan habire kayan eli terden yapış yapıştı. "Sözü döndürüp dolaştıracak mısın, neden oyalıyorsun beni burada? Annem pek iyi değil, eve gitmek istiyorum."

"Yakında iyileşir umarım, çünkü ona da bazı sorularım olacak. Belki yarın."

Bruno'nun başından aşağı kaynar sular döküldü. Şu iki-üç hafta annesine çok zor gelecekti, Gerard, durumu da-

ha da zorlaştıracaktı, ikisine de düşman olduğuna göre. Bruno kalktı, trençkotunu koluna attı.

"Bir kere daha düşünmeni istiyorum senden." Gerard, sanki Bruno hâlâ koltukta oturuyormuş gibi o yana salladı parmağını. "Perşembe gecesi nereye gittiğini, kimi gördüğünü anımsamaya çalış. Sabaha karşı 2.45'te annen, Bay Templeton ve Bay Russo'dan Mavi Melek'in önünde ayrılmışsın. Nereye gittin?"

"Hamburgerciye," diye pofladı Bruno sıkıntıyla.

"Orada tanıdık biriyle karşılaştın mı?"

"Tanıdık kim olabilir orada, dükkânın kedisi mi?"

"Peki ordan nereye gittin?" Gerard, notlarına bir göz attı.

"Üçüncü Cadde'deki Clarke'ın Yeri'ne."

"Kimseyi gördün mü?"

"Tabii, barmeni gördüm."

"Barmen seni görmediğini söyledi," diye gülümsedi Gerard.

Bruno'nun kaşları çatıldı. Yarım saat önce bunu söylememişti Gerard. "Ne yani? Bar kalabalıktı. Belki ben de barmeni görmemişimdir."

"Oradaki bütün barmenler seni tanıyorlar. Perşembe gecesi uğramadığını söylediler. Ayrıca, bar kalabalık değilmiş. Perşembe gecesi saat 3'te mi 3.30'da mı? Belleğini tazelemene yardımcı olmak istiyorum Charles."

Bruno, öfkeyle büzdü dudaklarını. "Belki de Clarke'ın orada değildim. Genellikle son kadehi orda içerim ama belki de o gece gitmemişimdir. Belki doğruca eve gitmişimdir, bilmiyorum. Peki cuma sabahı annemle birlikte konuştuğumuz kişiler ne olacak? Bir sürü insanı arayıp veda ettik."

"Tabii onları da hesaba katıyoruz. Yalnız, eğri oturup doğru konuşalım Charles," Gerard, arkasına yaslandı, şişman bacaklarını üst üste attı, sönmeye yüz tutmuş purosunu çekip ateşini canlandırmaya çalıştı, "yalnızca bir hamburger yiyip tek başına eve dönmek için annenle arkadaşlarından ayrılmazdın, değil mi?"

"Ayrılırdım belki. Belki hamburger yiyince ayılmışımdır."

"Neden belleğin bu kadar bulanık?" Iowa şivesi yüzünden bazı sessiz harfler hırlar gibi çıkıyordu Gerard'ın ağzından.

"Ne varmış bulanıksa? Sarhoşsam pekâlâ belleğim bulanabilir."

"Önemli olan –Clarke'ın oraya ya da başka bir yere uğraman fark etmez tabii– o gece *kime* rastladığın, *kime* ertesi gün Maine'e gideceğini söylediğin. Sen de babanın sizin yolculuğa çıktığınız günün gecesi öldürülmesini tuhaf karşılıyorsundur."

"Kimseye rastlamadım. İstersen bütün tanıdıklarıma sor."

"Yani sabahın beşine kadar sokaklarda tek başına dolaştın."

"Eve sabah beşte gittiğimi kim söyledi?"

"Herbert. Herbert dün öyle dedi."

Bruno pofladı. "Peki cumartesi gününü o neden bütünüyle anımsamıyormuş?"

"Dedim ya Charles, bellek böyledir. Bir ara yiter, sonra geri gelir. Seninki de tazelenecek. Beni ararsan, buradayım. Evet, artık gidebilirsin Charles." Gerard, gelişigüzel salladı elini.

Bruno bir an duraladı, söyleyecek bir şey bulmaya çalıştı, bulamayınca odadan çıktı, içinden kapıyı çarpmak geldi ama rüzgâr yüzünden çarpamadı. Özel Dedektif Bürosu'nun döküntü, kasvetli koridorundan geçti, görüşme sırasında tıkırtıları ara ara duyulan daktilonun sesi yükselmişti şimdi. "Bizler," derdi Gerard hep, işte hepsi oradaydılar, kapı arkalarında eşinen kurtlar, bir saat önce geldiğinde, kendisine sıcak bir ilgi gösteren sekreter Bayan Graham'a başıyla selam verip çıktı. Bir saat önce nasıl da neşeliydi içeri girerken, Gerard'ın sinirini bozmasına izin vermeyecekti, oysa Gerard'ın kendisiyle annesine ilişkin tatsız şakaları karşısında öfkesini ta baştan beri tutamamıştı, artık bu gerçekle yüzleşmenin zamanıydı. Ne yani? Kendisine karşı ne gibi kanıtlar vardı ki? Katilin kimliğine ilişkin ne gibi ipuçları vardı ellerinde? Birtakım yanlış ipuçları.

Guy! Bruno, asansörle aşağı inerken gülümsedi. Gerard'ın bürosundayken bir kere bile Guy gelmemişti aklı-

na! Perşembe gecesi nerede olduğu konusundaki soru yağmuru sırasında bile bir kerecik gelmemişti! Guy! Guy ve kendisi! Bir benzerleri daha var mıydı ikisinin? Bir eşitleri? Şu anda Guy yanında olsaydı keşke. Onun elini sıkardı, dünyanın canı cehenneme! İkisinin yiğitliğiyle kimse yarışamazdı! Göğü boydan boya süpüren bir ateş gibi! Yalazlanışlarıyla gözden yitişleri bir olan iki çakıntı gibi; an, o kadar kısaydı ki kimse düş mü, gerçek mi olduğuna inanamıyordu. Bir zamanlar okuduğu, bu duyguları biraz açıklayan bir şiiri anımsadı. Hâlâ adres defterinin kılıfındaydı galiba. Wall Street'in öte ucundaki bir bara koştu, bir içki söyledi, adres defterindeki kâğıt parçasını çıkardı. Okuldayken aldığı bir şiir kitabından yırtmıştı.

DONUK GÖZLÜLER
Vachel Lindsay'den

Sakın kararmasın gençlerin ateşi
atılıp çılgınca serüvenlere
Başarının zaferini dolu dolu
yaşamadan gönüllerince.
Dünyanın tek kusuru bu, yavruları
büyüdükçe ahmaklaşıyor,
Yoksullarıysa öküz gibi, hantal, donuk gözlü.

Açlıktan kırılsalar gene iyi de
düşsüzlükten kırılıyorlar,
Ekseler gene iyi de, binde bir
biçiyorlar ektiklerini,
Kulluk etseler gene iyi de, yok
kulluk edecek tanrı-efendileri,
Ölseler gene iyi de, yazık ki
kuzu kuzu ölüyorlar.

Kendisi ile Guy donuk gözlülerden değildiler. Kendisi ile Guy, kuzu gibi ölmeyeceklerdi. Kendisi ile Guy, ektiklerini biçeceklerdi. Guy'a para da verirdi artık, alırsa tabii.

26

Ertesi gün aynı saatlerde Bruno, Great Neck'teki evinin taraçasında bir şezlonga kurulmuştu, hiç alışmadığı bir gevşeklik, uçarı bir hoşnutluk duygusu içindeydi. Gerard o sabah sinsi sinsi dolaşmıştı ortalıkla ama Bruno çok serinkanlı, çok kibar davranmış, onu ve yardakçılarını öğle yemeğine alıkoymuş, ağırlamıştı; Gerard gitmişti az önce, bugünkü tavrından gurur duyuyordu doğrusu. Bir daha Gerard'ın kendisini dünkü gibi köşeye sıkıştırmasına izin vermeyecekti, o zaman aklı karışıyor, yanlış üstüne yanlış yapıyordu. Gerard, düpedüz ahmaktı. Dün, biraz daha kibar davransaydı, onunla işbirliği yapardı belki. Ne işbirliği? Bir kahkaha attı. Ne demek işbirliği? Kendini mi kandırıyordu ne?

Tam tepesinde bir kuş ötüyordu: "Ciik ciiik!" Sonra da sorduğu soruyu kendi yanıtlıyordu: "Ciiiiiiiiik!" Bruno, başını geriye attı. Annesi, bu kuşun cinsini mutlaka bilirdi. Kızıla çalan otlara, beyaz duvara, yeni açmaya başlayan kızılcıklara baktı. Bu ikindi, nedense doğayla pek ilgileniyordu. Bu ikindi, annesine yirmi binlik bir çek gelmişti. Sigorta şirketindekiler mızıldanmayı kesseler, avukatlar bürokratik engelleri aşsalar, para su gibi akacaktı. Öğlen yemeğinde annesiyle şöyle bir söz açmışlardı Capri'ye gitmekten, Bruno'ya kalırsa, gidecekleri kesindi. Bu gece de ilk kere baş başa yemeğe çıkacaklardı, Great Neck yolu üstündeki o çok sevdikleri küçük, *gözden ırak* lokantaya gideceklerdi. Doğaya daha önce ilgi göstermemesine şaşmamak gerekirdi. Artık otlarla ağaçlar kendi malı olduğuna göre, başka bir anlam kazanıyorlardı gözünde.

Kucağındaki adres defterinin sayfalarını rasgele karıştırdı. Defteri bu sabah bulmuştu, Santa Fe'deyken yanında olup olmadığını anımsayamamıştı, içinde Guy'la ilgili bir şey varsa, Gerard'ın eline geçmeden icabına bakmalıydı. Yeni konumunda, arayacağı bir sürü dost adı vardı defterde. Aklına parlak bir buluş geldi birden, cebinden kurşunkalemini çıkardı, P harfinin altına şu adı yazdı:

Tommy Pandini
232 W. 76. Sokak.

S'nin altına da:

'Slitch'
Cankurtaran Merkezi
Hell Gate Köprüsü

Gerard'ın takılabileceği adlardı bunlar.

Defterin arka sayfalarından birinde *Dan 8.15, Hotel Astor* diye bir nota rastladı. Dan'in kim olduğunu çıkaramıyordu. *Reis'ten 1 Haz.'a kadar nakit.* Bir sonraki sayfayı okuyunca tüyleri diken diken oldu: *Guy'a armağan: 25 dolar.* Delikli sayfayı yırtıp çıkardı. Guy'a armağan ettiği Santa Fe kemeri. Neden buraya yazmıştı ki? Bir dalgınlık ânında olsa gerek.

Gerard'ın siyah arabasının garaja süzülüşünü izledi.

Yerinden kalkmayıp son notlara göz gezdirmeye zorladı kendini. Sonra adres defterini cebine attı, yırttığı sayfayı ağzına sokuşturdu.

Gerard, çakıl döşeli yoldan geliyordu, ağzında purosu, kollarını sallayarak.

"Yeni bir haber var mı?" diye sordu Bruno.

"Ufak tefek şeyler." Gerard, çimenlikten beyaz duvara doğru çaprazlama bir bakış attı; katilin koştuğu mesafeyi tartarcasına.

Bruno, ağzındaki kâğıt parçasını çiklet gibi çiğniyordu. "Ne gibi sözgelimi?" diye sordu. Gerard'ın omzunun üstünden arabayı kullanan çömezini gördü, gri şapkasının altın-

dan kötü kötü süzüyordu onları. Bundan daha hain bir herif az bulunur, diye düşündü Bruno.

"Sözgelimi, katilin kente dönmediğini saptadık. Şu yöne gitmiş." Gerard, bir kasaba manifaturacısı havasıyla kolunu savurarak anayolu gösterdi. "Şu korudan geçmiş, çalılarla epey boğuşmuş olmalı. Bunları bulduk."

Bruno ayağa kalktı; lime lime eflatun eldivene, Guy'ın paltosunu andıran koyu mavi kumaş parçasına baktı. "Hay Allah! Bunların katilin giysileri olduğundan emin misiniz?"

"Oldukça. Biri, bir palto yırtığı. Öteki –büyük bir olasılıkla– eldiven."

"Ya da boyun atkısı."

"Olamaz, içinde ince bir dikiş var." Gerard, çilli, şişman parmağıyla çekiştirdi eldiveni.

"Gösterişli eldivenler doğrusu!"

"Kadın eldiveni." Gerard'ın gözleri ışıldadı.

Bruno'nun dudaklarında alaycı bir gülümseme belirdi, sonra yakışıksız gülüşünü geri aldı.

"Önce profesyonel bir katil sanmıştım," diye iç çekti Gerard. "Evin girdisini çıktısını bildiği kesin. Ama sonradan düşündüm, profesyonel bir katil, bence bu kadar panikleyip koruluğa o noktada dalmazdı."

"Hmmm," dedi Bruno ilgiyle.

"Hangi yoldan gitmesi gerektiğini de biliyormuş, topu topu dokuz metre ötede o yol."

"Onu nerden çıkardınız?"

"Bu ince ince hesaplanmış bir cinayet, Charles. Arka kapının kırık kilidi, duvarın dibindeki süt kasası."

Bruno sustu. Herbert, mutlaka Gerard'a kilidi Bruno'nun kırdığını anlatmıştı. Büyük bir olasılıkla, süt kasasını oraya koyduğunu da.

"Eflatun eldiven ha!" diye kıkırdadı Gerard, Bruno daha önce onun böyle kıkır kıkır güldüğünü görmemişti. "Ama diyeceksin ki parmak izlerini yok ettikten sonra rengin ne önemi var."

"Evet," dedi Bruno.

Gerard eve taraça kapısından girdi.

Bruno, bir an onun peşinden gitti. Gerard mutfağa geçince, merdivenlere yöneldi. Adres defterini yatağın üstüne fırlattıktan sonra koridora yürüdü. Babasının odasının açık duran kapısını görünce tuhaf bir duyguya kapıldı, sanki onun öldüğünü yeni fark ediyordu. Kapının aralık duruşu yüzünden, diye düşündü, pantolondan sarkan bir gömlek gibi, gevşetilmiş bir askı gibi, Reis sağken asla izin verilmeyecek herhangi bir şey gibi. Bruno kaşlarını çattı, sonra dedektiflerle Guy'ın ayak izlerini taşıyan halının, yazı masasının karmakarışık gözlerinin, babasının imzasını bekleyen çek defterinin üstüne hızla örttü kapıyı. Annesinin oda kapısını usulca açtı. Annesi, pembe saten yorganını boğazına kadar çekmiş, başı odaya çevrik, gözleri açık, cumartesi gecesinden beri aynı biçimde yatıyordu.

"Uyumadın mı anacım?"

"Uyumadım."

"Gerard yine geldi."

"Biliyorum."

"Rahatsız edilmek istemiyorsan, söylerim ona."

"Saçmalamasana canım."

Bruno yatağa ilişti, annesine doğru eğildi. "Keşke uyuyabilseydin anne." Gözlerinin altında mor çizgiler oluşmuştu. Bruno onun dudaklarını hiç böyle kasılmış görmemişti, uzun, incecik bir çizgiydi ağzı.

"Canım, Sam'in sana bir şey söylemediğinden emin misin, kimseye bir şey söylemediğinden?"

"Bana o konuda bir şey söyleyebileceği nasıl aklına geliyor?"

Bruno, odada volta atıyordu. Gerard'ın evdeki varlığı onu tedirgin ediyordu. İğrençlik, Gerard'ın tavrındaydı zaten, sanki elinde herkese karşı bir koz vardı, babasına taptığını çok iyi bildiği Herbert'e karşı bile, açık açık değilse de Bruno'yu elinden geldiğince suçlayan Herbert'e karşı bile. Neyse ki Bruno, Herbert'in kendisini evin çevresini arşınlarken görmediğinden emindi, yoksa Gerard şimdiye kadar çoktan kullanırdı bu kozu. Annesi hastayken, evin çevresinde dolaşmıştı, gören biri çıksa da, adım hesabı yaptığını bilemezdi. Gerard'ı defetmek geliyordu artık içinden, gelgelelim annesine dinletemezdi. Ona göre en iyi dedektif

Gerard olduğuna göre işi onun götürmesi gerekiyordu. Annesiyle aralarında dayanışma yoktu. Sözgelimi annesi Gerard'a bambaşka bilgiler aktarabilirdi –cuma günü yola çıkmaya perşembe gününden karar vermeleri gibi çok önemli bir gerçeği–, Bruno'nunsa haberi olmazdı!

"Şişmanladığının farkında mısın Charley?" dedi annesi gülümseyerek.

Bruno da gülümsedi, tam annesinin soracağı türden bir soruydu bu. Annesi, tuvalet masasının başındaydı şimdi, duş başlığını takıyordu. "İştahım fena değil," dedi Bruno. Oysa iştahı pek yoktu, sindirim güçlüğü çekiyordu. Yine de şişmanlıyordu işte.

Annesi banyo kapısını kapattığı anda Gerard oda kapısını tıklattı.

"Banyoda uzun kalır," dedi Bruno.

"Onu holde beklediğimi söyle, olur mu?"

Bruno, banyo kapısını tıklatıp söyleneni annesine iletti, sonra kendi odasına geçti. Yatağın üstündeki adres defterinin duruşundan, Gerard'ın defteri bulduğunu, incelediğini sezebiliyordu. Telaş etmeden küçük bir viski hazırladı kendine, içkisini ağır ağır içti, sonra gürültü etmeden aşağıya, hole indi; Gerard, annesiyle konuşmaya başlamıştı bile.

"...demek aşırı bir keyif ya da keyifsizlik belirtisi göstermiyordu?"

"Dakikası dakikasını tutmayan bir oğlandır bilirsin. Gösterse, dikkatimi çeker miydi bilmem," dedi annesi.

"Eveeet, insanlar bazen psişik duygulara kapılırlar. Sence yanlış mı, Elsie?" Annesi soruyu yanıtlamadı.

"Bak bu çok kötü, bana daha çok yardımcı olmasını isterdim."

"Sence sakladığı bir şey mi var?"

"Bilmem ki," dedi Gerard o tiksinç gülümsemesiyle; Bruno, sesin hınzır tınısından, Gerard'ın onun bu konuşmaya kulak kabartacağını umduğunu anladı. "Sence?"

"Yok canım. Saklamıyor bence. Ne demek istiyorsun Arthur?" Annesi, Gerard'a karşı çıkıyordu. Bundan sonra ona güvenmez, yüz vermez, diye düşündü Bruno. Yine eski ahmak Iowalı konumuna dönecek Gerard.

"Gerçeği ortaya çıkarmamı istiyorsun, değil mi Elsie?" diye sordu Gerard dedektiflik oynarcasına. "Perşembe gecesi sizden ayrıldıktan sonra ne yaptığını anımsamıyor doğru dürüst. Ahbaplarından bazıları, oldukça karanlık kişiler. Belki içlerinden biri, Sam'in rakibi bir işadamının kiralık katilidir, casus falan gibi. Charles da sizin ana-oğul, ertesi gün yolculuğa çıkacağınızı ağzından kaçırmış olabilir..."

"Ne demek istiyorsun Arthur, Charles'ın bu konuda bir şeyler bildiğini mi çıtlatmak istiyorsun?"

"Bilseydi şaşmazdım, Elsie. Doğru söyle, sen şaşar mıydın?"

"Kahrolasıca!" diye mırıldandı Bruno. *Annesine* bunu söylediği için kahrolsundu!

"Bana anlatacağı her şeyi sana aktaracağım tabii."

Bruno, merdivene yöneldi. Annesinin bu kadar alttan almasına çok şaşırmış, sarsılmıştı. Ya ondan kuşkulanmaya başladıysa? Cinayet, annesinin kaldıramayacağı bir şeydi. Santa Fe'delerken anlamamış mıydı? Ya annesi Guy'ı anımsıyorsa, Los Angeles'ta ondan söz ettiğini unutmamışsa? Gerard, Guy'ı on beş gün içinde ele geçirirse, Guy'ın yüzünde çalılıkla boğuşmasından kalma çizikler, kuşku uyandıracak bir morluk ya da sıyrık henüz iyileşmemiş olabilirdi. Bruno, aşağıdaki holde Herbert'in yumuşak ayak sesini duydu, annesinin ikindi içkisini tepside getirişini gördü, yine çıktı merdivenlerden. Yüreği bir çatışmaya, garip, hasımları belirsiz bir çatışmaya girmiş gibi güm güm atıyordu. Odasına koştu yine, koca bir içki doldurdu, sonra uzandı, uyumaya çalıştı.

Bir kolun sarsmasıyla sıçradı, Gerard'ın omzunu kavrayan elinden sıyrılarak yan döndü.

"Hoşça kal," dedi Gerard, tütünden sapsarı kesilmiş alt dişlerini açığa çıkaran bir gülümsemeyle. "Gidiyordum da, hoşça kal diyeyim dedim."

"Bunun için uyuyan bir insanı uyandırmaya değer mi?" dedi Bruno.

Gerard, kıkır kıkır güldü, Bruno'nun sözlerini hafifletmesine zaman vermeden yaylanarak odadan çıktı. Bruno, yine yastığına kapandı, uykusunu bıraktığı yerden sürdürmeye çalıştı ama gözlerini yumar yummaz, Gerard'ın açık kahverengi takım giymiş tıknaz gövdesiyle, hollerden geçti-

ğini, kapalı kapıları hayalet gibi açtığını, mektuplara göz atmak, notlar almak için çekmecelere eğildiğini, dönüp kendisine parmak salladığını, annesine acı çektirdiğini görüyordu, onunla savaşa girişmemek olanaksızdı artık.

27

"Sence başka bir anlamı mı var? Düpedüz suçluyor beni!" diye haykırdı Bruno, sofranın öbür ucundan.

"Hayır canım. Yalnızca işinin gereğini yapıyor."

Bruno, saçlarını geriye itti. "Dans etmek ister misin anacım?"

"Sen dans edecek halde değilsin."

Evet değildi, biliyordu. "Öyleyse bir içki daha istiyorum."

"Yemek gelmek üzere canım."

Annesinin gösterdiği sabır, göz altlarındaki mor halkalar, Bruno'nun içini öylesine yakıyordu ki burnunun dibini göremiyordu. Bakınıp ortalıkta bir garson aradı. Bu gece öyle kalabalıktı ki burası, garsonu müşteriden ayırt etmek hiç de kolay değildi. Dans pistinin öte ucundaki bir masada, Gerard'a benzeyen bir adama takıldı gözü. Bruno, adamın yanındakini göremiyordu ama adam Gerard'ı andırıyordu, kel kafasıyla, açık kumral saçlarıyla, yalnız siyah bir ceket giymişti. Bruno, bir gözünü kapayıp karşısındaki imgenin parçalanış hızını durdurmak istedi.

"Lütfen otur Charley. Garson geliyor."

Gerard'dı adam; yanındaki herif, Bruno'nun onlara baktığını söylemiş olmalı ki gülüyordu. Bir an Bruno öfkeyle bocaladı; annesine söylese miydi? Sonra yerine oturdu, sıkkın bir sesle: "Gerard da burada, karşıda!" dedi.

"Yaa, öyle mi? Nerede?"

"Orkestranın solundaki masada. Mavi lambanın altında."

"Ben görmüyorum." Annesi boynunu uzattı. "Canım, uyduruyorsun sen."

"Uydurduğum falan yok!" diye bağırdı Bruno, peçetesini önündeki rosto tabağına fırlattı.

"Senin kimi Gerard sandığını anladım, ama o değil," dedi annesi sabırla.

"Benim kadar iyi göremiyorsun onu! Düpedüz Gerard, onunla aynı yerde yemek içimden gelmiyor!"

"Charles," diye içini çekti annesi. "Bir içki daha ister misin? Bir tane daha iç. Bak, garson şurada."

"Onunla aynı yerde içmek de içimden gelmiyor! O olduğunu kanıtlayayım mı sana?"

"Ne olacak ki? Keyfimizi kaçıracak hali yok. Herhalde bizi birilerinden koruyor."

"O olduğunu kabul ediyorsun yani! Bizi gözetliyor, koyu bir takım giymiş, nereye gitsek peşimizden gelebilsin diye!"

"Zaten Arthur değil o adam," dedi annesi usulca, ızgara balığına limon sıkarak. "Hayal görüyorsun sen."

Bruno, ağzı bir karış açık, annesine bakakaldı. "Bana böyle laflar etmekten *amacın* ne anne?" Sesi çatladı.

"Herkes bize bakıyor, bir tanem."

"Umurumda değil!"

"Sana bir şey söyleyeyim mi canım? Bu işi fazla büyütüyorsun." Bruno'nun başladığı sözü kesti. "Büyütüyorsun çünkü canın öyle istiyor. Heyecan arıyorsun. Daha önce de gördüm."

Bruno'nun sesi soluğu kesilmişti. Annesi ondan yüz çeviriyordu. Reis'e de zaman zaman böyle baktığını görmüştü.

"Herhalde öfkeye kapılıp Gerard'a olmayacak bir şey söyledin, o da senin çok garip davrandığını düşünüyor. Doğrusunu istersen, garip davranıyorsun."

"Bu yüzden gece gündüz peşimden ayrılmaması mı gerekir yani?"

"Canım, sana Gerard değil o adam diyorum," dedi annesi kesin bir sesle.

Bruno güçlükle ayağa kalktı, Gerard'ın oturduğu masaya doğru yürüdü yalpalayarak. Annesine o adamın Gerard olduğunu, Gerard'a da kendisinden korkmadığını ka-

nıtlayacaktı. Dans pistinin kenarındaki birkaç masa yolunu kesti ama artık o adamın Gerard olduğundan emindi.

Gerard ona baktı, dostça salladı elini, çömezinin gözleri de Bruno'daydı. Üstelik annesiyle *kendisi* bu iş için herife para veriyorlardı! Bruno ağzını açtı ama ne diyeceğini bilemedi, sendeleyerek geri döndü. Ne yapmak istediğini biliyordu şimdi, Guy'ı arayacaktı. Hemen, buradan. Gerard'ın bulunduğu yerden. Dans pistini yalpalayarak güçlükle geçti, barın yanındaki telefon bölmesine girdi. Çevresinde çılgınca dönen karmakarışık karaltılar, sersemletici bir dalga gibi yüklendi üstüne. Sonra bir daha yüklendi, oynak bir dalgaydı, gelgelelim asla geri püskürtülemezdi, onu daha da geriye sürüklüyordu, küçükken evdeki bir partide yaşadığı benzer bir anıya, salonda dans eden çiftleri aşıp annesine ulaşmaya çalıştığı âna.

Bruno, ertesi sabah erkenden uyandı, yatağında kıpırdamadan yattı bir süre, gecenin son kırıntılarını anımsamaya çalıştı. Sızdığını biliyordu. Ama sızmadan önce Guy'ı aramış mıydı acaba? Aramışsa, Gerard hangi telefon numarasını aradığını bulabilir miydi? Guy'la konuşmadığından emindi ya da anımsamıyordu, belki evini aramıştı. Annesine telefon bölmesinde mi sızdığını sormak için ayağa kalktı. Derken bir titreme aldı gövdesini, banyoya girdi. Bardağını kaldırdığında sulandırılmış viski sıçradı yüzüne. Kapıya yaslandı. Son zamanlarda, titremelerle baş edemiyordu, gece gündüz, erken ya da geç demeden geliyordu titreme nöbeti, sabahları gittikçe daha erken uyanıyor, geceleri uyumak için daha çok içmek zorunda kalıyordu.

İki işkencenin arasındaysa Gerard duruyordu.

28

Hastane projesine ilişkin kitaplarıyla notlarını titizlikle dizdiği çalışma masasının başına geçtiğinde Guy'ın özgüveni, kendine yetme duygusu, geçici ve silik de olsa, anımsanan bir duyumun yeniden yoklaması gibi, geri geldi.

Geçen ay, kitaplığının bütün raflarını temizleyip yeniden boyamış, halıyla perdeleri temizleyiciye yollamış, mutfak tezgâhını, porselenlerle alüminyumlar pırıl pırıl olana kadar ovmuştu. Kovalar dolusu kirli suyu lavaboya dökerken bütün suçlardan arındığını düşünmüştü; ne var ki geceleri ancak iki-üç saat uyuyabildiğinden –o da ancak jimnastik yaptıktan sonra– ev temizliğinin, sokaklarda dolaşmaktan daha yararlı bir yorgun düşme yöntemi olduğunda karar kılmıştı.

Yatağının üstünde katlı duran gazeteye baktı, kalkıp bütün sayfalara göz attı. Gazeteler, altı haftadan beri cinayetten söz etmiyorlardı. Bütün suç kanıtlarını çoktan yok etmişti – eflatun eldivenler ufak ufak kesilip tuvalete atılmış, üstlerine sifon çekilmiş, paltosuyla (iyi cins kumaştandı gerçi, önce bir dilenciye armağan etmeyi düşünmüştü ama kim bir dilenciye bir katil paltosu armağan edecek kadar rezil olabilirdi?) pantolonu parçalayıp çöpe atılmıştı. Luger, Manhattan Köprüsü'nden aşağı fırlatılmıştı. Pabuçlar başka bir köprüden. Atmadığı tek nesne, tabancasıydı.

Çalışma masasına gidip tabancasına baktı. Sertliği, parmak uçlarını okşadı. Yok etmediği tek kanıt, buydu; üstünde yakalasalar, yeterli olacak tek ipucu. Tabancayı yanından neden ayırmadığını biliyordu: Kendisinindi çünkü, bir parçasıydı, cinayeti işleyen üçüncü kişiydi. On beş yaşında onu satın aldığı, Miriam'a âşık olduğu günlerde Chi-

cago'daki evde onu evirip çevirdiği en keyifli, en özel anlarındaki kendiydi. Mekanikliği, şaşmaz mantığıyla en övündüğü özelliğinin temsilcisiydi. Öldürme yetisiyle de bana benziyor artık, diye düşündü.

Bruno bir daha aramaya kalkışırsa onu da öldürecekti. Emindi. Bruno da biliyordu ya. Bruno içini okuyabilmişti baştan beri. Şu aralar ondan ses çıkmaması, polisten ses çıkmamasından daha rahatlatıcıydı. Polisin bir gün yakasına yapışması umurunda değildi, hiç olmamıştı. Kaygı, kendi içindeydi, kendiyle boğuşmaktan öyle azap duyuyordu ki adaletin araya girmesine sevinirdi belki de. Toplum yasası, vicdan yasasına göre yumuşaktı ne de olsa. Adalet karşısında suçunu itiraf edebilirdi, gelgelelim itiraf önemsiz bir çözüm gibi görünüyordu gözüne, laf ola bir gösteri, hatta kolay bir çıkış, gerçeklerden kaçış yolu. Cezası infaz edilse bile adalet laf ola bir gösteri yapmış olacaktı, o kadar.

İki yıl önce Metcalf'tayken Peter Wriggs'e, "Benim adalete pek saygım yok," dediğini anımsadı. Onu Miriam'la karı-koca ilan eden bir hukuka neden saygı duysundu ki? On beş yaşındayken Peter'a, "Benim kiliseye pek saygım yok," diye bilgiçlik taslamıştı. Tabii o zamanlar Metcalf Baptist Kilisesi'ni kastediyordu. On yedisindeyken kendi başına bulmuştu Tanrı'yı. Yeni uyanan yetileriyle, önce bütün sanatlardaki birlik ruhunu, sonra doğadaki birliği, en sonunda da bilimlerdeki birliği duyumsayarak –dünyadaki bütün yaratıcı ve düzenleyici güçler aracılığıyla– onu keşfetmişti. Tanrı'ya inanmasa mesleğini götüremeyeceği kanısındaydı. Ama cinayet işlerken neredeydi bu inanç?

Şaşkın şaşkın çalışma masasına döndü. Dişlerinin arasından bir soluk koyverdi, tedirgin, hırçın bir hareketle ağzını sildi. Yine de başına *bir şey* daha gelecekti galiba, anlamını henüz kavramadığı daha ağır bir ceza, daha acı bir aydınlanma.

"Yeterince acı çekmiyorum!" diye bir fısıltı yükseldi içinden. Neden fısıldamıştı? Utanıyor muydu? "Yeterince acı çekmiyorum," dedi gündelik sesiyle, birinin duyacağını sanıp odayı kolaçan etti. Bu sözlerde bir sızlanma, bir yakarı sezmiş olmasaydı bağıra bağıra haykırmaya hazırdı ama

kendinde, hiç kimseye hiçbir şey için yakarma hakkını bulmuyordu, beş paralık değeri yoktu.

Sözgelimi yeni kitapları, daha bugün aldığı güzelim kitapları üstüne hâlâ kafa yorabiliyor, onları sevebiliyordu. Ne var ki o kitapları çoktan çalışma masasının üstüne bırakmıştı sanki, kendi gençliği gibi. Hemen çalışmaya başlamalıydı. Bir hastane projesi almıştı. Masa lambasının ışığını doğrudan alacak biçimde kümelenmiş notlarını kaşlarını çatarak inceledi. Bu işi aldığına inanamıyordu gerçekten. Birazdan uyanacak, geçen haftaların süslü püslü bir masal, masalsı bir düş olduğunu görecekti. Bir hastane. Hastane, şu anda cezaevinden daha uygun düşmüyor muydu? Şaşkın şaşkın yüzünü buruşturdu, çağrışım zincirinin nereden nereye uzandığını kestiriyordu artık, daha iki hafta önce hastanenin iç düzenlemesi üstüne çalışmaya başladığında, ölüm bir kere bile gelmemişti aklına, yalnızca olumlu sağlık ve bakım koşulları yaratmakla uğraşmıştı. Anne'e hastaneden söz etmemişti, birden anımsadı, belki de o yüzden proje gerçekdışı geliyordu. Anne'di onun gerçekçi cam küresi, mesleği değil. Yine de neden söylememişti ona?

Bir an önce işinin başına geçmeliydi; ne var ki bacaklarını her akşam kızıştıran, sonunda sokakları arşınlamasına yol açıp yine de tükenmek bilmeyen o çılgın enerji, bacaklarındaydı işte. Korkmasının nedeni, o enerjiyi harcayacak belli bir iş bulamaması, zaman zaman tek çözümün intiharda düğümlendiğini sezmesiydi. Oysa içinin derinliklerinde, kendi istencine taban tabana karşıt da olsa, kökleri yaşama sımsıkı bağlıydı.

Annesini düşündü, bir daha onun boynuna sarılmasına izin veremezdi. Annesinin, bütün insanların aynı derecede iyi olduklarına, çünkü herkesin bir ruhu olduğuna, ruhun da katışıksız saflığına ilişkin sözlerini anımsadı. Kötülük, derdi annesi, *dışarıdan* gelir. Kendisi de Miriam'dan ayrılışından sonraki günlerde, Steve'i öldürmeyi delice istediği günlerde bile bu inançtaydı. Trende *Platon*'u okuduğu zaman da. Kendi içinde de sürücünün ikinci atı, hep birinci kadar uysal olmuştu. Oysa şimdi, sevgi ve nefretin, iyilik ve kötülüğün insan yüreğinde yan yana, iç içe barındığını

düşünüyordu; hem de değişik oranlarda değil, herkeste katışıksız iyilik ve katışıksız kötülük halinde. Kişi ikisinden birini azıcık arasa, yüzeydeki boyayı azıcık kazısa, karşısına iki bütün çıkıyordu. Her şeyin karşıtı, yanı başındaydı; verilen her sağlam karara ânında karşı çıkan bir mantık, her hayvanın canını alacak bir başka hayvan, erkeğin dişisi, olumlunun olumsuzu. Gerçek tek yıkım, atomun parçalanmasıydı; yani evrensel birlik yasasının çiğnenişi. Hiçbir şey, kendisine sıkı sıkıya bağlı bir karşıtı olmaksızın var olamazdı. Eşyalarla dolmamış bir yapıda boşluk nasıl görünebilirdi ki? Maddeden yoksun enerji ya da enerjiden yoksun madde düşünülebilir miydi? Madde ile enerji ya da süreduranla eyleme geçen güçler bir zamanlar karşıt olarak düşünülmüşlerdi, şimdiyse bir birlik oldukları ortaya çıkmıştı.

Bruno'ya, kendisiyle Bruno'ya gelince. Her ikisi de birbirlerinin olmak istemediği kişilerdi, dışlanmış kişilik, nefret ettiğini sandığın ama belki için için sevdiğin kişilik.

Bir an, çıldıracağını düşündü. Çılgınlıkla dehanın sınırları da karışırdı ara sıra. Ya çoğu insanın sürdürdüğü renksiz yaşama ne demeli! Çoğunluk, balık gibi sığ bir suyu seçiyordu!

Ufacık atomdaki protoncukla elektroncuğa kadar sinmişti bu ikilik. Bilim, şimdilerde, elektronu parçalama çabasındaydı, belki başaramazdı o temel ilke yüzünden: Tek ve değişmez doğru, karşıtın da varlığını sürdüreceğiydi. Elektronun madde mi yoksa enerji mi olduğunu kim biliyordu ki? Ola ki Tanrı ile Şeytan, her elektronun çevresinde birlikte halay çekiyorlardı!

Sigarasını çöp sepetine nişanladı, ıskaladı.

İzmariti sepete atarken bir gece önce suçluluk sabuklamalarıyla doldurduğu buruşmuş kâğıtlardan birini gördü. Birdenbire, içi bulanarak şimdiki zamana döndü, her yönden saldırıya geçen bir şimdiye: Bruno, Anne, bu oda, bu gece, yarın bakanlığın hastaneler dairesi görevlileriyle yapılacak toplantı.

Gece yarısına doğru, uyku bastırınca, çalışma masasından kalktı, usulca yatağına uzandı, uykusu kaçar korkusuyla soyunmayı bile göze alamadı.

Düşünde, gece bir ara uyandı, her gece uyumaya çabalarken kulağının dibinden eksilmeyen o usul, sinsi soluğu duydu. Şu anda pencerenin dışından geliyordu ses. Biri dışarıda duvara tırmanıyordu. Birdenbire uzun boylu, yarasa pelerinli bir gölge, odanın ortasına atlayıverdi.

"İşte geldim," dedi karaltı, olağan bir sesle.

Guy sıçradı yatağından, onun boğazına sarılacaktı. "Kimsin sen?" Karşısındaki Bruno'ydu.

Bruno kaçak dövüşü seçiyordu. Guy, var gücünü harcarsa, Bruno'yu omuzlarından yere mıhlaması işten değildi, sık sık gördüğü bu düşte hep var gücünü harcaması gerekmişti. Dizüstü Bruno'nun üstüne çöktü, boğazını sıka sıka boğdu onu, gelgelelim Bruno hiçbir şey umurunda değilmiş gibi sırıtıyordu.

"Ben, senim," dedi sonunda.

Guy uyandığında başı çatlayacak gibiydi, ter içindeydi. Yatakta doğruldu, boş odasını bir koruma görevlisi titizliğiyle gözden geçirdi. Odadan yapışkan, ıslak sesler yükseliyordu şimdi, sanki duvarları, avluda sürünen bir yılanın nemli kıvrımları yalıyordu. Birden, o sesin, yumuşacık, gümüşsü bir yaz yağmurunun hışırtısı olduğunu ayırt ederek yastığına gömüldü yine. Usulca ağlamaya başladı. Toprağa çaprazlama yağan yağmuru düşündü. Sanki: "Nerede o sulanacak bahar bitkileri?" diye soruyordu. "Benim elime bakan yeni yaşam nerede ola? *O yemyeşil asma nerede Anne, gençliğimizde aşk dediğimiz?*" Dün gece bunları yazmıştı buruşuk kâğıda. Yağmur, topraktan serpilteceği yeni yaşamı, kendisini dört gözle bekler bulacaktı. Guy'ın avlusuna düşenler, bu bereketten artan damlalardı: *Yemyeşil asma nerede Anne?..*

Tanın pencerenin kenarına yapışan parmak uçları gevşeyene kadar –tıpkı odaya atlayan yabancı gibi– gözleri açık, yatağında yattı. Bruno gibi. Sonra kalkıp ışığı yaktı, panjurları açtı, masasının başına geçti.

29

Guy, frene sertçe bastı, ama araba durmadı, bir çığlıkla çocuğun üstüne atıldı. Devrilen bir bisikletin tıkırtıları duyuldu. Guy indi, arabanın çevresinden dolanıp koştu, dizini çamurluğa çarpınca canı yandı, çocuğu omuzlarından tutup kaldırdı.

"Bir şeyim yok," dedi oğlan.

"Sence iyi mi, Guy?" diye koştu Anne, onun yüzü de çocuğunki gibi bembeyazdı.

"Galiba yok bir şeyi." Guy, bisikletin ön tekerleğini dizlerinin arasında kıstırdı, gidonu düzeltti, çocuğun şaşkın gözlerle sapır sapır titreyen ellerine baktığının farkındaydı.

"Teşekkürler," dedi oğlan.

Guy, onun bisiklete binmesini, hızla uzaklaşmasını bir mucize izler gibi izledi. Anne'e döndü, usul bir iç çekişle, "Bugün araba kullanamam artık," dedi.

"Peki," dedi Anne aynı usul sesle; yine de sürücü koltuğuna geçerken gözlerinde bir kuşku parıltısı vardı, Guy görmüştü.

Guy, arabaya döndüğünde Faulknerlardan özür diledi; onlar da bu tür kazaların her şoförün başına sık sık gelebileceği gibi bir şeyler mırıldandılar. Yine de Guy, onların arka koltukta şaşkınlık ve ürkü dolu kopkoyu bir sessizliğe gömüldüklerini sezdi. Çocuğun bisikletiyle yandan geldiğini görmüştü. Oğlan durup yol vermişti ama Guy sanki özellikle ona çarpmak için üstüne sürmüştü arabayı. Sahi mi? Titreyen elleriyle bir sigara yaktı. Yok canım, sarsaklıktan başka bir açıklama yoktu, on beş günde yüz kere saptamıştı sarsaklığını: döner kapılara toslamalar, bir kalemi cetvele

dayayamamalar, sık sık, *burada* bu işi yapan ben değilim, burada değilim duygusuna kapılmalar. Şu anda ne yapmakta olduğunu tarttı asık bir yüzle; Alton'daki yeni evi görmek için Anne'in arabasında yol alıyordu. Ev bitmişti. Anne ile annesi, geçen hafta perdeleri asmışlardı. Günlerden pazardı, öğleye doğruydu. Anne, bir gün önce, annesinden çok tatlı bir mektup aldığını, annesinin mutfak raflarını şenlendirecek reçellerle üç işlemeli önlük yolladığını söylemişti. Nasıl aklında kalmıştı bütün bunlar? Doğru dürüst anımsayabildiği tek şey, Anne'e daha sözünü etmediği Bronx Hastanesi'nin cebinde duran taslağıydı. Keşke bir yere gidebilse, kendini çalışmaya verebilse, hiç kimseyi, Anne'i bile görmeseydi. Kaçamak bir bakış attı Anne'e, onun burnunun belli belirsiz kemerine, dik duran başına baktı. Direksiyonu tutan ince, güçlü elleriyle ustalıkla almıştı virajı. Guy, birdenbire, Anne'in arabasını kendisinden çok sevdiğine kesinlikle inandı.

"Acıkan varsa, söylesin," dedi Anne. "Şu aşevinden sonra kilometrelerce duraklayacağımız bir yer yok."

Ama kimse acıkmamıştı.

"En azından yılda bir kere bir akşam size yemeğe çağrılmayı bekliyorum, Anne," dedi babası. "Artık ördek mi olur, bıldırcın mı bilmem. Dediklerine göre, ava çok elverişliymiş burası. Çifteyle aran nasıl Guy?"

Anne, direksiyonu eve giden yola kıvırdı.

"Fena sayılmaz efendim," dedi Guy biraz duraladıktan, bir-iki kemkümden sonra. Yüreğinin gümbürtüsü, içinde önlenmez bir kaçış isteği uyandırıyordu, ancak kaçarak yatıştırabilirdi bu zonklamayı.

"Guy!" diye gülümsedi Anne. Arabayı durdurup Guy'a fısıldadı: "Eve gider gitmez bir şeyler atıştırırsın. Mutfakta bir şişe konyak var." Onun bileğine dokundu; Guy, istemeden kaçırdı elini.

Konyak gibi bir şey içmesi şarttı. Ne ki içkiye el sürmeyeceğini de biliyordu.

Bayan Faulkner, yeni düzenlenmiş çimenlikte önünden yürüdü. "Ne güzel, değil mi Guy? Baktıkça göğsün kabaracak gibi geliyor bana."

Guy, başını salladı. Bitmişti; bu çimenliği Meksika'daki otel odasındaki gibi gözlerinin önüne getirmek zorunda değildi artık. Anne, mutfağa Meksika çinisi istemişti. Giyim-kuşamında da Meksika beğenisi başı çekerdi. Kemer, heybe, *huaracha*'lar. Tüvit ceketinin altındaki uzun, işlemeli eteklik de Meksika işiydi. Guy, neden Hotel Montecarlo'da konaklamak istediğini sezdi: O iç kapayıcı, pembeli kahverengili odayla kahverengi çalışma masasının başında duran Bruno'nun yüzü, ömrü boyunca peşini bırakmasın diye.

Evlenmelerine yalnızca bir ay kalmıştı. Dört cuma gecesi vardı Guy'ın önünde; sonra Anne, şöminenin yanındaki kocaman yeşil koltuğa kurulacak, Meksika mutfağından ona seslenecek, üst kattaki stüdyoda birlikte çalışacaklardı. Anne'i kendisiyle aynı hücreye tıkmaya ne hakkı vardı? Yatak odasını gözden geçirdi, odanın tıkış tıkışlığı belli belirsiz dikkatini çekti, çünkü Anne yatak odasının 'çağdaş olmaması'nı istemişti.

"Eşyalar için anneme teşekkür etmeyi unutma, e mi?" diye fısıldadı Anne. "Annemin armağanı, biliyorsun."

Kiraz ağacından yatak odası takımı tabii. Guy, o sabah kahvaltıda onun bu oda takımından söz ettiğini, kendi elindeki sargıyı, Anne'in Helen'ın partisine giderken giydiği siyah giysiyle karşısında duruşunu anımsadı. Yine de oda takımı üstüne bir şeyler söylemesi gereğini duyduğunda, söylememişti, zaten geçti artık. Bir terslik olduğunu anlıyorlardır herhalde, diye geçirdi içinden. Dünyada bilmeyen kalmamıştır. Cezası her nasılsa bir biçimde erteleniyor, ezip geçecek bir ağırlık başına çökene kadar uzatılıyordu.

"Yeni bir iş var mı ufukta Guy?" diye sordu Bay Faulkner bir sigara uzatarak.

Onun yan verandaya geçtiğini görmemişti Guy. Kendini aklamak kaygısıyla, cebindeki kırışık kâğıdı çıkardı, gösterdi, açıkladı. Bay Faulkner'ın gür, kırçıl kaşları düşünceli düşünceli çatıldı. Dinlediği yok, diye düşündü Guy. Beni karanlık bir halka gibi kuşatan suçu daha yakından görmek için öne eğiliyor.

"Garip, Anne bana hiç söz etmedi bundan," dedi Bay Faulkner.

"Ona söylemedim."

"Yaa," diye güldü Bay Faulkner. "Düğün armağanı, ha?"

Daha sonra, Faulknerlar arabaya atlayıp küçük büfeye sandviç almaya gittiler. Guy, evden usanmıştı. Anne ile birlikte kayalıklara doğru yürüyüşe çıkmak istiyordu.

"Bir dakika," dedi Anne. "Buraya gelsene." Yüksek, taş şöminenin önündeydi. Ellerini Guy'ın omuzlarına koydu, biraz tasalı, yine de yeni evlerinin övüncüyle gözleri ışıl ışıl inceledi onu. "Şu çizgiler iyice derinleşiyor anlarsın ya," dedi parmak uçlarıyla Guy'ın yanağındaki çukuru okşayarak. "Sana zorla yemek yedireceğim anlaşılan."

"Belki biraz uyusam geçer," diye mırıldandı Guy. Anne'e son zamanlarda çalışmaktan uyumaya zaman bulamadığını söylemişti. Para kazanmak için, Myers'ın yaptığı gibi piyasadan ufak tefek işler aldığını söylemişti.

"Sevgilim ama biz... yani para sorunumuz yok ki. Canını sıkan ne?"

Anne, en az altı kere can sıkıntısının evlilikten mi kaynaklandığını, kendisiyle evlenmeyi gerçekten isteyip istemediğini de sormuştu. Bir daha sorsa, evet yanıtını alabilirdi ama şu anda, şöminenin önünde dururken sormayacağını biliyordu Guy. "Canımı sıkan bir şey yok," dedi alelacele.

"Öyleyse, bu kadar çok çalışmasan olmaz mı?" diye yalvardı Anne, sonra içinden geldiğince, kendi sevincinin beklentilerinin itişiyle Guy'ı sıkı sıkı bastırdı göğsünde.

Hiçbir şey hissetmeden –sanki hiç önemi yokmuş gibi, diye düşündü– onun dudaklarını öptü Guy, nasılsa beklediği bir öpüştü. Yine de farkı anlayacak, diye düşündü, bir öpüşün en küçük ayrımcığını bile fark eder o, üstelik onu öpmeyeli o kadar çok oldu ki. Anne'in hiçbir şey söylemediğini görünce, kendisindeki değişikliğin, dile getirilmeyecek kadar müthiş olduğunu kavradı.

30

Guy, mutfaktan geçip arka kapıda duraladı. "Aşçının izin gecesinde kendimi yemeğe çağırtmam düpedüz düşüncesizlik."

"Neden düşüncesizlik olsun? Sen de bizim perşembe düzenimize uyarsın, olur biter." Bayan Faulkner, yıkadığı kereviz saplarından gelirdi Guy'a. "Ama Hazel, meyveli keki eliyle yapamadığına üzülecek. Bu gece, Anne'in kekiyle yetinmek zorundasın."

Guy, dışarı çıktı. Pırıl pırıl bir güneş vardı hâlâ, yalnızca çitin kazıklarının arasından, çiğdem ve süsen tarhlarına uzun, çapraz gölge parçaları düşüyordu. Çimenliğin alaca denizindeki bir noktada Anne'in ensesine toplanmış saçlarını, kazağının uçuk yeşilini seçebiliyordu. Burada kaç kereler Anne ile birlikte, naneyle suteresi toplamışlardı, Bruno'yla dövüştüğü koruluktan gelen çayın kıyısından. Bruno geçmişte kaldı, dedi kendi kendine, bitti, yok oldu. Gerard hangi yöntemi kullandıysa kullanmış, Bruno'nun gözünü korkutmuştu ki arayıp sormuyordu artık.

Bay Faulkner'ın siyah arabasının ana yoldan sapıp açık garaja usulca süzüldüğünü gördü. Burada işim ne, diye sordu kendine ansızın; herkesi aldatmıştı burada, bir keresinde kekini övdü diye kendisine kek pişirmekten zevk duyan zenci aşçıya kadar herkesi. Armut ağacının altına, Anne ile babasının kendisini göremeyecekleri gölgeye sığındı. Anne'in yaşamından çekip gitse, ne fark ederdi ki? Anne, eski dostlarının çoğuyla ilişkisini kesmemişti, kendi dostlarıyla Teddy'nin takımı, babalarının şirketine girmeden ve yerel kulüpleri şenlendiren güzel kızlardan biriyle evlenmeden önce polo oynayan, gece kulüplerinde zararsız

kumarlar çeviren genç, yakışıklı damat adaylarıyla. Anne farklıydı tabii, yoksa başta, kendisine tutulmazdı. Sırf sonradan çalıştım demek için birkaç yıllığına bir meslek benimseyen, sonra da genç damat adaylarından biriyle evlenen güzel kızlardan değildi. Ne var ki kendisi yanında olmasa da tıpatıp böyle davranmayacak mıydı Anne? Sık sık, Guy'ın kendisini esinlendirdiğinden –hem kişiliğiyle hem meslek hırsı açısından– söz etmişti, gelgelelim ilk karşılaştıkları gün de aynı yetenek, aynı dürtü vardı onda, vaz mı geçecekti yani? Başka bir erkeğe, Guy'a benzeyen ama sevgisini kazanmayı hak eden bir erkeğe rastlamaz mıydı? Anne'e doğru yürüdü.

"İşim nerdeyse bitti," diye seslendi Anne. "Neden geciktin?"

"Koştum ama..." diye kekeledi Guy.

"On dakikadır duvara yaslanmış duruyorsun."

Çayda bir suteresi yüzüyordu, Guy atılıp yakaladı. Toprağı didikleyen bir sıçan gibiyim, diye düşündü. "Yakında bir işe giriyorum galiba Anne."

Anne, şaşkın şaşkın baktı. "İş mi? Bir şirket işi mi yani?"

Ancak başka mimarlar için kullanılsa, doğruydu, 'bir şirket işi'. Anne'e bakmadan başını salladı. "Galiba. İyi bir ücretle sürekli bir iş."

"Sürekli mi?" diye hafifçe güldü Anne. "Hastane projesinin bitmesine daha bir yıl varken mi?"

"Çizim bölümünde gün boyu bulunmam gerekmiyor."

Anne, ayağa kalktı. "Para yüzünden mi? Yani hastaneden para almayacağın için mi?"

Guy döndü, çayın kıyısından ıslak sete bir adımda çıktı. "Tam değil," dedi dişlerinin arasından. "Belki bir ölçüde." Haftalarca önce, yanında çalışanlara ücretlerini ödedikten sonra kalan parayı bakanlığın hastaneler dairesine geri vermeyi kararlaştırmıştı.

"Ama sen para önemsiz demiştin Guy. Birlikte... yani senin kazandığınla geçinebileceğimizde birleşmiştik."

Dünya sus pustu sanki, kulak kesilmişti. Anne'in saçının birkaç telini geriye itişini, alnında ıslak bir toprak izi

bırakışını izledi. "Uzun sürmeyecek. Diyelim, altı ay, hatta çok daha az."

"Ama neden?"

"Canım istiyor da ondan!"

"Neden istiyor canın? Neden kurban rolüne girmek istiyorsun Guy?"

Guy sesini çıkarmadı.

Batan güneş, ağaçlardan sıyrılıp birdenbire boşaldı üstlerine. Guy'ın kaşları daha da çatıldı, koruluktaki dövüşten kalma beyaz yara izini taşıyan kaşı, gözünü neredeyse örtecekti. Bu iz asla silinmeyecek diye düşündü. Bir taşı rasgele tekmeledi, yerinden oynatamadı. Anne, Palmyra'dan sonra geçirdiğim çöküntüye yorsun bunu isterse. Ne isterse düşünsün.

"Guy, özür dilerim," dedi Anne.

Guy, onun gözlerinin içine baktı. "Özür mü?"

Anne, sokuldu yanına. "Özür dilerim. Sanırım nedenini biliyorum."

Guy'ın elleri cebindeydi hâlâ. "Ne demek istiyorsun?"

Uzun bir süre konuşmadı Anne. "Düşündüm de, Palmyra'dan sonraki tedirginliğin –yani nedenini bilmesen de çektiğin tedirginlik demek istiyorum– Miriam'ın başına gelenlerle ilintili."

Guy, hemen silkindi. "Hayır. Yoo, hiç de öyle değil!" Alabildiğine dürüsttü bu sözleri, oysa söylerken nasıl da yalan geliyordu kulağa! Parmaklarıyla sıkı sıkı geriye taradı saçlarını.

"Dinle Guy," dedi Anne yumuşak, duru bir sesle, "belki de sandığın kadar bayılmıyorsun bu evliliğe. Tedirginliğin biraz da o yüzdense, açıkça söyle, bunu kabullenmek, şu yeni işi kabullenmekten daha kolay gelecek bana. Biraz daha beklemek istiyorsan ya da toptan kesip atmak istiyorsan bu konuyu, inan, kolayca kaldırabilirim."

Kararını vermişti anlaşılan, hem de uzun bir süredir. Serinkanlılığının odağından yayılıyordu bu kararlılık. Guy, şu anda ondan vazgeçebilirdi. Duyacağı acı, suçluluk acısını silip götürürdü.

"Baksana, Anne?" diye seslendi babası içeriden. "Geliyorsun değil mi? Nane şu anda şart!"

"Bi dakka babacığım," diye bağırdı Anne. "Evet, ne diyorsun Guy?"

Guy'ın dili damağına yapışmıştı. Anne, benim karanlık ormanımı aydınlatan güneş, diye düşündü. Öyleyken, içinden geçeni söyleyemedi. Ağzından tek çıkan, 'bilmem ki'ydi.

"Şey... şu anda her zamankinden fazla istiyorum seni, çünkü sen de her zamankinden fazla gereksinim duyuyorsun bana." Naneyle suteresi demetini Guy'ın eline sıkıştırdı. "Babama sen götürsen bunları. Birlikte bir içki içersiniz. Benim üstümü değişmem gerekiyor." Dönüp eve doğru yürüdü, adımları pek hızlı değilse de Guy'ın yetişemeyeceği kadar aceleydi.

Guy, nane likörlerini art arda yuvarladı. Anne'in babası, bu içkiyi geleneksel bir biçimde hazırlar, şekeri, viskiyi, naneyi bir düzine bardakta bütün gün boyunca soğumaya, buzlanmaya bırakır, Guy'a daha önce hiç bu kadar iyisini içip içmediğini sormaktan hoşlanırdı. Guy, gerginliğinin epeyce azaldığını kestirebiliyordu da bir türlü sarhoş olamıyordu. Önceleri birkaç kere içkiyi abarttığında midesi bozulmuş, yine sarhoş olmamıştı.

Alacakaranlık bastırdıktan az sonra Anne ile taraçada dururlarken, birdenbire, Anne'i evine ilk gittiği akşam tanıdığından daha iyi tanımadığı kuruntusuna kapıldı, onu kendine âşık etmek için müthiş bir özlem duydu. Düğünün yapılacağı pazar gününden sonra Alton'da onları bekleyen evi anımsayınca, Anne'le şimdiye kadar tattığı mutluluk bindirdi. Onu korumak, erişilmesi olanaksız bir amacın üstesinden gelerek onu hoşnut etmek isteğiyle tutuştu. Şimdiye kadar bildiği en olumlu, en mutlu tutkuydu bu. Bunları duyabildiğine göre bir çıkış yolu vardı. Yalnızca benliğinin bir parçasıyla baş etmesi yeterdi, kişiliğinin bütünüyle değil, Bruno'yla da değil, işiyle de değil. Yalnızca kendinin öbür parçasını ezip geçmesi, şimdiki benliğinde yaşaması yeterliydi.

31

Gelgelelim, öbür benliğin, korumak istediği benliğe el koyabileceği alanlar o kadar çoktu, ayrıca el koyma biçimleri de o kadar çeşitliydi ki: bazı sözcükler, sesler, ışıklar, el-ayak hareketleri, hiçbir şey yapmasa, duymasa, görmese de içinden yükselen baskın sesin yarattığı ürkü ve yılgınlık. Uğruna bunca emek dökülen, bunca görkemli, beyaz danteller ve beyaz ketenlerle bunca saf, herkesin bunca mutluluk içinde gününü beklediği gösterişli düğün, girişebileceği en kötü ihanetti sanki; o gün yaklaştıkça, düğünü iptal etmek düşüncesi delice bir saplantı haline geliyor, işin içinden bir türlü çıkamıyordu. Son âna kadar, yalnızca kaçıp kurtulmayı düşledi.

Chicago günlerinden arkadaşı Robert Treacher aradı, bu güzel güne katılıp katılamayacağını sordu. Guy, uyduruk bir özürle savdı onu. Faulknerların düzenlediği bir düğündü bu, onların arkadaşları, bağlı oldukları kilise başı çekiyordu anladığı kadarıyla, yakın bir dostunun varlığı hoş karşılanmayabilirdi. Zaten yalnızca Myers'ı çağırmıştı –hastane projesinden sonra aynı büroyu paylaşmıyorlardı nasılsa, artık önemi yoktu–, bir de gelemeyeceğini bildiren Tim O'Flaherty'yle kendisini daha çok yapıtlarından tanıyan Deems Akademili iki-üç mimarı. Yalnız nedense Treacher'ın Montreal'den aramasından daha yarım saat geçmeden Guy onu aradı, sağdıcı olmasını istediğini söyledi. Hemen hemen bir yıldır Treacher'ı hepten unuttuğu, onun son mektubunu bile yanıtlamadığı aklına geldi. Peter Wriggs'i, Vic de Poyster'ı, Gunther Hall'u da unutmuştu ya. Vic ile karısının Bleecker Sokağı'ndaki katlarına sık sık giderdi eskiden, bir kere de Anne'i götürmüştü. Vic ressamdı, ge-

çen kış açtığı sergiye bir çağrı yollamıştı galiba, Guy teşekkür bile etmemişti. Bruno'nun telefonlarından baş alamadığı bir dönemde de Tim, New York'a gelmiş, onu öğle yemeğine çağırmıştı, Guy da gelemeyeceğini söylemişti anımsadığı kadarıyla.

Guy, eski Alman Dinbilimi'nde, yargıçların bir sanığı yargılarken kişiliğine kefil olacak dostlarının sayısını göz önünde tuttuklarını okumuştu. Şu anda kaç dostu ona arka çıkardı ki? Onlara fazla zaman ayırmamıştı, çünkü bu tür özveriyi bekleyen kişiler değillerdi, ama şimdi sanki bu ilgisizliğinin bedelini onu defterlerinden silerek ödetiyorlardı, yüzünü çoktandır görmeseler de ona sırt çeviriyorlardı.

Düğün sabahı, pazar günü, kilisenin özel giyim bölmesinde Bob Treacher'ın çevresinde volta atarken, hastane çizimlerinin anısına son bir umut kırıntısı diye yapıştı, hâlâ var olduğunun tek kanıtı onlardı. Kusursuz bir iş yapmıştı. Dostu Bob Treacher, övgüler yağdırmıştı. Kendisi de yaratıcı gücünü yitirmediğine inanmıştı.

Bob, konuşacakları ortak bir konu aramaktan vazgeçmişti. Kollarını kavuşturmuş, etli yüzünde keyifli bir gülücükle, iskemlesinde dalgın dalgın oturuyordu. Bob'un kendisini sinirli bulduğuna kalıbını basardı. İçinden geçenleri anlayamıyordu. Demek ki, duygularını belli ettiğini sansa da etmiyordu. Cehennem de buydu zaten, insan yaşamının su katılmamış sahtekârlığa bu kadar kolay dönüşmesi. İşin özü buydu işte, şu düğün ve kendisini artık anlamayan eski dostu Bob Treacher. Kilisenin girişindeki şu küçük, taş bölmenin yüksek demir parmaklıklı penceresi, bir hapishane hücresi gibi. Ve hapishaneye yüklenip adaleti yerine getirmeye kararlı bir kalabalığın dışarıdan erişen hınçlı homurtuları.

"Yanında içki getirmeyi akıl etmedin herhalde."

Bob, ayağa fırladı. "Tabii ki getirdim. Cebimde bir ağırlık ki sorma ama nedense aklımdan çıktı." Şişeyi masanın üstüne koydu, Guy'ın almasını bekledi. Bob, kırk beş yaşlarında, genellikle aşağıdan alan ama yeri geldiğinde tepki vermekten kaçınmayan bir adamdı, mutlu bekârlık yıllarının, mesleğine adanmışlığın, mesleğinde sivrilmişliğin damgasını taşıyordu. "Önce sen iç," diye yüreklendirdi

Guy'ı. "Ben özel olarak Anne'e kaldırmak istiyorum kadehimi. Çok güzel bir kız, Guy." Hafifçe gülümseyerek ekledi: "Beyaz bir köprü kadar güzel."

Guy, yarım litrelik şişeye baktı, kapağı açıktı. Pencerenin dışındaki uğultu, onunla dalga geçiyordu sanki, kendisi ve Anne ile. Masanın üstündeki şişe de bu gırgırın bir parçasıydı, geleneksel bir düğünün sevinci pörsümüş, bitkin eşlikçisi. Miriam'la evlenirken de düğünde viski içmişti. Şişeyi köşeye fırlattı. Şişenin kırılmasından, cam parçalarının saçılmasından çıkan somut şangırtı, kulak tırmalayan kornalara, insan seslerine, orgun titrek iniltisine bir saniyeliğine son verdi, sonra uğultu yine içeri sızmaya başladı.

"Özür dilerim, Bob. Çok affedersin."

Bob'un bakışları, üstündeydi hâlâ. "Seni hiç mi hiç suçlamıyorum," diye güldü.

"Ama ben suçluyorum kendimi!"

"Dinlesene babalık..."

Guy, Bob'un gülmesi mi yoksa ciddi mi olması gerektiğini kestiremediğini görüyordu.

"Bir dakika," dedi Treacher. "Bir yerlerden bize yeni içki bulayım."

Bob tam tokmağa uzanırken kapı açıldı. Peter Wriggs'in sıska gövdesi süzüldü içeri. Guy, onu arkadaşına tanıştırdı. Peter, ta New Orleans'tan kalkıp düğününe gelmişti. Miriam'la evlenseydim gelmezdi, diye düşündü Guy. Peter, nefret ederdi Miriam'dan. Peter'ın şakaklarına ak düşmüştü, kemikli yüzü hâlâ on altı yaşında bir oğlanın yüzü gibi gülücükler saçıyordu. Alelacele kucaklaştılar; Guy, tıpkı cuma gecesi olduğu gibi, bir rayda kendiliğinden sürükleniyordu sanki.

"Gidiyoruz, hadi!" dedi Bob kapıyı açılırken.

Guy, onun yanında yürüyordu. Mihraba on iki adım kalmıştı. Suçlayan yüzler, diye düşündü Guy. Herkes donakalmıştı, arabanın arka koltuğunda dehşete düşen Faulknerlar gibi. Ne zaman araya girip bu saçmalığa son vereceklerdi? Daha ne kadar bekleyeceklerdi? "Guy!" diye fısıldadı biri.

Altı, diye adımlarını saydı Guy, yedi.

Kalabalıktaki yüzlerden birinin "Guy!" diye hafifçe seslenişiyle, Guy soluna döndü, o yana dönen iki kadının bakışlarını izleyince gözlerine inanamadı: Bruno.

Yine önüne baktı. Bruno muydu, yoksa hayal mi görmüştü? Gördüğü yüz, tatlı tatlı gülümsüyordu, gri gözleri iğne gibi deliciydi. On, on bir, diye saymayı sürdürdü. *On iki basamak, yedinciyi atla... Aklında kalacak, tekerleme gibi.* Beyni uğulduyordu. Bu bile Bruno'yu değil bir hayal gördüğünü kanıtlamıyor muydu? Tanrım, n'olur bayılmayayım, diye yakardı. İçindeki ses, evleneceğine bayıl daha iyi diye azarladı.

Kendisi Anne'in yanında duruyordu, Bruno da yanlarındaydı; bir olgu, bir an değildi bu, bir durumdu, hep süregelen ve sürecek olan bir durum. Bruno, kendisi, Anne. Bu raylarda sürükleniş... Ölüm bizleri ayırana kadar durmadan sürükleniş, ceza buydu çünkü. Daha büyük ne ceza arıyordu ki?

Her yanını başlarını sallayan, gülen yüzler sarmıştı, Guy da sanki maskaralıklar yaparak onları eğlendiriyordu. Yelkencilik ve Tenis Kulübü'ydü burası. Açık kahvaltı büfesi vardı ve herkes, kendisi bile bir şampanya kadehi tutuyordu. Bruno yoktu, hayır. Yüzleri kırışmış, zararsız, güzel kokular sürünmüş şapkalı ihtiyar kadınlardan başka hiç kimse yoktu. O sırada Bayan Faulkner, kolunu onun boynuna doladı, yanağını öptü, Bayan Faulkner'ın omzunun üstünden bakınca, kapıdan yüzünde aynı gülücükle, aynı iğnemsi gözlerle giren Bruno'yla göz göze geldi. Bruno, dosdoğru ona yürüdü, ayakları üstünde yaylanarak durdu.

"Mutluluklar dilerim, en içten mutluluk dileklerimle Guy. Kapıdan uğramama bozulmadın, değil mi? Mutlu bir olay bu."

"Çabuk çık. Çabuk git buradan."

Bruno'nun gülümseyişi belli belirsiz soldu. "Capri'den yeni döndüm," dedi eski çatlak sesiyle. Koyu mavi, yeni bir gabardin takım giymişti, ceketin klapaları smokin klapası kadar genişti. "Ne var ne yok Guy?"

Anne'in teyzelerinden biri parfüm kokan bir şeyler fısıldadı Guy'ın kulağına, o da yanıt olarak bir şeyler mırıldandı. Guy, sırtını döndü, uzaklaşıyordu.

"Yalnızca sana mutluluklar dilemek istedim, Guy," diye bir açıklama yaptı Bruno. "O kadar."

"Defol," dedi Guy. "Kapı arkanda." Daha fazla konuşmamalıyım, diye düşündü. Öfkeye kapılabilirdi, yanlış bir çıkış yapabilirdi.

"Ateşkese var mısın Guy? Gelinle tanışmak istiyorum."

Guy, iki koluna yapışan iki orta yaşlı hanımın çekiştirmelerine bıraktı kendini. Bakmadan da, Bruno'nun kırgın, sinirli bir gülücükle geri çekilip büfeye yürüdüğünü biliyordu.

"İdare ediyorsun, değil mi?" Bay Faulkner, yarı boşalmış kadehi Guy'ın elinden aldı. "Gel de büfede daha güzel bir şeyler içelim."

Guy'ın kadehi yarıya kadar viski doluydu. Ne söylediğini bilmiyordu ama bir şeyler söylemişti. Son verin bu saçma sapan oyuna, herkes evine gitsin, dediğinden emindi. Ama dememişti besbelli, yoksa Bay Faulkner kahkahadan kırılmazdı. Kırılır mıydı yoksa?

Bruno, masanın öte ucundan çiftin düğün pastasını kesmelerini izliyordu, daha çok Anne'i gözlüyordu Guy'a kalırsa. Bruno'nun ağzı, incecik, çılgınca titreyen bir çizgiydi, gözleri, koyu mavi boyunbağındaki elmas iğne gibi ışıl ışıldı; Guy, onun yüzünde, karşılaştıkları ilk anda yakaladığı o dalgınlık, ürküntü, kararlılık ve alay bileşimini gördü yine.

Bruno, Anne'e doğru yürüdü. "Sanırım sizinle daha önce karşılaştık bir yerde. Teddy Faulkner'ın akrabası mısınız?"

Guy, el sıkışmalarını gözledi. Buna katlanamayacağını sanmıştı ama katlanıyordu işte, kılı kıpırdamadan.

"Kuzenimdir," dedi Anne gelgeç gülümsemesiyle, az önce birine daha böyle gülümsemişti.

Bruno başını salladı. "Onunla birkaç kere golf oynamıştık." Guy'ın omzuna bir el değdi.

"Biraz gelir misin Guy? Şey..." Peter Wriggs'di.

"Şimdi gelemem." Bruno ile Anne'in peşine takılmıştı. Anne'in sol elini avucuna aldı.

Bruno, Anne'in sağında yürüyordu, dimdik, çok rahat, çatal değdirmediği düğün pastası dilimini tabağında taşıyarak. "Ben Guy'ın eski bir dostuyum. Eski bir tanış." Anne'in omzunun üstünden Guy'a göz kırptı.

"Sahi mi? Nerden tanışıyorsunuz?"

"Okuldan. Eski okul arkadaşlarıyız," diye sırıttı Bruno. "Biliyor musunuz Bayan Haines, yıllardır gördüğüm en güzel gelinsiniz. Sizi tanıdığıma gerçekten sevindim," dedi, resmi bir övgüden öte Anne'in yeniden gülümsemesine yol açacak sıcak bir vurgulamayla.

"Ben de sizi tanıdığıma sevindim," dedi Anne.

"İlerde ikinizi de sık sık görürüm herhalde. Nerede oturacaksınız?"

"Connecticut'ta," dedi, Anne.

"Güzel yerdir, Connecticut," dedi Bruno, Guy'a bir daha göz kırparak zarif bir selamla yanlarından ayrıldı.

"Teddy'nin dostuymuş ha?" diye sordu Guy. "Onu Teddy mi çağırmış?"

"Bu kadar ince elemesene sevgilim!" diyerek güldü Anne. "Birazdan çıkıyoruz buradan."

"Teddy nerede?" dedi Guy. İyi de Teddy'yi bulmanın ne gibi bir yararı dokunabilir, olayı abartmanın ne gibi bir anlamı olabilir, diye sordu aynı anda.

"İki dakika önce masanın başında gördüm," dedi Anne. "Bak, Chris gelmiş. Ona bir merhaba demem gerek."

Guy arkasına döndü, Bruno'yu aradı, onu tabağına yumurta koyarken gördü; hoş konuşmasıyla yanındaki iki genci avucunun içine almıştı bile.

İşin acıklı yanı, diye düşündü Guy birkaç dakika sonra arabada, işin acıklı yanı, Anne'in kendisini tanıyacak zamanı asla bulamamış olmasıydı. İlk karşılaştıklarında, Guy hüzünlü, içine dönüktü. Şimdiki çabalarıysa, baştan beri çok az çaba gösterdiğinden ötürü gerçekmiş gibi görünüyordu. Belki de yalnız Mexico City'deki üç-beş günde kendisi olmuştu.

"Mavi takımlı adam Deems'ten mi?' diye sordu Anne.

Arabayla Montauk'a gidiyorlardı. Anne'in akrabalarından biri, üç günlük balayı için yazlık evini onlara bırakmıştı. Balayının üç gün sürmesinin nedeni, Guy'ın Horton,

Horton ve Keese Mimarlar Grubu'yla bir ay dolmadan çalışmaya başlayacağına ilişkin bir sözleşme imzalaması, işe başlamadan önce de ayrıntılı hastane çizimlerine iki kat fazla zaman ayırması gerektiğine inanmasıydı. "Hayır, bir süre enstitüde okumuştu." Bruno'nun uzattığı yemi neden kapıyordu ki?

"İlginç bir yüzü var," dedi Anne, ayaklarını orta koltuğa uzatmadan önce eteğini bileklerinde toplarken.

"İlginç mi dedin?" diye sordu Guy.

"Çekici değil tabii. Yalnızca, çarpıcı."

Guy, dişlerini gıcırdattı. Çarpıcı ha? Anne, onun delinin teki olduğunu görmemiş miydi? Düpedüz deli? Yoksa hiç kimse göremiyor muydu?

32

Horton, Horton ve Keese Mimarlar Grubu'nun danışmasındaki memur, Charles Bruno adında birinin arayıp numarasını bıraktığını söyledi. Great Neck numarası.

"Teşekkür ederim," dedi Guy, bekleme salonuna yürüdü.

Diyelim ki şirket, telefonla arayanları kayda geçiriyordu. Gerçi geçirmiyordu ama tutalım ki. Bir gün de Bruno çıkageldi diyelim. Ne var ki Horton, Horton ve Keese çalışanları o kadar çapsızdılar ki Bruno aralarında pek yadırganmazdı. Kendisinin burada bulunma nedeni de bu değil miydi sanki? Boğazına kadar batağa batmakla çivinin çiviyi sökeceğini düşünmemiş miydi?

Guy, üstü camla kaplı, maroken döşemeli bekleme salonuna geçip bir sigara yaktı. Şirketin bir numaralı mimarlarından Mainwaring ile Williams, geniş deri koltuklara kurulmuş, rapor okuyorlardı. Guy, pencereden bakarken, onların bakışlarını üstünde duydu. Hep gözleyeceklerdi onu, çünkü oğul Horton, şirkettekileri Guy'ın bir dâhi olduğuna inandırmıştı. Peki burada ne arıyordu? Sandıklarından da parasız olabilirdi, üstelik yeni evlenmişti, ayrıca bütün bunların, hatta Bronx'taki hastanenin dışında, sinirleri iyice bozuktu, kendini koyvermişti. Zaman zaman en yetkin kişiler bile böyle bir boşluğa düşer, neden şöyle rahat bir işe kapağı atmayayım diye düşünürlerdi. Guy, aşağıdaki Manhattan çatılarıyla sokaklarının iğrenç kargaşasına baktı, bir kentin nasıl kurulmaması gerektiğini gösteren örnek bir maket gibiydi. Pencereden döndüğünde, Mainwaring, utangaç bir öğrenci gibi yere indirdi gözlerini.

O sabahı, günlerdir uğraştığı bir işle oyalanmakla geçirdi. Acele etme demişlerdi. Tek yapacağı, müşterinin isteğini yerine getirmek, projenin altına da imzasını atmaktı. Westchester'daki küçük, varsıl bir topluluğa hizmet verecek büyük bir mağaza düşünülüyordu, müşterinin dediği, şöyle eski bir konak havasında olsun, kente uysun, ama biraz da modern gözüksün, annadın mıydı?.. Özellikle Guy Daniel Haines'i istemişti. Kafasını bu uyduruk işin düzeyine ayarlasa, Guy çoktan bitirmişti projeyi, gelgelelim büyük mağaza düşüncesi, işlevsellik üstüne düşünmeyi kaçınılmaz kılıyordu. Sabah boyunca eski çizimlerini sildi, kalemlerinin uçlarını sivriltti, müşteriye kaba saba bir fikir verebilmek için bile daha dört-beş gün, yani gelecek haftanın ortasına kadar çalışmak zorunda olduğu sonucuna vardı.

"Charley Bruno da gelecek bu gece," diye seslendi o akşam Anne mutfaktan.

"Ne?" Guy, bölmenin öte yanına, mutfağa geçti.

"Adını yanlış mı söyledim? Hani şu düğündeki genç adam." Anne, soğan doğruyordu.

"Sen mi çağırdın?"

"Birilerinden duymuş galiba, aradı, kendini davet etti bir bakıma." Anne'in yanıtı o kadar olağandı ki Guy, acaba beni sınıyor mu kaygısıyla bir an soğuk terler döktü. "Hazel, süt koyma sakın, buzdolabında bol bol krema var, canım."

Guy, Hazel'ın tezgâha rendelenmiş İtalyan peynirleriyle dolu çanağın yanına krema kavanozunu koyuşunu izledi.

"Sence gelmesinin bir sakıncası var mı Guy?" diye sordu Anne.

"Yok canım ama benim arkadaşım olmadığını biliyorsun." Acemi adımlarla mutfak dolaplarına yürüdü, pabuç boyasını çıkarttı. Nasıl durdurabilirdi Bruno'yu? Bir çıkar yol olmalıydı mutlaka da beynini ne kadar zorlarsa zorlasın, o yolun gözünden kaçacağına emindi.

"Sakıncası var besbelli," dedi Anne gülümseyerek.

"Bence küstahın biri, o kadar."

"Ama yeni evde verilen ilk yemeğe gönüllü gelen bir konuğu geri çevirmek uğursuzluktur biliyorsun. Yoksa bilmiyor muydun?"

Daha geldiğinde, Bruno'nun gözleri kıpkırmızıydı. Herkes yeni ev hakkında bir şeyler söylüyordu, yalnız Bruno kiremit kırmızısı ve orman yeşili oturma odasına sanki daha önce en az yüz kere o odada bulunmuş gibi girdi. Ya da sanki burada yaşıyormuş gibi, diye düşündü Guy onu çağrılılarla tanıştırırken. Bruno, güleç, heyecanlı bakışlarını Guy ile Anne'den ayırmıyordu, kendisiyle selamlaşanlara aldırmıyordu –iki-üç kişiyle önceden tanışmışlığı var, diye düşündü Guy– Muncey Park, Long Island'dan Bayan Cheste Boltinoff hariç, derken Bruno'nun kadının elini eski bir tanışa rastlamışçasına avuçları içine alıp sıktığını, Bayan Boltinoff'un da ona dostça gülümsediğini görüp donakaldı.

"Son çözümlemede nasıl gidiyor işler?" diye sordu Bruno, bir içki aldıktan sonra.

"Çok iyi. Çok çok iyi." Guy, serinkanlı olmakta kararlıydı, kendini uyuşturmak pahasına da olsa. Mutfakta iki-üç sek içki yuvarlamıştı zaten. Ne var ki kalabalıktan uzaklaştığını, adımlarının oturma odasının köşesindeki dönen merdivene yöneldiğini ayırt etti. Bi dakka, diye düşündü, kendimi toparlayana kadar. Yukarı koştu, yatak odasında, soğuk elini alnına dayadı, yüzünü sıvazladı.

"Özür dilerim, daha her yeri göremedim," dedi bir ses odanın öte yanından. "Müthiş bir ev bu, Guy. Bir an, on dokuzuncu yüzyıla dönmek zorunda kaldım."

Anne'in Bermuda'daki okul günlerinden arkadaşı Helen Heyburn, çalışma masasının başında duruyordu. Tabancanın olduğu yerde, diye düşündü Guy.

"Rahatına bak. Mendil arıyordum, ondan geldim. İçki nasıl gidiyor?" Guy, sağ üst çekmeceyi çekti, şu anda görmek istemediği tabancayla aramadığı mendilin bulunduğu çekmeceyi.

"İçkim, benden iyi gidiyor."

Helen, dağıtık dönemlerinden birinde yine, diye düşündü Guy. Helen piyasaya çalışan yetenekli bir yaratıcıydı Anne'e göre; ne yazık ki üç aylığı suyu çekmeden, bir çöküntü dönemine girmeden çalışmaya gönüllü değildi. Bu kız benden hoşlanmıyor, diye düşündü Guy, pazar akşamı Anne ile birlikte partisine gitmediğimden beri. Benden

kuşkulanıyor. Yoksa şu anda yatak odalarında işi neydi, sarhoş numarası yapması niyeydi?

"Her zaman böyle ciddi misindir Guy? Seninle evleneceğini söylediğinde Anne'e ne dedim, biliyor musun?"

"Aklını kaçırdığını söylemişsindir."

"'Çok ciddi bir adam ama,' dedim. 'Çok çekici, bir dâhi bile olabilir de ciddiliğine nasıl katlanacaksın?'" Kemikli, güzel, sarışın başını kaldırdı: "Kendini savunmuyorsun bile. Beni öpmeyi hafiflik sayacağında yüzde yüz haklıyım, yanlış mı?"

Guy, kendini zorlayarak eğildi, onu öptü.

"Buna da öpmek mi derler?"

"Ama ben bile isteye ciddilik taslamıyordum ki."

Odadan çıktı. Anne'e anlatacak, diye düşündü, Guy'ı saat 10 sularında yatak odasında gördüm, acı çekiyor gibiydi, diyecek. Çekmeceye bakıp tabancayı da bulmuş olabilir. Yine de Guy'ın bir kulağından girip öbüründen çıkıyordu bütün bunlar. Helen, budalanın tekiydi, Anne'in ondan neden hoşlandığını bir türlü anlayamamıştı, ama en azından kötü niyetli değildi. Konu başkasının işine burnunu sokmaksa, zaten Anne'in ondan geri kalır yanı yoktu. Olamaz, bu odada yaşadıkları sürece tabancayı Anne'in çekmecesine bitişik çekmecede saklamamış mıydı? Anne'in, onun çekmecelerini karıştırması, mektuplarını açmasından daha ürkütücü gelmiyordu aslında.

Aşağı indiğinde, Bruno ile Anne şöminenin yanındaki dik açılı sedirde baş başa oturuyorlardı. Bruno'nun sedirin arkalığına titrek elleriyle dayadığı bardaktan dökülmüş içkinin koyu yeşil lekeleri kumaşta seçiliyordu.

"Capri'nin yeni halini anlatıyor bana, Guy," dedi Anne ona dönerek. "Hep o adaya birlikte girmemizi istemiştim."

"En doğrusu bir ev tutmak," dedi Bruno, Guy'ı görmezden gelerek, "bir şato tutmalı, ne kadar büyük olursa o kadar iyi. Annemle öylesine büyük bir şatoda oturuyorduk ki orada kaldığımız sürece öbür ucuna adım bile atmadık, ta ki bir gece ben kapıyı şaşırıncaya kadar. Verandanın öbür ucunda kalabalık bir İtalyan ailesi akşam yemeği yiyordu, o gece hepsi bizim bölüme geldiler, bir düzine insan, emri-

mizde bedava çalışmaya razıydılar, yeter ki orada kalmalarına izin verelim. Verdik tabii."

"İtalyanca öğrenmedin mi hiç?"

"Gereği yok ki!" Bruno omuz silkti, sesi çatlamıştı yine, Guy'ın kulağından çıkmayan o çatlak ses.

Guy, sigara paketine davrandı; Anne'e bakarken Bruno'nun gözlerinde okunan tutku, çekingen çapkınlık, böğrüne saplandı, alkolün tatlı uyuşukluğunun erişemediği kadar derinlerde bir yere. Anne'in giysisini mutlaka övmüştü Bruno, tavuskuşu gözlerini andıran küçük mavi desenleriyle bu gri tafta tuvalet, Guy'ın en sevdiği giysisiydi. Kadınların giysileri Bruno'nun gözünden asla kaçmazdı.

"Guy'la ben," dedi Bruno'nun sesi arkasından, yüz yüzeymişler gibi tane tane konuşuyordu, "Guy'la ben bir zamanlar yolculuklardan söz etmiştik."

Guy, sigarasını kül tablasına iyice bastırdı, sedire yürüdü. "Üst kattaki oyun odasını görmeye ne dersin?" dedi Bruno'ya.

"Tabii," dedi Bruno ayağa kalkarak. "Ne tür oyunlar oynuyorsunuz?

Guy, kırmızı döşemeli küçük bir odaya itti onu, kapıyı örttü. "Nereye kadar gideceksin acaba?"

"Guy! Sen sarhoşsun!"

"Herkese eski dost olduğumuzu söylemek ne anlama geliyor?"

"Herkese değil, yalnızca Anne'e söyledim."

"Ona ya da herhangi birine söylemek ne anlama geliyor? Ya buraya gelmen?"

"Yavaş, Guy! Şşşşt!" Bruno, elindeki içki bardağını rasgele sallıyordu.

"Polis, hâlâ arkadaşlarını izliyor, değil mi?"

"Ucu bana dokunacak kadar değil."

"Hemen çık buradan. Defol!" Kendini tutma çabasından, sesi titriyordu. Neden kendini tutmalıydı ki? İçinde tek mermi kalmış tabanca, koridorun öbür ucundaydı. Bruno, bezgin bakışlarla inceledi onu, içini çekti. Üst dudağında tıslayan soluk, Guy'ın geceleri, odasında duyduğu soluktu tıpatıp.

Guy, hafifçe sendeledi, sendelemesine öfkelendi.

"Bence Anne çok güzel bir kız," dedi Bruno tatlı bir sesle.

"Bir daha onunla konuştuğunu görürsem, öldürürüm seni."

Bruno'nun gülümseyişi önce seyreldi, sonra daha da genişleyip yayıldı yüzüne. "Bu bir gözdağı mı Guy?"

"Hayır, verilmiş bir söz."

Yarım saat sonra Bruno, Anne ile birlikte oturdukları sedirde sızıp kalmıştı. Yatınca, boyu çok daha uzun görünüyordu, şömine taşına dayalı başıysa küçücüktü. Üç kişi, onu yattığı yerden kaldırdılar, ne yapacaklarını bilemediler.

"Şey... konuk odasına taşıyın," dedi Anne. "İyiye işaret, Anne," diye güldü Helen. "Düğün gecesi evde bir konuğun yatıya kalması uğur sayılır. Bu evde kalan ilk konuğunuz mu?"

Christopher Nelson, Guy'ın yanına geldi. "Nerden buldun bu herifi? Great Neck Kulübü'nde o kadar sık sızardı ki sonunda içeri almamaya karar verdiler."

Guy, düğünden sonra Teddy ile de konuşmuştu. Bruno'yu Teddy çağırmamıştı, hakkında hiçbir şey bilmiyordu, bir bildiği varsa, ondan hiç hoşlanmadığıydı.

Guy, stüdyoya giden basamakları çıktı, kapıyı örttü. Çalışma masasında, vicdanının sesine uyup hafta sonunda bitirmek üzere eve getirdiği o saçma sapan mağaza tasarımı duruyordu. İçkinin etkisiyle bulanıklaşan bildik çizgilere bakınca midesi bulandı. Temiz bir kâğıt çıkarıp kendisinden istenen yapıyı çizmeye koyuldu. Ne istediklerini biliyordu tam tamına. Çizimi bitirene kadar kendini tutabilse, sonra da üğüre öğüre geberseydi n'olurdu. Gelgelelim çizim bittiğinde kusmadı. Yalnızca koltuğuna yaslandı, kalkıp bir pencere açtı.

33

Mağaza çizimi onaylandı; başta Hortonların, sonra da pazartesi günü öğleden sonra büroya gelen New Rochelleli müşteri Bay Howard Wyndham'ın övgülerini kazandı. Günün geri kalan bölümünü bürosunda sigara içerek, Anne'e doğum gününde armağan etmek üzere Brentano'dan aldığı maroken kaplı *Religio Medici*'nin sayfalarını karıştırarak geçirmek gibi bir ödül verdi kendine. Bundan sonra nasıl bir iş önerilecekti acaba? Peter ile birlikte bir zamanlar sevdikleri bölümleri anımsayarak karıştırdı kitabı... *göbek çukuru olmayan adam hâlâ yaşıyor içimde...* Bundan sonra acaba daha ne gibi iğrençlikler gerçekleştirmesini bekliyorlardı kendisinden? Görevini yerine getirmişti işte. Yetmiyor muydu? Bu mağaza gibi bir projeye daha katlanamazdı. Hayır, kendine acıma duygusundan ötürü değil, *yaşadığı* için. Hâlâ sağdı, kendini bu yüzden suçlayacaksa tamam. Çalışma masasından kalktı, daktilosunun başına geçti, istifa mektubunu yazmaya başladı.

Anne o akşam bir yere gidip olayı kutlamaktan yanaydı. Öylesine neşeli, pervasızdı ki Guy yüreğinin azıcık hafiflediğini hissetti, rüzgârsız bir günde havalanmaya çalışan bir uçurtma gibi bocalayarak. Onun becerikli, ince parmaklarının saçını iki yandan çekiştirip ensesinde tokalamasını izledi.

"Peki artık geziye çıkamaz mıyız Guy?" dedi Anne, oturma odasına inerlerken.

Anne'in gönlü, *India*'yla kıyı kıyı dolaşma yolculuğundaydı hâlâ, erteledikleri balayı gezisinde. Guy'sa bütün zamanını, hastane tasarımının çizimlerini denetlemeye ayırmayı düşünmüştü ama şu anda Anne'e hayır diyemezdi.

"En erken ne zaman yola çıkabiliriz sence? Beş gün mü? Bir hafta mı?"

"Herhalde beş gün sonra."

"Şey, aklıma geldi de," diye içini çekti Anne, "ben ayın yirmi üçünde burada olmak zorundayım. Kaliforniya'dan bizim pamuklularla ilgilenen bir adam geliyormuş."

"Bu ayın sonunda da bir moda defileniz yok mu?"

"Onu Lillian halleder." Anne gülümsedi. "Aklında kalması harika!"

Guy, onun leopar kürkünün başlığını giymesini bekledi, gelecek hafta Kaliforniya'dan gelecek adamla ne kadar sıkı bir pazarlığa oturacağını düşünüp için için güldü. Anne, bu işi Lillian'a bırakamazdı. Anne, dükkânın iş ilişkilerini üstlenmişti. Sehpada duran uzun saplı turuncu çiçekleri Guy'ın ilk görüşüydü. "Bunlar nereden çıktı?" diye sordu.

"Charley Bruno yollamış. Cuma gecesi evimizde sızdığı için özür diliyor." Anne, bir kahkaha attı. "Şirin bir davranış, bence."

Guy, çiçeklere baktı. "Ne bu çiçeğin adı?"

"Afrika papatyası." Ön kapıyı açıp Guy'a yol verdi, birlikte arabaya doğru yürüdüler.

Çiçekler gururunu okşamış belli, diye düşündü Guy. Yine de ona kalırsa, parti gecesinden sonra Bruno, biraz düşmüştü Anne'in gözünden. Partide sürüyle insan Bruno'yla kendisini yan yana görmüştü. Polis, sorgu için her an kapısını çalabilirdi. Çalabilir değil, *çalacak* diye düzeltti. Peki neden yeterince kafa yormuyordu bu konuda? Ne gibi bir ruh halindeydi ki, ne gibi bir ruh halinde olduğunu bile kestiremiyordu artık? Vazgeçiş mi? İntihar mı? Yoksa düpedüz sersemlik mi?

Sonraki birkaç boş gününü Horton, Horton ve Keese'de, mağazanın iç mimarisini tasarlamakla geçirmek zorunda kaldı; kendi kendine, dengemi mi yitirdim acaba, alttan alta bir deliliğin ağına mı düştüm, diye sordu. O cuma gecesini izleyen haftayı anımsadı, o günlerde bütün güvencesi, bütün yaşamı, en ufak bir sinir bozukluğuyla tepetaklak olabilecek ince bir dengede duruyordu sanki. Artık o duygu geçmişti. Yine de Bruno'nun odasına gizlice girdiği-

ni düşlüyordu. Tan ağarırken uyandığı sabahlarda, kendini odasında elinde tabancayla görüyordu. Suçunun bedelini bir biçimde hemen ödemesi gerektiğini hâlâ düşünüyordu, ne var ki aklına gelen cezaların ya da özverilerin hiçbiri bu bedeli yeterince karşılamıyordu. Kendini iki kişilik olarak görüyordu, birinin yaratış sürecinde Tanrı'yla uyum sağlama yeteneği vardı, ötekininse öldürme. "Herkes cinayet işleyebilir," demişti Bruno trende. Bobbie Cartwright'a, iki yıl önce Metcalf'ta, kapıların dışa taşan bölmelerinin yapıyla kurduğu dengeyi açıklayan adam mı cinayet işleyebilirdi? Hastanenin, dahası mağazanın tasarımını gerçekleştiren, geçen hafta evinin arkasındaki çimenliğe koyacağı koltuğun demirini hangi renge boyayacağını uzun uzun düşünen adam mı? Olsa olsa, dün gece aynaya bakınca katili bir an gizli kardeşi kimliğiyle gören adam işleyebilirdi.

Peki, on güne kalmadan Anne ile beyaz bir yelkenlide yolculuğa çıkacakken masasında oturup neden cinayet üstüne düşünüyordu ki? Anne ve Anne'i sevme gücü neden bağışlanmıştı kendisine? Gemi yolculuğuna hemen evet demesinin nedeni yalnızca üç haftalığına Bruno'dan kurtulmak isteği miydi? Bruno istese, Anne'i onun elinden alabilirdi. Bu gerçeği baştan beri kabul etmişti, gerçekle yüzleşmeye çalışmıştı. Ama onları bir arada görüşünden, yani düğün gecesinden bu yana, bu olasılık özel bir teröre dönmüştü.

Öğle yemeğine çıkmak için kalktı, şapkasını başına geçirdi. Giriş kapısına doğru yürürken santraldaki telefonun çaldığını duydu. Santralcı kız seslendi:

"İsterseniz buradan konuşun Bay Haines."

Almacı kaldırdı, arayanın Bruno olduğunu biliyordu, kendisinin onun bugün bir ara görüşme önerisine evet diyeceğini de. Bruno, öğle yemeğinde buluşalım diyordu, Guy, on dakikaya kadar Mario'nun Villa d'Este'ine geleceğine söz verdi.

Lokantanın penceresinde pembe-beyaz desenli perdeler vardı. Guy, Bruno'nun bir tuzak kurduğu, pembe-beyaz perdenin arkasında kendisini Bruno'nun değil, polislerin beklediği gibi bir duyguya kapılmıştı. Ama umurunda değildi, hiç değildi.

Bruno, bardan gördü onu, taburesinden aşağı kayıp sırıttı. Guy yine burnu havalarda dolaşıyor, diye düşündü, tıpkı benim gibi. Guy'ın omzunu tuttu.

"Merhaba Guy. Sıranın ucunda bir masa ayırttım."

Bruno, yine o pas kahverengisi renginde takımını giymişti. Guy, sarsıntılı trende onun uzun bacaklarını özel kompartımana kadar nasıl izlediğini, o ilk karşılaşmayı anımsadı, gelgelelim bu anı artık pişmanlık getirmiyordu. Aslına bakılırsa, Bruno'ya iyicil duygular besliyordu, geceleri bazen tamam, ama gündüzün daha önce hiç tatmamıştı bu duyguyu. Öğle yemeği çağrısını kabul ettiği için Bruno'nun açıkça teşekkür etmesine bile bozulmuyordu.

Bruno, kokteyl ve yemek siparişini verdi. Kendine –yeni perhizi uyarınca– ciğer ızgara söyledi. Guy'a da sahanda yumurta, çünkü Guy'ın yumurta sevdiğini biliyormuş. Guy, yan masayı inceliyordu Nedense kırk yaşlarında birbirinden süslü dört kadın dikkatini çekti, hepsinin gözleri keyiften yumulmuştu, kokteyl kadehlerini kaldırmışlardı. Onların arkasında oturan, Avrupalı izlenimi veren besili bir adam, masanın öbür yanındaki görünmez dostuna bakıp gülümsedi. Garsonlar koşuşturuyorlardı. Delilerin rol aldığı, kendisi ile Bruno'nun hepsinden daha deli sıfatıyla başrollerini üstlendiği bir gösteri miydi bu yoksa? Gördüğü her hareket, duyduğu her sözcük, yazgının abartılı karanlığına bürünmüş gibiydi.

"Beğendin mi?" diyordu Bruno. "Bu sabah Clyde'dan aldım bunları. Kentteki en iyi koleksiyon. Yazlık tabii."

Guy, Bruno'nun kucağına uzattığı dört kutu dolusu boyunbağına baktı. İpek, keten, el örgüsü boyunbağları, bir de kalın ketenden eflatun bir papyon. Su mavisi ipek boyunbağı, Anne'in bir giysisini çağrıştırıyordu.

Bruno'nun keyfi kaçmıştı, Guy, galiba beğenmemişti bunları. "Çok mu iddialı sence? Ama yazlık hepsi."

"Yok canım, bayağı güzel," dedi Guy.

"Benim en sevdiğim bu. Böylesini hiç görmedim." Bruno, el örgüsü beyaz bir boyunbağı uzattı, tam ortasından incecik kırmızı bir çizgi iniyordu. "Kendime alacaktım ama içimden sana armağan etmek geldi. Başkasını düşünmedim yani. Hepsi senin, Guy."

"Teşekkürler." Guy'ın üst dudağı seğirmeye başlamıştı. Sanki Bruno'nun sevgilisiydi de Bruno, gönlünü almak için bu armağanı getirmişti.

"Hadi yolculuğa içelim," dedi Bruno kadehini kaldırarak.

Bu sabah Anne ile telefonda konuşmuştu, Anne de geziden söz etmişti. Bruno, fırsat buldukça Anne'i ne kadar çok beğendiğini dokunduruyordu.

"Öyle temiz bir güzelliği var ki. Bu kadar *zarif* görünüşlü bir kıza kolay rastlanmıyor günümüzde. Çok mutlu olmalısın Guy." Guy'ın bir tümce ya da bir tek sözcükle neden mutlu olduğunu açıklamasını bekledi. Gelgelelim Guy, ağzını bile açmadı; Bruno alınmıştı, boğazına bir yumru oturmuştu. Guy neye bozulmuş olabilirdi ki? Onun masanın kıyısına yasladığı yumruğuna dokunmak istedi bir an, kardeşçe ama kendini tuttu. "Senden hemen mi hoşlandı Guy, yoksa gönlünü kazanman için uzun bir süre mi gerekti? Guy?"

Guy, sorunun yinelendiğini duydu. Her şey ne kadar gerilerde kalmıştı. "O süreyi nasıl sorarsın bana? Ortada bir gerçek var." Bruno'nun ensiz, şiş yüzüne, alnına uçarı bir anlam veren asi saçlarına baktı; Bruno'nun bakışları, ilk gördüğünden bu yana çok daha güvenli, daha az duygusaldı. Artık parasına kavuştu ya, diye düşündü.

"Evet, ne demek istediğini anlıyorum." Bruno'nun bir şey anladığı yoktu pek. Guy, cinayeti kafasından bir türlü atamasa da Anne ile mutluydu. Meteliksiz kalsa bile mutluydu onunla. Bir kerecik de olsa aklından Guy'a para önermeyi geçirdiğini düşününce, Bruno'nun yüzü asıldı. Guy'ın 'hayır'ı nasıl söyleyeceğini duyabiliyordu, bir saniyede kendisinden kilometrelerce uzaklaştığını gösteren o donuk bakışıyla. Eline ne kadar para geçerse geçsin, o parayı nasıl harcarsa harcasın, Guy'ın sahip olduklarına asla sahip olamayacağını biliyordu. Annesine tek başına sahip olmanın bir mutluluk güvencesi sağlamadığını keşfetmişti. Zorla gülümsedi. "Sence Anne hoşlanıyor mu benden?"

"Hoşlanıyor."

"Çizim dışında ne yapmayı seviyor? Yemek pişirmeyi seviyor mu? Bu tür işleri?" Bruno, Guy'ın martini kadehini

üç yudumda dipleyişini izleyişini. "Yani birlikte ne gibi şeyler yaptığınızı öğrenmek istiyorum yalnızca. Yürüyüşe çıkmak, bulmaca çözmek falan gibi."

"Evet, o tür şeyler."

"Akşamları nasıl geçiriyorsunuz?"

"Anne, bazı akşamlar çalışır." Bruno'nun yanında daha önce hiç olmamıştı, ama belleği Anne ile daha çok akşamları birlikte çalıştıkları üst kattaki stüdyoya kaydı; Anne'in ara sıra işinden başını kaldırıp iki çift laf ettiği, bir çizimini havaya kaldırıp, kendi emeğini yok sayarcasına ondan bir yorum beklediği anlara. Boya fırçasını su bardağına hızla daldırırken çıkan ses, bir kahkahayı andırırdı.

"*Harper's Bazaar*'da onun fotoğrafını gördüm iki ay kadar önce, başka desinatörlerinkilerle birlikte. Oldukça yetenekli, değil mi?"

"Çok yetenekli."

"Şey ben..." Bruno, kollarını masanın üstünde kavuşturdu. "Onunla mutlu olmana ne kadar seviniyorum, bilsen."

Tabii ki mutluydu. Guy, omuzlarının gevşediğini, soluğunun düzene girdiğini duydu. Yine de şu anda, Anne'e sahip olduğuna inanmak güç geliyordu. Nice çatışmadan sağ çıkmasını sağlamak için gökten inip elinden tutmuş bir tanrıçaydı Anne, tıpkı mitoloji kahramanlarına yardım elini uzatan tanrıçalar gibi, ama Guy çocukken bu söylenceleri okuduğunda, tanrıçanın öyküyü konuyla ilgisiz, hakka sığmaz bir biçimde bağladığını düşünürdü. Uykusuz gecelerinde, evden savuşup pijamasının üstüne geçirdiği paltosuyla kayalığa yürüdüğü, o sorgusuz sualsiz, gevşek yaz gecelerinde, Anne üstüne kafa yormaktan alıkoyardı kendini. "*Dea ex machina,*" diye mırıldandı.

"Ne dedin?"

Neden şu masada oturuyordu Bruno'yla, aynı masada neden yemek yiyordu? Bruno'yla dövüşmek, sonra da doyasıya ağlamak istiyordu. Birdenbire, içinden yükselen sövgülerin bir acıma selinde eriyip gittiğini duydu. Bruno, sevmeyi bilmiyordu, oysa tek gereksinimi buydu. Sevemeyecek, karşısındakinde sevgi duygusu uyandıramayacak kadar kördü. Birdenbire durumun trajikliğini kavradı.

"Hiç âşık olmadın mı Bruno?" Guy, daha önce hiç görmediği bir ataklık okudu Bruno'nun gözlerinde.

Bruno, garsona bir içki daha getirmesi için el salladı. "Yoo, gerçekten âşık olmadım galiba." Dudaklarını yaladı. Hiç âşık olmaması bir yana, kadınlarla sevişmeye de içi gitmiyordu. Bunun saçma sapan bir şey olduğu düşüncesini bir türlü göz ardı edemiyordu, sanki uzakta durup kendini o durumda gözetliyordu. Bir keresinde, ne feciydi unutmuyordu, sevişme sırasında kıkır kıkır gülmeye başlamıştı. Bruno, kaşlarını çattı. Guy'la arasındaki en acı fark buydu galiba, Guy'ın kadınlarla kendini avutabilmesi, Miriam uğruna gözü kapalı ateşe atılmasıydı.

Guy bakınca, Bruno gözlerini indirdi. Sanki Guy'dan nasıl âşık olunacağını öğrenmek istiyordu. "Dünya hangi düşünce üstüne döner, biliyor musun Bruno?"

"Bir sürü teori var," diye sırıttı Bruno. "Hangisini söylüyorsun?"

"Her şeyin karşıtı yanı başındadır."

"Zıtlar birbirini çeker mi demek istiyorsun?"

"O çok basit. Benim demek istediğim... yani bana boyunbağı armağan ediyorsun. Ama bir ara, beni yakalatmak için buraya polis çağırmış olabileceğin de aklıma gelmedi değil."

"Yapma Guy, sen *dostumsun* benim!" dedi Bruno soluk soluğa, birdenbire çileden çıkarak. "Seni severim ben!"

Ben de seni severim, senden nefret etmiyorum, diye düşündü Guy. Ama bunu asla söylemeyecekti, çünkü Bruno, ondan nefret ediyordu. Kendisi de Bruno'ya seni severim demeyecekti asla, onun yerine, senden nefret ediyorum diyecekti, onu gerçekten sevdiği için. Guy sustu, alnını uzun uzun sıvazladı. Başlatacağı bir eylemi ânında tökezletecek bir olumlu-olumsuz istenç dengesi vardı görünürde. Sözgelimi, burada çakılı kalmasına yol açan her neyse. Birden ayağa fırladı, yeni gelen içkiler, sofra örtüsüne döküldü.

Bruno, dehşete kapılmış, şaşkınlıkla onu izliyordu. "Neyin var Guy, n'oldu?" Ardından geldi. "Bir dakika Guy, dur! Böyle bir adilik yapacağımı düşünmüyorsun, di mi? Aklımın ucundan geçmez!"

"Dokunma bana!"

"Ama Guy!" Bruno, ağladı ağlayacaktı. İnsanlar neden böyle davranıyordu? *Neden*? Kaldırımda, avazı çıktığı kadar bağırdı: "Aklımın ucundan geçmez asla! Ne pahasına olursa olsun, satmam seni! Güven bana Guy!"

Guy, Bruno'yu göğsünden iterek taksinin kapısını kapattı. Bruno, onu asla satmayacaktı, biliyordu kesinlikle. Ama her şey bu kadar sallantıdaysa, nasıl emin olabilirdi ki?

34

"Bayan Guy Haines ile ne tür bir ilişkiniz var?"

Bruno, bu soruyu bekliyordu. Gerard, son aylardaki ödemelerini inceliyordu. Anne'e yolladığı çiçek yüzündendi bu soru. "Arkadaşım olur. Kocasının arkadaşıyım."

"Yaa. Arkadaş demek?"

"Tanıdık," diyerek omuz silkti Bruno; Gerard, Guy gibi ünlü birini tanımaktan ötürü caka satacağına inanacaktı, biliyordu.

"Uzun süredir tanışıyor musunuz?"

"Yok canım." Bruno, kaykıldığı koltuktan çakmağına uzandı.

"Peki çiçek göndermek niye?"

"Keyifliydim herhalde. O gece verdikleri partiye gidecektim."

"O kadar yakın bir dostu musun?"

Bruno, yine omuz silkti. "Özel bir parti değildi. Bir ev yaptırmayı düşündüğümüzde, Haines, aklımıza gelen ilk mimarlardan biriydi." O anda akıl etmişti bu yalanı, hiç fena değil, diye düşündü.

"Matt Levine'a dönelim biraz."

Bruno, pofladı. Guy konusunu atlıyordu Gerard, belki olay sırasında Guy kent dışında olduğundan, belki öylesine. Şimdi de Matt Levine çıktı; gizli kapaklı bir yan yoktu ki ilişkilerinde, üstelik sonraları işine yarayacağını düşünmeden Matt'le cinayetten önce sık sık görüşmüştü. "Ne olmuş ona?"

"Onunla nisanın yirmi dördünde, yirmi sekizinde ve otuzunda, ayrıca martın ikisinde, beşinde, altısında ve yedi-

sinde görüşmüşsün, cinayetten iki gün önce de. Nedenini sorabilir miyim?"

"Öyle mi?" diye gülümsedi Bruno. Geçen görüşmelerinde Gerard yalnızca üç tarihten söz etmişti. Matt de Bruno'dan hoşlanmazdı. Büyük bir olasılıkla en olmayacak şeyi söylemişti. "Arabamı satın almak istiyordu."

"Peki sen satmaktan yana mıydın? Yani yakında yeni bir araba alacağını düşündüğün için mi?"

"Daha ufak bir araba alacaktım onu satıp," diye geçiştirdi Bruno. "Şu anda garajda duran Crosley'i."

Gerard gülümsedi. "Mark Lev'i ne zamandan beri tanıyorsun?"

"Mark Levitski olduğu günlerden bu yana," diye terslendi Bruno. "Biraz daha geriye gidersen, Rusya'dayken öz babasını öldürdüğünü öğrenirsin," dedi öfkeyle. 'Öz' sözcüğü tuhaftı gerçi, keşke hiç söylemeseydi, ama Gerard nasılsa düzmece adlara harcayacaktı zekâsını!

"Matt de senden hoşlanmıyor pek. Ne oldu ki aranızda, neden uzlaşamadınız bir türlü?"

"Araba konusunda mı?"

"Charles!" dedi Gerard sabırla.

"Ne diyorum ki?" Bruno, uçları yenmiş tırnaklarına baktı, Herbert'in tanımladığı katile Matt'in nasıl tıpatıp oturduğunu düşündü. "Ernie Schroeder'i sık görmemişsin son zamanlarda."

Bruno, usançla soruyu yanıtlamaya girişti.

35

Guy, üstünde beyaz bez pantolon, ayakları çıplak, *India*'nın ön güvertesine kurulmuştu. Long Island, demin uzaktan görünmüştü, bakmak gelmiyordu daha içinden. Yelkenlinin usul sarsıntısıyla iki yana sallanmak hoş ve bildik bir duyguydu, baştan beri tanıdığı bir duygu. Bruno'yu lokantada gördüğü son gün, çılgın bir gündü besbelli. Delirmesine ramak kalmıştı. Anne, fark etmemiş olamazdı.

Kolunu uzattı, kaslarını örten ince, esmer deriyi çimdikledi. Gezinin başlangıcında, Long Island iskelesinden tuttukları melez Portekizli tayfa Eagon kadar esmerleşmişti teni. Ama sağ kaşındaki küçük beyaz iz, yerli yerindeydi.

Deniz üstünde üç haftadan sonra daha önce hiç tatmadığı bir dinginlik çökmüştü üstüne, bir ay önce böyle bir duyguyu kendine asla yakıştıramazdı. Zamanla, suçunun kefaretinin de, her neyse bu kefaret, yazgısının bir parçası olduğuna, yazgısının geri kalan bölümü gibi, kendisi çaba göstermeksizin yoluna çıkacağına bel bağlamıştı. Yazgıya ilişkin sezgisine baştan beri güvenmişti. Peter'la geçen çocukluk günlerinde, kendisinin yalnızca hayal kurmakla yetinmeyeceğini, her nedense Peter'ın hayal kurmaktan başka bir şey yapmayacağını da sezmişti, kendi yapıtlarının ünleneceğini, mimari dalında hak ettiği yere yükseleceğini, son olarak da –başarısının doruğuna ancak böyle ulaşabilirdi ona kalırsa– bir köprü yapacağını bal gibi bilmişti. Çocukken, beyaz bir köprü olacak, ayakları arasındaki açıklık bir meleğin kanadını andıracak, diye düşünmüştü. Robert Maillart'ın, ders kitabında gördüğü kıvrımlı beyaz köprüsü gibi. Kişinin kendi yazgısına bu kadar kesin bir inanç beslemesi, küstahlık sayılabilirdi. Öte yandan, kendi yazgısı-

nın yasalarına uyma zorunluğunu duyan kişiden daha gerçek bir alçakgönüllü var mıydı? Bir süre önce, korkunç bir sapma, kendine karşı işlediği bir günah gözüyle baktığı cinayet de, şimdi bakıyordu da, belki yazgısının bir parçasıydı. Başka türlü düşünmek elinden gelmiyordu. Gerçekten öyleyse, günahını ödemenin yolu da gösterilecekti, çile çekme gücünü de kazanacaktı. Öte yandan, yasaların buyurduğu ölüm cezası önce davranırsa, kendisine bu cezayla baş edecek güç, ayrıca Anne'in de dayanmasını sağlayacak direnç bağışlanacaktı. Garip bir biçimde, hem bir çurçurdan daha sıradan, hem de en yüce dağdan daha önce olduğunu duyuyordu. Ama kibirli değildi. Kibir ya da küstahlık, Miriam'la araları açıldığı zaman doruğuna varan bir savunma biçimiydi. O günlerde bile, gözü Miriam'dan başkasını görmeden, cebinde metelik yokken, bir gün delice seveceği, kendisini hep sevecek bir kadına rastlayacağını kestirememiş miydi? Deniz üstünde geçen üç haftadan sonra bu kestirimin doğru çıktığına ilişkin başka ne gibi bir kanıt bekleyebilirdi ki, Anne ile daha önce hiç bu kadar yakın olmadıklarını, ayrı yaşamlarının bu kadar uyumlu bir tek yaşama dönüştüğünü gözüyle gördüğüne göre?

Ayakları üstünde yaylanarak döndü, Anne'in ana direğe yaslanışını izledi. Anne'in dudaklarında hafif bir gülümseme vardı ona bakarken, tıpkı çocuğunun bir hastalığı atlatmasına yardımcı olmuş, başarılı bir annenin hafif gururlu gülümsemesi, diye düşündü Guy; bu gülümsemeye karşılık verirken, Anne'in kusursuzluğunu, şaşmaz dürüstlüğünü bunca yüceltirken onu nasıl olup da hâlâ sıradan bir ölümlü olarak görebildiğine şaştı. En çok da, böyle bir kadının kendisine bağlı olmasına. Sonra kenetlenmiş ellerine baktı, ertesi gün hastanede başlayacağı işi, ilerideki çalışmalarını, yazgısının neler getireceğini düşünmeye koyuldu.

Bir-iki akşam sonra Bruno telefon etti. Yakınlardaydı dediğine göre, kapıdan uğramak istiyordu. Sesinden anlaşıldığı kadarıyla ayıktı, canı sıkılıyordu.

Guy, hayır dedi. Sakin ve kesin bir sesle kendisinin de Anne'in de onun yüzünü bir daha görmek istemediklerini

belirtti, ama daha konuşma sırasında, sabrının son damlalarının tükendiğini, geçen haftalara egemen olan sağduyunun bu yersiz konuşmanın çılgınlığıyla un ufak edildiğini ayırt etti.

Bruno, Gerard'ın henüz Guy'la görüşmediğini biliyordu. Birkaç dakikadan uzun sürmezdi bu sorgu. Gelgelelim Guy öyle soğuk davranıyordu ki, Bruno ona adının Gerard'ın listesinde olduğunu, sorguya çekilebileceğini, bundan böyle onu ancak teke tek, kesin bir gizlilik içinde görmeye karar verdiğini –ne partiler, hatta ne de öğle yemekleri– söyleyemedi bir türlü, Guy bıraksaydı, söyleyecekti.

"Peki," dedi lafını yutarak, kapattı.

Telefon bir daha çaldı. Guy, kaşlarını çatarak az önce yaktığı keyif sigarasını söndürdü, telefonu açtı.

"İyi günler. Ben Sırdaş Dedektiflik Bürosu'ndan Arthur Gerard..." Gerard, gelebilir miyim diye soruyordu.

Guy dönüp odayı inceledi usançla, Gerard'ın demin Bruno'yla konuşmalarını teybe geçirdiği, Bruno'yu enseledi gibi bir sezgiyi mantığıyla kovmaya çalıştı. Yukarı, Anne'e haber vermeye çıktı.

"Özel bir dedektif ha?" diye sordu Anne şaşkın şaşkın. "Ne hakkındaymış?"

Guy, duraladı bir an. Bocalayacağı noktalar o kadar, o kadar çoktu ki! Allah kahretsin Bruno'yu! Yakasını bırakmadığı için kahretsin! "Bilmem ki."

Gerard, tam dediği saatte geldi. Eğilip Anne'in elini kibarca sıktı; baş başa, hoşça geçirecekleri bir akşamın havasını bozduğu için özür diledikten sonra evlerini ve ön bahçeyi yine kibarca övdü. Guy, ona bakarken, şaşkınlığını gizleyemiyordu. Gerard, aptal, oldukça yorgun, pasaklı bir adama benziyordu. Belki de Bruno'nun dediklerinde gerçek payı vardı. Ağırdan alan konuşmasıyla pekişen dalgınlığı bile parlak bir dedektifin dalgınlığını çağrıştırmıyordu. Gerard bir puro yakıp içki kadehiyle koltuğa yerleştiğinde, Guy, ela gözlerdeki kurnazlığı, tombul ellerdeki kıpırtıyı yakaladı. Canı sıkıldı. Gerard üstüne fikir yürütülemezdi.

"Charles Bruno'nun arkadaşıymışsınız, öyle mi Bay Haines?"

"Evet, tanırım kendisini."

"Babası geçtiğimiz mart ayında öldürülmüştü, biliyorsunuzdur, katili daha yakalanmadı."

"Ben olayı duymadım!" dedi Anne.

Gerard'ın gözleri, yavaşça ondan Guy'ın yüzüne kaydı.

"Ben de bilmiyordum," dedi Guy.

"Yani yakın bir dostunuz değil mi?"

"Bir merhabamız var."

"Peki ne zaman, nerede tanıştınız?"

"Şeyde..." Guy, Anne'e bir bakış attı, "Parker Sanat Enstitüsü'nde galiba geçen aralıkta." Guy, tuzağa düştüğünü düşündü. Bruno'nun aynı soruya düğün gecesi verdiği rasgele yanıtı yinelemişti, sırf Anne'in duyduğunu varsayarak, oysa Anne belki unutmuştu bile. Gerard, dediklerinin tek sözcüğüne inanmamışçasına bakıyordu yüzüne. Neden Bruno, Gerard konusunda uyarmamıştı onu? Neden Bruno'nun bir zamanlar önerdiği gibi *ağız birliği* etmemişlerdi, hani şehir merkezine yakın bir barda tanıştıklarını söyleyeceklerdi?

"Onu bir daha ne zaman gördünüz?" diye sordu Gerard son olarak.

"Şey... Hazirandaki düğünümüze kadar görmedim." Sorgucusunun nereye varmak istediğini henüz kestiremeyen bir sanığın şaşkınlığı okunuyordu yüzünden, o rolü benimsediğini sezerek. İyi ki, diye düşündü, iyi ki Anne'i bu 'eski dost' teranesinin Bruno'nun kişisel bir fantezisi olduğuna inandırmıştı önceden: "Biz kendisini çağırmamıştık," diye ekledi Guy.

"Yani öylesine mi geldi?" Gerard, durumu anlamış görünüyordu. "Ama temmuzdaki partinize onu çağırdınız, değil mi?" Anne'e de bakıyordu bu arada.

"Telefon etti," diye açıkladı Anne, "gelebilir miyim diye sordu, ben de tabii dedim."

Gerard, soruyordu: Acaba Bruno, böyle bir partinin verileceğini çağrılı dostlarından mı duymuştu, herhalde, dedi Guy ve o akşam Bruno'ya garip gülücükler yağdıran sarışın kadının adını verdi. Verebileceği başka bir ad yoktu. Bruno'yu bir başkasıyla görmemişti ki.

Gerard, arkasına yaslandı. "Hoşlanıyor musunuz ondan?" diye gülümsedi.

"Oldukça," dedi Anne biraz duraladıktan sonra, kibarca.

"Fena adam değil," dedi Guy, Gerard, bir yanıt bekliyordu. "Biraz fazla girişken galiba." Yüzünün sağ yanı gölgede kalıyordu. Guy'a Gerard o anda yüzünde yara izleri arıyormuş gibi geldi:

"Kahramanlara hayran. Bir bakıma güce tapıyor," diye gülümsedi Gerard, ne var ki gülüşü artık sıcak görünmüyordu, belki başta da değildi. "Bu sorularla sizi sıktığım için özür dilerim Bay Haines."

Beş dakika sonra gitti.

"Bu da ne demek?" dedi Anne. "Charles Bruno'dan mı kuşkulanıyor dersin?"

Guy, kapıyı kilitledikten sonra odaya döndü. "Sanırım, onun tanıdıklarından birinden. Charles'ın bir şey bildiğini düşünebilir, babasından o kadar nefret ediyordu ki. Tabii bana dediğine göre."

"Sence bir şey biliyor mudur Charles?"

"Kesin söyleyemeyiz, değil mi?" Guy bir sigara yaktı.

"Aman Allahım!" Anne ayakta durmuş, sedirin köşesine dikmişti gözlerini, sanki parti gecesi oturduğu yerde hâlâ görüyordu Bruno'yu. "İnsanların hayatlarında olup bitenlere akıl ermiyor!" diye fısıldadı.

36

"Bak Bruno," dedi Guy almaca doğru, sert bir sesle. "Bak Bruno, dinle!" Bruno'nun sesinin bu kadar sarhoş çıktığını duymamıştı daha önce, yine de o bulanık kafaya işlemenin bir yolunu bulmakta kararlıydı. Sonra birdenbire, Gerard'ın onun yanında olabileceğini düşündü, daha tatlı, sakıngan ve ürkek bir sesle konuştu. Bruno'nun bir telefon kulübesinden aradığını, tek başına olduğunu anladı az sonra. "Gerard'a Sanat Enstitüsü'nde tanıştığımızı mı söyledin?"

Evet, dedi Bruno. Sarhoşça gevelemelerinden, öyle dediği anlaşıldı. Bruno, uğramak istiyordu. Guy, Gerard'ın eve gelip kendisini sorguya çekmiş olduğunu anlatamadı bir türlü. Telefonu öfkeyle yüzüne kapattı, yakasını yırtarcasına açtı. Bruno da telefon etmek için tam zamanını bulmuş! Gerard tehlikeyi açığa vurmuşken. Guy'a göre, şu anda Bruno'yla her türlü bağlantıyı koparmak, yutturulacak bir hikâye uydurmaktan çok daha zorunluydu. Canını en çok sıkan, Bruno'nun abuk sabuk laflarından başına ne geldiğini, hatta ne gibi bir ruh durumunda olduğunu çıkaramamasıydı.

Kapı bir daha çalındığında Guy yukarı katta, Anne ile birlikte stüdyodaydı.

Kapıyı azıcık araladı, Bruno ardına kadar itti kapıyı, yalpalayarak odaya girdi, sedire yağıldı. Guy kalakalmıştı onun karşısında, öfkeden ve tiksintiden dili bağlanmıştı. Bruno'nun kalın, kırmızı boynu, yakasından taşıyordu. Sarhoştan çok şişmiş gibiydi, sanki ölümcül bir ödem bütün bedenine yayılmış, göz çukurlarını bile üfürmüştü, kan ça-

nağı gri gözleri yuvalarından uğramıştı. Bruno'nun gözleri Guy'daydı. Guy, taksi çağırmak için telefona doğru yürüdü.

"Kimmiş Guy?" diye fısıldadı Anne yukarıdan.

"Charles Bruno. Dut gibi."

"Dut gibi falan değil!" diye karşı çıktı Bruno ansızın.

Anne, merdivenlerin yarısına kadar indi, Bruno'yu gördü. "Onu yukarı yatırsak daha doğru olmaz mı?"

"Burada kalmasını istemiyorum." Guy, telefon rehberinden bir semt taksisi arıyordu.

"Pess-s!" diye tısladı Bruno, havası inen bir lastik gibi.

Guy döndü. Bruno, tek gözüyle, kımıldayacak hali kalmamış, cesedimsi bedeninin tek canlı organıyla ona bakıyordu. Belli aralarla birtakım sözleri yineliyordu.

"Ne diyor?" Anne, Guy'a sokuldu.

Guy, Bruno'nun gömleğine yapıştı. Mırıldandığı bu budalaca nakarat tepesini attırmıştı. Guy ayağa kaldırmaya çalışırken Bruno, gömleğine yapışan ellere bakıp aynı saçma nakaratı yineledi. "Kalk ve defol buradan!" Sonra onun ne dediğini kavradı:

"Söyliycem ona, *söyliycem* ona, *söyliycem* ona, *söyliycem* ona," diye şakıyordu Bruno; kan çanağı gözleri, Guy'ın gözlerini buldu. "Beni burdan atmaya kalkışma, söyliycem ona... Ne pahasına..."

Guy, tiksintiyle bıraktı onun yakasını.

"Neler oluyor Guy? Ne demek istiyor?"

"Onu yukarı taşıyacağım," dedi Guy.

Guy, var gücüyle Bruno'yu sırtına almaya uğraşıyordu da o kaskatı, taş gibi gövdeyle başa çıkamıyordu. Sonunda, onu sedire yatırdı. Ön pencereye yürüdü. Dışarıda araba filan yoktu. Bruno, gökten düşmüştü sanki. Sessizce uyuyordu; Guy, zincirleme sigara içerek başında bekledi.

Bruno, sabah 3'e doğru uyandı, kendine gelebilmek için bir-iki kadeh yuvarladı. Az sonra, yüzünün şişliği sayılmazsa, oldukça normal görünüyordu. Guy'ın evinde uyanmaktan çok mutluydu, nasıl geldiğini anımsamıyordu bile. "Gerard'la bir raund daha yaptık," diyerek gülümsedi. "Üç gün önce. Gazeteleri gördün mü?"

"Görmedim."

"Amma adamsın, gazetelere bile bakmıyorsun!" dedi Bruno sevecen bir sesle. "Gerard, gözü kara birinin peşinde, burnundan soluyor. Hani benim sapık arkadaşım Matt Levine var ya, onun. O gece nerede olduğunu kanıtlayamaz Levine. Herbert de katilin o olabileceğini düşünüyor. Üç gündür üçüyle de konuşuyorum. Kabak, Matt'in başında patlayabilir."

"Yani ölüm cezasına mı çarptırılır?"

Bruno duraksadı, gülümsemeyi sürdürdü. "Yok canım, suç onun üstüne kalsın yeter. Şimdiye kadar iki-üç cinayetin sanığıydı. Polisler bayram edecek." Titredi, kadehindeki içkiyi bir yudumda dipledi.

Guy, önündeki kocaman kül tablasını alıp onun şişmiş suratına geçirmek, böylelikle ya Bruno'yu ya da kendini öldürünceye kadar gitgide tırmanacak bu gerginliğe son vermek istedi. Bruno'nun omuzlarına yapıştı. "Lütfen gider misin? Son kere söylüyorum!"

Bruno, hiçbir direniş belirtisi göstermeksizin, "Hayır," dedi usulca; Guy, onun yüzünde eskiden ormanda dövüştükleri sırada yakaladığı o bildik kayıtsızlığı, acıyı ve ölümü umursamazlığı gördü.

Guy, ellerini yüzüne kapadı; başının zonklamasını avuçlarında duyuyordu. "Suç, şu Matt dediğin kişiye yıkılırsa," diye fısıldadı, "polislere her şeyi anlatırım."

"Yıkılacağı yok. Yeterli kanıtları bulamazlar. Şaka ediyordum, oğlum!" diye sırıttı Bruno. "Matt bu işin adamı da kanıtlar tutmuyor. Sende kanıtlar tutuyor da işin adamı değilsin. Önemli birisin Guy, anla lütfen!" Cebinden bir şey çıkarıp Guy'a uzattı. "Bunu geçen hafta gördüm. Çok hoş, Guy."

Guy, 'Pittsburgh Mağazası'nın kapkara bir fona basılmış resmini götürdü. Çağdaş Müze'nin yayınladığı küçük bir kitapçık. Yazıyı okudu: "Henüz otuz yaşına bile varmamış Guy Daniel Haines, Wright geleneğini sürdürüyor. Mimarımız, gösterişten kaçınan, çarpıcı bir yalınlığı vurgulayan benzersiz biçemini kendi deyişiyle bir ezgi yaratmaya adamış..." Guy, 'ezgi' sözcüğünü okur okumaz kitapçığı öfkeyle kapattı, müzenin uydurduğu, iğrenç bir sözcüktü bu.

Bruno, kitapçığı yine cebine koydu. "Önde gelen adlardan birisin. Sinirlerini sağlam tutarsan, ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar akıllarına gelmezsin."

Guy, ona baktı. "Yine de bu, senin beni araman için yeterli bir neden değil. Neden peşimde koşuyorsun?" Sorunun yanıtını biliyordu aslında. Anne ile birlikteliği, Bruno'yu büyülüyordu da ondan. Kendisinde onu görmekten içini rahatlatan, sapıkça bir tat duyuyordu da ondan.

Bruno, aklından geçenleri okumuşçasına süzüyordu onu. "Seni severim Guy, ama şunu unutma, ellerinde senin aleyhinde daha çok kanıt var bana oranla. Beni ele verseydin, paçamı rahatça kurtarırdım, ama veremedin. Üstelik Herbert'in seni anımsayabilmesi akıldan uzak değil. Ayrıca Anne de o aralar garip davrandığını anımsayabilir. Çizikleri, yara izini. Önüne yığacakları küçük ipuçları, tabanca, yırtılmış eldiven parçacıkları falan..." Bruno, eski anılardan söz edercesine ağır ağır, sevecen bir sesle konuşuyordu. "Beni karşına alırsan ayvayı yiyeceğine kalıbımı basarım."

37

Anne seslenir seslenmez Guy, onun yelkenlinin kenarındaki göçüğü gördüğünü anladı. Hemen onartmayı düşünmüş, sonra unutmuştu. Önce, nasıl olduğunu bilmediğini söyledi, sonra da anımsadığını: Geçen hafta tekneyle açılmıştı, bir şamandıraya çarpmıştı.

"O kadar da üzülme canım," diye alayla güldü Anne, "değmez." Ayağa kalkarak onun elini tuttu. "Egon, bir ikindi tekneyle açıldığını söylemişti. Bu kaza yüzünden mi gizledin benden?"

"Herhalde."

"Peki tek başına mı çıktın tekneyle?" Anne, hafifçe gülümsedi, onun tekneyi tek başına kullanacak çapta bir denizci olmadığını biliyordu.

Bruno aramış, yelkenliyle açılalım diye tutturmuştu. Gerard, Matt Levine'da da çıkmaza saplanmış, ne yana dönse çıkmaza tosluyormuş, bunu kutlamaları şartmış. "Charles Bruno'yla çıktık bir ikindi," dedi Guy. O ikindi tabanca da yanındaydı.

"Bana göre hava hoş Guy. Yalnız neden onunla buluştun yine? Ondan nefret ettiğini sanıyordum."

"Laf olsun diye, iki gün boyunca eve kapanıp çalışmıştım." Guy, söylediğinin inandırıcı olmadığını biliyordu. Anne, *India*'nın beyaza boyanmış ahşabının, pirinçlerinin ışıl ışıl, lekesiz görünmesine özen gösterirdi, fildişi gibi ışıldamasına. Bruno ha! Bruno'ya güveni kalmamıştı artık.

"Guy, o gece apartmanın önünde rastladığımız adam o değil, değil mi? Hani karda karşımıza çıkan?"

"O, evet." Cebinin ağır çektiğini belli etmemek için tabancayı alttan destekleyen parmaklarını sıktı.

"Seninle neden ilgileniyor?" Anne iskelede, peşinden yürüyordu. "Mimariye özel bir ilgi duymuyor. Parti gecesi biraz konuşmuştum onunla."

"Bana da özel ilgi duymuyor. Kendine nasıl bir yön çizeceğini bilmiyor, o kadar." Tabancadan kurtulunca, doğru dürüst konuşabilecekti, biliyordu.

"Okulda mı tanışmıştınız?"

"Evet. Koridorda dolaşıyordu." *Zorunda kalınca* yalan söylemek ne kadar kolaydı. Yine de bu yalan, ayaklarına, gövdesine, beynine dolanıyordu. Er geç yanlış bir şey söyleyecekti. Anne'i yitirmeye yazgılıydı. Belki de şu anda, o bir sigara yakarken, Anne ana direğe yaslanıp onu incelerken yitirmişti bile. Tabancanın ağırlığıyla yerine çakılmış gibiydi, kararlı adımlarla döndü baş tarafa yürüdü. Arkasından Anne'in tekneye atladığını, tenis pabuçlarının yumuşak hışırtısını duydu, dümenin başına geçiyordu.

Hava kapalıydı, yağmur yağacak gibiydi. *India*, ağır ağır sallanarak dalgaları yarıyor, bir saat önce demirlediği boz kıyıdan hiç uzaklaşmamış duygusu uyandırıyordu. Guy, serene yaslanarak beyaz pantolonuna, *India*'nın giysi dolabından aldığı –belki de Anne'in babasının olan– sarı metal düğmeli lacivert cekete baktı. Mimar olacağına denizci de olabilirdi pekâlâ. On dört yaşındayken denizci olmaya içi gitmişti. Neydi hevesini kıran? Oysa şeysiz nasıl farklı olurdu hayatı... nesiz? Miriam'sız tabii. Çabucak doğruldu, ceketinin cebinden tabancayı çıkardı.

İki eliyle kavrayarak suyun üstüne uzattı, dirseğini serene dayadı. Ne zeki bir mücevher bu, diye düşündü, şu anda ne kadar masum görünüyordu. Kendisi gibi. Bıraktı elinden. Tabanca, kusursuz bir dengeyle baş aşağı döndü, o bildik tezcanlılığıyla dibe çöktü.

"Neydi o?"

Guy, arkasına döndü, kamaranın yanı başında, güvertede duruyordu Anne. Aralarındaki üç-beş metreyi ölçtü kafasından. Ona söyleyecek tek sözü yoktu; hiçbir şey gelmiyordu aklına.

38

Bruno, içip içmemekte kararsızdı. Banyonun duvarları ufalanıyordu sanki, ya aslında banyonun duvarı değildiler ya da kendisi aslında orada değildi.

"Anneciğim!" Ağzından kaçan korku çığlığını duyunca utandı, içkisini bir yudumda dipledi.

Annesinin yatak odasına parmak uçlarına basarak girdi, yatağın başucundaki kırmızı düğmeye basıp uyandırdı onu. Herbert mutfaktan bu ışığı görünce hanımın kahvaltı etmeye hazır olduğunu anlayacaktı.

"Ohhh!" diyerek esnedi Elsie, gülümsedi: "Sen nasılsın bakalım?" Bruno'nun kolunu okşadı, örtülerin altından sıyrılıp banyoya süzüldü.

O dönüp yine yatağa girene kadar Bruno, ses çıkarmadan ilişti yatağın kıyısına.

"Bu ikindi, o gezi düzenleyicisiyle buluşacaktık. Neydi adamın adı, Saunders mi? Benimle gelsen iyi olur."

Bruno, başıyla evet dedi. Avrupa'yaydı yolculuk, oradan bir dünya turuna katılacaklardı, canları çekerse. Bu sabah, ona hiç de çekici gelmiyordu böyle bir gezi. Dünyayı dolaşacaksa, yanında Guy olsaydı bari. Kalktı, bir kadeh daha içse miydi?

"Nasılsın?"

Annesi, hep yanlış anlarda sorardı bu soruyu. "Fena değil," diyerek yerine oturdu yine.

Kapı tıklatıldı, Herbert girdi. "Günaydın hanımefendi. Günaydın küçük bey," dedi ikisine de bakmadan.

Bruno, elini çenesine dayayarak Herbert'in sessiz, cilalı ama paspal pabuçlarına ters bir bakış attı. Herbert'in son günlerdeki küstahlığı katlanılır gibi değildi. Gerard, onu

olayın anahtarı olduğuna inandırmıştı, yeter ki önüne gerçek katili getirebilsinler. Herkes, Herbert'in katilin peşinden koşmada gösterdiği cesareti göklere çıkarmıştı. Babası vasiyetnamesinde yirmi bin sterlin bırakmıştı ona. Asıl Herbert çıksaydı ya bir tatile!

"Hanımefendi akşam yemeğine kaç kişinin geleceğini biliyorlar mı? Altı mı, yedi mi?"

Herbert konuşurken Bruno, onun pembe, sivri çenesine dikti gözlerini, Guy, şuraya attığı bir yumrukla onu yere sermiştir, diye düşündü.

"Hay Allah, daha onları arayacak zaman bulamadım Herbert ama galiba yedi kişiyiz."

"Emredersiniz, hanımefendi."

Demek, Rutledge Overbeck II de geliyor, dedi Bruno kendi kendine. Annesinin onu çağırmadan edemeyeceğini baştan beri biliyordu, Overbeck'in altı kişilik sofra düzenini bozacağı için yalandan mırın kırın etse de. Rutledge Overbeck, annesine deli gibi âşıktı ya da öyle görünmek istiyordu. Bruno annesine, Herbert'in altı haftadır giysilerini ütületmediğini söyleyecekti ama söylemeyi göze alamadı.

"Biliyorsun, Avustralya'yı görmeye can atıyorum," dedi annesi, kızarmış ekmeği ısırırken. Kahve fincanına bir harita dayamıştı.

Bruno'nun kabalarına bir karıncalanma, bir çıplaklık duygusu yerleşti. Ayağa kalktı. "Ben o kadar istekli değilim, anne."

Annesi, kaşlarını çatarak kaygıyla inceledi onu; Bruno'nun korkusu daha da arttı, annesinin kendisine hiçbir yardımı dokunamayacağını anlamıştı. "Neyin var canım? Derdin ne?"

Kusacağım korkusuyla odadan dar attı kendini. Banyo, kapkaranlık kesildi birden. Yalpalayarak çıktığında, tıpası çıkarılmamış viski şişesini yatağa fırlattı. "Nen var Charley? N'oluyor?"

"Biraz uzanmak istiyorum." Yatağa devrildi ama bu çare değildi. Annesini yanından uzaklaştırıp ayağa kalkmayı denedi, doğrulur doğrulmaz yine yatağa yapışınca ayağa fırladı. "Ölüyorum gibime geliyor!"

"Uzan canım. Şey... sıcacık bir çaya ne dersin?"

Bruno, önce sabahlığını, sonra pijamasının üstünü bir çekişte sıyırdı üstünden. Güçlükle soluk alıyordu. *Gerçekten* ölmek üzereymiş gibiydi.

Annesi, ıslak bir havluyla yanına koştu. "Neyin var, miden mi kötü?"

"Tepeden tırnağa dökülüyorum." Terliklerini fırlatıp attı. Pencereyi açmaya yeltendi, zaten açıktı. Ter içinde yatağa döndü. "Belki de ölüyorum anne. Sence ölüyor muyum?"

"Sana hemen bir içki getireyim!"

"Hayır, doktor çağır!" diye haykırdı. "Bir içki de getir!" Pijamasının uçkurunu çözdü, pijama ayaklarına düştü. Neydi bu? Sıradan bir titreme nöbeti değildi. Titreyemeyecek kadar halsizdi. Ellerini bile oynatamıyordu, her yeri uyuşmuştu. Ellerini havaya kaldırdı. Kasılmış parmakları içe bükülmüştü. Açamıyordu. "Annecim, ellerimde bir bokluk var. Baksana anne, ne bu, ne?"

"Şunu bir iç de!"

Şişenin bardağın kıyısına değerken çıkardığı sesi duydu. Bekleyecek gücü kalmamıştı artık. Korkudan iki büklüm, güçsüz, kasılmış parmaklarından gözlerini ayıramadan hole fırladı. İki elinin orta parmakları neredeyse avuçlarının içine değiyordu.

"Şekerim, sabahlığını giy lütfen!" diye fısıldadı annesi.

"*Doktor çağır dedim sana*!" Sabahlık ha! Kalkmış sabahlıktan söz ediyor. Çırılçıplak olsa ne fark ederdi ki? "Beni götürmelerine sakın izin verme anacım." Annesi, telefonun başındaydı, üstüne atıldı. "Bütün kapıları kilitle! Ne yapacaklar, biliyor musun?" Dili dolaşmadan sözcüklerin hakkını vererek konuşuyordu şimdi, çünkü uyuşukluk usulca tırmanıyordu, durumunu kavramıştı. Bir vakaydı evet. Yaşadığı sürece bir vaka olacaktı. "Ne yaparlar, biliyor musun annecim, üstüme deli gömleği geçirirler, tek yudum içki içirmezler, dayanamam, ölürüm!"

"Dr. Packer mı? Ben Bayan Bruno. Bir yörede salık verebileceğiniz bir doktor var mı?"

Bruno, bir çığlık attı. Burada, Connecticut ormanlarında düzgün bir doktor nereden bulunabilirdi ki? "Aanne!" Soluk soluğaydı. Konuşamıyor, dilini bile oynatamıyordu.

Dili, ses tellerine kaçmıştı! "Ahhhhh!" Annesinin üstüne zorla geçirmeye çalıştığı sabahlıktan güçlükle sıyrıldı. Herbert, istiyorsa, ağzı bir karış açık bakabilirdi, önemi yoktu.

"Charles!"

Delice çırpınarak ağzını gösterdi. Dolabın aynasına koştu. Yüzü bembeyazdı, ağzı biri başına kalasla vurmuşçasına yassılmış, dudakları korkunç bir biçimde iki yana gerilmişti, dişleri açıktaydı. Ya elleri?

Artık kolay kolay bir kadehi kavrayamayacak, bir sigara bile yakamayacaktı. Araba süremeyecekti. Kendi başına kenefe bile gidemeyecekti.

"*İç* şunu!"

Evet alkol, alkol. Kaskatı dudaklarından hiçbir damlanın taşmamasına özen gösterdi. İçki, yüzünü yalazlayıp göğsüne indi. Biraz daha, diye salladı elini. Annesine kapıları kilitlemesini hatırlatmaya çabaladı. Bu bir geçse, başka bir şey istemeyecekti yaşamı boyunca! Herbert ile annesinin kendisini yatağa atmalarına karşı koymadı.

"*Götürün* beni," dedi soluk soluğa. Annesinin sabahlığına öyle bir yapıştı ki, annesi az kalsın üstüne yuvarlanıyordu. Ama hiç değilse tutunacağı bir şey vardı elinde şu anda. "N'olur gö-tür-me-sinler, bırakma!" dedi dişlerinin arasından; annesi söz verdi. Bütün kapıları kilitleyecekti.

Gerard, diye düşündü, Gerard ona tuzak kurmaktan vazgeçmemişti, vazgeçmeyecekti asla. Yalnız Gerard da değil, verileri denetleyen, gizli bilgiler peşinde koşan, insanları evlerinde kıstırıp soru yağmuruna tutan, takır tukur daktilo yazan, koşup yeni ipuçları getiren, şu anda Santa Fe'den ipuçları toplayan bir ordu dolusu insan. Bir gün Gerard, yerli yerine oturturdu bütün bu ipuçlarını. Günün birinde, Gerard gelip onu bu durumda yakalatsa, sorguya çekse, çözüleceği kesindi. Birini öldürmüştü, evet. Birini öldürdüğün için *seni de* öldürürlerdi. Belki de onlarla başa çıkamazdın. Tavanın ortasından sallanan avizeye baktı. Büyükannesinin Los Angeles'taki evinin küvetindeki yuvarlak krom tıkacı anımsadı. Neredendi bu çağrışım?

Derisinin altına yediği diriltici iğnenin acısı, bilincini keskinleştirdi iyice.

Loş odanın bir köşesinde, yeniyetme, şaşkın doktorla annesi söyleşiye dalmışlardı. Ama düzelmişti biraz. Artık götüremezlerdi onu, kapatamazlardı. Geçmişti. Yalnızca paniklemişti, o kadar. Çarşafın altına soktuğu parmaklarının gevşeyişini izledi ürkekçe. "Guy," diye fısıldadı. Dili hâlâ ağzına sığmıyordu ama konuşabiliyordu. Doktorun çıktığını gördü o sırada.

"Annecim, Avrupa'ya gitmek istemiyorum ben!" dedi tekdüze bir sesle, annesi yanına yaklaşırken.

"Peki şekerim, gitmeyiz." Annesi yatağın kıyısına ilişti ve Bruno, birdenbire iyileştiğini ayırt etti.

"Doktor yola çıkamayacağımı söylemedi, di mi?" Sanki canı çekse engelleyebilirlerdi! Böyle ağır bir krizden bile korkmadığına göre neden korkuyordu? Annesinin sabahlığının omzundaki vatkayı elledi, o anda aklına akşam yemeğine Rutledge Overbeck'in çağrıldığı gelince elini çekti. Annesinin o herifle ilişki kurduğuna emindi. Onun Silver Springs'teki stüdyosuna sık sık gidip uzun süre kalıyordu. Bunu söylemek istemezdi de, iş burnunun dibinde kotarılıyorsa neden sussundu? Annesinin kurduğu ilk ilişkiydi bu, babası öldüğüne göre olağandı ama neden böyle bir hödüğü bulmuştu? Loş odada, annesinin gözleri daha da koyulmuştu. Babasının ölümünden bu yana kendine gelememişti. Artık böyle gider, diye düşündü Bruno, kafasında bir şimşek çaktı, bir daha asla benim bayıldığım o genç kadın olamayacak. "N'olur bu kadar üzülme anne."

"Canım, içkiyi azaltacağına söz verir misin bana? Doktor, sonun başlangıcında olduğunu söylüyor. Bu sabahki, bir uyarıymış, anlamıyor musun? Doğanın uyarısı." Annesi, dudaklarını ıslattı, onun parlak bir dudak boyasıyla boyanmış, kenarına çizgi çekilmiş, yumuşacık altdudağını bu kadar yakınında hissetmek, Bruno'nun kaldıramayacağı bir şeydi.

Gözlerini sımsıkı yumdu. Söz verirse, düpedüz yalan olurdu. "Ama daha önce hiç alkol krizi geçirmedim, değil mi? Hiç."

"Daha da kötü ya. Doktorla konuştum. Alkol, sinirlerini yıpratıyormuş, öldürücü olabilirmiş. Dediğimi anlıyorsun, değil mi?"

"Evet anacım."

"Söz veriyor musun?" Oğlunun gözkapaklarının kapandığını gördü, iç çekişini duydu. Trajedi, bugün başlamıyor, diye düşündü Elsie, yıllar önceye, ilk içkisini yalnız başına içtiği güne dayanıyor. Ayrıca, o ilk içkiden de kaynaklanmıyor, çünkü ilk içki son sığınaktı. Her şeyden umut kestiği anda –kendisiyle Sam'in birlikteliklerinden, dostlarından, hayallerinden, kişisel meraklarından vazgeçtiği anda– başlamıştı. Ama Elsie ne kadar çabalarsa çabalasın bu düş kırıklığının nedenini, başlangıcını keşfedemiyordu; Charley'e istediği her şey sunulmuştu çünkü, kendisi de Sam de onun bir dediğini iki etmemek için ellerinden geleni yapmışlardı, neye ilgi gösterdiyse desteklemişlerdi. Keşke geçmişte bir başlangıç noktası saptayabilseydi. Kalktı, bir içki iyi gelecekti.

Bruno, gözlerini araladı, tatlı bir uyku bastırmıştı. Kendini odasının ortasında bir ekranda görür gibi gördü. Pas kahverengisi renginde takımını giymişti. Metcalf'taki adadaydı. Şimdikinden daha çevik, daha ince bedeniyle Miriam'ın üstüne abanışını, onu yere çökertişini, geçmişle gelecekten kopuk o birkaç anı izledi. O sürede bedeninde özel devinimler yaşamış, parlak şeyler düşünmüştü. Böyle bir molayı bir daha asla ele geçiremeyecekti. Tıpkı geçen gün, teknede, Guy'ın Palmyra günlerini anlatırkenki izlenimleri gibi. Bruno, ikisinin özel anlarının aynı tarihe denk gelmesine seviniyordu. Artık iç erinciyle ölebileceğini düşünüyordu zaman zaman, gözü arkada kalmadan, çünkü bundan sonra Metcalf'taki geceyle boy ölçüşebilecek bir başarıya nasıl ulaşılırdı? O gecenin yanında, her girişimi sönük kalmayacak mıydı? Böyle anlarda bazen, enerjisinin azaldığını; bir şeyin –belki de eski hevesinin– seyreldiğini duyuyordu. Umurunda değildi, çünkü yeni bir bilgelik gelmişti üstüne, kendinden hoşnuttu. Daha dün, dünya turuna çıkmak istemişti. Neden? Birilerine anlatmak için mi? Kime? Daha geçen ay, William Beebe'e bir mektup yazıp deniz dibi araştırmalarında kullanılacak yeni süper küreyle dalmaya gönüllü olduğunu belirtmişti, ilk deneyi insansız gerçekleştirilecekti. Neden? Metcalf'taki geceyle karşılaştırıldığında, bütün bunlar solda sıfır kalıyordu. Guy'la karşılaştırdığın-

da, bütün dostları ahmaktı. En ahmakçası da, kendisinin bir zaman Avrupalı kadınları tanımak istemesiydi! Belki de Reis'in orospuları soğutmuştu onu bu işten. Ne olmuş yani? Bir sürü insan, cinselliğin fazla abartıldığını düşünüyordu. Psikologlar, hiçbir aşk sonsuza kadar süremez, diyorlardı. Nedense Anne ile Guy denince, bunu söyleyesi gelmiyordu. Onların aşkı sürermiş gibi geliyordu ona da nedenini kestiremiyordu bir türlü. Yalnızca Guy'ın gözünün Anne'den başkasını görmediğinden ötürü değildi. Guy'ın artık para sıkıntısı çekmemesi de değildi. Henüz üstünde yeterince durmadığı belirsiz bir nedendi. Bazen yakalar gibi oluyordu. Ama kendi adına aramıyordu. Merakı, bilimseldi.

Gülümseyerek yan döndü, altın Dunhill çakmağının kapağını açıp kapadı. Gezi düzenleyicisiyle ne bugün buluşacaklardı ne de daha sonra. Ne de olsa ev, Avrupa'ya göre daha yaşanılası bir cehennemdi. Guy da buradaydı.

39

Gerard, bir ormanda peşinden koşuyordu, bütün kanıtları sallayarak –işte eldiven parçaları, işte paltonun yırtık kumaşı, dahası, işte tabanca– Gerard, Guy'ı yakalamıştı bile; Guy, ormanın derinliklerinde, eli kolu bağlı duruyordu, sağ elinden kan akıyordu. Geri dönüp çemberi aşamazsa, yanına varamazsa Guy kan kaybından ölecekti. Gerard koşarken kahkahalar atıyordu, şakayı beğenmişti, aferin, ona güzel bir oyun oynamışlardı doğrusu ama anlamıştı işte! Biraz sonra Gerard, o iğrenç elleriyle yakasına yapışacaktı.

"Guy!" Sesi çok cılız çıkmıştı. Gerard, biraz sonra ensesine dokunacaktı. Gerard'ın *dokunduğu* an, oyunun elimsendesiydi!

Bruno can havliyle doğrulmaya çalıştı. Gördüğü karabasan, iri kaya parçalarıyla devrilip gitti.

Gerard! Gerard, karşısında duruyordu.

"Ne var? Kötü bir düş mü gördün?"

Onun pembe-mor lekeli ellerinin değişiyle Bruno sıçradı, kendini yataktan yere attı.

"Tam zamanında uyandırdım, değil mi?" diyerek güldü Gerard. Bruno, dişlerini kırarcasına sıktı. Banyoya koştu kapının açık olmasını umursamadan içkisinden bir yudum aldı. Aynada gördüğü yüz, cehennemdeki bir savaş alanını andırıyordu.

"Rahatsız ediyorum ama yeni bir şey buldum," dedi Gerard; gergin, tiz sesiyle bir puan daha kazandığını belirtiyordu sanki. "Dostun Guy Haines hakkında. Demin düşünde onu görüyordun, değil mi?"

Bruno'nun sıktığı kadeh kırıldı, cam kırıklarını lavabodan özenle toplayıp kadehin dibine yerleştirdi. Sendeleyerek yatağına döndü.

"Onunla ilk ne zaman karşılaştın Charles? Geçtiğimiz aralıkta değil herhalde." Gerard, dolaba yaslanıp bir puro yaktı. "Onunla bir buçuk yıl önce tanıştın, değil mi? Santa Fe treninde birlikte miydiniz?" Gerard yanıt bekliyordu. Kolunun altından çıkardığı bir şeyi yatağın üstüne fırlattı. "Bunu anımsıyor musun?"

Guy'ın *Platon* kitabıydı, Santa Fe'den; zarfından çıkarılmamıştı, adresin bir kısmı silinmişti. "Tabii," dedi Bruno zarfı iterek. "Postaneye giderken yolda kaybetmiştim."

"Hotel La Fonda'nın danışmasında, bir rafta bulduk. *Platon*'un kitabını ödünç almak nereden aklına geldi?"

"Trende buldum," dedi Bruno başını kaldırarak. "Üstünde Guy'ın adresi vardı, ona postalayacaktım. Vagon restoranda buldum aslına bakarsan." Gerard'ın kendisini inceleyen gözlerinin içine baktı; bu küçük, keskin gözler, her zaman özel bir anlam tanımazdı.

"Onunla ne zaman tanıştın Charley?" diye sordu Gerard bir daha, yalan söyleyen bir çocuğu sorguya çeken bir yetişkinin sabrıyla.

"Aralıkta."

"Karısının öldürüldüğünü biliyorsun tabii."

"Tabii, gazetede okudum. Sonra da Palmyra'yı yaptığını duydum."

"Ve tabii, ona ait bir kitabı altı ay önce ele geçirmen çok ilginç geldi sana."

Bruno duraksadı. "Doğru."

Gerard'ın dudaklarında, tiksintisini açığa vuran bir gülücük belirdi. Bruno huzursuzdu, tuhaftı. Daha önce de buna benzer bir gülücüğü, homurdanmayı izleyen bu alçaltıcı gülüşü görmüştü ama ne zaman? Bir keresinde, babasına açıkça yalan söylediğinde, üstelik yalanına sımsıkı yapıştığında, onun yüzündeki gülümseme dünyasını dar etmişti. Gerard'a af dilercesine baktığının farkındaydı, bakışlarını pencerenin dışına kaçırdı.

"Kısacası, demek daha Guy Haines'i tanımazken Metcalf'a bir sürü telefon ettin." Gerard, kitabı eline aldı.

"Ne telefonu?"

"Bir sürü görüşme."

"Sarhoşken, belki bir kere etmişimdir."

"Ne bir keresi? Neden ötürü arıyordun onu?"

"Şu lanet olası kitaptan ötürü!" Gerard kendisini iyi tanıyorsa gerçekten dediğine inanırdı.

"Belki de karısının öldürüldüğünü okuyunca aramışımdır."

Gerard, başını salladı. "Hayır, cinayetten önce aramışsın."

"Ne var yani? Öyle olsa ne çıkar?"

"Ne mi var? Bay Haines'e sormak zorundayım. Cinayet edebiyatına bunca ilgi duyarken onu cinayetten sonra aramaman şaşırtıcı değil mi?"

"Cinayetten gına geldi!" diye haykırdı Bruno.

"Sana inanıyorum Charley, gerçekten inanıyorum!" diyerek çıktı Gerard, Elsie'nin odasına doğru yürüdü.

Bruno duş yaptı, özene bezene giyindi. Gerard, Matt Levine'a daha fazla takmıştı kafasını, çok daha fazla, diye düşündü. Anımsadığı kadarıyla, Hotel La Fonda'dan topu topu iki kere aramıştı Metcalf'ı, Gerard da faturayı oradan almıştı zaten. Guy'ın annesinin kafasının karışık olduğunu, öbür telefonları kendisinin etmediğini pekâlâ söyleyebilirdi.

"Gerard'ın derdi neymiş?" diye sordu annesine.

"Dert sayılmaz. Senin bir arkadaşını, adı Guy Haines'miş, tanıyıp tanımadığımı sordu." Saçlarını tersten fırçalıyordu, o durgun, dingin yüzünü çevreleyen saçları, diken dikendi. "Mimar olduğu doğru mu?"

"Evet, öyle. Ben de pek tanıyorum sayılmaz." Annesinin ardından yürüdü odada. Annesi, Los Angeles'ta gördüğü gazete kesiklerini unutmuştu umduğu gibi. İyi ki Palmyra fotoğrafları gazetelerde yayınlandığında ona Guy'ı tanıdığını bir daha açmamıştı! İçin için, cinayeti Guy'a işletebileceğini biliyordu demek.

"Gerard, senin geçen yaz bu adama telefon ettiğinden söz ediyordu. Ne demek bütün bunlar?"

"Aman anne, Gerard'ın şu boş atıp dolu tutturma çabasından bıktım usandım!"

40

O sabah, birkaç saat sonra Guy, Hanson ve Knapp Firması'nın yönetim bürosundan çıkarken, haftalardır tatmadığı bir mutluluk içindeydi. Firma, hastane çizimlerinin sonuncusunu kopyalıyordu, Guy, şimdiye kadar bu kadar karmaşık bir işin sorumluluğunu yüklenmemişti; yapı malzemeleriyle ilgili son onaylar gelmişti, ayrıca o sabah erken saatte Bob Treacher'dan bir telgraf almış, arkadaşı adına göğsü kabarmıştı. Bob, Kanada'daki yeni Alberta Barajı'nın danışman mühendisler kuruluna atanmıştı, beş yıldır bu işin peşindeydi.

İki yanına doğru uzayan masalardan birinde çalışan bir teknik ressam başını kaldırdı, Guy'ın dış kapıya yürüyüşünü izledi. Guy, kendisine gülümseyen bir ustanın selamını aldı. Ufak bir öz-saygı çakıntısı sezdi kendinde. Yoksa yalnızca yeni giydiği takım elbiseden mi kaynaklanıyordu bu duygu? Yaşamı boyunca, terziye ısmarladığı üçüncü takımdı bu. Grili mavili ekoseyi Anne seçmişti. Bu sabah, bu takımla gidecek kırmızı yün boyunbağını da o seçmişti, eski bir boyunbağıydı gerçi ama hâlâ Guy'ın gözdesiydi. Asansörlerin arasındaki aynada boyunbağının düğümünü sıkıladı. Kara, gür kaşlarından inatçı bir ak tel fırlamıştı. Kaşları şaşkınlıkla havaya kalktı. Saçını eliyle geriye itti. Ak bir tel yoktu daha önce, bu ilkti.

Teknik ressamlardan biri, kapının önüne fırlamıştı. "Bay Haines? Neyse, yetiştim size. Telefon."

Guy, konuşmanın uzun sürmemesi umuduyla geri döndü, on dakikaya kadar Anne ile buluşması gerekiyordu, öğ-

le yemeğinde. Çizim odasının uzağındaki boş bir ofisten konuştu.

"Merhaba Guy. Dinle bak, Gerard, *Platon* kitabını bulmuş... Evet, Santa Fe'de. Bir şeyi değiştirmiyor ama, inan."

Guy, beş dakika sonra asansördeydi. *Platon*'un bulunabileceğini baştan beri biliyordu. "Bulunmayacağı yüzde yüz," demişti Bruno. Demek Bruno da yanılabiliyordu. Demek o da yakalanabilirdi. Bruno'nun yakalanması inanılır gibi değildi. Guy kaşlarını çattı. Bu âna kadar hiç ihtimal vermemişti nedense.

Gün ışığına çıktığında yeni takımını bir an iğreti buldu, yumruğunu sıktı, kendine kızdı. "Kitabı trende buldum, tamam mı?" demişti Bruno. "Seni Metcalf'tan aramam, kitap yüzündendi. Ama aralık ayına kadar karşılaşmadık..." Sesi, Guy'ın daha önce duymadığı kadar titrek, endişeliydi, Bruno'nun sesi olamayacak kadar tedirgin, telaşlıydı. Guy, onun demin eline tutuşturduğu yalan malzemesini bir daha gözden geçirdi benimsemeden, olsa olsa bir takım elbise olur bundan, diye düşündü, deliği falan yok da fazla dayanmaz. Hele ikisini trende bir arada görmüş biri çıkarsa hemen açılır dikişleri. Sözgelimi, Bruno'nun kompartımanına yemek servisi yapan garson.

Soluklarını yavaşlatmaya, adımlarını ağırlaştırmaya çalıştı. Kış güneşinin gökteki küçük yuvarına baktı. Teline ak düşmüş kaşları –yara izi hâlâ geçmemişti– son zamanlarda iyiden iyiye aşağı sarkmıştı. Anne'e kalırsa, güneş ışınlarını parçacıklara bölerek gözlerini koruyorlardı. Gözlerinizi on beş saniye süreyle güneşe dikerseniz, saydam tabaka kavrulabilir, diye okumuş bir yerde. Anne de koruyordu onu. Mesleği de. *Şu yeni, saçma sapan takım elbise.* Ansızın bir yetersizlik, budalalık, çaresizlik duygusuna kapıldı. Ölüm, çaktırmadan yerleşiyordu bedenine. Kuşatma altındaydı. Belki de ölümün soluğunu uzun süredir ensesinde duyduğundan, kanıksamıştı artık. Korkmuyordu. Nedense omuzlarını abartılı bir biçimde geriye attı, dimdik durdu.

Restorana girdiğinde, Anne daha gelmemişti. Anne'in geçen pazar evde çekilen fotoğrafları almaya gideceğini söylediğini anımsadı. Bob Treacher'ın telgrafını çıkardı cebinden, üst üste birkaç kere okudu:

ALBERTA KURULU'NA YENİ ATANDIM. SENİ ÖNERDİM. BİR KÖPRÜ PROJESİ, GUY. İŞLERİNİ HEMEN BİTİR. ALINACAĞIN KESİN. MEKTUP YOLDA.

İşe alınacağı kesindi. Yaşamını yürütmekteki ustalığı düşünüldüğünde, köprü projesini yürütmesi işten bile değildi. Guy, dalgın dalgın yudumladı martinisini, kadehin yüzeyinin dalgalanmamasına özen gösterdi.

41

"Bu aralar, başka bir davaya da daldım," diye keyifle mırıldandı Gerard, çalışma masasında duran daktiloyla yazılmış rapora göz atarken. Bruno içeri gireli beri onun yüzüne bakmamıştı. "Guy Haines'in eski karısının öldürülüşü. Cinayetin esrarı hâlâ çözülmedi."

"Evet, biliyorum."

"Ben de zaten bir şeyler biliyorsun diye düşünmüştüm. Bildiklerini anlatsana bana." Gerard koltuğunda kaykıldı.

Bruno, onun *Platon* kitabını ele geçirdiği pazartesiden sonra bu cinayeti kurcaladığından emindi. "Ben nereden bileyim?" dedi. "Kim bilebilir? Var mı bilen biri?"

"Sen ne düşünüyorsun? Guy'la bu konu üstüne uzun uzun konuşmuşsunuzdur."

"Özellikle açmadık. Hiç açmadık bu konuyu. Neden soruyorsun?"

"Cinayet seni çok ilgilendiriyor da ondan."

"Ne demek yani cinayetin beni çok ilgilendirmesi?"

"Yapma Charles, senin ağzından duymasaydım, bu kadarını baban da söylerdi!" diye patladı Gerard.

Bruno, sigara paketine uzanacakken durdu. "Cinayet konusu açıldı tabii," dedi usulca, saygıyla. "O da bir şey bilmiyor. Karısının nasıl bir kadın olduğunu bile bilmiyordu o dönemde."

"Sence kim öldürmüş olabilir? Cinayeti Bay Haines'in ayarlamış olabileceğini düşündün mü hiç? Ne yaptığı, işin içinden nasıl sıyrıldığı kafanı kurcalamadı mı?" Gerard gevşeyerek arkasına yaslandı, elleri ensesindeydi, sanki havadan sudan konuşuyorlardı.

"Tabii ki onun ayarladığını düşünmüyorum," dedi Bruno. "Sözünü ettiğin adamın ne çapta biri olduğundan habersizsin galiba."

"Tartışmaya değer tek çap, tabanca kalibresidir, Charles." Gerard telefonuna davrandı. "Sen de aynı kanıdasındır herhalde, ben söylemesem, sen söylerdin. Bay Haines'i içeri getirin lütfen."

Bruno'nun irkilmesi Gerard'ın gözünden kaçmadı. Guy'ın gittikçe yaklaşan ayak seslerini dinlerlerken Gerard, sessizce onu gözledi. Gerard'ın böyle bir şey yapacağını bekliyordum, dedi Bruno kendi kendine. Ne olmuş yani, ne, ne?

Guy, sinirli, diye düşündü, ama her zamanki gibi sinirliliğini çabucak örtüyor. Guy, Gerard'la merhabalaştı, Bruno'ya başıyla selam verdi.

Gerard, odadaki tek boş iskemleyi gösterdi ona. "Sizi buraya çağırmaktan tek amacım, basit bir soru sormak Bay Haines. Charles'la konuştuğunuzda genellikle hangi konuya ağırlık veriyordunuz?" Guy'a, yıllanmış izlenimi veren sararmış bir paketten sigara ikram etti, Guy aldı.

Bruno, Guy'ın kaşlarının sıkıntıyla çatıldığını ayırt etti, bu durumda başka bir tepki beklenemezdi zaten. "Zaman zaman Palmyra Kulübü'nden söz ediyordu," diye yanıtladı Guy.

"Başka nelerden?"

Guy, Bruno'ya baktı. Bruno, çenesine dayadığı elinin tırnağını kemiriyordu gelişigüzel, soğukkanlı görünüyordu. "Bilemeyeceğim," dedi Guy.

"Karınızın öldürülmesinden söz etti miydi?"

"Evet."

"Cinayet konusu açılınca neler diyordu?" diye sordu Gerard tatlı bir sesle. "Yani karınızın öldürülmesini kast ediyorum."

Guy'ın yüzü kızarmıştı. Yine Bruno'ya baktı, odadaki üçüncü kişiye konuşma hakkı verilmezse, herkes ona bakar diye düşündü. "Sık sık, bana cinayeti kimin işlediğini kestirip kestiremeyeceğimi sorardı."

"Peki, kestirebiliyor musunuz?"

"Hayır."

"Charles'ı sever misiniz?" Gerard'ın tombul parmakları belli belirsiz titriyordu. Kurutma kâğıdının üstündeki kibrit kutusuyla oynuyordu.

Guy'ın gözünün önüne Bruno'nun trende kibrit kutusuyla oynayan, kutuyu bifteğinin üstüne düşüren parmakları geldi. "Severim tabii," dedi, ne diyeceğini bilemeyerek.

"Sizi sıktığı hiç olmadı mı? Sık sık üstünüze geldiği?"

"Sanmıyorum," dedi Guy.

"Düğününüze gelmesine bozulmadınız mı?"

"Hayır."

"Charles, size, babasından nefret ettiğini söyledi mi hiç?"

"Söyledi, evet."

"Peki, onu öldürmek istediğinden söz etti mi?"

"Hayır," dedi Guy olağan bir sesle.

Gerard, çalışma masasının çekmecesinden kaba kâğıda sarılı kitabı çıkardı. "İşte Charles'ın size postalamayı düşündüğü kitap. Özür dilerim, şu anda size veremiyorum, elimin altında durması gerekiyor. Peki Charles'ın eline nasıl geçmiş bu kitap?"

"Bana trende bulduğunu söylemişti." Guy, Gerard'ın uyuşuk, gizemli gülüşünü inceledi. Gerard, o akşam eve geldiğinde de yüzünde bu gülüş vardı belli belirsiz, ama bu kadar açık değildi. Hoşnutsuzluk uyandırmak için kullanılıyordu. Profesyonel bir silahtı. Her gün bu gülüşle karşılaşılacaksa, yeter. Bruno'ya gitti gözü elinde olmadan.

"Yani trende birbirinizi görmediniz?" Gerard, başını Guy'dan Bruno'ya çevirdi.

"Görüşmedik," dedi Guy.

"İkinize Charles'ın kompartımanında servis yapan garsonla konuştum da."

Guy, gözlerini Gerard'dan ayırmıyordu. Bu utanç, suçtan da beter, diye düşündü. Un ufak oluyordu kişiliği, bakışlarını Gerard'dan ayırmadan dimdik otursa da.

"Ne yani?" dedi Bruno, çığırtkan bir sesle.

"Basit bir yalan uydurmak için neden bu zahmete katlandığınızı anlamak istiyorum da ondan," diyerek başını salladı Gerard, gevrek gevrek güldü, "aylar sonra karşılaştığınız yalanını yani." Durdu, geçen saniyelerin onları eri-

tip bitirmesini bekledi. "Beni yanıtlamayacaksınız. Ama yanıt apaçık ortada. Yani bana göre doğru olan yanıt."

Üçü de aynı yanıtın peşindeydiler Guy'a göre. Kendisiyle Bruno'yu, Bruno ile Gerard'ı, Gerard'la kendisini bağlayan, aralarındaki bağlantıyı kuran yanıt, gözle görülür bir biçimde karşılarındaydı artık. Bruno'nun akla gelmez dediği, yerine oturtulamaz dediği bulmaca parçası.

"Neden dedektif romanlarına bu kadar düşkünsün Charles, söyler misin bana?"

"Ne amaçla sorduğunu anlamıyorum."

"Birkaç güne kalmadan karınız öldürüldü Bay Haines. Birkaç ay içinde de Charles'ın babası. Benim aklıma ilk gelen, ikinizin de bu cinayetlerin işleneceğini bilmeniz..."

"Saçma!" dedi Bruno.

"...ayrıca bu konuda tartıştığınız. Yalnızca varsayıyorum tabii. Trende karşılaşmanızdan yola çıkarak. Nerede tanışmıştınız sahi?" diye gülümsedi Gerard. "Evet, Bay Haines?"

"Haklısınız," dedi Guy, "trende karşılaşmıştık."

"Peki bunun açıklamaktan neden ödünüz kopuyordu?" Gerard çilli parmağını yüzüne doğru salladığında Guy, onun bayağılıktan serpilen ürkütme gücünü iliklerinde duydu.

"Bilmem," dedi Guy.

"Charles size babasının öldürülmesini istediğinden söz etti diye olmasın? Bunu bilmekten mi geliyordu tedirginliğiniz Bay Haines?"

Gerard'ın kurduğu tuzak bu muydu? Guy, ağır ağır, "Charles, babasını öldürmek istediğinden söz etmedi," dedi.

Gerard'ın gözleri, Bruno'nun yüzünde beliren üstü örtülü hoşnutluğu ânında yakaladı. "Bütün bunlar varsayımdan öteye gitmiyor tabii."

Guy ile Bruno kapıdan birlikte çıktılar. Gerard, ikisini birlikte salıvermişti, metro istasyonunun, taksi duraklarının bulunduğu küçük parka doğru birlikte yürüyorlardı. Bruno döndü, arkalarında kalan dar uzun yapıya bir bakış attı.

"Boş ver, hâlâ elinde sağlam bir kanıt yok," dedi Bruno. "Neresinden bakarsan bak, yok."

Bruno'nun yüzü asık ama serinkanlıydı. Guy birdenbire onun Gerard'ın saldırılarını göğüslerken hiç renk vermemiş olduğunu fark etti. Oysa Guy, Bruno'nun baskı altında çözüleceğini düşünmüştü hep. Yanında yürüyen uzun, kambur gövdeye baktı, restoranda geçirdikleri günün her türlü çılgınlığa açık, gözünü budaktan sakınmayan dostluğunu bir daha duyarak. Ne var ki söyleyecek bir şey bulamıyordu. Kuşkusuz, diye düşündü, Bruno da Gerard'ın her bildiğini anlatmasını beklemiyor.

"İşin tuhafı ne biliyor musun?" dedi Bruno, "Gerard bizim peşimizde değil, başkalarının peşinde."

42

Gerard, parmağını kafesin aralığından soktu, korkuyla çırpınan küçük kuşa doğru salladı. Tatlı bir ıslık çalıyordu bu arada.

Odanın ortasında duran Anne, onu tedirgin bakışlarla izliyordu. Demin Guy'ın habire yalan söylediğinden söz etmesi, sonra da kanaryayı ürkütmek üzere kafese yürümesi hiç hoşuna gitmemişti. Son on beş dakikadır Gerard'dan sıtkı sıyrılmıştı, eve ilk uğrayışında onu tuttuğunu sandığı için kendini bağışlamıyordu.

"Adı ne bunun?" diye sordu Gerard.

"Şekercik," dedi Anne. Başını eğdi, yüzü kızararak hafif yan döndü. Yeni aldığı timsah derisi pabuçlarıyla daha da uzun, daha da zarif görünüyordu; o ikindi pabuçları alırken, Guy'ın beğeneceğini, akşam yemeğinden önce birer kokteyl içerlerken, onu sevindireceğini kurmuştu. Gelgelelim Gerard'ın gelişi, hepsini bozmuştu.

"Sizce, kocanız Charles'la iki yıl önce haziranda tanıştığından neden söz etmiyor? Neden saklıyor?"

Miriam'ın öldürüldüğü ay, diye düşündü Anne yine. O haziranın başka bir anlamı yoktu. "Guy için güç bir aydı," dedi. "Karısı öldürülmüştü. O ay yaşadıklarının hemen tümünü unutmuş olabilir." Gerard'ın buluşunu iyice abarttığı, Guy, Charles'ı sonraki altı ayda görmediğine göre, bu buluşun bir önem taşımadığı ortadaydı, kaşlarını çattı.

"*Bunu* unutamaz," dedi Gerard koltuğuna gömülerek. "Hayır, bana sorarsanız, Charles trende kocanıza babasından söz açtı, onun ölmesini istediğini söyledi, hatta bu konudaki planlarını bile..."

"Guy'ın bunları dinleyeceği aklımın ucundan geçmez," diye onun sözünü kesti Anne.

"Ben emin değilim," dedi Gerard üstüne varmadan, "gerçi tam bilemem ama Charles'ın babasının öldürüleceğinden haberli olması, o gece trende kocanıza açılması yüksek bir olasılık. Charles, o tip bir gençtir. Ayrıca kocanız yapısındaki birinin, bu olayı örtbas etmesi, o günden sonra Charles'tan kaçması da bence kişiliğine uygun düşüyor. Sizce düşmüyor mu?"

Bir sürü şey açıklığa kavuşabilir bu yoldan, diye düşündü Anne. Ama Guy da suç ortağı gibi görünür. Gerard, onu Charles'ın suç ortağı gibi görmek istiyor sanki. "Kocamın Charles'a bu kadar dayanamayacağına eminim," dedi kesin bir sesle. "Yani Charles'ın bu konudaki gevezeliklerine."

"Haklısınız. Yine de..." Gerard sözünü sürdürecekken durdu, düşüncelerinin ağır akışına kendini kaptırmışçasına.

Anne, onun çilli, kel başına bakmamak için kaçırdı gözlerini, sehpanın üstündeki seramik kutuya bakmayı yeğledi, kutudan bir sigara aldı.

"Kocanızın eski karısını kimin öldürebileceğine ilişkin bir tahmini var mı sizce?"

Anne, sigarasının dumanını çalımla üfledi. "Elbette yok."

"Bakın, o gece trende Charles cinayet konusunu açmışsa, sonuna kadar açmıştır. Kocanız da, eski eşinin hayatının bir biçimde tehlikede olduğunu düşünüyorsa, herhangi bir nedenden ötürü, Charles'a açılmışsa o zaman ikisi bir sır paylaşıyor demektir, dahası, ortak bir tehlike. Tabii bu yalnızca bir varsayım," diye ekledi telaşla, "ama bir olayın aslını araştıranlar, varsayım yürütmek zorundadırlar."

"Kocamın, eski eşinin hayatının tehlikede olduğuna ilişkin bir şey söylemesi olanaksız. Haberi duyduğumuzda Mexico City'deydik, birlikte, daha önce de günlerce New York'ta birlikteydik."

"Ya bu yılın martında?" diye sordu Gerard aynı inişsiz çıkışsız sesle. Boşalmış içki kadehine uzandı; Anne'in içkisini tazelemesine karşı çıkmadı.

Anne, barın başında sırtı Gerard'a dönük, martı, Charles'ın babasının öldürüldüğü ayı, Guy'ın o dönemde ne kadar sinirli olduğunu anımsadı. O kavga şubatta mıydı, martta mı? Guy'ın dövüştüğü, Charles Bruno değil miydi?

"Sizce kocanız, mart sıralarında sizden habersiz Charles Bruno'yla görüşmüş olamaz mı?"

Tabii, diye düşündü Anne, neden bu olabilir: Guy, Charles'ın babasını öldürmek istediğini bildiğinden onu engellemeye kalkışmıştır, bir barda yumruk yumruğa gelmişlerdir. "Belki de görüşmüştür," diye bocaladı. "Bilmiyorum."

"Kocanız mart sıralarında nasıldı, anımsayabiliyor musunuz Bayan Haines?"

"Sinirliydi. Galiba neye sinirlendiğini biliyorum."

"Neye peki?"

"İşinin ters gitmesi..." Nedense bu adama Guy hakkında bundan fazla bir şey söylemek gelmiyordu içinden. Gerard, onun ağzından her çıkanı kendi kafasındaki bulanık Guy resmine oturtacaktı. Anne sustukça Gerard da sustu, sanki sessizliği bozmama yarışında onu alt etmeye kararlıydı.

Neden sonra, purosunu silkeleyip, "O dönemde Charles'a ilişkin bir şey aklınıza gelirse, beni arayıp anlatırsınız, değil mi? Gece ya da gündüz fark etmez. Her zaman mesajları alacak biri bulunacak bu numarada." Kartının üstüne bir ad daha yazdı, Anne'e uzattı.

Anne, kapıyı kapattıktan sonra dosdoğru sehpaya yürüdü, Gerard'ın kadehini kaldırdı. Ön pencereden, Gerard'ın arabasında başı önüne sarkmış, oturuşunu görebiliyordu, uyukluyor gibiydi Gerard oysa notlarını toparlıyordu anlaşılan. Birdenbire irkildi Anne, Guy'ın mart ayında Charles'la kendisinden habersiz görüşmüş olabileceğini de kayda geçirecekti. Neden belki görüşmüştür demişti? Kesinlikle eminken. Guy, aralıktan düğün gününe kadar Charles'ı görmediğini söylemişti ya.

Guy, bir saat kadar sonra geldiğinde, Anne mutfaktaydı, fırındaki yemek neredeyse pişmişti. Guy başını kaldırıp havayı kokladı.

"Karides güveç," dedi Anne. "Ortalığı havalandırsam iyi olacak galiba."

"Gerard mı geldi?"

"Evet. Geleceğini biliyor muydun?"

"Purolar," dedi Guy kısaca. Gerard, trendeki karşılaşmadan Anne'e söz etmişti, tabii. "Bu sefer ne istiyormuş?" diye sordu.

"Charles Bruno hakkında daha fazla bilgi toplamak istiyor." Anne ara pencereden kaçamak bir bakış attı Guy'a. "Herhangi bir şeyden ötürü ondan kuşkulanıyorsan bana söyleyip söylemediğini falan. Martı da sorup soruşturdu."

"Martı mı?" Guy, eşikten Anne'in bulunduğu bölmeye geçti.

Onun önünde durdu, Anne onun gözbebeklerinin kısıldığını fark etti birden. Şakağında, martta ya da şubattaki o geceden kalma ince yara izini görebiliyordu. "Senin, Charles'ın babasını o ay içinde öldürteceğinden kuşkulanıp kuşkulanmadığını öğrenmek istiyor." Guy, her zamanki gibi dudaklarını kıpırdatmadan, korkuya ya da suçluluğa kapılmadan karşısında durmuş, yüzüne bakıyordu. Anne, onun yanından dolanarak oturma odasına yürüdü. "Ne korkunç bir şey cinayet," dedi, "değil mi?"

Guy, yeni bir sigara aldı, saatine vurarak yuvarladı. Anne'in 'cinayet' sözcüğünü ağzına alması bile içini yakıyordu. Keşke Bruno'yla ilgili her anıyı silebilseydi onun beyninden.

"Sen bilmiyordun, değil mi Guy... martta yani?"

"Bilmiyordum, Anne. Gerard'a ne dedin?"

"Charles'ın babasını öldürttüğüne inanıyor musun?"

"Bilmem. Olabilir tabii. Hem bizi ilgilendirmez ki." Düpedüz yalan söylediğini kavraması birkaç saniye aldı.

"Haklısın. Bizi ilgilendirmez." Yine Guy'a baktı. "Ayrıca Gerard, senin Charles'la geçen haziranda trende karşılaştığını da söyledi."

"Evet, karşılaştım."

"Peki sence bunun ne önemi var?"

"Bilmem."

"Charles'ın trende söylediği bir şeyden ötürü mü? Ondan hoşlanmaman bu yüzden mi?"

Guy, ellerini iyice soktu ceketinin ceplerine. Birdenbire canı konyak çekti. Duyguları yüzünden okunuyordu, biliyordu, artık Anne'den gizleyemezdi: "Bak, Anne," diye atıldı. "Bruno, trende bana babasının ölmesini istediğini söyledi. Ama ne planlardan söz etti ne de ad verdi. Söyleyiş biçimi hoşuma gitmediği için soğudum ondan. Bütün bunları Gerard'a aktarmamakta kararlıyım, çünkü Bruno'nun babasını gerçekten öldürtüp öldürtmediğini bilmiyorum. Araştırmak polise düşer. Birileri çıkıp buna benzer şeyler duyduklarını ihbar ettikleri için kimbilir kaç masum kişi ipe gitmiştir."

Bana inansa da inanmasa da, diye düşündü, işim bitik artık. Şimdiye kadar böyle rezilce bir yalan söylememiş, suçunu bir başkasına yüklemek gibi bir alçaklığa kalkışmamıştı. Bruno bile böyle bir yalan kıvırmazdı, onu suçlayacak böyle bir yalan uyduramazdı. Tepeden tırnağa düzmeceydi, içi-dışı yalandı artık. Sigarasını şömineye fırlatarak ellerini yüzüne kapadı.

"Guy, eminim, sen yapman gerekeni yapıyorsun," dedi Anne'in sevecen sesi.

Yüzü de yalandı, gözleri de, sert ağzı, duyarlı elleri de. Ellerini hızla indirerek ceplerine soktu. "Bir konyak iyi gelecek."

"Martta dövüştüğün adam Charles değil miydi?" diye sordu Anne, barın ordan.

Bu konuda da yalan söylememesi için hiçbir neden yoktu ama kendini tutamadı: "Değildi Anne." Anne'in kaçamak bakışından kendisine inanmadığını anladı. Büyük bir olasılıkla Anne, onun Bruno'yu kararından caydırmak için kavgaya giriştiğini düşünüyordu. Herhalde onunla gurur duyuyordu! Hiç istemediği halde hep böyle koruma altına alınması mı gerekiyordu? Her şeyin altından böyle kolaylıkla mı kalkacaktı? Ne var ki Anne bir yanıtla yetinmeyecekti besbelli. Doğruyu öğrenene kadar sık sık bu soruya dönecekti.

O akşam Guy, yılın ilk ateşini yaktı, yeni evlerinde şöminenin ilk yakılışıydı. Anne, şöminenin yanına uzanmış, başını bir mindere dayamıştı. Odada sonbaharın sıla özlemli serinliği dolanıyordu, Guy'ın içini hüzünle, dirimle doldu-

ruyordu. Gerçi gençliğindeki sonbaharlardaki gibi fokur fokur kaynamıyordu içi, bu ataklığın temelinde çılgınlık ve umutsuzluk yatıyordu, sanki inişe geçmişti yaşamında da, bu son gürlüktü. Başına geleceklerden hiç korkmaması, inişe geçtiğinin en önemli kanıtı değil miydi, daha iyi bir kanıt bulabilir miydi arasa? Gerard'ın da aklına gelmez miydi bu, Bruno'yla trende karşılaştıklarını bildiğine göre? Bir gün, bir gece, bir an, tombul parmaklarıyla purosunu ağzına götürürken ansızın bu gerçeğe varmaz mıydı? Gerard'la polisler daha ne bekliyorlardı ki? Bazen, Gerard'ın gerçeğin ortaya çıkmasına yarayacak en ufak ipuçlarını, ikisi aleyhindeki kanıtları kılı kırk yararak toplayacağı, sonra da beklenmedik bir anda ortaya serip işlerini bitireceği doğuyordu içine. Ama beni yıksalar da, diye düşündü Guy, yükselttiğim yapıları yıkamazlar. Bir kere daha, teninden, dahası beyninden kopmuş ruhunun garip tek başınalığını duydu.

Ya Bruno'yla aralarındaki giz asla açığa çıkmazsa? Hâlâ ne yaptığını düşündükçe tüylerinin diken diken olduğu anlar yaşıyordu, bu gizin tılsımlı bir dokunulmazlık taşıdığını iliklerinde duyup kopkoyu bir karamsarlığa kapıldığı acılar. Belki de, Gerard'dan da polisten de korkmaması bu gizin dokunulmazlığına inanmasındandı. Her ikisi de yapılmaması gereken sürüyle yanlış yapmıştılar, hele Bruno'nun verdiği ipuçlarından sonra kimse çözemiyorsa, demek bir tür çözülmezliği vardı aralarındaki gizin?

Anne, uykuya dalmıştı. Guy, onun ateşin ışığında gümüşsü bir solgunluğa bürünen alnının pürüzsüz çıkıntısına baktı. Sonra eğilip alnından öptü onu, uyandırmamaya özen göstererek. İçindeki sızı, sözcüklere dönüştü: "Seni bağışlıyorum." Yalnızca Anne söyleseydi bunu, başkası değil, yeterdi.

Zihninde terazinin suçunu koyduğu kefesi, ağırlıktan çöktü çökecekti; yine de öteki kefeye, kişisel savunmanın eşit derecede umarsız kuştüyü ağırlıklarını yığmaktan geri kalmıyordu. Cinayeti kendini savunmak için işlediğini söylüyordu mantığı. Yine de buna tam tamına inanamıyordu. Benliğindeki kötülüğün bütünlüğüne inanıyorsa, bunu açığa vurmaktan kaçınmanın da doğal olduğuna inanması ge-

rekiyordu. Ara sıra, suçundan haz duyup duymamışlığına takılıyordu kafası, suçundan ilkel bir doyum elde edip etmediğine –yoksa insanoğlunun yıllar yılı savaşlara gösterdiği hoşgörü, savaş gelip çattığında körüklenen geleneksel ateşi, öldürmekten alınan, ilkel, yerleşik bir hazdan başka neyle açıklanabilirdi ki?– kafası bu soruya o kadar sık takılıyordu ki, demek belli bir haz duymuştu.

43

Tertemiz giyinmiş kara kuru Bölge Savcısı Phil Howland, Gerard'ın dağınıklığına taban tabana zıt titiz görünümüyle, sigarasının dumanını savururken hoşgörüyle gülümsedi. "Neden oğlanın yakasını bırakmıyorsun? Başta kayda değer bir görüştü, kabul. Biz de sorguya çekilmedik arkadaşını bırakmadık. Ama bir şey çıkmıyor, Gerard. Bir adamı kişiliğinden ötürü tutuklayamazsın."

Gerard, üst üste attığı bacaklarını değiştirdi, hoşnutluk gülümsemesini gizlemeye gerek duymadı. Şimdi sıra ondaydı. Bundan çok daha önemsiz görüşmeler sırasında aynı gülüşle koltuğunda oturduğunu düşündükçe hoşnutluğu artıyordu.

Howland, daktiloda yazılmış bir kâğıdı masanın öte kıyısına itti. "İlgini çekerse, burada on iki yeni ad var. Ölen Bay Samuel'in dostlarının adları, sigorta şirketlerinden aldık," dedi sakin, bıkkın sesiyle; Gerard, şu anda onun özellikle bıkkın görünmeye çalıştığını biliyordu, buyruğunda yüzlerce adam varken bölge savcısı sıfatıyla, çok daha uzaklara erişen çok daha ustalıklı ağlar örebilirdi çünkü.

"At onları, gitsin," dedi Gerard.

Howland, bir gülümsemeyle örttü şaşkınlığını, ama koyu, iri gözlerinde ansızın beliren merakı gizleyemedi. "Anlaşılan, adamın Charles Bruno'yu faka bastırmışsın."

"Tabii," diye kıkırdadı Gerard. "Ne var ki başka bir cinayetten."

"Bir tanecik mi. Hep beş-altı cinayet işleyecek çapta derdin."

"Hiç öyle bir şey söylemedim," diye karşı çıktı Gerard. Mektubu andıran üçe katlanmış kâğıtları dizlerinde düzene sokuyordu.

"Peki kimi?"

"Meraklandın mı? Bilmiyor musun?" Gerard, purosu dişlerinin arasında, gülümsedi. İskemleyi yanına çekti, kâğıtları üstüne yaymaya koyuldu. Elindeki evrak destesi ne kadar kabarık olursa olsun, Howland'ın çalışma masasını asla kullanmazdı, Howland da artık onu masaya buyur etme zahmetine katlanmıyordu. Gerard, Howland'ın kendisinden hoşlanmadığını bilirdi: ne insan ne de meslektaş olarak. Onun polisle işbirliği yapmamasını bir türlü sindiremezdi içine. Oysa polis kendisine destek değil köstek olsa da son on yılda Gerard'ın, onların ruhu duymadan çözdüğü olay sayısı azımsanır gibi değildi.

Howland ayağa kalktı, ince uzun bacaklarıyla Gerard'a doğru yürüdü yavaş yavaş, durdu, masasına yaslandı. "Bütün bunlar *bizim davayı* ucundan kıyısından aydınlatıyor mu bari?"

"Polisin tek kusuru, konuya dar açıdan bakması," dedi Gerard. "Bu dava da, birçok dava gibi geniş bir açı gerektiriyordu. Yoksa gizi asla çözülmezdi."

"Kimi, ne zaman öldürmüş?" diye pofladı Howland.

"Guy Haines diye birini duydun mu?"

"Elbette. Geçen hafta sorguya çekmiştik."

"Öldürülen onun karısı; geçen yıl, 11 Haziran'da, Metcalf'ta, Teksas'ta. Boğazı sıkılarak öldürülmüştü, aklında mı? Polis cinayeti çözememişti."

"Katili Charles Bruno mu yani?" dedi Howland kaşlarını çatarak.

"Charles Bruno ile Guy Haines'in 1 Haziran'da aynı trenle güneye gittiklerini biliyor muydun? Haines'in karısının öldürülüşünden on gün önce. Söyle bakalım, ne çıkarıyorsun bundan?"

"Geçen hazirandan önce tanışıyorlardı mı demek istiyorsun?"

"Hayır, o trende tanıştılar demek istiyorum. Gerisini getir artık. Zincirin eksik halkasını verdim, sana."

Bölge Savcısı, hafifçe gülümsedi. "Yani Charles Bruno, Guy Haines'in karısını öldürdü diyorsun?"

"Demiyorum, biliyorum." Gerard, kâğıtlardan kaldırdı başını, onlarla işi yoktu artık. "İkinci soru, kanıtımın ne olduğu. İşte önünde. Yeter de artar bile." İskambil falındaki gibi birbirinin üstüne hafifçe taşacak şekilde dizilmiş kâğıtları gösterdi. "Alt sıradan başla, üste doğru oku," dedi Gerard.

Howland okurken, Gerard kalkıp köşedeki hazneden bir bardak içme suyu doldurdu, deminki puronun ateşinden yeni bir puro yaktı. Charles'ın Metcalf'ta atladığı taksinin şoförünün ifadesi o sabah gelmişti. Sonuncu ifadeyi bir içkiyle kutlamamıştı daha ama Howland'ın odasından çıkıp Iowa'ya giden trenin yemekli vagonuna oturur oturmaz üç-dört kadeh yuvarlayacaktı.

Belgelerde, Hotel La Fonda'da komilik yapan, Miriam Haines'in öldürüldüğü gün Charles Bruno'nun doğu hattına giden bir trene bindiğini gören Edward Wilson adında birinin, Charles'ı Metcalf Gölü kıyısındaki lunaparka götüren Metcalflı şoförün, Charles'ın sert bir içki içmek için girdiği bardaki barmenin yeminli ifadeleri vardı, ayrıca, Metcalf'la yapılan şehirlerarası görüşmelerin faturaları.

"Ama sen bunları zaten biliyordun," dedi Gerard.

"Çoğunu evet," dedi Howland sakin bir sesle, gözlerini kâğıtlardan ayırmadan.

"Aynı gün Charles'ın yirmi dört saatliğine Metcalf'a gittiğinden de haberin vardı tabii, değil mi?" diye sitemle sordu Gerard, ama kırıcı alaylara girişemeyecek kadar keyifliydi. "Şoförü bulmak çok güç oldu. Seattle'a kadar izini sürmek zorunda kaldık, neyse ki onu anımsamakta hiç güçlük çekmedi, ne ittik ne kaktık. İnsanlar, Charles Bruno gibi bir genci unutmuyorlar."

"Yani Charles Bruno, cinayet işlemekten o kadar hoşlanıyor ki demeye getiriyorsun," dedi Howland alayla, "bir hafta önce trende tanıştığı birinin karısını öldürüyor. Daha önce yüzünü görmediği bir kadını? Yoksa daha önce görmüş mü onu?"

Gerard yine kıkır kıkır güldü. "Tabii görmemiş. Benim Charles'ın bir planı vardı." 'Benim' ağzından kaçmıştı ama

umurunda değildi. "Anlayamıyor musun? Yahu, çocuk oyuncağı. Üstelik işin daha yarısındayız."

"Otursana Gerard, heyecandan kalbin duracak."

"Anlamıyorsun. Belki Charles'ın kişilik yapısını hâlâ bilmediğinden. Zamanının büyük bölümünü çeşit çeşit kusursuz cinayetler tasarlamakla geçirmesi bile ilgini çekmedi."

"Peki peki, senin teorinin gerisi nasıl geliyor?"

"Guy Haines, Samuel Bruno'yu öldürüyor."

"Yapma!" diye homurdandı Howland.

Yıllar önce bir davada yanılgıya düştüğünde, Howland'ın nasıl sırıttığını anımsayıp o sırıtışın acısını gülümseyerek çıkarttı Gerard. "Daha Guy Haines'le ilgili araştırmam bitmedi," dedi hınzırca, purosunun dumanını çalımla üfleyerek. "Aceleye getirmek istemiyorum, buraya da bu yüzden geldim ya, senin de aceleye getirmemen için. Aleyhinde bu kadar kanıt varken Charles'ın yakasına bir an önce yapışman olağandı."

Howland, kara bıyığını okşadı. "Şu anlattıkların, senin on beş yıl önce emekliye ayrılman gerektiği inancımı pekiştiriyor."

"Yaa. Son on beş yılda az olay çözmedim ama."

"Guy Haines gibi bir adam, ha?" Howland güldü yine.

"Charles gibi birine toslayınca da mı? Yanlış anlama, Guy Haines'in cinayeti bile isteye işlediğini ileri sürmüyorum. Charles, karısından kurtarmak gibi hiç istemediği bir lütufla, onun elini kolunu bağlamışsa, zorunda kalmıştır. Charles kadınlardan nefret eder," diye bir ayraç koydu araya. "Yani bu Charles'ın planıydı. Değiş tokuş. Hiçbir ipucu yok, anladın mı? Kişisel nedenler de yok. Nasıl planladığını anlattığını duyar gibiyim! Ama Charles da eninde sonunda insan. Cinayetten sonra yalnız bırakamadı Guy Haines'i, ona büyük bir ilgi duyuyordu. Guy Haines de korkudan ne yapacağını bilemedi. Evet..." Gerard başını sallarken çenesi titriyordu: "Haines, baskı altındaydı. Ne korkunç bir baskı olduğunu hiçbirimiz bilemeyeceğiz."

Howland'ın gülüşü, Gerard'ın ciddiyeti karşısında bir an silindi. Yüzde bir de olsa bir olasılık. "Hmmm."

"Tabii, kendisi bize anlatmazsa," diye ekledi Gerard.

"Peki bize anlatmasını nasıl sağlayacaksın?"

"İtiraf edebilir hâlâ. İşlediği suçun altında eziliyor. O da olmazsa, gerçeklerle çıkarız karşısına. Adamlarım kanıtları topluyorlar. Bir şey daha, Howland..." Gerard, iskemlede duran belgelere doğru salladı parmağını. "Sen ve senin emrindeki öküzler ordusu bu ifadelerin doğruluğunu araştırmaya kalktığınızda, Guy Haines'in annesini sorguya çekmeyin. Haines'in hazırlıklı olmasını istemiyorum."

"Yaa. Demek Bay Haines'e kedi-fare taktiği uygulayacaksın," diye gülümsedi Howland. Önemsiz bir görüşme için telefona sarıldı, Gerard elindeki bilgileri Howland'a devretmekle, Charles-Guy Haines gösterisini kaçırmak zorunda kalışına içerleyerek konuşmanın bitmesini bekledi. "Eee..." Howland uzun bir soluk koyverdi, "ne yapmamı istiyorsun benden, bu belgeleri önüne serip senin oğlanı azıcık okşamamı mı? Sence çözülürse, mimar Guy Haines'le kurdukları parlak planı ayrıntılarıyla anlatır mı üstat?"

"Yoo, okşanmasını istemem. Ben temiz iş severim. Bana birkaç gün ya da belki birkaç hafta izin verirsen, Haines dosyasını tamamlarım, sonra ikisini birlikte alırım karşıma. Sana Charles'a ilişkin bilgileri vermemin nedeni, Guy'la ikisini bundan böyle bu davayla ilgim kalmadığına inandırmak. Iowa'ya tatile gidiyorum, gerçekten, Charles'a da haber vereceğim." Gerard'ın yüzü geniş bir gülümsemeyle aydınlandı.

"Bizim takımı dizginlemek güç olacak," diye içini çekti Howland. "Hele Guy Haines aleyhine kanıtlar toplaman o kadar uzun sürecekse."

"Sırası gelmişken..." Gerard şapkasını aldı, Howland'a doğru salladı. "Bütün bunlarla Charles'ın dilini çözemezsin ama ben şu anda elimdeki kanıtla Guy Haines'i konuşturabilirim."

"Yani Guy Haines'in dilini *biz* çözemeyiz mi demek istiyorsun?"

Gerard, küçümsediğini açıkça belirterek baktı ona. "Ama sizin zaten onun dilini çözmek gibi bir kaygınız yok, değil mi? Katilin o olmadığına inanıyorsunuz."

"Sen iyisi mi tatile çık Gerard!"

Gerard, özenle sıraya dizdi kâğıtlarını, cebine yerleştirmeye başladı. "Onları burada bırakacaksın sanmıştım."

"İşinize yarayacaklarını düşünüyorsan, tabii." Gerard kibarca uzattı kâğıtları, kapıya döndü.

"Sakıncası yoksa, Guy Haines'in çözülmesini nasıl sağlayacağını söyler misin bana?"

Gerard, alayla gülerek boğazını temizledi. "Korkunç bir vicdan azabı çekiyor adam," dedi ve çıktı.

44

"Biliyor musun Anne," dedi Bruno; gözlerinden yaşlar boşandığı için ayaklarının altındaki şömine keçesine çevirdi bakışlarını, "bu gece, buradan başka hiçbir yerde olmak istemezdim." Dirseğini kayıtsızca şöminenin rafına yasladı.

"Sağ ol," diye gülümsedi Anne, eritilmiş peynir ve ançüezli kanepeleri dizdiği tabağı sofraya koydu. "Soğumadan bir tane alsana şunlardan."

Bruno bir tane aldı, yutamayacağını bile bile. İki kişi için hazırlanmış sofra, gri keten örtüsü, gri geniş tabaklarıyla çok zarif görünüyordu. Gerard tatile gitmişti. Guy ile el ele verip yenmişlerdi onu işte, herif zıvanadan çıkmıştı! Anne'i şu anda öpmeyi deneyebilirdi pekâlâ, tabii Guy'ın karısı olmasaydı. Sırtını dikleştirdi, kol ağızlarını düzeltti. Anne'in yanında kusursuz bir centilmen olmaktan büyük bir gurur duyuyordu. "Demek Guy oradan hoşlanacağı kanısında?" dedi Bruno. Guy, Kanada'daydı bu aralar. Büyük Alberta Barajı'nda çalışıyordu. "İyi ki şu saçma sapan sorgu bitti, çalışırken aklına takılmaz hiç değilse. Neler duyduğumu anlayabilirsin. İçimden kutlamak geliyor!" Bir kahkaha attı, özellikle yoğun duygularını hafifletmedeki ustalığına güldü.

Anne, şöminenin başındaki uzun boylu, huzursuz gövdeye bakarken Guy'ın da, onca nefretine karşın, Bruno'nun çekimine kendisi kadar kapılıp kapılmadığını düşündü. Yine de Charles Bruno'nun babasını öldürtemeyeceğinden emin değildi, bir karara varmak adına bütün günü onunla geçirmişti. Bruno, bazı sorulara kaçamak yanıtlar veriyordu, bazı soruları yanıtlarkense ciddi ve dikkatliydi. Miri-

am'dan onu tanımış kadar nefret ediyordu. Anne, Guy'ın ona Miriam'dan bu kadar uzun boylu söz etmesine şaştı.

"Neden başkalarına Guy'la trende karşılaştığını söylemekten kaçındın?"

"Kaçınmadım aslında. Önceleri, okulda tanıştık diyerek gırgır geçmek istemiştim, yanlış oldu. Sonra da sorular yağmaya başladı, Gerard işi iyice büyüttü. Dışarıdan bakıldığında durum pek hoş değildi doğrusu. Miriam'ın çok kısa bir süre sonra öldürülmesi falan. Bence Guy'ın sorgu sırasında trende rasgele tanıştığı birinin adını olaya karıştırmaması büyük incelikti." Bir kahkaha daha attı, sonra koltuğa çöktü. "Geçmişimi karanlık sanma sakın!"

"Ama bunun, babanın ölümüyle ilgili soruşturmayla bir bağlantısı yok ki."

"Tabii yok. Ama Gerard'da mantık aramayacaksın. Keşke dedektif değil mucit olsaymış!"

Anne kaşlarını çattı. Guy'ın Charles'ın uydurduğu hikâyeye, sırf doğruyu söylerse işler karışır diye ya da Charles trende kendisine babasından nefret ettiğini söyledi diye yapışması hiç inandırıcı gelmiyordu. Guy'a bunu bir daha sorması gerekiyordu. Ona soracağı bir sürü şey vardı. Sözgelimi Charles'ın yüzünü bile görmediği Miriam'a neden düşmanlık beslediği. Mutfağa girdi.

Bruno, ön pencereye doğru yürüdü içki kadehiyle, kapkara gökten geçerken bir kırmızı bir yeşil yanan ışıklarıyla göz alan uçağa baktı. Jimnastik yapan biri gibi, diye düşündü, parmaklarını omuz başlarına değdirip kollarını yine hop diye açıyor sanki. Keşke Guy, şu uçakla eve dönüyor olsaydı. Yeni kol saatinin pembemsi kadranına göz attı; zarif, ışıltılı rakamların kaçı gösterdiğine bakmadan önce, Guy böyle bir saati mutlaka severdi diye düşündü, modern bir anlayışın ürünü. Üç saatçik daha geçerse, Anne'in yanında yirmi dört saati doldurmuş olacaktı, bütün bir gün. Dün akşam, telefon etmeden kapıdan uğramıştı, laflarken gecikince de Anne onu gece yatısına tutmuştu. Parti gecesi yatırdıkları konuk odasında uyumuş, uyumadan önce Anne yatağına sıcak et suyu getirmişti. Anne ne kadar tatlı davranıyordu, gerçekten seviyordu Anne'i! Topuğunun üstünde döndü, Anne elinde iki tabakla, mutfaktan geliyordu.

"Guy da seni çok sever, bilirsin," dedi Anne yemek sırasında.

Bruno, daha önce ne konuştuklarını unutmuştu bile, Anne'e baktı. "Onun hatırı için yapmayacağım *hiçbir* şey yoktur! Müthiş bir bağ var onunla aramda, kardeşimmiş gibi. Galiba bütün bunlar, biz trende tanıştıktan sonra başına geldiği için." Söze başlarken neşeli, hatta eğlenceli bir şeyler söylemek istemişti ama Guy'a duyduklarının ciddiliği baskın çıktı. Masanın ucunda, Bruno'nun yanı başında Guy'ın pipoluğu duruyordu, pipoları tek tek elledi. Yüreği sıkışmıştı. Taze patates çok güzeldi, ama bir çatal daha almayı gözü yemedi. Kırmızı şaraptan da bir yudum daha içemezdi. Geceyi yine burada geçirmek için bir şeyler yapmak geldi içinden. Kendini iyi hissetmiyorsa, bu gece de yatıya kalamaz mıydı? Oysa yeni evi, Anne'in sandığından çok daha yakındı buraya. Cumartesi büyük bir parti verecekti. "Guy'ın bu hafta sonu döneceğinden emin misin?" diye sordu.

"Öyle demişti." Anne, dalgın dalgın salatasını yiyordu. "Ama parti havasında olur mu, bilemem. Genellikle uzun süre çalıştıktan sonra hiçbir şey denize çıkmak kadar dinlendirmiyor onu."

"Ben de gelmek isterdim. Keyfinizi kaçırmayacaksam tabii."

"Gelsene." Derken Charles'ın *India*'yla daha önce de gezdiği, kendisini Guy'a zorla çağırttığı, tekneyi çarptığı geldi aklına; ansızın, sanki belli bir şey şu âna kadar bunları anımsamasını engellemiş gibi şaşkınlığa, bir oyuna getirilmişlik duygusuna kapıldı. Düşünüyordu da, Charles'ın yapmayacağı şey yoktu galiba, akla gelmeyecek kıyıcılıklar yapabilir, sonra da dokunaklı saflığı, utangaç gülümseyişiyle herkesi gönlünce kandırabilirdi. Gerard dışında. Evet evet, babasının ölümünü planlamış olabilirdi pekâlâ. Yoksa Gerard ilgisini o noktada yoğunlaştırır mıydı? Belki de bir katille karşı karşıya oturuyordu şu anda. Yüreğine saplanan korkuyla ayağa fırladı, kaçarcasına, yemek tabaklarını içeri götürdü. Ya Miriam'a duyduğu nefreti kusmaktan aldığı o buruk, acımasız keyif! Miriam'ı seve seve öldürürdü, diye düşündü Anne. Belki de gerçekten o öldürmüştü; ince-

cik bir kuşku, rüzgârın savurduğu kuru bir yaprak gibi kafasından şöyle bir geçti.

"Demek Guy'la tanıştıktan sonra aynı trenle Santa Fe'ye gittin sen?" diye kekeledi mutfaktan.

"Hıı." Bruno, yine büyük yeşil koltuğa gömülmüştü.

Anne tatlı kaşığını düşürdü elinden, fayanstan müthiş bir şangırtı yükseldi. İşin tuhafı, diye düşündü Anne, insan Charles'a ne söylese, ne sorsa pek fark etmiyor. Hiçbir şey irkiltmiyor onu. Ama bu özelliği onunla konuşmayı kolaylaştıracağına, Anne'in elini ayağına dolaştırıyor, dengesini sarsıyordu.

"Metcalf'a hiç gittin mi?" diyen kendi sesini duydu, bölmenin öte yanına sesleniyordu.

"Hayır," dedi Bruno. "Hep istedim, olmadı. Ya sen?"

Bruno, şömine rafına yaslanmış, kahvesini içiyordu. Anne, sedirdeydi; başını geriye atınca, giysisinin büzgülü, küçük yakasının üstünde kalan boyun kıvrımı, gövdesinin en aydınlık noktası oluyordu. Bruno, bir zamanlar Guy'ın, *Anne benim için ışık gibidir,* dediğini anımsadı. Anne'i de boğabilseydi Guy'la aralarından su sızmazdı. Kendine kızdı, sonra güldü, öbür ayağına yaslandı.

"Neye gülüyorsun?"

"Aklıma bir şey geldi de," diye gülümsedi Bruno. "Guy'ın her zaman söylediği bir şey, her şeyin ikili yapısı konusunda. Olumluyla olumsuz yan yana, iç içedir ya. Alınan her haklı kararı haksız gösteren bir neden bulunabilir." Birdenbire soluk soluğa kaldığını ayırt etti.

"Yani her şeyin bir de öbür yüzü vardır mı diyorsun?"

"Yoo, o kadar basit değil!" Kadınlar bazen ne kadar anlayışsız olabiliyorlardı! "İnsanlar, duygular, her şey! Çifte! Her insanda iki ayrı kişilik sözgelimi. Seninle taban tabana zıt, senin görünmeyen yanını andıran biri mutlaka vardır dünyada, pusuya yatmış, bekliyordur." Guy'ın sözcüklerini kullanmaktan heyecanlanıyordu, oysa anımsadığı kadarıyla Guy'ın ağzından duyduğunda hiç hoşuna gitmemişti bunlar, çünkü Guy o iki kişinin aynı zamanda ölümcül düşmanlar olduğunu da söylemişti, ikisini kast ederek.

Anne sedirin arkasına dayadığı başını yavaşça kaldırdı. Guy'a yakışan sözlerdi duydukları, ama o nedense ken-

disine hiç böyle şeyler söylememişti. Aklı, geçen yıl gelen imzasız mektuba takıldı. Charles yazmış olmalıydı. Guy 'pusu' derken Charles'ı düşünüyordu herhalde. Charles'tan başka hiç kimseye bu kadar sert tepki göstermemişti. Nefreti sevgiyle bütünleyense Charles'tı.

"Her şey ne tümüyle iyidir ne de tümüyle kötü, gel gör ki eylem ânında bu tür bir kesinlik kazanır," diye sürdürdü sözünü Bruno neşeyle. "Haa sırası gelmişken, Guy'a dilenciye verilecek bin dolar konusunu açmayı unutmasam bari. Kendi paramı cebime attığım gün dilenciye bin kâğıt toslayacağım der dururdum Guy'a. Verdik de ne oldu, teşekkür mü etti sanıyorsun? Paranın sahte olmadığını kanıtlamak yirmi dakikamı aldı! Bir yüz dolarını bankaya götürüp bozdurmak zorunda kaldım! O zaman da çıldırmışım gibi davrandı bana!" Bruno, sıkıntıyla başını salladı. Bunun asla unutulmayacak bir anı olacağına inanmışken bir daha karşılaştıklarında, o serserinin –aynı sokağın köşesinde dileniyordu hâlâ– kendisine *bozuk atması* neydi? Neymiş efendim, niye bin dolar daha getirmemişmiş! "Her neyse, ne diyordum?"

"İyilikle kötülük diyordun," dedi Anne. Bruno'dan tiksiniyordu. Guy'ın duygularını şimdi anlıyordu, yine de ona neden katlandığını çıkaramıyordu.

"Evet. Bunlar eylem ânında ortaya çıkan şeyler. Sözgelimi katilleri ele alırsak, Guy'a göre onları cezaya çarptırmak düzelmelerini sağlamaz. Her insan kendinin yargıcıdır, kendine verdiği cezalar da yeterince ağırdır. Aslında Guy'a göre bir tek insan, hemen hemen her şey demek!" Bir kahkaha attı. Öyle sarhoştu ki Anne'in yüzünü görmüyordu bile, ona Guy'la şimdiye kadar konuştukları bütün konuları aktarmak istiyordu, aktaramayacağı o en son ufak gize kadar.

"Vicdandan yoksun insanlar, kendilerini cezalandırmazlar, değil mi?" diye sordu Anne.

Bruno, tavana baktı. "Orası doğru. Bazıları vicdanı olamayacak kadar budaladır, bazılarıysa budala değil kötü. Genellikle budalalar yakalanır. Gelgelelim Guy'ın karısıyla benim babamı öldüren katilleri ele alırsak..." Bruno cid-

di görünmeye çaba gösteriyordu. "Her ikisi de parlak zekâlı olmalı, sence de öyle değil mi?"

"Yani vicdanları olduğu için yakalanmayı hak etmiyorlar mı?"

"Yoo, onu demedim. Tabii ki hayır! Az da olsa acı çekmediklerini sanma diyorum. Kendi ölçülerinde!" Yine güldü, sözün nereye varacağını kestiremeyecek kadar sarhoştu. "Onlara deli deyip geçemeyiz, Guy'ın karısının katiline deli demişlerdi hani. Bu, yetkililerin kriminolojiden ne kadar habersiz olduklarını gösteriyor. Öyle bir cinayet uzun uzun tasarlanmadan işlenemez." Her nedense kendisinin işlediği cinayeti hiç de önceden tasarlamadığı, ama babasının nasıl öldürüleceğini uzun uzun tasarladığı geldi aklına, bu kadarı da sözlerinin doğruluğunu kanıtlamaya yeterdi. "Neyin var?"

Anne buz kesmiş ellerini alnına götürdü. "Hiiç."

Bruno, Guy'ın şöminenin kenarına yerleştirdiği bara yürüdü, Anne'e bir içki hazırladı. Kendi evinde de tıpatıp buna benzer bir bar olsun istiyordu.

"Geçen martta Guy'ın yüzü nerede çizilmişti?"

"Ne çiziği?" Bruno döndü. Guy, Anne'in çizikleri bilmediğini söylemişti ona.

"Çizik de denilemez ya. Kesik. Başında da bir çürük vardı."

"Ben görmedim."

"Seninle dövüşmüştü, değil mi?" Charles, gözlerinde garip, kızılımsı bir ışıltıyla baktı ona. Anne'in yalandan gülümseyecek hali yoktu. Artık emindi. Charles'ın üstüne atılmasını, yüzüne bir tokat atmasını bekliyordu, yine de gözlerini onun gözlerinden ayırmadı. Gerard'a bu kavgayı aktarırsa, Charles'ın cinayetten haberli olduğu kanıtlanırdı. Sonra Charles'ın yüzünün bir gülücükle yumuşadığını gördü.

"Yok canım!" diye gülüyordu. Koltuğuna oturdu. "Yüzünün nerde çizildiğini söyledi mi sana? Ben onu martta görmedim zaten. Kent dışındaydım." Ayağa kalktı. Midesinde bir ezilme vardı, sorulardan ötürü değil midesi kötüydü yalnızca. Galiba yeni bir kriz hazırlığıydı. Ya şimdi ya yarın sabah. Aman, bayılmamalıydı, Anne'in ertesi sabah-

ki *halini* görmesine izin vermemeliydi. "En iyisi, artık kalkayım," diye mırıldandı.

"Neyin var? İyi değil misin? Rengin soldu biraz."

Hiç de sevecen değildi Anne; sesinden anlamıştı. Annesi dışında, hangi kadın ona sevecenlik göstermişti ki? "Çok teşekkür ederim Anne, bu güzel gün, bütün gün için."

Anne, ona ceketini uzattı; Bruno yalpalayarak çıktı kapıdan, ta ötedeki kaldırımın kıyısına bıraktığı arabasına doğru yürürken yolda dişlerini gıcırdattı durdu.

Guy birkaç saat sonra geldiğinde ev kapkaranlıktı. Oturma odasında ipucu ararken şöminenin küllüğündeki izmaritleri, masanın ucunda eğri duran pipoluğu, sedirdeki yassılmış minderi gördü. Anne'in, Teddy'nin, hatta Chris'in ya da Helen Heyburn'ün isteseler de beceremeyecekleri tuhaf bir dağınıklık içindeydi oda. Sanki kim olabileceği aklına gelmemiş miydi?

Doğruca konuk odasına koştu. Bruno orada değildi ama başucu sehpasında iyice buruşturulmuş bir gazeteyle birkaç bozuk para duruyordu. Pencereden o eski gün sökümünü andıran bir tan ışığı vuruyordu. Pencereye sırtını döndü, korkudan tuttuğu soluğu, ağzından bir inilti gibi çıktı. Anne ona neden bu oyunu oynamıştı? En katlanılmaz anda hem de, daha bedeninin yarısı Kanada'dayken, öbür yarısının burada Bruno'nun pençesine yakalanması, tam Bruno'yla polisleri başından atmışken! Polis, biraz başını dinlemesine izin vermişti! Ama süre dolmuştu işte, kıstırılmıştı. Daha fazla dayanamazdı.

Yatak odasına gitti, Anne'in yanında yere diz çöktü; korkuyla öperek, hafifçe sarsalayarak uyandırdı onu; yüzünü, onun göğsüne çektiği örtünün yumuşak kırışıklarına gömdü. Sanki her yanını kudurgan bir fırtına kuşatmıştı, aynı fırtına ikisini de kuşatmıştı ve fırtınanın odağındaki tek dingin nokta Anne'di, onun düzenli solukları, sağlıklı bir dünyada olağan bir nabzın attığına ilişkin tek göstergeydi. Guy, gözleri kapalı, giysilerini çıkardı.

"Seni özledim," oldu Anne'in ilk sözcükleri.

Guy, yumrukları sabahlığının cebinde sıkılı, yatağın ayakucunda duruyordu. Gerginliği geçmemişti, fırtına ilik-

lerinde esiyordu sanki. "Üç gün kalacağım. Gerçekten özledin mi beni?"

Anne yatakta azıcık yana kaydı. "Neden yüzüme öyle bakıyorsun?"

Guy yanıt vermedi.

"Onu bir kerecik gördüm, Guy."

"Hiç görmesen olmaz mıydı?"

"Şey..." Yanakları da omzu gibi kızardı, diye düşündü Guy. Omzunu sakalı dalamıştı. Onunla daha önce hiç bu kadar sert konuşmamıştı Guy. Hele sorusuna hemen mantıklı bir yanıt vermeye davranması, Guy'ın öfkesinin haklılığını iyice pekiştiriyordu. "Kendi geldi..."

"Zaten hep kendi gelir. Her zaman telefon eder."

"Neden kızıyorsun peki?"

"Gece yatısına kalmış!" diye haykırdı Guy, Anne'in ürktüğünü, başını hafifçe geriye atışından, kirpiklerini kırpıştırmasından anladı.

"Evet. Önceki gece," dedi Anne sakin bir sesle, meydan okurcasına. "Geç saatte uğramıştı, kalmasını ben söyledim."

Kanada'dayken Guy'ın aklına, Bruno'nun Anne'e –sırf karısı olduğu için– yaklaşmayı deneyeceği, Anne'in de sırf kendisinin söylemediklerini ağzından alabilmek için Bruno'yu yüreklendireceği gelmemiş değildi. Bruno'nun ileri gideceğinden değil, ama onun Anne'e dokunması, Anne'in buna izin vermesi, izin verme nedeni içini yakıyordu. "Dün akşam da burada mıydı?"

"Neden bu kadar bozuluyorsun?"

"Tehlikeli bir adam da ondan. Yarı deli."

"Bence bozulmanın nedeni bu değil," dedi Anne aynı sakin, dengeli sesle. "Ona neden arka çıktığını anlamıyorum Guy. Bana o mektubu yazan, seni geçen mart çılgına döndüren kişinin o olduğunu neden gizliyorsun anlamıyorum."

Guy, suçluluğun getirdiği eziklikle savunuya geçti. Bruno'yu savunmak, diye düşündü, hep Bruno'yu savunmak, Bruno'nun Anne'e mektubu kendisinin gönderdiğini söylemediğini biliyordu. Yalnız Anne de, Gerard gibi –farklı gerçeklerden yola çıkarak da olsa– parçaları yerli yerine

oturtmaya başlamıştı. Gerard vazgeçmişti, Anne asla vazgeçmeyecekti. Anne, elle tutulmaz parçalarla uğraşıyordu, resmin karelerini tamamlayacak parçalar da elle tutulmaz olanlardı zaten. Ne var ki resim henüz belirmemişti. Az daha, azıcık daha, biraz daha sürecekti Guy'ın çektiği işkence. Bitkinlikten kaskatı kesilmiş bir halde pencereden yana döndü, yüzünü gizleyecek, boynunu eğecek gücü bile kalmamıştı. Anne'e dün Bruno'yla neler konuştuklarını sormayı da düşünmedi. Her nedense, neler konuştuklarını, Anne'in öğrenmek istediklerinin kaçta kaç fazlasını öğrendiğini kulağıyla duymuş gibi biliyordu. Birdenbire, bu erteleme işkencesi, diye düşündü, hiç değilse bir süre bağışlıyor bana. Mantıklı bir gecikmeyi çoktan aşmış bir süre, ölümcül bir hastalık karşısında hayatın direnişi gibi.

"Bana anlat, Guy," dedi Anne usulca ama yalvarmıyordu; sesi, başka bir zamana ayarlanmış bir saatin vurmasıydı, o kadar. "Anlatacaksın bana, değil mi?"

"Anlatacağım tabii," dedi Guy gözlerini pencereden ayırmadan, dediğini kulaklarının duyması, anlatacağına inanması içini öyle ışıtmış, hafifletmişti ki Anne bile, yüzünün, ne yüzü, bütün benliğinin ışıldadığını fark edebilirdi. Önce, bu duyguyu Anne'le paylaşmayı düşündü ama bir an gözlerini pervaza düşen güneş ışığından alamadı. *Işıltı*, diye düşündü, hem karanlığın hem de üstüne çöken ağırlığın kalkması demekti. Anne'e açılacaktı.

"Buraya gelsene Guy." Anne, kollarını uzatmıştı. Guy, onun yanına oturdu, beline kollarını doladı, onu sımsıkı bastırdı göğsünde. "Bir bebeğimiz olacak," dedi Anne. "N'olur mutlu olalım Guy. Ne dersin, çalışacak mısın?"

Guy baktı, onun yüzündeki tatlı utancı görünce az kalsın şaşkınlıktan ve mutluluktan, gevrek bir kahkaha atacaktı. "Bebek ha!" diye fısıldadı.

"Burada kalacağın birkaç günde neler yapmak istiyorsun?"

"Bebek ne zaman doğacak Anne?'

"Yıllar sürecek değil ya? Sanırım mayısta. Yarınki programımız ne?"

"Yelkenliyle geziyoruz. Deniz fazla çırpıntılı değilse." Anne'e gebeliğini anımsatmak için kullandığı özel ses tonunun budalalığı karşısında, bu kere kahkahasını tutamadı.

"Ömürsün Guy!"

"Ağlıyor musun sen?"

"Kahkahanı duymak öyle güzel ki!"

45

Cumartesi sabahı, Bruno telefon etti, Alberta Kurulu'na seçildiğinden ötürü Guy'ı kutluyor, o akşamki partisine Anne ile birlikte gelebilirler mi diye soruyordu. Bruno'nun alttan alan, neşeli sesi, Guy'da da olayı kutlama hevesi uyandırdı. "Özel telefondan arıyorum Guy, Gerard Iowa'ya defolmuş. Gelsene, yeni evimi görmeni istiyorum," dedi Bruno. Sonra ekledi: "Anne'le konuşabilir miyim?"

"Anne dışarda."

Guy, soruşturmanın bittiğini biliyordu. Polis bildirmişti, sonra da Gerard, ayrıca teşekkür etmişti.

Guy, oturma odasına döndü, Bob Treacher'la, öğleye sarkan sabah kahvaltısını bitirmek üzereydiler. Bob, Guy'dan bir gün önce New York'a uçmuştu, Guy da onu hafta sonunda evine çağırmıştı. Alberta'dan, kurulda birlikte çalışacakları adamlardan, arazinin özelliklerinden, alabalık avından, şurdan burdan konuşuyorlardı. Guy, Bob'un Kanada Fransızcasıyla anlattığı bir fıkraya gülmekten kırılıyordu. Mis gibi, güneşli bir kasım sabahıydı, Anne alışverişten döndüğünde arabayla Long Island'a uzanacak, yelkenliyle gezeceklerdi. Bob'un yanında olmasından çocuksu bir tatil tadı çıkarıyordu Guy. Onun gözünde Bob, Kanada'yı, oradaki işi, Bruno'nun izini süremeyeceği geniş bir kişilik alanını simgeliyordu. Daha kimselerin doğacağını bilmediği bebekse, içinde herkese karşı bir iyi niyet ve tılsımlı bir üstünlük duygusu uyandırıyordu.

Tam Anne kapıdan girerken telefon yine çaldı. Guy yetişemeden Anne açtı. Bruno ne zaman arayacağını bilir, diye geçirdi içinden. Sonra kulaklarına inanamadan, konuşmanın o ikindi çıkılacak tekne gezisine sürüklenişini izledi.

"Tabii gel öyleyse," dedi Anne. "Bence ille de bir şey getireceksen bira getir."

Guy, Bob'un soran bakışlarıyla karşılaştı.

"N'oluyor?" dedi Bob.

"Hiç." Guy yerine oturdu.

"Charles arıyor. Gelmesine çok bozulmayacaksın, değil mi Guy?" Anne, alışveriş torbalarını hızlı adımlarla mutfağa taşıdı. "Perşembe günü denize çıkacaksak katılmak istediğini söylemişti, ben de gelmesini söyledim."

"Neden bozulayım?" dedi Guy, gözlerini ondan ayırmadan. Anne öyle neşeli, canlıydı ki bu sabah, hiç kimsenin hiçbir isteğini geri çevirmesi beklenemezdi. Ama Bruno'yu çağırması bundan öte bir şeydi Guy'a göre: Onları bir daha bir arada görmeye can atıyordu. Böyle bir günde bile. Guy kırılmıştı, iyi ki Anne farkında değil, farkında olamaz da, zaten her şeyi berbat eden benim, dedi kendi kendine. Kırgınlığını bastırdı, Bruno'nun ikindi boyunca düşmanlık duygusunu körükleyeceği sezgisini dışladı. O gün, açık vermemekte kararlıydı.

"Sinirlerinin üstüne bu kadar varmasan olmaz mı ahbap?" dedi Bob. Kahvesinin son yudumunu da içti keyifle. "Hiç değilse eskisi kadar kahve delisi değilsin. Günde on fincan mıydı neydi?"

"Aşağı yukarı." Aslında uyuyabilmek için kahveyi bırakmıştı, şimdi de kahveden nefret ediyordu.

Helen Heyburn'ü almak için Manhattan'da durdular, Triboro Köprüsü'nü geçip Long Island'a geldiler. Kış güneşi, buz gibi bir ışıkla vuruyordu kıyıya, solgun kumsalda seyreldikten sonra köpüklü dalgalarda yakamozlanıyordu. *India*, demir atmış bir buzdağını andırırdı, diye düşündü Guy, teknenin beyazlığının yazı özetlediği günleri anımsayınca. Otoparkın köşesini dönerken gözü Bruno'nun uzun, masmavi spor arabasına ilişti. Bruno'nun atlıkarıncada bindiği at da bu renkteydi anlattığına göre, arabayı o yüzden almıştı. Bruno, iskeledeki barakanın yanında duruyordu, başı dışında onu bütünüyle görebiliyordu Guy, uzun siyah paltosuyla ufak pabuçlarını, cebine soktuğu ellerini, bildik bekleme tedirginliğini.

Bruno, bira kasasını kapıp utangaç bir gülümsemeyle arabaya doğru yürüdü ama o uzaklıktan bile Guy, patlamaya hazır, bastırılmış bir coşkunun kokusunu alabiliyordu. Bruno, arabasının renginde mavi bir atkı dolamıştı boynuna. "Merhaba. Merhaba Guy. Hazır seni bulmuşken yüzünü göreyim dedim." Bakışlarıyla Anne'den yardım istedi.

"Geldiğine sevindik!" dedi Anne. "Bay Treacher. Bay Bruno."

Bruno başıyla selam verdi. "Bu geceki partiye gelemez miydiniz Guy? Oldukça kalabalık bir parti. Hepiniz?" Geri çevrilmeme umudu taşıyan gülümsemesiyle Helen ile Bob'a baktı.

Helen işi olduğunu söyledi, yoksa sevinerek katılırdı. Arabayı kilitlerken Helen'a baktı Guy; Bruno'nun koluna dayanmış, pabuç değiştiriyor, mokasenlerini giyiyordu. Bruno, bira kasasını güle güle dercesine uzattı Anne'e.

Helen'ın sarı kaşları hafifçe çatıldı. "Bizimle gelmiyor musun?"

"Kılığım pek uygun değil," diye mırıldandı Bruno.

"Teknede sürüyle rüzgârlık var," dedi Anne.

İskeleden sandala bindiler. Guy'la Bruno küreği kimin çekeceği konusunda kibarca ama kolayca pes etmeden tartıştılar, sonunda Helen kürekleri birlikte çekmelerini önerdi. Guy, dipten asılıyordu küreklere, Bruno yanı başında oturmuş, özenle ona uyum sağlıyordu. *India*'ya yaklaşırlarken Guy, Bruno'nun kabına sığamadığını fark etti. İki kere şapkası uçtu, sonunda ayağa kalktı, abartılı bir hareketle şapkayı denize savurdu.

"Zaten nefret ederim şapkadan!" dedi Guy'a göz ucuyla bakarak.

Bruno, ara ara baş tarafa yüklenen dalgaların püskürtüsünü umursamıyordu, rüzgârlık giymeyecekti. Bu rüzgârda yelken açılmazdı. *India* motor gücüyle süzüldü limana, dümende Bob vardı.

"Guy'ın şerefine!" diye bağırdı Bruno, sabahki konuşmalarından bu yana onun sesinde garip bir tutukluk, bir kısıklık sezmişti Guy. "Kutlu olsun, şerefe!" Üstü meyve desenli gümüş kaplı matarasını cebinden çıkartıp Anne'e

uzattı. Bir türlü kaptıramayan hantal, güçlü bir makineyi andırıyordu. "Napoléon konyak. Beş yıldız."

Anne içmedi ama üşümeye başlayan Helen birkaç yudum aldı, Bob da. Guy, muşambanın altından Anne'in eldivenli elini tuttu, hiçbir şey düşünmemeye zorladı kendini, ne Bruno ne Alberta ne de deniz. Bruno'ya yüz veren Helen'a da, dümenin başındaki Bob'un yüzündeki hafif sıkkın gülümsemeye de katlanamıyordu.

"'Puslu Puslu Çiy' şarkısını bilen var mı?" diye sordu Bruno, koluna çarpan dalgaları silkeleyerek. Mataradan aldığı son yudumla sarhoşluk sınırını aşmıştı.

Hevesi kaçmıştı, kimse özenle seçtiği içkiden içmiyordu, kimse şarkı söylemek de istemiyordu. Helen'ın 'Puslu Puslu Çiy' iç karartıcı bir şarkıdır demesine de içerlemişti. O şarkıyı çok severdi. Coşmuştu bir kere, ya şarkı söyleyecek ya bağıracak ya da başka *bir şey* yapacaktı. Bir daha böyle bir araya ne zaman gelirlerdi ki? Kendisiyle Guy. Anne. Helen. Guy'ın arkadaşı. Köşesine büzülerek çevreye bir göz attı, dalgalar kabarırken bir görünüp bir gözden yiten ince ufuk çizgisine, arkalarında gittikçe ufalan kıyıya baktı. Direğin tepesindeki flamaya da bakmayı denedi ama sallantıdan başı döndü.

"Günün birinde Guy'la cam bir küre gibi yuvarlanacağız yeryüzünde, dünyanın defterini düreceğiz," dedi ciddiyetle ama kimse aldırış etmedi.

Helen, Anne'le konuşuyor, elleriyle havaya bir top çiziyordu. Guy, Bob'a motor hakkında bir şey anlatıyordu. Guy öne doğru eğildiğinde Bruno, onun alnındaki çizgilerin daha da derinleştiğini, gözlerinin eskisi kadar hüzünlü olduğunu gördü.

"Anlamıyor musun lütfen?" Bruno, Guy'ın kolunu sarstı. "Bugün ille de ciddi olman mı gerekiyor?"

Helen, Guy'ın hep ciddi olduğuna ilişkin bir şeyler söyleyecekken Bruno susturdu onu, Guy'ın nasıl ve neden ciddi olduğundan Helen ne anlardı ki? Allah kahretsin! Anne'in gülümsemesine, teşekkür edercesine karşılık verdi, yine matarayı uzattı.

Ne var ki Anne de içmek istemiyordu, Guy da.

"Ama bunu özel olarak senin için getirdim Guy. Seveceğini sandım," dedi Bruno alıngan bir sesle.

"Biraz alsana Guy," dedi Anne.

Guy matarayı aldı, birkaç yudum içti.

"Guy'a! Dâhi dostumuz, ortağımız Guy'a!" dedi Bruno kadehini kaldırırken. "Guy, gerçek bir dâhi. Hepiniz farkındasınız, değil mi?" Hepsine, bir avuç salaksınız demek için kendini güç tutarak yüzlerine baktı.

"Tabii," dedi Bob tatlı bir sesle.

"Sen de Guy'ın eski dostu olduğuna göre," Bruno, matarayı havaya kaldırdı, "sana da içiyorum!"

"Sağ ol. Çok eski dostu. En eski dostlardan biri."

"Kaç yıllık?" diye terslendi Bruno.

Bob, Guy'a bakıp gülümsedi. "On yıl falan oluyor."

Bruno kaşlarını çattı. "Ben doğduğundan beri tanıyorum onu," dedi yumuşak ama gözdağı yüklü bir sesle. "İsterseniz sorun."

Guy, Anne'in sıkı sıkı tuttuğu elinin avucundan kaydığını hissetti. Bob'un kıkır kıkır güldüğünü görüyor, neye yoracağını bilemiyordu. Guy alnının terden buz kesildiğini duydu. Eski soğukkanlılığının izi bile kalmamıştı, her zamanki gibi. Neden her keresinde Bruno'yu bir kerecik daha kaldırabileceğini düşünüyordu ki?

"Hadi, onlara en yakın dostun olduğumu söylesene Guy."

"Öylesin," dedi Guy. Anne'in sinirli gülücüğü, suskunluğu gözünden kaçmamıştı. Her şeyi bilmiyor muydu artık? Birkaç saniye içinde. Bruno'yla ikisinin olup bitenleri sözcüklere dökmelerini beklemiyor muydu? Birdenbire cuma gecesinin ikindisinde, kafede yaşadığı an, aklından geçenlerin hepsini Anne'e zaten söylemiş olduğunu sandığı o an geri geldi. Ona açılmaya o gün karar vermişti. Ama ona hâlâ tam anlamıyla açılmamış olması, Bruno'nun yine çevresinde dolanmaya başlaması, bu ertelemenin hiç de ucuza patlamadığını gösteriyordu.

"Elbette çılgınım ben!" diye haykırdı Bruno, ürkerek azıcık yana kayan Helen'a. "Dünyayı kırbacımın altında inim inim inletecek kadar! Tersini söyleyen varsa, beri gelsin de gününü göstereyim!" Bir kahkaha patlattı, kahkaha-

sı çevresini saran bulanık, ahmak suratları şaşkına çevirmişti anlaşılan, oyuna gelip onlar da gülmeye başlamışlardı. "Maymunlar sizi!" diye takıldı keyifle.

"Kim bu adam?" diye fısıldadı Bob, Guy'ın kulağına.

"Guy ile biz süpermenleriz!" dedi Bruno.

"Sarhoşlukta süpersin doğrusu," diye atıldı Helen.

"Yok canım!" Bruno tek dizinin üstünde doğruldu.

"Charles, *kendine gel*!" dedi Anne, ama o da gülüyordu; Bruno ona bakıp sırıttı.

"İçkiciliğime dil uzatmasına izin veremem!"

"Neden söz ediyor bu?" diye sordu Helen. "Borsada vurgun mu vurdunuz ikiniz?"

"Borsa mı, hay..." Babası aklına gelince sustu: "Yohoo! Teksaslıyım ben! Metcalf'taki atlıkarıncaya hiç binmiş miydin Guy?"

Guy'ın dizleri boşalmıştı, ama ne ayağa kalkabiliyor ne de Bruno'ya bakabiliyordu.

"Peki peki, oturuyorum," dedi Bruno Guy'a. "Ama beni hayal kırıklığına uğrattığını bil. Hem de nasıl!" Bruno, boşalmış matarasını salladı, denize fırlattı.

"Ağlıyor," dedi Helen.

Bruno kalktı, güverteye çıktı. Onlardan uzaklaşmak istiyordu, hepsinden, Guy'dan bile, şöyle uzun uzun yürümek istiyordu.

"Nereye gidiyor?" diye sordu Anne.

"Bırak gitsin," diye mırıldandı Guy, bir sigara yakmaya davrandı.

Birden bir şapırtı duyuldu; Guy, Bruno'nun denize yuvarlandığını düşündü hemen. Hiç kimsenin bir şey söylemesine kalmadan kamaradan fırladı.

Bir yandan paltosunu çıkarmaya çabalayarak kıç tarafa koştu. Biri, arkadan sıkı sıkı yapışmıştı kollarına, döndü, Bob'un suratına bir yumruk savurarak suya daldı. Sonra sesler de sallantı da kesildi; bir an süren acılı bir sessizlikten sonra gövdesi suyun yüzeyine çıktı usulca. Ağır çekimdeymiş gibi sıyrıldı paltosundan, sanki suyun soğukluğu yüzünden içine saplanan acıyla buz kesmişti. Havaya sıçradı, Bruno'nun yosun tutmuş, yarı batık bir kayayı andıran başı inanılmayacak kadar uzaktaydı.

"Ona ulaşamazsın!" diye bağırdı Bob, kulağına çarpan dalgayla sözü yarıda kaldı.

"Guy!" diye haykırdı Bruno ötelerden, can çekişircesine.

Guy bir küfür savurdu. Pekâlâ ulaşabilirdi ona. Onuncu kulaçta yine havaya sıçradı. "Bruno!" Ama onu artık göremiyordu.

"Şurada, Guy!" Anne, *India*'nın kıçından parmağını uzatıyordu.

Guy, Bruno'yu göremiyordu ama demin kafasını gördüğü noktaya doğru yüzdü delice, orada dibe daldı, kollarını iyice gererek, parmak uçlarıyla suyu yoklayarak. Su, hızını kesiyordu. Sanki bir karabasandayım, diye düşündü. Çimenlikteki gibi. Yüzüne dalga vurunca su yuttu. *India*'nın konumu değişmişti, dönüp duruyordu. Neden kendisine yol göstermiyorlardı? Aldırmıyorlardı tabii ötekiler!

"Bruno!"

Belki de üstüne üstüne gelen şu dağların birinin arkasındaydı. Yüzmeyi sürdürdü, çırpındı, birden yönünü yitirdiğini kavradı. Bir dalga yandan vurdu başına. Denizin dev, çirkin kütlesine lanetler yağdırdı. Dostu, kardeşi neredeydi?

Yine daldı, inebileceği kadar derine indi, zavallı, çaresiz gövdesinin her milimini elinden geldiğince yaydı suya. Ama artık her yanı, sessiz, boz bir boşluk doldurmuştu yalnızca, kendisiyse bu boşlukta nokta kadar bir bilinçti. Dayanılmaz bir yalnızlık duygusu gittikçe bastırıyor, biraz sonra yaşamını yalayıp yutacağını açıkça belirtiyordu. Gözlerini çaresizlikle iri iri açtı. Bozluk, kahverengi bir zemine dönüştü.

"Onu buldunuz mu?" diye kekeledi yerinde doğrularak. "Saat kaç?"

"Kıpırdama Guy," dedi Bob'un sesi.

"Dibe çöktü Guy," dedi Anne. "Gördük."

Guy gözlerini yumdu, ağlamaya başladı.

Hepsinin teker teker kamaradan çıkıp kendisini yalnız bıraktıklarını fark etti. Anne'in bile.

46

Usulca, Anne'i uyandırmaktan kaçınarak yataktan kalktı, aşağıya, oturma odasına indi. Perdeleri çekip ışığı yaktı, oysa panjurlarla yeşil perdelerin arasından gümüşlü, mor pullu, şekilsiz bir balık gibi süzülen tanı engelleyemeyeceğini biliyordu. Yukarıda, karanlıkta yatarak tanı beklemiş, onun eninde sonunda yatağının ayakucundan saldırıya geçeceği ânı kollamış, tanın başlatacağı çarkın amansızlığından her zamankinden daha çok korkmuştu, çünkü Bruno'nun şimdiye kadar suçluluğunun yarısını paylaştığını kavramıştı artık. Daha önce yarısını kaldırmakta güçlük çektiği suçluluk duygusunun tümünü tek başına nasıl kaldıracaktı ki? Kaldıramayacağını biliyordu.

Böyle ansızın, sesi soluğu çıkmadan, acımasızca, ayrıca genç yaşta öldüğü için Bruno'ya imreniyordu. Her işi gibi ölümü de rast gitmişti. Guy'ın içinden bir ürperti geçti. Koltukta dimdik oturdu, ince pijamasının altında bedeni, önceki günlerin tan sökümlerindeki gibi kaskatı, gergindi. Sonra gerginliğini hep ânında boşaltan bildik sinir kasılmasıyla ayağa fırladı, aklından ne geçtiğini anlamadan stüdyoya koştu. Çalışma masasının üstündeki kocaman, parlak çizim kâğıtlarına baktı, Bob'un istediği bir şeyi çizdikten sonra bıraktığı yerde duran dört-beş kâğıda. Masanın başına geçti, sol üst köşeden başlayarak yazmaya koyuldu, önce yavaş yavaş, sonra gittikçe hızlanarak. Miriam'ı, treni, telefon görüşmelerini, Bruno'nun Metcalf'a gidişini, mektupları, tabancayı, yaşadığı çöküntüyü, cuma gecesini yazdı. Bruno hâlâ sağmış gibi, anlaşılmasını sağlayacak her ayrıntının hesabını verdi. Koca koca kâğıtlardan üçünü doldurdu. Sonra katlayarak büyük bir zarfa koydu

onları, ağzını yapıştırdı. Uzun süre, zarfı gözleyip rahatlamanın tadını çıkardı, ondan ne kadar uzaktı artık! Daha önce de tutkularını dizginlemeden birtakım itiraflar çiziktirdiği olmuştu ama yazdıklarını kimsenin görmeyeceğini bildiğinden, onlardan kurtulamamıştı. Bunu Anne'e yazmıştı. Anne, bu zarfa dokunacaktı. Elleriyle kâğıtları tutacak, her sözcüğü okuyacaktı.

Guy, avuçlarını alev alev yanan gözlerine bastırdı. Saatlerce yazmaktan bitkin düşmüş, neredeyse uykusu gelmişti. Düşünceleri, hiçbir odakta karar kılmadan, daldan dala geziyordu, yazısında andığı kişiler –Bruno, Miriam, Owen Markman, Samuel Bruno, Arthur Gerard, Bayan McCausland, Anne– kafasının kıyısında dönüp duruyorlardı. *Miriam.* Ne tuhaf, şu anda Miriam eskisinden çok daha önemli bir kişiydi gözünde. Onu Anne'e anlatmaya çalışmış, anlatırken değerini biraz abartmış, böylelikle onu kendi gözünde de büyütmeye zorlanmıştı. Kişi olarak fazla bir değeri yoktu aslında, ne Anne'in ne başka birinin ölçülerine göre. Ama bir insandı ne de olsa. Samuel Bruno'nun da matah biri olduğu söylenemezdi – oğlunun nefret ettiği, karısının sevmediği paragöz bir adam. Onu gerçekten seven biri var mıydı? Miriam'ın ya da Samuel Bruno'nun ölümleri, kimi derinden etkilemişti? İlle de böyle biri varsa, Miriam'ın ailesi mi belki? Guy, Miriam'ın ağabeyinin mahkemede tanıklık ederkenki yüzünü anımsadı, üzüntüden çok kötücüllük, nefret yansıtan çipil gözlerini. Sonra, her zamanki kindarlığıyla, yatışmak bilmeyen hırsıyla anneleri, suçun kimin üstüne yıkılacağı umurunda değildi, yeter ki birine yıkılsın, ölüm acısının bile yumuşatamadığı katı yüzüyle. İçinden gelse de, onların ayağına gitmesinin, nefretlerini yöneltecekleri hedef olarak kendini göstermesinin bir anlamı var mıydı? İçlerine su serper miydi? Ya kendi içine? Sanmıyordu. Ama Miriam'ı gerçekten sevmiş biri varsa, iş değişirdi. Owen Markman belki.

Guy, elini gözlerinden çekti. Bu ad, kendiliğinden aklına takılmıştı. Yoksa mektubu yazana kadar Owen'ı hiç düşünmemişti. Arka planda duran belirsiz bir karaltıydı o yalnızca. Guy'ın gözünde Miriam kadar bir değer bile taşımıyordu. Yine de Miriam'ı sevmiş olmalıydı. Ne de olsa,

onunla evlenmeyi tasarlamıştı. Miriam, ondan gebe kalmıştı. Peki ya Owen bütün mutluluğunu Miriam'a bağlamışsa? Ya Miriam'ın öldüğünü Chicago'da öğrendiğinde Guy'ın içine saplanan acıyı o aylarca içinde taşımışsa? Guy, Owen Markman'ın sorgu sırasındaki görünüşünü en ince ayrıntıya kadar anımsamaya çalıştı. Guy'a yönelttiği kıskançlık suçlamasına kadar ürkek, hatta sinsi bir tavrı vardı anımsadığı kadarıyla, serinkanlı, dobra yanıtlar vermişti. Kafasından asıl geçenleri kestirmek olanaksızdı.

"Evet evet, Owen," dedi Guy.

Yavaşça ayağa kalktı. Owen Markman'a, bu esmer, uzun yüzlü, uzun boylu, hafif kambur oturan genç adama ilişkin gözlemlerini derleyip toparlarken kafasında yeni bir düşünce biçimleniyordu. Gidip Markman'la konuşacaktı, ona her şeyi anlatacaktı. Borcunu ödeyeceği biri varsa, o da Markman'dı. Markman isterse öldürsündü onu, polis çağırsındı, ne yaparsa yapsındı. Yeter ki, dürüstçe her şeyi itiraf edebilsindi Markman'a. Bir an önce harekete geçmek gereğini duydu. Tabii. İlk adımı bir atsa, sonraki adım zaten izleyecekti. Sonra, yani kişisel borcunu ödedikten sonra, yasaların biçtiği cezayı göğüslemeye hazır olacaktı. Hazırlıklı olacaktı. Polisin Bruno'ya ilişkin sorularını Anne'le birlikte yanıtladıktan sonra bir trene atlayacaktı, hemen, bugün. Polisler, o sabah Anne'le birlikte karakola gelmesini istemişlerdi. Şansı yaver giderse, bir ikindi uçağına da binebilirdi. Neresiydi sahi? Houston. Owen hâlâ oradaysa. Anne'in havaalanına gelmesini önlemeliydi. Önceden kararlaştırdığı gibi Kanada'ya gittiğini sanmalıydı Anne. Şu anda gerçeği bilmese de olurdu. Owen'la buluşması çok daha önemliydi. Düşündükçe kendinden geçiyordu. Eski püskü bir ceketi çıkartıp atmak gibi bir şeydi belki. Kendini çırılçıplak ortada hissediyordu ama korkuyu atlatmıştı.

47

Guy, Houston'a giden uçağın ara geçidindeki yedek, katlanır koltukta oturuyordu. Huzursuzdu, sinirliydi, tıpkı geçidi tıkayan, uçağın simetrisini bozan şu uyduruk koltuk gibi yersiz ve anlamsızdı. Belki yanlış, belki gereksizdi, yine de yaptığının gerekliliğine inanıyordu. Bu âna kadar alt ettiği güçlüklerden, yılmak bilmez bir kararlılık kazanmıştı.

Gerard, Bruno'nun ölümünün soruşturması sırasında karakoldaydı. Uçakla Iowa'dan gelmişti, dediğine göre. Charles'ın sonu çok kötü olmuştu ama Charles yaşarken de hiçbir şeyi yeterince ciddiye almamıştı. Hele olayın Guy'ın teknesinde geçmesi, büsbütün tatsızdı. Guy, soruları yanıtlarken duygularını ele vermemeyi başarmıştı nasılsa. Bruno'nun gövdesinin sulara nasıl gömüldüğü konusundaki ayrıntılar ne kadar da önemsiz geliyordu. Guy'ı asıl tedirgin eden, Gerard'ın varlığıydı. Gerard'ın, peşinden Teksas'a gelmesini hiç istemiyordu. Durumu daha da sağlama almak için Kanada uçağına aldığı bileti iptal ettirmemişti, o uçak çoktan kalkmıştı. Dört saat kadar, havaalanında şimdiki uçağı beklemek zorunda kalmıştı. Ama artık güvencedeydi. Gerard, o ikindi trenle Iowa'ya döneceğini söylemişti.

Yine de Guy, çevresindeki yolcuları bir daha gözden geçirdi, ilk bakışında, bu kadar rahat, bu kadar dikkatli inceleyememişti yüzlerini. Kimsenin onunla ilgilendiği yoktu anlaşılan.

Kucağındaki kâğıtlara eğilirken, iç cebindeki kalın zarf çatırdadı. Alberta projesinin raporlarıydı bunlar, Bob vermişti. Şu anda Guy, dergi okuyacak havada değildi, pen-

cereden bakmak da içinden gelmiyordu ama rapordaki maddeler arasında ezberlenmesi gerekenlerini hemen, su gibi ezberleyebileceğini biliyordu. Teksir edilmiş kâğıtların arasına bir İngiliz mimarlık dergisinden kesilmiş bir sayfa sıkıştırılmıştı. Bob, yazının şu paragrafını kırmızı kalemle çerçeveye almıştı:

Guy Daniel Haines, Amerika'nın güneyinden yetişmiş en önemli mimardır. Yirmi yedi yaşındayken tasarımını bağımsız olarak gerçekleştirdiği –sonradan 'Pittsburgh Mağazası' diye ünlenen– iki katlı ilk projesinden bu yana titizlikle bağlı kaldığı zarafet ve işlevsellik ilkeleriyle Haines, sanatını bugünkü doruğuna ulaştırmayı başarmıştır. Onun kendine özgü dehasını tanımlamak istiyorsak, Haines'e kadar çağda mimarinin tanımında pek kullanılmayan o kaypak ve belirsiz sözcüğe, 'zarafet'e başvurmamız gerekiyor. Haines'in asıl başarısı, kendi zarafet anlayışını çağımız içinde klasikleştirmesidir. Haines'in Palm Beach, Florida'daki ünlü Palmyra inşaatının ana binasına 'Amerika'nın Partenonu' adı verilmiştir...

Sayfanın bitimindeki ek paragrafta şunlar yazıyordu:

Bu makalenin kaleme alınışını izleyen günlerde, Bay Haines, Kanada'daki Alberta Barajı'nın Danışmanlar Kurulu'na atandı. Köprülerin öteden beri ilgisini çektiğini söyleyen Bay Haines, bu işin yaklaşık üç yılını mutlulukla dolduracağını söylüyor.

"Mutluluk ha!" dedi içinden. Bu sözcük de nereden gelmişti akıllarına?

Guy'ın bindiği taksi, Houston'un ana caddesinden geçerken bir meydan saati 9'u vuruyordu. Guy, havaalanındaki telefon rehberinden Owen Markman'ın adresini bulmuş, valizlerini kaptığı gibi bir taksiye atlamıştı. Hiç kolay değil, diye düşündü. Akşamın saat dokuzunda adamı evinde tek başına yakalayacaksın, üstelik tanımadığı birinin anlatacaklarını can kulağıyla dinlemeye hazır olacak! Ya

evde değildir ya taşınmıştır ya da Houston'dan göçmüştür. Günlerce uğraşmak gerek.

"Şu otele yanaş lütfen," dedi Guy.

Arabadan çıkıp otelde bir oda ayırttı. Şansını rasgele denemekten hoşlanmıştı.

Owen Markman, Cleburne Sokağı'nda oturuyordu. Küçük bir apartmandı burası. Alt katta oturanlar, bu arada apartman yöneticisi, onu kuşkuyla süzdüler, olabildiğince az bilgi verdiler. Kimse, Owen Markman'ın nerede olduğunu bilmiyordu.

"Siz polisten gelmiyorsunuz, değil mi?" diye sordu yönetici sonunda.

Guy, ister istemez gülümsedi: "Hayır."

Tam kapıdan çıkarken, bir adam merdivenlerde yolunu kesti, aynı sakınganlıkla Markman'ı kent merkezindeki bir kafede bulabileceğini söyledi.

Guy, epey aradıktan sonra, onu bir bar tezgâhında buldu; Owen, yanındaki iki kadınla tanıştırmadı Guy'ı, taburesinden kayıp ayağa kalktı, kahverengi gözleri iri iri açılmıştı. Yüzü Guy'ın aklında kaldığından daha etliydi, o kadar yakışıklı da değildi. İri ellerini kısa deri yeleğinin ceplerine soktu usançla.

"Beni anımsıyorsun, değil mi?" dedi Guy.

"Bir yerden gözüm ısırıyor."

"Birazcık konuşmaya ne dersin? Uzun sürmez." Guy çevresine bakındı. Galiba en iyisi, onu oteldeki odasına çağırmaktı. "Rice Otel'de bir oda tuttum."

Markman, Guy'ı bir daha tepeden tırnağa süzdü, uzun bir sessizlikten sonra, "Peki, olur," dedi.

Kasanın yanından geçerken Guy'ın gözü raflardaki içki şişelerine takıldı. Markman'a bir içki sunmalıydı en azından. "Viski sever misin?"

Guy viski alırken Markman azıcık gevşedi. "Koka-kola fena değil de içine hafif bir şey kaçınca daha iyi oluyor."

Guy, koka-kola da aldı.

Otele giderken yolda konuşmadılar, asansörde de, odaya girerken de konuşmadılar. Guy, söze nasıl gireceğini düşündü. Bir düzine yolu vardı da hiçbiri parlak değildi.

Owen koltuğa oturdu, bir yandan, Guy'ı göz ucuyla süzerken koka-kolalı viskisini ağır ağır yudumlamaya başladı.

"Şey, acaba..." diye kekeledi Guy.

"Acaba ne?" diye sordu Owen.

"Acaba Miriam'ı kimin öldürdüğünü bilseydin ne yapardın?"

Owen bacağını sertçe yere indirdi, dik oturdu. Çatık kaşları, gözlerinin üstünde simsiyah bir çizgide birleşmişti. "Sen mi öldürdün yoksa?"

"Hayır ama öldüreni biliyorum."

"Kim?"

Karşımda asık bir suratla otururken içinden ne geçiyor acaba, diye düşündü Guy. Nefret mi? Tiksinti mi? Öfke mi? "Ben biliyorum, yakında polis de öğrenecek." Guy duraladı bir an. "New Yorklu bir adam, adı Charles Bruno, dün öldü. Denizde boğuldu."

Owen arkasına yaslandı. İçkisinden bir yudum aklı. "Nerden biliyorsun? İtiraf mı etti?"

"Biliyorum. Bir süredir biliyordum. O yüzden suçluluk duyuyorum. Onu polise vermediğim için." Dudaklarını ıslattı. Her hece, güçlükle çıkıyordu ağzından. Peki neden böyle ıkına sıkına açılıyordu ona? Fantezileri nerede kalmıştı, ne varsa bir çırpıda söyleyerek kavuşmayı umduğu o keyif ve rahatlama neredeydi? "Kendimi bu yüzden suçluyorum işte. Ben..." Owen'ın omuz silktiğini görünce sustu. Onun son yudumu da içmesini bekledikten sonra kendiliğinden ayağa kalktı, ona bir içki daha hazırladı. "İşte o yüzden kendimi suçluyorum," diye yineledi. "Sana olup bitenleri anlatmak zorundayım. Karmakarışık aslmda. Charles Bruno'yu trende, Metcalf'a gelirken tanıdım. Haziranda, Miriam'ın öldürülüşünden birkaç gün önce. Ondan boşanmaya geliyordum." Yutkundu. Söylemişti işte, daha önce hiç kimseye söylemediği sözcükler ağzından bile isteye çıkmıştı, şimdiyse ne kadar sıradan, hatta ne kadar iğrenç geliyorlardı. Sesinin çatallanmasını bir türlü önleyemiyordu. Owen'ın dikkat kesilmiş uzun, esmer yüzünü inceledi. Kaşları yumuşamıştı biraz. Yine bacak bacak üstüne atmıştı, Guy, ansızın, onun sorgu sırasında giydiği, gri kaba

işçi botlarını anımsadı. Şimdi ayağında kenarları lastikli, kahverengi, adi pabuçlar vardı. "Ben de..."

"Evet?" diye atıldı Owen.

"Ben de ona Miriam'dan söz ettim. Ondan nefret ettiğimi anlattım. Bruno'nun aklına bir cinayet planı geldi. Çifte cinayet."

"Hay Allah!" diye fısıldadı Owen.

Bu sözcükler, Guy'a Bruno'yu anımsattı ve o anda tüyler ürpertici bir düşünceye kapıldı, istese pekâlâ Bruno'nun kendisi için kurduğu tuzağa Owen'ı düşürebilirdi, sonra da Owen bir başka yabancıyı aynı tuzağa düşürürdü, o da bir başkasını, böylelikle avla avcı zinciri sonsuza kadar sürebilirdi. Guy ürperdi, ellerini ovuşturdu. "Benim yanlışım, onunla konuşmaktı. Kendi özel yaşamımı bir yabancıya açmaktı."

"Miriam'ı öldüreceğini söyledi mi sana?"

"Hayır, söylemedi tabii. Aklına öyle esmişti işte. Deliydi zaten. Psikopattı. Çenesini kapamasını söyledim, cehenneme kadar yolu vardı. Yakamı kurtardım ondan!" Eski kompartımana dönmüştü şimdi. Kapıdan çıkmak üzereydi. Trenin ağır kapısının çarptığını duydu. Kurtuldum, diye düşünmüştü!

"Cinayeti işlemesini sen istemedin ama."

"Hayır. Öldüreceğini söylememişti."

"Sert bir içki içsene. Neden oturmuyorsun?" Owen'ın ağır, cızırtılı sesiyle, oda eski dinginliğini buldu. Sesi çorak toprağa derinlemesine kök salmış çirkin bir kaya gibiydi.

Ne oturmak istiyordu Guy ne de içki içmek. Bruno'nun kompartımanında da şimdiki gibi viski içmişti. Sonuna varmışken, sonun başlangıca benzemesini hiç istemiyordu. Sırf kibarlık olsun diye, hazırladığı sulu viski kadehini kaldırdı. Arkasına döndüğünde Owen, kendi kadehine viski koyuyordu, biraz daha koydu, Guy'a kaçamak içmediğini göstermek istercesine.

"Yani," dedi Owen sözcükleri yayarak, "herif senin dediğin gibi çatlağın tekiyse mahkeme de sonunda bu karara vardı değil mi, yani deli olduğuna?"

"Evet."

"Olaydan sonra neler duyduğunu anlıyorum tabii, ama dediğin gibi öylesine bir konuşmaysa, kendini neden bu kadar suçladığını anlamıyorum."

Guy, kulaklarına inanamadan baktı ona. Owen için bu kadarcık mıydı olayın önemi? Hayır, belki de daha tam kavrayamamıştı. "Ama bak..."

"Ne zaman öğrendin?" Owen'ın kahverengi gözleri bulanıktı.

"Cinayetten üç ay kadar sonra. Anlamıyor musun, ben dilimi tutsaydım Miriam sağ olacaktı şimdi." Owen'ın dudaklarını yine kadehine uzatışını izledi. Onun geniş ağzından içeri usulca süzülen koka-kola viski karışımı iğrenç sıvının tadını dilinde duyar gibi oldu. Ne yapacaktı Owen? Birdenbire ayağa fırlayıp kadehini yere çalıp boğazına mı sarılacaktı, Bruno'nun Miriam'a yaptığı gibi? Owen'ın uslu uslu yerinde oturacağını düşünemiyordu bile ama saniyeler geçti, Owen kıpırdamadı. "Sana anlatmak zorundaydım, anlıyor musun?" diye diretti Guy. "Sen, bence derinden yaraladığım tek kişiydin, tek acı çekendin. Senin çocuğunu taşıyordu. Onunla evlenecektin. Onu seviyordun. Sen..."

"Onu sevdiğim falan yoktu." Owen, yüzünde en ufak değişiklik olmaksızın Guy'a baktı.

Guy da ona dikti gözlerini. Sevmiyormuş, onu sevmiyormuş, dedi kendi kendine. Aklı gerilere gitti, artık dengede durmayan bütün geçmiş denklemleri bin güçlükle bir daha kurmaya çalıştı. "Sevmiyor muydun onu?" dedi.

"Hayır. Yani senin söylediğin anlamda değil. Tabii ki ölmesini istemezdim, ayrıca, ölümünü engellemek için elimden geleni yapardım, ama onunla evlenmek zorunda kalmadığıma sevindim doğrusu. Evlenmek onun fikriydi. O yüzden gebe kaldı. Bu durumda erkek suçlanamaz bence. Sen ne dersin?" Owen, çakırkeyif bir ciddilikle yüzüne bakıyor, Guy'ın bir şey söylemesini, Miriam'a karşı takındığı tavrı yargılamasını bekliyordu; geniş ağzı, tanık kürsüsünde durduğu gündeki gibi katı, çarpık bir çizgiydi.

Guy, sabrının taştığını belirtircesine ona sırtını döndü. Denklemleri kuramazdı artık. Olanlara, buruk bir alaydan başka bir anlam yakıştıramazdı. Kendisinin burada bulunma nedeni de buruk bir alaydan öteye gitmiyordu. Bir otel

odasında, hiç tanımadığı, üstelik dediklerini umursamayan bir yabancının içini hafifletmek adına ter dökmesi, kendine işkence etmesi de aynı türden buruk bir alay olup çıkmıştı.

"Sence doğru değil mi?" diye sürdürdü sözü Owen, yanı başındaki sehpada duran şişeye uzandı.

Guy ağzını açamıyordu bir türlü. İçinde sessiz bir öfkenin kabardığını duyuyordu. Boyunbağını gevşetip gömleğinin yakasını çözdü, açık pencerelere bakıp bir havalandırma aygıtı arandı.

Owen, omuz silkti. Yakası açık gömleği, zırzırı çekilmemiş deri ceketiyle çok rahat görünüyordu. Guy, onun boynuna bir şey geçirmek, onu dövüp paçavraya çevirmek, hepsinden öte, koltuğunda gömüldüğü huzuru bomba gibi dağıtıp parçalamak için dayanılmaz garip bir istek duydu.

"Bak," dedi usulca, "ben de..."

Gelgelelim Owen da aynı anda konuşmaya başlamıştı, odanın ortasında, tümcesini bitiremeden duran Guy'a bakmadan sözcükleri yaya yaya konuşuyordu. "... ikinciydi. Boşandıktan iki ay sonra yine evlendim, dırdır hemen başladı. Miriam'la farklı olur muydu bilmem, bana kalırsa daha beter olurdu. İki ay önce Louisa çekip gitti, evde yangın çıkartıyormuş az kalsın, koskoca bir apartman dairesi." Ağır ağır konuşurken, dirseğinin dibinde duran şişeden kadehine biraz daha viski doldurdu, o anda Guy, Owen'ın bu rahatlığında kendisine yönelmiş bir saygısızlık, bir meydan okuma sezdi. Sorgu sırasında kendisinin de nasıl kayıtsız davrandığını, üstelik öldürülmüş bir kadının kocası sıfatıyla ne kadar kayıtsız davrandığını anımsadı. Owen, ona neden saygı göstersindi ki? "İşin en kötüsü, kadınların dilleri durmadığından kabağın erkeğin başına patlaması. Louisa'yı alalım sözgelimi, canı isterse şu anda o apartmana yine gidebilir, hepsinden kabul görür ama ben gitsem..."

"Bir dakika dur!" dedi Guy; daha fazla dayanamayacaktı. "Ben de... ben de birini öldürdüm! Ben de katilim!"

Owen, yine ayaklarını yere vurdu, yine dimdik oturdu, kaçması ya da kendini savunması gerekirse ne yapacağını düşünüyormuşçasına, gözlerini Guy'dan pencereye, sonra yine Guy'a çevirdi. Ama yüzünden okunan şaşkınlık ve korku o kadar sudan, o kadar hafifti ki o da başlı başına kö-

tü bir alaydı sanki, Guy'ın ciddiliğini alaya alıyordu. Kadehini sehpaya bırakacakken durdu. "Ne dedin?" diye sordu.

"Bak!" diye bağırdı Guy yine. "Beni ölmüş say. Şu anda bile ölüyüm, yakında teslim olacağım nasılsa. Hemen! Bir adam öldürdüm ben, anlıyor musun? Kayıtsızlığı bırak, bir daha da o koltuğa yaslanma!"

"Neden yaslanmayayım ki?" Owen, demin koka-kolayla viski doldurduğu kadehine iki eliyle yapışmıştı.

"Benim katil olmam, birinin canına kıymam, hiç kimseye tanınmamış bir hakkı kullanmam senin için bir anlam taşımıyor mu?"

Owen başını sallasa da birdi, sallamasa da. Yine içkisinden ufak bir yudum aldı.

Guy ona bakakaldı. Sözcükler, dillendirilememiş binlerce, binlerce sözcüğün yumağı boğazında düğümlenmiş, kanını zehirliyor, kenetli ellerinden kollarına doğru dalga dalga bir ateşle yükseliyordu. Owen'a yağdırdığı sövgülerdi bunlar, o sabah kaleme aldığı itiraftan tümcelerle paragraflar, şu anda karşısında oturan sarhoş budala dinlemiyor diye gitgide karmaşık hale geliyorlardı. Sarhoş budala, kayıtsız görünmekte kararlıydı. Guy'ın katile benzemediğini düşünüyordu anlaşılan; tertemiz beyaz kol ağızları, ipek boyunbağı, koyu mavi pantolonuyla, belki de kaskatı kesilmiş yüzü bile başkalarına bir katilin yüzü gibi görünmüyordu. "İşte yanlış burada," dedi Guy yüksek sesle, "kimse bir katilin nasıl göründüğünü bilmez ki. Katilin başkalarından farkı yoktur, sıradan biridir!" Yumruğunu alnına dayadı, çekti, son sözcüklerin gelip çattığını anlamıştı, onları engelleyemeyecekti. Tıpkı Bruno gibi.

Koşup bir içki doldurdu kendine, sek bir duble, bir yudumda dipledi.

"Benimle içecek biri çıktı sonunda, sevindim," diye homurdandı Owen. Guy, onun tam karşısındaki yeşil örtülü yatağa oturdu. Birdenbire bir yorgunluk bastırmıştı. "Sana işlemiyor, bir anlamı yok," diye başladı yine, "hiçbir anlamı yok sence, değil mi?"

"Adam öldüren tek kişi değilsin tanıdığım. Kadın öldüren de." Owen, kıs kıs güldü. "Bana kalırsa ortalıkta elini

kolunu sallaya sallaya dolaşan katil kadınlar çok daha fazla."

"Ben dolaşmayacağım. Ben yakamı kurtarmadım. Soğukkanlı bir cinayet işledim. Nedeni de yoktu. Bu daha da kötü, anlamıyor musun? Cinayeti işlememin nedeni..." İçinde bu eylemi gerçekleştirecek ölçüde bir sapıklık yattığını, yalnızca o sapıklık içini kemirdiği için cinayeti işlediğini anlatmak istiyordu ama Owen hiçbir şey anlamayacaktı. Owen, ince elemekten yana değildi. O kadar ki Guy'ın suratına bir tokat patlatma, yanından sıvışma ya da polis çağırma zahmetine katlanmazdı, koltukta oturmak çok daha rahattı.

Owen, dediklerini gerçekten tartmışçasına başını salladı. Gözkapakları, gözlerini yarı yarıya örtmüştü. Yan döndü, kıç cebine attı elini, bir paket tütün, gömleğinin cebinden de bir deste sarmalık kâğıt çıkarttı.

Guy, onu izlerken saatler geçmiş duygusuna kapıldı. "Burdan al," dedi kendi sigara paketini uzatarak.

Owen, kuşkuyla süzdü sigaraları. "Ne bunlar?"

"Kanada sigarası. Fena değildir. Bir tane dene."

"Sağ ol da ben..." Owen, dişleriyle kapattı paketi, "bunu içiyorum." Tek sigarayı sarması en az üç dakika sürdü.

"Parkta rastladığım herhangi birine tabanca çekmek gibiydi," diye sürdürdü Guy, konuşmakta kararlıydı; oysa sanki koltuğa konulmuş bir diktafona, cansız bir nesneye sesleniyordu, tek fark, sözcüklerinin Owen'da hiçbir iz bırakmamasıydı. Şu anda, bir otel odasında ona da tabanca çekebileceği hiç mi aklına gelmiyordu Owen'ın acaba? "Zorundaydım, zorlanmıştım. Polise öyle diyeceğim ama pek fark etmeyecek, çünkü nasılsa ben işledim cinayeti. Sana Bruno'nun planını da anlatmalıyım." Şimdi, Owen, yüzüne bakıyordu hiç değilse; ne var ki bakışlarında, aşırı bir meraktan çok, çakırkeyif bir sarhoşun yarım yamalak, kibar ilgisi okunuyordu. Guy, yılmamakta kararlıydı. "Bruno, birbirimizin cinayetlerini işlememizi düşünmüştü, o Miriam'ı öldürecekti, ben de onun babasını. Sonra Teksas'a gelip Miriam'ı öldürdü. Bana sormadan, benim bilgim ya da rızam dışında, anlıyorsun, değil mi?" Seçtiği sözcükler berbattı, hiç değilse Owen dinliyordu. Hiç değilse, kendi dili

çözülmüştü. "Haberim yoktu, aklımın ucundan geçmemişti... gerçekten. Aylar sonrasına kadar. Bana tebelleş olduğu günlerdi. O lanet olası planı uyarınca payıma düşeni yapmazsam, Miriam'ın öldürülüşünü benim üstüme yıkacağını söylemeye başladı. Babasını öldürmek zorundaydım yani. Kurduğu planın dayanağı, cinayetlerde kişisel hıncın söz konusu olmamasıydı. Kişisel itki söz konusu değildi. O yüzden de peşimize düşemezlerdi. Tabii görüşmediğimiz sürece. Yalnız, bu başka konu. Önemli olan, o adamı öldürmem. Onu öldürdüm. Direncim kırılmıştı. Bruno, mektuplarıyla, şantajlarıyla, uykumu kaçırarak direncimi kırdı. Beni çılgına çevirdi diyebilirim. Bak, her insanın direncinin kırılabileceğine inanıyorum ben. Aklıma koysam, senin direncini de kırabilirim. Aynı koşullar altındaysak, sinirlerini yıpratıp seni birini öldürmeye zorlayabilirim. Tabii Bruno'nun bende denediğinden farklı yöntemler gerekebilir ama bal gibi yapabilirim. Totaliter rejimleri ayakta tutan nedir sanıyorsun? Yoksa aklın böyle konulara hiç takılmıyor mu Owen? Her neyse, benim polise anlatacaklarım bunlar, yararı olmayacak, çözülmeseydin diyecekler. Yararı olmayacak evet, zayıf davranmışsın diyecekler. Artık aldırmıyorum ama, anlıyor musun? Artık hepsiyle yüzleşmeye hazırım, anlıyor musun?" Öne eğilip Owen'ın yüzüne baktı ama Owen'ın onu görecek hali yoktu. Yana sarkan başını koluna dayamıştı. Guy, ayakta dikildi, Owen'a hiçbir şey iletemiyordu, onun konunun özünü kavrayamadığını seziyordu; gelgelelim bunun da önemi yoktu artık. "Suçumu üstleneceğim, ne isterlerse yapsınlar bana. Yarın sabah, polise de aynen bunları anlatacağım."

"Kanıtlayabilir misin?" diye sordu Owen.

"Neyi kanıtlayabilir miyim? Bir adamı öldürmüşsem geriye kanıtlanacak ne kalır ki?"

İçki şişesi, Owen'ın parmaklarının arasından kaydı, yere düştü, ama içinde o kadar az kalmıştı ki yere birkaç damla döküldü. "Sen mimarsın, değil mi?" diye sordu Owen. "Aklıma şimdi geldi de." Şişeyi beceriksizce doğrulttu, yerde bıraktı.

"Ne ilgisi var?"

"Acaba diyordum da..."

"Ne acabası?" Guy bıkkındı.

"Bence senin sinirlerin bozulmuş, yani bana sorarsan, sormazsan, orası başka." O anda Owen'ın yüzündeki sis aralanmış, bakışında üstü örtülü bir kaygı belirmişti, ola ki Guy, böyle bir şey söylediği için böğrüne bir yumruk indirirdi. Onun yerinden kalkmadığını görünce, yine koltuğuna yaslandı, bu sefer iyice gömüldü.

Guy, Owen'a somut bir örnek vermeye çalışıyordu. Seyircisinin gizlice sıvışmasını istemiyordu, varsın vurdumduymaz olsun. "Bak, bir cinayet işlediğini bildiğin kişiler, ne gibi duygular uyandırıyor sende? Onlara nasıl davranıyorsun? Tavrın ne? Boş saatlerini onlarla da öbür dostlarınla geçirdiğin gibi mi geçiriyorsun?"

Guy'ın gözlerini üstünde hisseden Owen, kafasını toparlamaya çabalıyordu. Sonunda gevşedi, gülümseyerek göz kırptı. "Kafanı takmaya değmez. Yaşamana bak! "

Guy, yine öfkeye kapıldı. Bir an öfkesi, kara bir tutkuya döndü, bedenine, beynine el koydu. Duygularını aktarabileceği sözcükleri bulamıyordu. Ya da tam tersine, o kadar çok başlangıç sözcüğü vardı ki. Derken aradığı sözcük, kendiliğinden biçimlendi, dişlerinin arasından tükürük gibi sıçradı: "*Ahmak*!"

Owen, koltuğunda hafifçe kıpırdadıysa da genel kıpırtısızlığı bozulmadı. Gülmesi mi, somurtması mı gerektiğini kestiremiyordu. "Peki bundan bana ne?" diye sordu ciddileşerek.

"Sana mı ne? Sen... sen toplumun bir parçasısın da ondan!"

"Öyleyse, bu toplumun meselesi," dedi Owen kolunu havaya savurarak. İçinde birkaç damla kalmış viski şişesine bakıyordu.

Ona neymiş, diye düşündü Guy. Acaba bu adamın genel tutumu muydu bu, yoksa sarhoş muydu? Yok canım, Owen'ın genel tutumu buydu. Yalan söylemesi gerekmiyordu ki. Kendisinin de, Bruno'dan kuşkulanmadığı, huzursuzluk duymadığı dönemde buna tıpatıp benzer bir tavır geliştirdiğini anımsadı. Çoğunluğun tutumu muydu bu? Öyleyse toplum dedikleri kimdi?

Guy, sırtını Owen'a döndü. Toplumun kim olduğunu kavramıştı. Bir zamanlar içinde kendince bir yer tuttuğuna inandığı toplum, yasalardan, katı kurallardan oluşuyordu. Oysa Owen gibi, kendisi gibi, Palm Beach'teki Brillhart gibi insanlardı toplum. Brillhart ihbar eder miydi onu? Yok canım. Brillhart'ın ihbarı söz konusu değildi. Herkes başka birine atardı sorumluluğu, o biri de bir başkasına, böylelikle hiç kimse görevini yerine getirmemiş olurdu. Kendisi kurallara bağlı mıydı? Miriam'a bağlılığı bir kural yüzünden değil miydi? Bir insanın öldürülmesi, insan yaşamının çok değerli olduğunu açıklamıyor muydu? Owen'dan Brillhart'a kadar bütün insanlar konuyu onu ele verecek kadar ciddiye almıyorlarsa, daha fazla didinmesinin gereği var mıydı? Neden bu sabah polise teslim olmak istemişti? Nasıl bir mazoşizmdi bu? Hayır, teslim olmayacaktı. Şu anda vicdanını tedirgin eden somut bir şey var mıydı? Kim çıkıp onu ele verecekti ki?

"Bir çığırtkan güvercinden başka," dedi Guy. "Olsa olsa bir çığırtkan güvercin ele verir beni."

"Haklısın," diye katıldı Owen, "Pis, boktan bir çığırtkan güvercin." Gevşek bir kahkaha salıverdi.

Guy, gözlerini boşluğa dikmiş, suratını asmıştı. Demin çok uzağında çakan bir ışıkta gördüğü şeye ulaşmasını sağlayacak, ayağını sağlam basacağı toprağı arıyordu. Yasalar değildi toplum, ilk adım buydu. Toplum, kendisi gibi, Owen ve Brillhart gibileriydi; toplumun başka bir üyesinin canını almaya hakkı olmayan insanlardı. Oysa yasaların buna hakkı vardı. "Oysa yasaların en azından toplumun istencini yansıttığı varsayılır. Demek o kadar bile değil. Ya da ortak bir istenç," diye ekledi, her zamanki gibi, belli bir noktaya varacakken başa döndüğünü, düşüncelerine kesinlik kazandırma adına tartışmayı büsbütün yokuşa sürdüğünü fark etti.

"Hıı?" diye mırıldandı Owen. Başını koltuğa dayamıştı, siyah saçları alnına dökülmüştü, gözleri kapandı kapanacaktı.

"Hayır o da değil, insanlar bir araya gelip bir katili linç edebilirler, ortaklaşa; yasanın temel göreviyse, bunu engellemektir."

"Linç olayını hiç tutmam," dedi Owen. "Yanlış bi şi! Güney'in adına leke sür'yo durup dururken."

"Benim demek istediğim, toplumun bir insanın canını alma hakkı yoksa, yasaların da olmamalı. Yani, hukuk kuşaktan kuşağa devredilen, kimsenin bozamayacağı, dil uzatamayacağı bir yığın düzenlemeyse... Yine de neresinden baksan, hukukun ana konusu insan. Sen-ben gibi insanlardan söz ediyorum. Özellikle benim şu anki durumumdan. Şu anda yalnızca kendi durumumdan söz ediyorum. Mantık yürütüyorum. Ama biliyor musun Owen? Ortada insan varsa, mantık her zaman işe yaramıyor. Bir bina yaparken tamam, çünkü malzeme pürüz çıkarmaz da..." Savunduğu düşüncenin sonunu getiremedi. Ağzından bir tek sözcük daha çıkmasını engelleyen bir duvar vardı önünde, çünkü düşünce zinciri kopmuştu. Yüksek sesle, sözcüklerin üstüne basarak konuşmuştu ama Owen'ın, her ne kadar dinlemeye çaba gösterdiyse de, dediklerini duymadığını biliyordu. Yine de Owen, daha beş dakika önce, itiraf ettiği suçu özellikle duymazdan gelmişti. "O zaman jüri ne oluyor?" dedi Guy.

"Ne jürisi?"

"Yani jüri, bir düzine insan mıdır yoksa bir yasa kütlesi mi? İlginç bir konu bu. Galiba ilginçliğini hep koruyor." Şişenin dibinde kalanı kadehine döküp içti. "Ama sana ilginç geldiğini sanmıyorum, yanlış mı Owen? Sana ne ilginç geliyor?"

Owen suskundu, kıpırdamıyordu.

"Hiçbir şey seni ilgilendirmiyor değil mi?" Owen'ın halıda uzanan kocaman, kahverengi, ökçeleri aşınmış pabuçlarına baktı, yürürken hep topuklarına bastığından başparmakları içe kıvrılmıştı. Birdenbire pabuçların, esnek, arsız, hantal ahmaklığı, insan soyunun ahmaklığının özü gibi göründü gözüne. Mesleğinin gelişimini tıkayanların edilgin ahmaklıklarına eskiden beri duyduğu o hınç yine körüklendi ve daha nedenini nasılını kavrayamadan, Owen'ın pabucunun kenarına bir tekme indirmişti bile. Owen, hâlâ kıpırdamıyordu. Guy'ın aklına işi geldi. Evet, işinin başına dönmeliydi. Sonra düşünse, bunların içinden sonra çıkmaya çalışsa olurdu, ama yapacak bir sürü işi vardı.

Saatine baktı. 12'yi on geçiyordu. Bu odada uyumak istemiyordu. Acaba bu gece bir uçak var mıydı? Buradan bir biçimde kurtulmalı. Belki tren vardır.

Owen'ı sarstı. "Owen, uyansana Owen!"

Owen anlaşılmaz bir soru mırıldandı.

"Evinde daha rahat bir uyku çekersin."

Owen doğruldu, düzgün bir dille, "Bak, ondan emin değilim," dedi.

Guy, yatağın üstünden paltosunu aldı. Odayı gözden geçirdi, ama yanında bir şey getirmemişti ki unutmuş olsun. En iyisi, hemen havaalanını aramaktı.

"Kenef nerde?" Owen yerinden kalkmıştı. "Midem bulanıyor da." Guy, telefonu bulamadı. Gerçi başucundaki sehpada bir kablo vardı ama... Kabloyu yatağın altına kadar izledi. Telefon, fişten çekilmiş, yerde duruyordu, iki parçası da yatağın ayakucuna kadar çekildiğine göre kendiliğinden düşmemişti, üstelik almaç, garip bir biçimde Owen'ın oturduğu koltuğa çevrikti. Guy, almacı yavaşça yanına çekti.

"Yahu buralarda bir yerde kenef yok mu?" Owen, dolabın kapağını kurcalıyordu.

"Koridordadır herhalde." Guy'ın sesi bir ürperti gibiydi. Almacı konuşabileceği uzaklıkta tutmuştu, kulağına yaklaştırdı. Açık hattın sinsi suskunluğuna kulak kabarttı. "Alo?" dedi.

"Merhaba Bay Haines." Ses şen şakraktı, azıcık kabaydı belki.

Guy'ın içinden, telefona sarılıp aygıtı parçalamak geldi ama bunun bir işe yaramayacağını düşününce sessizce boyun eğdi. Kafasındaki bir kalenin yıkılışıydı, koskoca bir yapının paramparça oluşuydu, neyse ki kale, toz gibi ufalanıp yıkıldı sessizce.

"Diktafonu yerleştirecek zaman yoktu. Konuşmalarınızın çoğunu kapıdan dinledim. İçeri girebilir miyim?"

Gerard, adamlarını New York'taki havaalanına yerleştirmişti besbelli, kendisi özel bir uçakla peşinden gelmişti. Olabilirdi pekâlâ. Nitekim olmuştu da. Üstelik Guy, otel defterini gerçek adıyla imzalamak gibi bir budalalık yapmıştı. "Buyurun," dedi. Almacı yerine bıraktıktan sonra

dimdik durup kapıya baktı. Daha önce yüreği hiç böyle atmamıştı, yere yığılmasına ramak kalmıştı sanki. Koş, dedi kendi kendine. Fırla, içeri girer girmez onun boğazına yapış. Son şansın. Yine de kımıldamadı. Arkasında Owen, köşedeki lavaboya kusuyordu galiba. Sonra kapı vuruldu, kapıya doğru yürürken, olup olacağı bu değil miydi, diye düşündü Guy, zaten böyle beklenmedik bir anda, odanın köşesindeki lavaboya kusan, laf anlatamadığı bir yabancıyla kıstırılmayacak mıydı, üstelik düşüncelerini düzene sokamadan, dahası, düşündüklerinin yarısını karmakarışık bir biçimde açıklamışken? Kapıyı açtı.

"Merhaba." Gerard, her zamanki gibi başında şapkası, kollarını sallayarak girdi içeri.

"Bu da kim?" diye sordu Owen.

"Bay Haines'in dostuyum," dedi Gerard gelişigüzel, her zamanki ciddiliğiyle ablak yüzünü Guy'a çevirip göz kırptı. "New York'a bu gece dönmek istiyordun, değil mi?"

Guy, onun bildik yüzüne, yanağındaki iri et benine, kendisiyle bir gizi paylaşan hınzır gözlerine baktı, evet canım, gözünü kırpmıştı kesinlikle. Gerard da kanundu. Herhangi birinin olabileceği kadar kendisinden yanaydı, çünkü o da Bruno'yu tanıyordu. Guy, yeni yeni anlıyordu, sanki baştan beri biliyordu da üstünde durmamıştı. Gerard'la yüzleşmesi şarttı. Bu da işin bir parçasıydı, baştan beri. Deprem gibi kaçınılmaz bir şeydi; zekâ işleterek paçasını kurtaramazdı.

"Ne diyorsun?" diye sordu Gerard.

Guy, konuşmaya çalıştı ama ağzından söylemeyi düşündüğünün tam tersi sözcükler çıktı: "Götür beni."

Patricia Highsmith

TRENDEKİ YABANCILAR



'Tren, öfkeli bir zangırtı tutturmuş gidiyordu. Sık aralıklarla dizilmiş ufak istasyonlarda durması gerektiğinde, bir an sabırsızca bekliyor, sonra yine çayıra dalıyordu. Ama ne kadar yol aldığı belirsizdi. Çayır, ara sıra gelişigüzel silkelenen güneş çalığı bir battaniye gibi şöyle bir dalgalanıyordu, o kadar. Tren hızlandıkça zangırtı da artıyor, göz korkutuyordu. Guy *gözlerini pencereden ayırdı, koltuğuna yaslandı. En iyi olasılıkla* Miriam *boşanmayı erteleyecekti. Belki boşanmak istemiyordu, tek istediği para koparmaktı. Bir gün ondan boşanma umudu var mıydı gerçekten? Ona duyduğu yoğun nefret, düşüncelerinin akışını sekteye uğratıyordu galiba, New York'ta mantığının gösterdiği çıkış yollarından şimdi çıkmaz sokaklara sapıyordu. Yolun ucunda* Miriam *dikiliyordu, az ötede, çilli pembe teninden sağlıksız bir ısı saçarak, pencerenin önündeki şu çayır gibi. Kaba ve hain.'*

Polisiye romanın kraliçesi ***Patricia Highsmith***, bu romanında Amerikan toplumunu kıyasıya eleştirirken, Amerika'nın ürettiği en yoz, en kötü örnekleri sergiliyor: İşlenen bir cinayet karşısında kılı bile kıpırdamayan, sorumluluktan kaçan, eline para geçince bir üst sınıfa tırmanmaya çalışan, lüks evler, geniş çimenlikler, semt kulüpleri, yerel süpermarketler peşinde koşan bir güruhu. *Alfred Hitchcock*'un aynı adla sinemaya uyarladığı bu sürükleyici roman, usta yazarın ilk yapıtı olma özelliğini de taşıyor.

ISBN 975-8440-61-6

Kapaktaki fotoğraf: YANNIS SKOULAS

9 789758 440610

KDV İÇİNDED

http://www.canyayinlari.com